BOLLEBYGDS KOMMUN

ÄRENDELISTA/KALLELSE

Kommunfullmäktige

Datum: 2023-05-04
Tid: 17:00
Plats: Bollebygdskolans matsal

Ordförande
Emma Isfeldt (S)

1. Upprop

2. Val av protokollsjusterare

Ärendet i korthet
Förslag digital signering: Onsdag 10 maj kl 16.30. Föreslagna justerare: Sandra Lindholm (C) och Jonny Svensson (S), ersättare Peter Hemlin (M).

3. Meddelanden

Anmälningar

- SN232921 SN2023/37-4 §26 SN Svar på medborgarförslag om SFI för ukrainska flyktingar
- KS2328240 KS2023/1-15 Uppföljningsrapport socialnämnden februari 2023(SN202345-3)
- KS2328242 KS2023/1-16 Protokoll SÄRF 2023-03-17
- KS2328243 KS2023/1-17 Årsrapport 2022 för utbildningsnämnden(UN2022401-2)
- KS2328244 KS2023/1-18 Uppföljningsrapport Februari 2023 Utbildningsnämnden(UN202334-3)
- SBN2342348 SBN2023/40-4 §56 SBN Medborgarförslag angående dålig belysning vid återvinningsstation i centrum
- KS2328287 KS2023/1-19 Justerat protokoll från Sjuhärads samordningsförbund sammanträde 2023-03-15
- KS2328328 KS2023/1-21 Uppföljningsrapport februari 2023 Samhällsbyggnadsnämnden (SBN202341-2)
- KS2328327 KS2023/1-20 Årsrapport för samhällsbyggnadsnämnden 2022(SBN2022271-2)
- KS2328337 KS2023/1-23 Sjuhärads samordningsförbund protokoll 20230315
- KS2328368 KS2023/1-24 Boråsregionen Direktionsprotokoll 2023-04-14
- KS2328371 KS2023/1-25 Revisionsrapport dataskyddsombud på Boråsregionen
- KS2328378 KS2023/1-26 Gryaab delårsrapport mars 2023 med måluppföljning
- KS2328400 KS2021/131-5 §64 KS Svar på medborgarförslag om multisportsanläggning

4. Uppföljningsrapport februari 2023, Bollebygds kommun
KS2023/84

5. Revidering av riktlinjer för flaggning i Bollebygds kommun
KS2021/221

6. Inriktningsbeslut avseende medfinansiering av GC-väg i regional plan
KS2023/61

7. Taxa för rengöring och brandskyddskontroll
KS2023/70

8. Allmänhetens frågestund/frågor om årsredovisningen *18:00*

Ärendet i korthet
Allmänheten ges möjlighet att ställa frågor (digitalt) till de förtroendevalda i kommunfullmäktige, om hur skattepengarna användes förra året. Frågorna lämnas in digitalt, och besvaras sen på sammanträdet. Deadline för att lämna in frågor om årsredovisningen är tisdag 2 maj kl 13. Skickas till **kommunstyrelsen@bollebygd.se**

9. Revisionsberättelse 2022 för Bollebygds kommun
KS2023/105
Jan-Åke Andersson, ordförande revisorerna 2022

10. Årsredovisning 2022, Bollebygds kommun
KS2023/45

Sammanfattning
Enligt kommunallagen (11 kap 21 §) ska årsredovisningen godkännas av kommunfullmäktige, och godkännandet ska ske innan fullmäktige beslutar om ansvarsfriheten.

Talarordningen på denna punkt:
1) Representant från majoriteten börjar med en inledning på max 10 min.
2) Oppositionens (SD) inledning max 10 min.
3) Övriga partiers inledning max 10 min. (Talarordning=partierna i storleksordning, flest mandat i fullmäktige är först osv.)

Inga repliker medges under denna första inledningsdel. Därefter lämnas ordet fritt för debatt, med rätt till replik och kontrareplik.

11. Prövning av ansvarsfrihet för kommunstyrelsen 2022
KS2023/108

Sammanfattning
Skrivelse från fullmäktiges presidium gäller för punkterna 11-16.

12. Prövning av ansvarsfrihet för utbildningsnämnden 2022
KS2023/109

13. Prövning av ansvarsfrihet för socialnämnden 2022
KS2023/110

14. Prövning av ansvarsfrihet för samhällsbyggnadsnämnden 2022
KS2023/111

15. Prövning av ansvarsfrihet för valnämnden 2022
KS2023/112

16. Prövning av ansvarsfrihet för jävsnämnden 2022
KS2023/113

17. Årsredovisning 2022 Sjuhärads samordningsförbund
KS2023/58

18. Svar på motion (-) om att bygga ut idrottshallen i Olsfors
KS2021/249

19. Svar på motion (-) om att bygga ut idrottshallen i Töllsjö
KS2021/251

20. Svar på motion (V) om laddstolpar
KS2022/180

21. Svar på motion (MP) om hållbar byggnation
KS2022/198

22. Svar på motion (S) om att bygga ett elljusspår i Rinna
KS2019/42

23. Inrättande av kommunalt pensionärsråd (KPR)
KS2023/86

24. Utbetalning av partistöd 2023 - Liberalerna
KS2023/91

25. Utbetalning av partistöd 2023 - Moderaterna
KS2023/52

26. Utbetalning av partistöd 2023 - Vänsterpartiet
KS2023/98

27. Utbetalning av partistöd 2023 - Miljöpartiet

KS2023/51

28. Redovisning av obesvarade motioner 2023
KS2023/79

29. Befrielse från uppdrag, och kompletteringsval, styrelsen för Åsastugorna
KS2022/239

30. Fråga (FR) till Bollebos ordförande om Bollebos solvens
KS2023/120

31. Fråga (C) till samhällsbyggnadsnämndens ordförande om komposthantering
KS2023/118

32. Fråga (C) till kommunstyrelsens ordförande om reningsverk
KS2023/119

4. Uppföljningsrapport februari 2023, Bollebygds kommun KS2023/84

§83 KS2023/84

Uppföljningsrapport februari 2023, Bollebygds kommun

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige godkänner uppföljningsrapport februari 2023 för Bollebygds kommun.

Ärendet

Förvaltningarna har tagit fram ekonomiska prognoser för 2023. Kommunens helårsprognos är ett resultat på 4,2 miljoner kronor. Det är 4 mnkr bättre än det budgeterade resultatet på 0,2 mnkr och motsvarar ca 0,6 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Den ofördelade budgeten på 4,0 mnkr prognosticeras att nyttjas fullt ut. Av investeringsbudgeten på 114,6 mnkr så kommer 75,9 mnkr att nyttjas, utifrån vad som nu är känt.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner uppföljningsrapport februari 2023 för Bollebygds kommun.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §51 KSAU Uppföljningsrapport februari 2023, Bollebygds kommun
- Uppföljningsrapport februari 2023 Bollebygds kommun

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Dnr : KS 2023/84

Uppföljningsrapport februari 2023 Bollebygds kommun

Ekonomiskt utfall och prognos

Belopp i mnkr	2023						2022
	Jan-feb			helår			helår
	Utfall	**Budget**	**Avvikelse**	**Prognos utfall**	**Budget**	**Prognos avvikelse**	**Utfall**
Verksamhetens intäkter	18,9	18,6	0,3	111,4	111,4	0	125,5
Verksamhetens kostnader	-115,2	-121,8	6,6	-723,4	-724,1	0,8	-692,6
Avskrivningar	-4,5	-4,7	0,2	-28,6	-28,6	0	-28,1
Verksamhetens nettokostnader	**-100,8**	**-108,0**	**7,1**	**-642,3**	**-641,7**	**0,8**	**-595,2**
Skatteintäkter	90,5	89,8	0,7	542,6	538,3	4,3	525,9
Generella statsbidrag och utjämning	18,3	15,5	-0,2	110,1	111,2	-1,1	115,2
Verksamhetens resultat	**8,0**	**0,4**	**7,6**	**10,4**	**7,2**	**4,0**	**46,0**
Finansiella intäkter	0,0	0,2	-0,2	1,2	1,2	0,0	1,2
Finansiella kostnader	-0,2	-1,3	1,2	-8,0	-8,0	0	-2,8
Resultat efter skatteint och finansnetto	**7,8**	**-0,7**	**8,6**	**4,2**	**0,2**	**4,0**	**44,5**
Årets resultat	**7,8**	**-0,7**	**8,6**	**4,2**	**0,2**	**4,0**	**44,5**

Belopp i mnkr.

Resultatet för perioden är ett överskott med 7,8 mnkr vilket är 8,6 mnkr bättre än budgeterat. Uppföljningen per februari är inget bokslut vilket gör att resultatet inte är fullt representativt för helårsprognosen som är ett överskott med 4,2 mnkr. Skatteintäkter och generella statsbidrag prognosticeras visa överskott med 3,2 mnkr tillsammans. Resultatet på 4,2 mnkr motsvarar 0,6 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Prognosen innebär att nettokostnaderna för året ökar med 7,8 procent. Skatteintäkter och generella statsbidrag ökar tillsammans med 1,8 procent.

Driftredovisning

	2023						2022
	jan-feb			helår			helår
Belopp i mnkr	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos utfall	Budget	Prognos avvikelse	Utfall
Kommunfullmäktige	-0,1	-0,3	0,1	-1,6	-1,6	0	-1,2
Kommunstyrelsen	-8,9	-10,8	2,0	-62,9	-62,9	0	-56,9
Utbildningsnämnden	-53,3	-54,6	1,3	-317,8	-316,3	-1,5	-298,2
Socialnämnden	-27,8	-34,4	6,6	-203,3	-205,5	2,2	-185,9
Samhällsbyggnads-nämnden	-8,3	-6,9	-1,4	-39,6	-39,6	0	-43,3
Revisionen	0,2	-0,1	0,3	-0,9	-0,9	0	-0,8
Valnämnden	0	0	0	0	0	0	-0,2
Överförmyndare	-0,3	-0,1	-0,1	-0,8	-0,8	0	-0,7
Jävsnämnden	0	0	0	-0,1	-0,1	0	0,0
Summa nämnder	**-98,5**	**-107,3**	**8,8**	**-627,0**	**-627,7**	**0,7**	**-587,2**
Ofördelad budget	0	-0,7	0,7	-4,0	-4,0	0	2,5
Lönerörelse	0	0	0	-11,6	-11,6	0	0
Finansförvaltning	1,0	0	1,0	0,1	0,0	0,1	-11,9
Pensionsförvaltning	-3,3	-0,9	-2,5	-5,2	-5,2	0	0
Summa ovan	**-100,9**	**-108,9**	**8**	**-647,7**	**-648,5**	**0,8**	**-596,6**
Skatteintäkter och generella statsbidrag	108,7	108,1	0,6	651,9	648,7	3,2	641,1
Resultat	**7,9**	**-0,7**	**8,6**	**4,2**	**0,2**	**4,0**	**44,5**

Nämnderna prognosticerar tillsammans ett överskott med 0,7 mnkr för helåret. Den ofördelade budgeten på 4,0 mnkr antas nyttjas under året även om inga beslut finns fattade i nuläget kring den. Ökade priser på el, drivmedel, ränta eller andra inflationsrelaterade prisökningar skulle kunna utgöra grund för ansökningar av ofördelad budget i framtiden.

Prognosen för skatteintäkter och generella statsbidrag är 3,2 mnkr bättre än budgeterat. Det finns stora osäkerheter i prognoserna. Bland annat ränteläget är svårförutsägbart. Kommunen har i nuläget lånat 96 mnkr där 26 mnkr har bunden ränta.

Räntor och pensioner går mot högre kostnader än budgeterat men än så länge ser det ut som att ett överskott på personalomkostnaderna möjligen kan täcka dessa kostnadsökningar.

Kommunstyrelsen

Enhet *Belopp i mnkr*	Jan-feb			Helår 2023			2022
	Utfall	Budget	Resultat	Prognos	Budget	Resultat	Utfall
Kommunstyrelsens ordf.	-0,5	-0,4	-0,1	-2,4	-2,4	0	-2,4
Kommunchefens avdelning	-4,2	-5,8	1,6	-34,8	-34,8	0	-30,6
Ekonomiavdelningen	-1,7	-1,8	0,0	-10,6	-10,6	0	-9,3
It-enheten	-0,8	-1,1	0,3	-6,6	-6,6	0	-6,3
HR-avdelningen	-1,6	-1,4	-0,2	-8,5	-8,5	0	-8,4
Totalt	**-8,9**	**-10,5**	**1,6**	**-62,9**	**-62,9**	**0**	**-56,9**

Efter februari är kommunstyrelsens utfall 8,9 mnkr vilket är 1,6 mnkr lägre än budget men 0,9 mnkr högre jämfört mer februari 2022. Den stora avvikelsen i förhållande till budget beror främst på att utfallet inte är periodiserat och många stora kostnadsposter för första kvartalet har ännu ej bokförts.

Totalt innebär uppföljningen att kommunstyrelsens budget kommer hållas. Dock innebär prognosen efter februari alltid en stor osäkerhet och ska mest ses som en indikation där större och kända avvikelser rapporteras. Kommande månader kommer innebära mer grundliga prognosgenomgångar där även mindre avvikelser identifieras.

Utbildningsnämnden

Belopp i mnkr	2023						2022
	jan-feb			helår			helår
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos utfall	Budget	Prognos avvikelse	Utfall
Förskola	-11,3	-11,8	0,5	-69,1	-69,1	0,0	-64,6
Fritidshem	-3,3	-3,5	0,2	-20,7	-21,9	1,2	-19,3
Grundskola F-9	-26,4	-25,0	-1,4	-145,7	-140,7	-5,0	-138,3
Grundsärskola	-2,1	-2,4	0,2	-13,3	-14,7	1,4	-11,0
Gymnasieskola	-8,4	-8,7	0,3	-52,2	-52,2	0,0	-46,8
Vuxenutbildning	-0,6	-0,6	0,1	-3,7	-3,8	0,1	-3,1
Fritid/kultur	-0,9	-2,1	1,2	-11,2	-11,7	0,5	-13,5
Gemensamt	-0,2	-0,2	0,0	-1,0	-1,2	0,2	-0,9
Nämnden	-0,1	-0,2	0,0	-0,9	-1,0	0,1	-0,7
Summa	**-53,3**	**-54,6**	**1,3**	**-317,8**	**-316,3**	**-1,5**	**-298,2**

Utbildningsnämnden prognostiserar ett underskott för året med 1,5 mnkr. Underskottet utgör 0,5% av nämndens budget.
Det totala underskottet härrör från grundskolans prognostiserade underskott som utgörs av för höga personalkostnader än budgeterat. De höga personalkostnaderna beror på antalet barn med omfattande stödbehov.
Fritidshems prognostiserade överskott kommer av centralt avsatt volymbuffert för elevvolymer tilldelade i budget men inte realiserade i faktiskt elevutfall. Detsamma gäller för överskottet för särskolan.
Fritid och kultur överskott baseras på förra årets utfall, där alla bidrag inte sökts till fullo. Minskning i föreningsmedlemmar och aktiviteter sedan corona har minskat utbetalningar av föreningsbidrag.
Nettokostnaderna prognostiseras öka med 6,6 % för helåret. Interna kostnaderna för hyra, måltid och lokalvård har ökat. Personalomkostnaderna (PO - procent) har ökat med 4,8%. Skolskjuts, IT och övrigt material är andra poster där kostnaderna ökat. Kostnaderna för köpta gymnasieplatser har ökat då de kommuner Bollebygd köper av har ökat sina priser för att täcka deras ökningar av kostnader och PO.

Socialnämnden

Belopp i mnkr	2023						2022
	jan-feb			helår			helår
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos utfall	Budget	Prognos avvikelse	Utfall
Äldreomsorg	-17,9	-18,7	0,8	-111,4	-111,9	0,5	-105,9
Funktionsnedsättning	-6,2	-7,4	1,2	-43,4	-44,5	1,1	-41
IFO	-7,9	-7,8	-0,1	-47,2	-46,8	-0,5	-38,1
Flykting	0,4	0,03	0,4	0,9	0,2	0,7	0
Soc chef & utv enhet	3,9	-0,3	4,2	-1,2	-1,7	0,5	0
Nämnden	-0,17	-0,15	-0,02	-0,98	-0,9	-0,08	-0,9
Summa	**-27,8**	**-34,4**	**6,5**	**-203,3**	**-205,5**	**2,2**	-185,9

Socialnämnden prognostiserar ett årsresultat 2,2 mnkr

Resultatet fördelar sig på överskott i alla verksamheter förutom individ & familjeomsorg och nämnd. Fler placeringar missbruk vuxen härrör underskott på individ & familjeomsorg. Prognostiserat underskott nämnd avser arvode.

Budgetöverskott äldreomsorg härrör vakanser och sjukskrivningar.
Budgetöverskott funktionsnedsättning härrör lägre kostnader köpta placeringar boende, mer intäkter från Försäkringskassan för 2022 än tidigare prognostiserat. Även mindre utbetald assistansersättning till Försäkringskassan för 2022 påverkar resultatet 2023. Antal brukare är reducerat pga. flytt till annan kommun och naturlig avgång. Även reducerat antal brukare i insatsen ledsledsagning påverkar resultatet.
Enheten flykting prognostiserar ett överskott. Budgetöverskott avser mer intäkter från Migrationsverket. Schablonersättning nyanlända med uppehållstillstånd som anvisas till kommunen enligt bosättningslagen, har höjts. Revidering av prognos för intäkter avseende ukrainare enligt massflyktsdirektivet, med anledning av sent beslut om kommun-tal för 2023.
Enheten socialchef/utvecklingsenhet prognostiserar ett överskott 0,5 mnkr för helåret. Avser mer statsbidrag än budgeterat.

Nettokostnader utifrån prognosen för helåret har ökat jämfört med föregående år med 9 %. Ökning av nettokostnader avser främst ökning av köpta placeringar funktionsnedsättning, myndighetsteam vuxna och barn & unga.

Samhällsbyggnadsnämnden

Belopp i mkr	2023						2022
	jan-feb			helår			helår
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos utfall	Budget	Prognos avvikelse	Utfall
Nämnden	-0,2	-0,2	0,0	-0,9	-0,9	0,0	-0,9
Samhällsbyggn.chef. - enhet	-1,5	-1,7	0,2	-8,6	-8,6	0,0	-8,7
Plan- och exploateringsenheten	-1,0	-1,3	0,3	-6,9	-6,9	0,0	-9,6
Bygg- och miljöenheten	-1,2	-1,5	0,3	-8,4	-8,4	0,0	-6,3
Fastighetsenheten	0,4	-0,2	0,6	-1,2	-1,2	0,0	-4,1
VA/gatuenheten	-3,6	-1,2	-2,4	-8,3	-8,3	0,0	-7,8
Renhållning och park	-1,3	-1,0	-0,3	-5,4	-5,4	0,0	-4,3
Verksamhetschef, lokaler, måltid mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,4
Lokalvård	-0,1	0,0	-0,1	-0,25	0,0	-0,25	0,2
Måltid	0,1	0,0	0,1	0,25	0,0	0,25	0,6
Åsastugorna	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	**-8,4**	**-6,9**	**-1,4**	**-39,6**	**-39,6**	**0,0**	**-43,3**

Periodiseringsrelaterade differenser gäller främst taxeintäkter som faktureras per kvartal i efterhand, vilket också är förklaringen till de negativa avvikelserna för perioden på VA och renhållning.

Prognosen för helåret är budget i balans. Utfallet på personalkostnader ser ut att kunna generera ett överskott, men eftersom förvaltningen ser stor osäkerhet kring kostnadsutvecklingen på livsmedel, el och andra verksamhetsnödvändiga kostnader bedöms prognosen landa på 0.

Investeringarna

	Budget 2023	Utfall jan-feb	Prognos 2023	Avvikelse prognos-budget 2023
Lokalresursplanen, summerat	-17,2	-0,2	-13,5	3,7
Renoveringar idrottshall	-15,0	0,0	-15,0	0,0
GC-vägar	-3,0	0,0	-3,0	0,0
Belysning	-1,0	0,0	-1,0	0,0
Laddstolpar	-1,0	0,0	-1,0	0,0
Lekplatser	-1,0	0,0	-1,0	0,0
Markinköp, SBN	-5,0	0,0	-5,0	0,0
Strategiska markinköp, KS	-20,0	-11	-11	9,0
Reinvesteringar:				
KS	-1,0	0	-1,0	0
IT-investeringar, KS	-3,0	-0,1	-3,0	0
UN	-1,3	0,0	-1,3	0,0
SN	-1,7	-0,6	-1,7	0
SBN	-10,0	0,0	-10,0	0,0
Summa skattefinansierad verksamhet	**80,2**	**-11,2**	**-67,5**	**12,7**
Div. anläggningsinvesteringar	-4,0	0,0	-4,0	0,0
Uppgradering vattenverk Töllsjö	-1,0	0,0	-1,0	0,0
Tillskottsvatten VA	-4,0	0,0	-4,0	0,0
Rollpack	-0,35	0,0	-0,35	0,0
Summa taxefinansierad verksamhet	**-9,35**	**0,0**	**-9,35**	**0,0**
Exploateringar Omsättningstillgång	Ospecificerat	-1,0	-2,4	X
Exploateringar VA	Ospecificerat	-1,3	-2,9	X
Exploateringar Gata	Ospecificerat	-2,1	-4,7	X
Exploateringar Övrig mark	Ospecificerat	0,0	0,0	X
Summa exploateringar	**-25,0**	**-4,4**	**-10,0**	**15,0**
Totalsumma investeringar	**-114,55**	**-15,6**	**-75,85**	**+27,7**

På det stora hela förväntas investeringsbudgeten nyttjas som planerat. Det bedöms dock att summan för lokalresursplan och exploateringar inte kommer nå det budgeterade beloppet för året. Vad gäller lokalresursplanen pågår ett arbete och budgeten kommer att ses över inför aprilprognosen och kan eventuellt justeras då. För exploateringar är budgeten satt till 25 mnkr. per år, men eftersom Bergadalen är det enda planerade exploateringsprojektet under året och projektet är i sin slutfas, bedöms den totala summan för exploateringar under året endast uppgå till cirka 10 mnkr.

5. Revidering av riktlinjer för flaggning i Bollebygds kommun KS2021/221

§71 KS2021/221

Revidering av riktlinjer för flaggning i Bollebygds kommun

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige antar förslag till reviderade riktlinjer för flaggning i Bollebygds kommun, daterat 2023-02-17. I och med antagandet upphäver kommunfullmäktige sitt tidigare beslut 2021-11-11, § 172.

Ärendet

Kommunfullmäktige antog i november 2021 riktlinjer för flaggning i Bollebygds kommun. Regeringen har den 16 februari 2023 fattat beslut om en ny allmän flaggdag - dagen för val till Europaparlamentet. Europaparlamentsvalet infaller vart femte år i alla EU:s medlemsstater. Det är i likhet med riksdagsvalet ett uttryck för den representativa demokrati med allmän och lika rösträtt. Att en ny allmän flaggdag införs påverkar inte övriga flaggdagar. Ändringen gäller från och med den 1 april 2023.

I nu gällande riktlinje för flaggning i Bollebygds kommun står det under 4.4: ” Flaggning ska även ske vid tillfälliga Allmänna flaggdagar som beslutats av regeringen, t.ex. Dag för Europaparlamentsvalet i Sverige”. Riktlinjen bör därför revideras så att den nya allmänna flaggdagen införlivas i punktlistan för allmänna flaggdagar.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar förslag till reviderade riktlinjer för flaggning i Bollebygds kommun, daterat 2023-02-17. I och med antagandet upphäver kommunfullmäktige sitt tidigare beslut 2021-11-11, § 172.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §62 KSAU Revidering av riktlinjer för flaggning i Bollebygds kommun
- Riktlinjer för flaggning i Bollebygds kommun

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Fastställd: Kommunfullmäktige 2021-11-11, § 172

Reviderad: Kommunfullmäktige 2023-xx-xx, § xx

Gäller för: Samtliga nämnder
Dokumentansvarig: Kommunchef

Dnr : **168609**

Riktlinjer för flaggning i Bollebygds kommun

Innehållsförteckning

1. **Inledning** Sid 3
2. **Bollebygds kommuns officiella flaggstänger** Sid 3
3. **Ansvarsfördelning för kommunens flaggstänger** Sid 3
4. **Flaggregler för den svenska nationsflaggan** Sid 3
   - 4.1 Tider för hissning och halning Sid 3
   - 4.2 Flaggors rangordning Sid 4
   - 4.3 Flaggning på halv stång Sid 4
   - 4.4 Allmänna flaggdagar Sid 4
5. **Flaggningstillfällen** Sid 5
   - 5.1 De officiella flaggstängerna Sid 5
   - *5.1.1 Övriga flaggdagar* Sid 5
   - *5.1.2 Placering av flaggor* Sid 5
   - *5.1.3 Vid särskild händelse* Sid 5
   - 5.2 Övriga flaggstänger Sid 6
6. **Beställning av flaggning** Sid 6

1. Inledning

Flaggning är ett traditionellt sätt att visa extra uppmärksamhet vid speciella tillfällen. Flaggning har ett stort symbolvärde som bidrar till ökad känsla av festlighet, deltagande och till att visa det kommunala engagemanget. Bollebygds kommun har i egenskap av offentlig organisation ett behov att genomföra flaggning för att därigenom uppmärksamma bland annat allmänna flaggdagar, utländska besök samt andra högtidliga tillfällen. I och med det höga symbolvärdet är det viktigt att kommunal flaggning utförs på ett sätt, och vid tidpunkt, som allmänheten kan förstå. Fastställda riktlinjer för kommunal flaggning vid kommunala byggnader är framtagna för att öka förståelsen bland allmänhet och kommuninvånare för de dagar som uppmärksammas. Riktlinjerna som följer i detta dokument avser flaggstänger ägda av kommunen samt flaggning vid fastigheter med kommunal verksamhet i Bollebygds kommun. Dessa riktlinjer fastställer när Bollebygds kommun ska flagga samt vilka allmänna flaggregler som gäller.

Utgångspunkt för dessa riktlinjer är Lag om Sveriges flagga (SFS 1982:269), Förordning om allmänna flaggdagar (SFS 1982:270) samt anvisningar utgivna av Rikskommittén Sveriges Nationaldag.

2. Bollebygds kommuns officiella flaggstänger

De fyra (4)flaggstängerna framför kommunhuset i Bollebygd är Bollebygds kommuns officiella flaggstänger. Kommunen har ytterligare ett antal flaggstänger, utöver de officiella flaggstängerna. På de officiella flaggstängerna flaggar kommunen endast med:

- Svenska flaggan
- FN-flaggan
- EU-flaggan
- De av Sveriges riksdag erkända nationella minoriteters flaggor (romer, samer, Sverigefinnar och tornedalingar)
- Pride-flaggan, för alla människors lika värde
- Kommunvapnet
- Andra nationers flagga vid behov

Annan typ av flagga får användas endast efter beslut av kommunstyrelsens arbetsutskott.

3. Ansvarsfördelning för kommunens flaggstänger

Den förvaltning som är ansvarig för flaggstängerna ska se till att flaggning sker utifrån gällande flaggregler enligt europastandard och är också ansvarig för flaggstängernas utseende och funktion. Trasig flagga ska omedelbart repareras eller bytas ut.

Samhällsbyggnadsförvaltningen ansvarar för de officiella flaggstängerna utanför kommunhuset.

Rektor ansvarar för flaggstänger vid respektive skola.

Verksamhetsansvarig ansvarar för flaggning vid andra kommunala verksamheter och anläggningar.

4. Flaggregler för den svenska nationsflaggan

4.1 Tider för hissning och halning

1 mars-31 oktober hissas flaggan klockan 08.00. Under övrig del av året klockan 09.00. Flaggan halas vid solnedgången, dock senast klockan 21.00.

4.2 Flaggors rangordning

Vid internationell flaggning intar svenska flaggan alltid hedersplatsen. Övriga nations-flaggor hissas i bokstavsordning från hedersplatsen och utåt enligt ländernas namn på svenska.

Flaggorna hissas varannan till heraldiskt höger och varannan till heraldiskt vänster, d.v.s. man bestämmer placeringen stående framför stängerna med ryggen mot byggnaden. När antalet flaggstänger är jämna hissas svenska flaggan på flaggstången närmast till höger från mitten (betraktandes med ryggen mot byggnaden). Om det behövs, hissas svenska flaggor på de yttersta flaggstängerna för att de inte ska stå tomma.

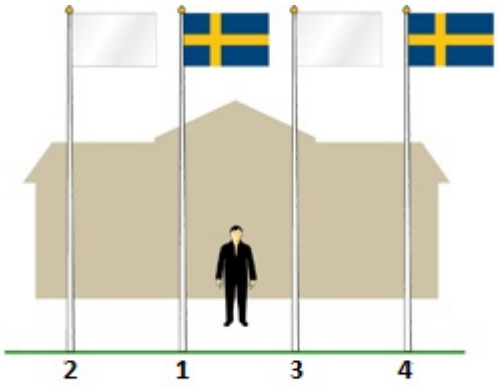

Nationsflaggor har högst rang följt av FN-flaggan, EU-flaggan, kommunflaggan.

Politiska partier får inte flagga med sina partiflaggor på kommunens flaggstänger.

4.3 Flaggning på halv stång

Flaggning på halv stång sker som regel på dödsdagen eller dagen efter, samt på begravningsdagen. Då begravningen är avslutad hissas flaggan i topp, varefter den halas ner omedelbart. Vid flaggning på halv stång ska flaggan vara hissad till 2/3 av stångens höjd. Flaggan hissas först i topp och sänks därefter till rätt höjd. När den halas ska den först i topp och därefter omedelbart ner. Flaggning på halv stång har företräde framför annan flaggning.

Valet av flaggstång styrs av den avlidnes arbetsplats i kommunen. Normalt flaggas på den ordinarie arbetsplatsen alternativt på officiell flaggstång som finns på den ort där personen hade sin ordinarie arbetsplats. För flaggning ansvarar i första hand områdes-ledningen för den verksamhet där arbetstagaren till största delen var verksam. I andra hand ansvarar närmast högre enhetsledare eller förvaltningsledning för flaggningen.

Om offentlig flaggstång saknas på området eller orten, så sker flaggning på de 4 flaggstängerna framför kommunhuset i Bollebygd. Detta gäller då dödsfall inträffat inom annan förvaltning, område eller ort där offentlig flaggstång saknas, då ledamot i kommunfullmäktige, kommunstyrelse eller nämnd/bolagsstyrelse har avlidit eller då anställd i kommunhuset har avlidit.

4.4 Allmänna flaggdagar

- 1 januari (nyårsdagen)
- 28 januari (Konungens namnsdag)
- 12 mars (Kronprinsessans namnsdag)
- Påskdagen
- 30 april (Konungens födelsedag)
- 1 maj
- Dag för Europaparlamentsvalet i Sverige (maj/juni vart femte år)
- 29 maj (Veterandagen)
- Pingstdagen
- 6 juni (Sveriges nationaldag och svenska flaggans dag)
- Midsommardagen
- 14 juli (Kronprinsessans födelsedag)
- 8 augusti (Drottningens namnsdag)
- Dag för val till riksdagen (Andra söndagen i september vart fjärde år)
- 24 oktober (FN-dagen)
- 6 november (Gustav Adolfsdagen)
- 10 november (Nobeldagen)
- 23 december (Drottningens födelsedag)
- 25 december (Juldagen)

Flaggning ska även ske vid tillfälliga Allmänna flaggdagar som beslutats av regeringen.

På allmän flaggdag ska flaggning ske på de officiella flaggstängerna framför kommunhuset. På övriga platser avgör respektive verksamhet om flaggning ska ske.

5. Flaggningstillfällen

Bollebygds kommun ska utöver de allmänna flaggdagarna även flagga vid följande tillfällen:

5.1 De officiella flaggstängerna

5.1.1 Övriga flaggdagar

- Internationella kvinnodagen den 8 mars
- Europadagen den 9 maj
- På de av Sveriges riksdag erkända nationella minoriteters nationaldagar
  6 februari – samernas nationaldag
  24 februari – sverigefinnars nationaldag
  8 april – romernas nationaldag
  15 juli – tornedalingarnas nationaldag
- Prideveckan i Bollebygd
- Avslutningsdag i de kommunala skolorna

5.1.2 Placering av flaggor

• FN-dagen flaggas det med varannan svensk flagga och varannan FN-flagga. För övriga allmänna flaggdagar (se pkt 4.4 Allmänna flaggdagar) flaggas endast med den svenska flaggan.
• Internationella kvinnodagen flaggas det endast med den svenska flaggan.
• Dagen för val till Europaparlamentet samt Europadagen flaggas det med varannan svensk och varannan EU-flagga.
• På de av Sveriges riksdag erkända nationella minoriteters nationaldagar flaggas det med varannan svensk flagga och varannan minoritetsflagga
• Prideveckan flaggas det med varannan svensk flagga och varannan Prideflagga de dagar eventet pågår.

5.1.3 Vid särskild händelse

• Vid utländskt besök hos kommunstyrelsen/kommunfullmäktige hissas aktuell nations flagga tillsammans med svenska flaggor framför kommunhuset enligt regler för flaggning med utländska flaggor (se pkt 4.2 Flaggors rangordning).
• Vid större katastrofer som drabbar kommunen beslutar kommunstyrelsens arbetsutskott om flaggning på halv stång ska ske.
• Då flaggning rekommenderas av regeringen eller länsstyrelsen.

Utöver de ovan nämnda flaggtillfällen flaggas med stor restriktivitet. Inga kommersiella flaggor hissas, och förenings- och organisationsflaggor endast i undantagsfall, och då antingen på initiativ av Bollebygds kommun eller genom skriftlig ansökan från respektive förening eller organisation. En sådan ansökan ska vara kommunstyrelseförvaltningen tillhanda senast fyra veckor innan aktuell flaggdag. Kommunstyrelseförvaltningen lämnar över ansökan och beslut till kommunstyrelsens arbetsutskott. Blir flaggning beviljad tillhandahåller respektive förening eller organisation aktuell flagga i lämplig storlek till kommunens reception senast två veckor innan aktuell flaggdag.

5.2 Övriga flaggstänger

Utöver de officiella flaggstängerna finns också flaggstänger vid förskolor, skolor, äldreboende och fritidsanläggningar. Verksamheterna sköter själva flaggningen.
I övrigt gäller:

- Vid avslutningsdag i de kommunala skolorna bör det flaggas med den svenska flaggan. Rektor vid de respektive skolorna beslutar om flaggning vid respektive skola.
- När en anställd avlider bör enheten flagga på halv stång vid den avlidnes arbetsplats efter beslut av enhetschef.
- Om elev vid någon av kommunens skolor, brukare vid något av socialtjänstens boenden eller boende på äldreboende avlider, står det verksamheten fritt att själva besluta om flaggning på halv stång.
- På valdagar kan flaggning ske på de skolor och institutioner som används som vallokal om det finns möjlighet till det. Flaggning vid vallokaler på valdagen får alltså ske frivilligt.

6. Beställning av flaggning

Om en situation uppstår som inte är reglerad i dessa riktlinjer är det kommunstyrelsens arbetsutskott som beslutar om flaggning ska ske. Beställning av flaggning görs hos samhällsbyggnadsförvaltningen.

6. Inriktningsbeslut avseende medfinansiering av GC-väg i regional plan KS2023/61

§75 KS2023/61

Inriktningsbeslut om medfinansiering av GC-väg i regional plan

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige ska tillstyrka samhällsbyggnadsnämndens förslag; Kommunfullmäktige beslutar om ett inriktningsbeslut kring en medfinansiering om 50 % av beräknad kostnad för gång- och cykelbana längs väg 554. Samhällsbyggnadsnämnden föreslår även kommunfullmäktige att ett uppdrag ges samhällsbyggnadsnämnden att i kommande budgetprocess lyfta in förslag om investeringspott för GC-väg åren 2024-2026 för genomförande av projektet.

Ärendet

Efter samhällsbyggnadsnämndens beslut under våren 2020 ansökte samhällsbyggnadsförvaltingen om att få ta del av ekonomiska medel enligt cykelsatsningar under åren 2022–2025 inom ramen för regional transportinfrastrukturplan. Ansökan gällde anläggande av gång- och cykelbana längs Hindåsvägen (väg 554) mellan cirkulationsplatsen vid Prästgårdsgärdet och avfarten till Ballasjövägen (1 250 meter). Åtgärden knyter samman Ballasjöns badplats, enbostadshus längs Hindåsvägen med omnejd (Kullavägen, Fjällastorp mm) och kommande bebyggelse med Bollebygdskolan och övriga tätorten.

Genom beslut har kommunen därefter beviljats medfinansiering om 50 % i regional plan av en gång- och cykelvägsatsning i riktning utmed statlig väg 554. En kalkyl togs fram när projektet spelades in i regional plan, då (juni 2020) kostnadsberäknades projektet till 12 mnkr. Kalkylen kommer att behöva ses över och räknas om när Trafikverket påbörjar en förprojektering inför avtalsskrivande. En stor kostnad ligger i vägplan och den är densamma oavsett längd på GC-vägen.

Det är VGR som medfinansierar gång- och cykelvägen. Beskedet som kommunen nu nåtts av är att projektets kostnad ökat och är nu kostnadsberäknat till ca 17,5 mnkr. Trafikverket ska påbörja projektering och behöver veta om kommunen ställer sig bakom en fortsättning. Idag finns inget avtal framtaget kring kostnader och villkor i övrigt. Kostnaden för projektet är osäker och kan öka. Projektet har kostnadsberäknats till ca 17,5 mnkr (september 2022) varav kommunen ska medfinansiera 50 % om avtal tecknas. Samhällsbyggnadsnämnden har rätt att omprioritera 5 mnkr mellan olika projekt i egen investeringsbudget (med undantag för de investeringar som berör lokalresursplanen). En omfördelning kan innebära en nackdel då motsvarande summa behöver minskas någon annanstans i investeringsbudgeten. Samhällsbyggnadsnämnden kan behöva efterfråga ett utökat investeringsutrymme. Projektet bedöms viktigt att genomföra för att höja trafiksäkerheten längs sträckningen. En ny kostnadsberäkning ska tas fram, efter att projekteringen är klar. Trafikverket behöver få svar på om projektet ska drivas vidare, vilket

innebär att projekteringen påbörjas.

Samhällsbyggnadsnämnden har behandlat ärendet 2023-02-20, § 30, och föreslår kommunfullmäktige besluta om ett inriktningsbeslut kring en medfinansiering om 50 % av beräknad kostnad för gång- och cykelbana längs väg 554. Samhällsbyggnadsnämnden föreslår även kommunfullmäktige att ett uppdrag ges samhällsbyggnadsnämnden att i kommande budgetprocess lyfta in förslag om investeringspott för GC-väg åren 2024-2026 för genomförande av projektet.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige ska tillstyrka samhällsbyggnadsnämndens förslag; Kommunfullmäktige beslutar om ett inriktningsbeslut kring en medfinansiering om 50 % av beräknad kostnad för gång- och cykelbana längs väg 554. Samhällsbyggnadsnämnden föreslår även kommunfullmäktige att ett uppdrag ges samhällsbyggnadsnämnden att i kommande budgetprocess lyfta in förslag om investeringspott för GC-väg åren 2024-2026 för genomförande av projektet.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §47 KSAU Inriktningsbeslut om medfinansiering av GC-väg i regional plan
- §30 SBN Inriktningsbeslut avseende medfinansiering av GC-väg i regional plan(SBN202320-2)
- Inriktningsbeslut avseende medfinansiering av GC-väg i regional plan.(SBN202320-1)

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

§30 SBN2023/20

Inriktningsbeslut avseende medfinansiering av GC-väg i regional plan

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta om ett inriktningsbeslut kring en medfinansiering om 50 % av beräknad kostnad för gång- och cykelbana längs väg 554.
Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att ett uppdrag ges samhällsbyggnadsnämnden att, i kommande budgetprocess, lyfta in förslag om investeringspott för GC-väg åren 2024–2026 för genomförande av projektet.

Ärendet

Efter beslut under våren 2020 i samhällsbyggnadsnämnden, ansökte samhällsbyggnadsförvaltingen om att få ta del av ekonomiska medel enligt cykelsatsningar under åren 2022–2025 inom ramen för regional transportinfrastrukturplan. Ansökan gällde anläggande av gång- och cykelbana längs Hindåsvägen (väg 554) mellan cirkulationsplatsen vid Prästgårdsgärdet och avfarten till Ballasjövägen (1 250 meter).
Åtgärden knyter samman Ballasjöns badplats, enbostadshus längs Hindåsvägen med omnejd (Kullavägen, Fjällastorp mm) och kommande bebyggelse med Bollebygdskolan och övriga tätorten. Genom beslut har kommunen därefter beviljats medfinansiering om 50 % i regional plan av en gång –och cykelvägsatsning i riktning utmed statlig väg 554.
En kalkyl togs fram när projektet spelades in i regional plan, då (juni 2020) kostnadsberäknades projektet till 12 mn kronor.
Kalkylen kommer att behöva ses över och räknas om när Trafikverket påbörjar en förprojektering inför avtalsskrivande. En stor kostnad ligger i vägplan och den är densamma oavsett längd på GC-vägen.
Det är VGR som medfinansierar gång- och cykelvägen. Beskedet som kommunen nu nåtts av är att projektets kostnad ökat och är nu kostnadsberäknat till ca 17,5 mn kr. Trafikverket ska påbörja projektering och behöver veta om kommunen ställer sig bakom en fortsättning. Idag finns inget avtal framtaget kring kostnader och villkor i övrigt. Kostnaden för projektet är osäker och kan öka.

Ekonomiska förutsättningar

Projektet har kostnadsberäknats till ca 17,5 mn kronor (september 2022) varav kommunen ska medfinansiera 50 % om avtal tecknas.
Samhällsbyggnadsnämnden har rätt att omprioritera 5 mnkr mellan olika projekt i egen investeringsbudget (med undantag för de investeringar som berör lokalresursplanen). En omfördelning kan innebära en nackdel då motsvarande summa behöver minskas någon annanstans i investeringsbudgeten. Samhällsbyggnadsnämnden kan behöva efterfråga ett utökat investeringsutrymme. Projektet bedöms viktigt att genomföra för att höja trafiksäkerheten längs sträckningen.

Bedömning
En ny kostnadsberäkning ska tas fram, efter att projekteringen är klar. Trafikverket behöver få svar på om projektet ska drivas vidare, vilket innebär att projekteringen påbörjas.

Barnkonsekvensanalys
En utbyggd GC-väg längs sträckningen bidrar till att barn och unga får trygga ytor att vistas på för gång och cykling. En gång- och cykelväg ökar barn och ungas möjligheter att på ett trafiksäkert sätt röra sig i sin närmiljö och till målpunkter. Det kan också bidra till att barnens föräldrar inte upplever samma behov av att skjutsa barnen. En gång- och cykelväg stimulerar till rörelse vilket är bra för barn och ungas hälsa.

Förslag till beslut
Förvaltningens förslag till beslut
Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta om ett inriktningsbeslut kring en medfinansiering om 50 % av beräknad kostnad för gång- och cykelbana längs väg 554.
Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att ett uppdrag ges samhällsbyggnadsnämnden att, i kommande budgetprocess, lyfta in förslag om investeringspott för GC-väg åren 2024–2026 för genomförande av projektet.

Beslutsgång
Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Ärendets beredning
Ärendet har handlagts och föredragits av förvaltningschef Ann-Charlotte Lind.

Beslutsunderlag
- Inriktningsbeslut avseende medfinansiering av GC-väg i regional plan.

Skickas till
Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Ann-Charlotte Lind | Förvaltningschef samhällsbyggnadsförvaltningen
0734-64 71 00 | ann-charlotte.lind@bollebygd.se

Samhällsbyggnadsnämnden

Inriktningsbeslut avseende medfinansiering av GC-väg i regional plan, väg 554.

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta om ett inriktningsbeslut kring en medfinansiering om 50 % av beräknad kostnad för gång- och cykelbana längs väg 554.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att ett uppdrag ges samhällsbyggnadsnämnden att, i kommande budgetprocess, lyfta in förslag om investeringspott för GC-väg åren 2024–2026 för genomförande av projektet.

Ärendet

Efter beslut under våren 2020 i samhällsbyggnadsnämnden, ansökte samhällsbyggnadsförvaltingen om att få ta del av ekonomiska medel enligt cykelsatsningar under åren 2022–2025 inom ramen för regional transportinfrastrukturplan. Ansökan gällde anläggande av gång- och cykelbana längs Hindåsvägen (väg 554) mellan cirkulationsplatsen vid Prästgårdsgärdet och avfarten till Ballasjövägen (1 250 meter).

Åtgärden knyter samman Ballasjöns badplats, enbostadshus längs Hindåsvägen med omnejd (Kullavägen, Fjällastorp mm) och kommande bebyggelse med Bollebygdskolan och övriga tätorten. Genom beslut har kommunen därefter beviljats medfinansiering om 50 % i regional plan av en gång – och cykelvägsatsning i riktning utmed statlig väg 554.

En kalkyl togs fram när projektet spelades in i regional plan, då (juni 2020) kostnadsberäknades projektet till 12 mn kronor.

Kalkylen kommer att behöva ses över och räknas om när Trafikverket påbörjar en förprojektering inför avtalsskrivande. En stor kostnad ligger i vägplan och den är densamma oavsett längd på GC-vägen.

Det är VGR som medfinansierar gång- och cykelvägen. Beskedet som kommunen nu nåtts av är att projektets kostnad ökat och är nu kostnadsberäknat till ca 17,5 mn kr. Trafikverket ska påbörja projektering och behöver veta om kommunen ställer sig bakom en fortsättning. Idag finns inget avtal framtaget kring kostnader och villkor i övrigt. Kostnaden för projektet är osäker och kan öka.

Ekonomiska förutsättningar

Projektet har kostnadsberäknats till ca 17,5 mn kronor (september 2022) varav kommunen ska medfinansiera 50 % om avtal tecknas.
Samhällsbyggnadsnämnden har rätt att omprioritera 5 mnkr mellan olika projekt i egen investeringsbudget (med undantag för de investeringar som berör lokalresursplanen). En

omfördelning kan innebära en nackdel då motsvarande summa behöver minskas någon annanstans i investeringsbudgeten. Samhällsbyggnadsnämnden kan behöva efterfråga ett utökat investeringsutrymme. Projektet bedöms viktigt att genomföra för att höja trafiksäkerheten längs sträckningen.

Bedömning

En ny kostnadsberäkning ska tas fram, efter att projekteringen är klar. Trafikverket behöver få svar på om projektet ska drivas vidare, vilket innebär att projekteringen påbörjas.

Barnkonsekvensanalys

En utbyggd GC-väg längs sträckningen bidrar till att barn och unga får trygga ytor att vistas på för gång och cykling. En gång- och cykelväg ökar barn och ungas möjligheter att på ett trafiksäkert sätt röra sig i sin närmiljö och till målpunkter. Det kan också bidra till att barnens föräldrar inte upplever samma behov av att skjutsa barnen. En gång- och cykelväg stimulerar till rörelse vilket är bra för barn och ungas hälsa.

Beslutsunderlag

-Inriktningsbeslut avseende medfinansiering av GC-väg i regional plan, samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2023-02-02.

Skickas till

Kommunstyrelsen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Ann-Charlotte Lind

Förvaltningschef

7. Taxa för rengöring och brandskyddskontroll KS2023/70

§70

KS2023/70

Taxa för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige fastställer taxa för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll att gälla fr. o m 2023-06-01. Kommunfullmäktige ger SÄRF i uppdrag att årligen besluta om justering av taxan i enlighet med aktuellt sotningsindex.

Ärendet

Under 2022 har en upphandling skett av tjänsterna rengöring (sotning) och brandskyddskontroll, för kommunerna Bollebygd, Borås, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn eftersom nuvarande avtal går ut 2023-06-01 för dessa kommuner. Upphandlingen är nu avslutad och avtal har tecknats med GÖSAB Sotning AB (556175-4762). Avtalet sträcker sig i sex år. Avtalet bygger på att timpriset (taxan) beslutas i respektive kommunfullmäktige då rengöring och brandskyddskontroll är en kommunal taxa. Kommunfullmäktige får utse och ge uppdrag till nämnd eller kommunalförbund att besluta om justering av beloppen i taxan. Förslaget från SÄRF är att medlemskommunernas fullmäktige ger SÄRF i uppdrag att årligen justera taxan i enlighet med aktuellt sotningsindex (cirkulär 2002:83), som överenskommits mellan Sveriges Skorstensfejarmästares Riksförbund och Sveriges Kommuner och Regioner. Direktionen för SÄRF har på sammanträde 2023-02-24 enhälligt beslutat följande:

- Att anta taxan för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll för kommunerna Bollebygd, Borås, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn enligt bilaga,
- Att föreslå kommunfullmäktige i berörda medlemskommuner att fastställa taxa för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll att gälla fr. o m 2023-06-01,
- Att föreslå kommunfullmäktige i medlemskommunerna att SÄRF ges i uppdrag att årligen besluta om justering av taxan i enlighet med aktuellt sotningsindex.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige fastställer taxa för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll att gälla fr. o m 2023-06-01. Kommunfullmäktige ger SÄRF i uppdrag att årligen besluta om justering av taxan i enlighet med aktuellt sotningsindex.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §60 KSAU Taxa för rengöring och brandskyddskontroll

- § 18 Taxa för rengöring och brandskyddskontroll
- Taxa rengöring och brandskyddskontroll

Skickas till
Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

PROTOKOLLSUTDRAG **Sida 1 av 1**
DIREKTIONEN
Sammanträdesdatum
2023-02-24

§ 18
Taxa för rengöring och brandskyddskontroll (Dnr. 2023-000134)
Under 2022 har en upphandling skett av tjänsterna rengöring (sotning) och brandskyddskontroll, för kommunerna Bollebygd, Borås, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn eftersom nuvarande avtal går ut 2023-06-01 för dessa kommuner. Upphandlingen är nu avslutad och avtal har tecknats med GÖSAB Sotning AB (556175-4762). Avtalet sträcker sig i sex år.

I upphandlingen har anbudsgivaren fått offerera timpris på de olika tjänsterna och detta timpris var sedan en del av den totala utvärderingen. Det offererade timpriset återfinns under punkt 3 i respektive taxa. Övriga priser är baserat på detta timpris utifrån tidsaspekten. Taxeförslaget framgår i bilaga.

Avtalet bygger på att timpriset (taxan) beslutas i respektive kommunfullmäktige då rengöring och brandskyddskontroll är en kommunal taxa. Kommunfullmäktige får utse och ge uppdrag till nämnd eller kommunalförbund att besluta om justering av beloppen i taxan. Förslaget är att medlemskommunernas fullmäktige ger SÄRF i uppdrag att årligen justera taxan i enlighet med aktuellt sotningsindex (cirkulär 2002:83), som överenskommits mellan Sveriges Skorstensfejarmästares Riksförbund och Sveriges Kommuner och Regioner.

Direktionen beslutar enhälligt

att anta taxan för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll för kommunerna Bollebygd, Borås, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn enligt bilaga

att föreslå Kommunfullmäktige i berörda medlemskommuner att fastställa taxa för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll att gälla fr. o m 2023-06-01

att föreslå Kommunfullmäktige i medlemskommunerna att SÄRF ges i uppdrag att årligen besluta om justering av taxan i enlighet med aktuellt sotningsindex.

Rose-Marie Liljenby Andersson
ordförande

Ulf Rapp

Justeringen tillkännagiven på SÄRFs och medlemskommunernas anslagstavlor 2023-03-06
Rätt utdraget betygar;

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Taxa för rengöring och brandskyddskontroll

Dokumentnamn:	Giltigt från:
Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds Taxa för myndighetsutövning	2023-06-01
Diarienummer:	**Reviderat:**
2022-000515	
Upprättad av:	**Beslutad av:**
Avdelningschef Förebyggande	Kommunfullmäktige Bollebygd 2023-XX-XX Kommunfullmäktige Borås 2023-XX-XX Kommunfullmäktige Svenljunga 2023-XX-XX Kommunfullmäktige Tranemo 2023-XX-XX Kommunfullmäktige Ulricehamn 2023-XX-XX

Taxa för rengöring (sotning)

Tillämpning inom kommunerna Bollebygd, Borås, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn.

Taxan gäller från 2023-06-01

För utförande av rengöring (sotning) enligt lagen om skydd mot olyckor (SFS 2003:778) samt tillhörande föreskrifter utgår avgifter enligt denna taxa.

I taxan ingår lagstadgad moms med 25%

		Exkl moms	Inkl moms
1	**Regelbunden rengöring (sotning) av objekt i småhus**		
1.1	**Objektsavgift**		
	För rengöring (sotning) av objekt med tillhörande rök- och förbindelsekanal eller bikanal i småhus utgår avgift enligt nedan. I avgiften ingår inställelse till objektet, rengöring, protokollföring, kontorsarbete och omhändertagande av de produkter (sot från konvektionsdelar och rökkanaler) som genererats vid rengöringsarbetet. *Detta gäller ej för restprodukter (aska), som uppstår vid förbränning av bränslet i eldstaden.*		
1.1.1	Första objektet i varje byggnad	505,75 kr	632,25 kr
1.1.2	Varje tillkommande objekt utöver första objektet	208,25 kr	260,50 kr
1.2	**Avvikelser**		

Om det vid utförandet av rengöring (sotning) enligt ovan föreligger omständigheter eller sådana avvikelser som medför att tidsåtgången för rengöringsarbetet avsevärt förlängs, uttas avgift för rengöring i stället i form av objektsavgift enlig punkt 1.1 samt timersättning enligt punkt 3.1. Tillägget blir tiden över påbörjad halvtimma.

Vid dessa tillfällen ska rengöringsföretaget skriftligen informera fastighetsägaren om detta, samt vilka åtgärder som kan/bör vidtas för att underlätta arbetet vid framtida sotningar.

2 Regelbunden rengöring (sotning) av övriga objekt

För rengöring (sotning) i byggnader som ej är småhus och/eller där värmepannans effekt överstiger 60 KW samt imkanaler i storkök, restauranger, gatukök och liknande större sotningsarbeten utgår avgift per skorstensfejare /timma med pris som anges i punkterna 2.1 och 3.1. Tid räknas för arbetstid på plats.

Parterna kan träffa överenskommelse om fast pris.

2.1 Inställelseavgift (övriga objekt, imkanaler storkök, restauranger mm)

För inställelse till rengöring enligt 2 till utgår en avgift per skorstensfejare/ tillfälle om	297,50 kr	372 kr

I inställelseavgift ingår resor till och från objektet, p-avgifter, verktygsvård protokollföring och kontorsarbete.

3 Timersättning

3.1 Timersättning

Timersättning utgår med För beräkning av arbetstid räknas påbörjad kvart som hel kvart	**595 kr**	**743,75 kr**

4 Övriga bestämmelser

4.1 Extra inställelse

Grundavgift vid extra inställelse i småhus I de fall aviserad rengöringsförrättning inte kan utföras på grund av att avbokning ej skett och tillträde inte är möjlig utgår grundavgift enligt ovan. För den rengöringsförrättning som sedan genomförs vid annat tillfälle debiteras enligt punkterna 1 eller 2 beroende på objektstyp.	267,75 kr	334,75 kr

I de fall ombokning sker och till tid då arbete pågår i området, tas ingen extra inställelseavgift enligt punkt 4.1, ut.

4.2 Arbete utanför ordinarie arbetstid

För arbete, som utförs utanför ordinarie arbetstid (07.00-15.30) orsakat av att objektet inte är tillgängligt under ordinarie arbetstid, uttas avgift per skorstensfejare/timme med pris som anges i punkt 3.1 samt övertidstillägg enligt centrala avtal.

4.3 Speciell teknisk utrustning och förbrukningsmaterial

I angivna ersättningar ingår kostnaden för konventionell teknisk utrustning. För användande av speciell teknisk utrustning exempelvis tvätt aggregat samt kemikalier och annat förbrukningsmaterial utgår tilläggsersättning enligt specifikation.

Stoftsug anses vara konventionell utrustning.

4.4 Beställt arbete

För undersökningsarbete, urbränning eller annat av kund beställt arbete inom ramen för den föreskrivna rengöringen uttas avgift per man och timma med pris som anges enligt punkt 3.1

5. Basår och årlig justering av taxan

Taxans basår är 2023. Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har till uppdrag att taxan revideras årligen från och med 2024 i enlighet med aktuellt sotningsindex (cirkulär 2002:83), som överenskommits mellan Sveriges Skorstensfejarmästares Riksförbund och Sveriges Kommuner och Regioner.

Taxa för brandskyddskontroll

Tillämpning inom kommunerna Bollebygd, Borås, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn.

Taxan gäller från 2023-06-01

För utförande av brandskyddskontroll enligt lagen om skydd mot olyckor (SFS 2003:778) samt tillhörande föreskrifter utgår avgifter enligt denna taxa.

I taxan ingår lagstadgad moms med 25%

		Exkl moms	Inkl moms
1	**Brandskyddskontroll av objekt i småhus**		
1.1	**Objektsavgift**		
	För brandskyddskontroll) av objekt med tillhörande rök- och förbindelsekanal eller bikanal i småhus utgår avgift enligt nedan. I avgiften ingår inställelse till objektet, kontrollen, protokollföring, kontorsarbete teknisk utrustning och förbrukningsmateriel.		
1.1.1	Första objektet i varje byggnad	633,25 kr	791,75 kr
1.1.2	Varje tillkommande objekt utöver första objektet	260,75 kr	326 kr
1.2	**Avvikelser**		
	Om det vid utförandet av brandskyddskontroll enligt ovan föreligger omständigheter eller sådana avvikelser som medför att tidsåtgången för rengöringsarbetet avsevärt förlängs, uttas avgift för brandskyddskontrollen i stället i form av objektsavgift enlig punkt 1.1 samt timersättning enligt punkt 3.1.		
	Vid dessa tillfällen ska kontrollanten skriftligen informera fastighetsägaren om detta, samt vilka åtgärder som kan/bör vidtas för att underlätta arbetet vid framtida sotningar.		
2	**Brandskyddskontroll av övriga objekt**		
	För brandskyddskontroll i byggnader som ej är småhus och/eller där värmepannans effekt överstiger 60 KW samt imkanaler i storkök, restauranger, gatukök och liknande utgår avgift per förrättare/timma med pris som anges i punkterna 2.1 och 3.1. Tid räknas för arbetstid på plats.		
	Parterna kan träffa överenskommelse om fast pris.		

2.1	**Inställelseavgift (övriga objekt, imkanaler storkök, restauranger mm)** För inställelse till brandskyddskontroll enligt punkt 2 till utgår en avgift per förrättare/tillfälle om I inställelseavgift ingår resor till och från objektet, protokollföring, kontorsarbete, p-avgifter, verktygsvård, teknisk utrustning och förbrukningsmateriel.	372,50 kr	465,75 kr

3 Timersättning

3.1 Timersättning

Timersättning utgår med För beräkning av arbetstid räknas påbörjad kvart som hel kvart	**745 kr**	**931,25 kr**

4 Övriga bestämmelser

4.1 Extra inställelse

Grundavgift vid extra inställelse i småhus I de fall aviserad brandskyddskontroll inte kan utföras på grund av att avbokning ej skett och tillträde inte är möjlig utgår grundavgift enligt ovan. För den rengöringsförrättning som sedan genomförs vid annat tillfälle debiteras enligt punkterna 1 eller 2 beroende på objektstyp. I de fall ombokning sker och till tid då arbete pågår i området, tas ingen extra inställelseavgift enligt punkt 4.1, ut.	335,25 kr	419,25 kr

4.2 Arbete utanför ordinarie arbetstid

För arbete, som utförs utanför ordinarie arbetstid (07.00-15.30) orsakat av att objektet inte är tillgängligt under ordinarie arbetstid, uttas avgift per förrättare/ timme med pris som anges i punkt 3.1 samt övertidstillägg enligt centrala avtal.

4.3 Avgift för efterkontroll

För separat utförd efterkontroll av förelagd brandskyddsåtgärd utgår avgift med pris som anges i punkt 4.1.

4.4 Fördjupad brandskyddskontroll

För kontroll genom temperaturmätning, tryckmätning, rörtrycksprovning eller läckagemätning som kund beställt, uttas avgift per man och timma med pris som anges enligt punkt 3.1

5. Basår och årlig justering av taxan

Taxans basår är 2023. Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har till uppdrag att taxan revideras årligen från och med 2024 i enlighet med aktuell sotningsindex (cirkulär 2002:83), som överenskommits mellan Sveriges Skorstensfejarmästares Riksförbund och Sveriges Kommuner och Regioner.

9. Revisionsberättelse 2022 för Bollebygds kommun KS2023/105

BOLLEBYGDS KOMMUN

Revisorerna

2023-04-21

Till
Socialnämnden
Utbildningsnämnden
Samhällsbyggnadsnämnden
Kommunstyrelsen, för kännedom
Kommunfullmäktiges presidium, för kännedom

Grundläggande granskning 2022

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Bollebygds kommun genomfört grundläggande granskning av kommunstyrelsen, socialnämnden, utbildningsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras: *Har kommunstyrelsens och nämndernas förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?*

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin
4. Internkontroll

Utifrån genomförd granskning gör vi följande bedömningar:

Granskningsområde	KS	UN	SBN	SN
Ändamålsenlighet	Gul	Gul	Gul	Gul
Ekonomiskt tillfredsställande	Grön	Grön	Röd	Grön
Intern kontroll	Grön	Grön	Grön	Grön

Efter genomförd granskning lämnas några riktade rekommendationer till

utbildningsnämnd, samhällsbyggnadsnämnd och socialnämnd:

- Säkerställ att tillräckliga och tydliga åtgärder vidtas vid rapportering om bristande måluppfyllelse.

utbildningsnämnden:

- Säkerställ att internkontrollplanen är heltäckande, det vill säga omfattar förekommande risker av olika slag.
- Säkerställ att åtgärder vidtas om behov föreligger vid uppföljning av internkontrollplanen.

Kommunens revisorer beslutade den 21 april 2023 att överlämna ovan rubricerad rapport till kommunstyrelsen, socialnämnden, utbildningsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden. Kommunens revisorer önskar svar från nämnderna om vilka åtgärder som kommer att vidtas med anledning av vad som framkommer i rapporten samt dess rekommendationer senast den 30 augusti 2023.

KOMMUNENS REVISORER

Jan-Åke Andersson
Ordförande

Margaretha Almqvist-Malmsjö
Vice ordförande

BOLLEBYGDS KOMMUN

Revisorerna

2023-04-21

Till
Fullmäktige i Bollebygds kommun
organisationsnummer 212000-2973

Revisionsberättelse för år 2022

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedd revisor den verksamhet som bedrivits i kommunens stiftelse. Granskningen av kommunen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente i den omfattning som revisorernas budget medgett.

Vi noterar i den grundläggande granskningen att styrelse och nämnder inte når målen för verksamheten.

Den fördjupade granskningen gällande kommunstyrelsens styrning och uppföljning av informationssäkerhetsarbetet visar på brister, exempelvis avseende tillräcklig uppföljning och intern kontroll.

Vi bedömer sammantaget att kommunstyrelsen, socialnämnden, utbildningsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden har bedrivit verksamheten på ett till övervägande del ändamålsenligt sätt.

Vi bedömer sammantaget att kommunstyrelsen, socialnämnden, utbildningsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att kommunstyrelsens interna kontroll inte har varit helt tillräcklig.

Vi bedömer att nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige uppställt.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2022.

Bollebygd 2023-04-21

Jan-Åke Andersson
ordförande

Margaretha Almqvist-Malmsjö
vice ordförande

Leif Arvidsson

Elin Axelsson

Göran Nordh

Bilagor

Revisionsrapport Granskning av årsredovisning 2022
PM, Granskning av God ekonomisk hushållning 2022
Revisionsrapport Grundläggande granskning 2022
Granskning av informationssäkerhet

Granskning av årsredovisning 2022

Bollebygds kommun

April 2023

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för perioden 2022-01-01 – 2022-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2022.

Granskningen syftar till att ge underlag för en bedömning om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt om årsredovisning är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed i kommunal verksamhet.

Med utgångspunkt från syftet har följande områden granskats:

Område	Uppfyller kraven	
Förvaltningsberättelse	**Ja**	
Resultaträkning	**Ja**	
Balansräkning	**Ja**	
Kassaflödesanalys	**Ja**	
Noter	**Ja**	
Driftredovisning	**Ja**	
Investeringsredovisning	**Ja**	
Sammanställda räkenskaper	**Ja**	

Innehållsförteckning

Sammanfattning	**1**
Inledning	**3**
Bakgrund	**3**
Syfte	**3**
Revisionskriterier	**3**
Avgränsning och metod	**3**
Granskningsresultat	**4**
Räkenskaper	**4**
Förvaltningsberättelse, driftredovisning och investeringsredovisning	**5**
Sammanställda räkenskaper	**5**

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen 11 kap. 20 § ska årsredovisningen lämnas över till fullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Enligt 4 kap 3 § LKBR ska årsredovisningens delar upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och kommunens eller landstingets ekonomiska ställning. Revisorernas skriftliga bedömning ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av årsredovisningen. Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen.

Syfte

Granskningen syftar till att ge underlag för en bedömning om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt om årsredovisning är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed i kommunal verksamhet.

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed för kommuner i Sverige. Det innebär att den varit så ingående och omfattande som god sed vid detta slag av granskning kräver.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av kommunstyrelsen 2022-04-18 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2022-05-04. Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef och redovisningsekonom.

Signerat 2023-04-21 08:59:05 UTC Oneflow ID 4769308 Sida 4 / 8

Granskningsresultat

Räkenskaper

Resultaträkning

Resultaträkningen uppfyller kraven enligt LKBR och RKRs rekommendationer.

Vid granskningen av kommunens årsredovisning har inga väsentliga[1] avvikelser noterats.

Balansräkning

Balansräkningen uppfyller i allt väsentligt kraven enligt LKBR och RKRs rekommendationer.

Vid granskningen av kommunens årsredovisning har inga väsentliga[2] avvikelser noterats. Vi har dock noterat följande avvikelser mot LKBR och god sed:

Kvarstående från 2021:

- Kommunen har en skuld till VA-kollektivet som består av VA enhetens ackumulerade resultat från år 2017. Dessa pengar utgör en sk VA-fond som kommunfullmäktige har beslutat att inrätta och ska användas till att finansiera kommande investeringar bland annat i en överföringsledning till Gryaabs nätverk. Enligt uppgift ska en översikt av fonden påbörjas för att bland annat tydliggöra osäkerheter som finns med den uppbokade skulden till VA-kollektivet. Bedömning av effekten av denna utredning är svår att göra i dagsläget. Det är viktigt att kommunen här säkerställer att varje generation står för sina egna kostnader.

  För 2022 hade VA-kollektivet ett underskott som har reglerats mot VA-fonden.

- Kommunen avviker från RKR rekommendation R5 om leasing då de inte skriver av tillgången löpande så som för andra tillgångar av samma slag. Istället minskar de tillgången med summan som betalas ut under året så att tillgången matchar skulden. Kommunen bör inventera de hyreskontrakt de har för att identifiera om några stämmer in på definitionen av finansiell leasing.

Avvikelserna bedöms som ej väsentliga och påverkar inte periodens resultat i väsentlig omfattning.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen uppfyller i allt väsentligt kraven enligt LKBR och RKRs rekommendationer.

[1] Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.
[2] Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

Signerat 2023-04-21 08:59:05 UTC Oneflow ID 4769308 Sida 5 / 8

Noter

Noterna uppfyller i allt väsentligt kraven enligt LKBR och RKRs rekommendationer.

Bedömning

Vi bedömer att kommunens räkenskaper[3] i allt väsentligt är rättvisande.

Förvaltningsberättelse, driftredovisning och investeringsredovisning

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen uppfyller i allt väsentligt kraven enligt LKBR och RKRs rekommendationer.

Följande förbättringsområden finns:

- Under rubriken "*Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning*" kan utvecklas avseende upplysning om förvaltningen av pensionsmedel.

Driftredovisning

Driftredovisningen uppfyller i allt väsentligt kraven enligt LKBR och RKRs rekommendation R14.

Investeringsredovisning

Investeringsredovisningen uppfyller i allt väsentligt kraven enligt LKBR och RKRs rekommendation R14.

Avsteg har identifierats enligt:

- Upplysning om kommunens investeringsbudgets uppbyggnad samt de för investeringsredovisningarna mest väsentliga principerna för ekonomistyrning lämnas inte i not eller annat dokument som noten hänvisar till.

Bedömning

Grundat på vår granskning *har det inte* framkommit *några* omständigheter som ger oss anledning att anse att förvaltningsberättelsen, driftredovisningen och investeringsredovisningen inte är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed.

Sammanställda räkenskaper

Årsredovisningen *innehåller* sammanställda räkenskaper.

Sammanställda räkenskaperna *uppfyller i allt väsentligt* kraven enligt LKBR och RKRs rekommendationer.

Bedömning

Grundat på vår granskning *har det inte* framkommit *några* omständigheter som ger oss anledning att anse att den sammanställda redovisningen inte i allt väsentligt är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed.

[3] Med räkenskaper menar kommunens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter.

Signerat 2023-04-21 08:59:05 UTC Oneflow ID 4769308 Sida 6 / 8

Datum enligt min digitala signatur

Peter Wank

_____

Auktoriserad revisor

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Bollebygds kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av beslutad projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: PETER OLOFSSON WANK

Peter Wank
Auktoriserad revisor

2023-04-21 08:59:05 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

Grundläggande granskning av styrelse och nämnder 2022

Bollebygds kommun

April 2023

Marie Lindblad
Fadi Wehbe
Caroline Löfstedt

Innehållsförteckning

Sammanfattning med rekommendationer	03
Inledning	06
Kommunstyrelsen	08
Utbildningsnämnden	15
Samhällsbyggnadsnämnden	22
Socialnämnden	29
Bilaga: Sammanställning av revisionsfrågor för alla revisionsobjekt	35

Sammanfattning

Sammanfattande revisionell bedömning

Granskningsområde	KS	UN	SBN	SN
Ändamålsenlighet	Gul	Gul	Gul	Gul
Ekonomiskt tillfredsställande	Grön	Grön	Röd	Grön
Intern kontroll	Grön	Grön	Grön	Grön

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till utbildningsnämnd, samhällsbyggnadsnämnd och socialnämnd:

- Säkerställa att tillräckliga och tydliga åtgärder vidtas vid rapportering om bristande måluppfyllelse.

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendation till utbildningsnämnden:

- Säkerställ att internkontrollplanen är heltäckande, det vill säga omfattar förekommande risker av olika slag.
- Säkerställa att åtgärder vidtas om behov föreligger vid uppföljning av internkontrollplanen.

Inledning

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har kommunstyrelsens och nämndernas förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin
4. Internkontroll

Nr 1 och 4 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:6 och följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget 2022.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2022. I övrigt se “syfte och revisionsfrågor”.

Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Kommunstyrelsen

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet *Baseras på revisionsfråga 5a*	Gul	Styrelsens förvaltning har delvis fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2022.
Ekonomiskt tillfredsställande *Baseras på revisionsfråga 5b*	Grön	Styrelsens förvaltning har skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2022. Resultat mot driftbudget: + 2,4 MSEK
Intern kontroll *Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d, 61-63*	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till styrelsens förvaltning har varit tillräcklig under år 2022.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Styrelsen beslutade den 2022-01-25 §15 om verksamhetsplan och budget för 2022.
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Styrelsen beslutade den 2022-01-25 §15 om verksamhetsplan och budget för 2022.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för styrelsens verksamhet?	Grön	Kommunfullmäktige har angett 11 övergripande mål. Varje nämnd prioriterar vilka mål som man arbetar med och bryter ner dessa till ett eller flera mätbara nämndspecifika mål. Kommunstyrelsen har valt ut 4 av de övergripande målen att fokusera verksamheten till.
	b) Finns mål formulerade för styrelsens ekonomi?	Grön	Styrelsen har antagit 2 finansiella mål i sin verksamhetsplan, som är två av kommunfullmäktiges övergripande mål.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Samtliga mål har tillhörande mätindikatorer och uppsatta målvärden.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	I Styrmodell för Bollebygds kommun, fastställd av kommunfullmäktige 2020-12-09, § 161, framgår direktiv för uppföljning och analys för att säkerställa återkopplingen uppåt i organisationen.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	Rapportering av måluppfyllelse och resultat sker i delårsrapportering och årsredovisning. Rapportering av resultat sker även i uppföljningsrapporter.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	c) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön	I delårsuppföljningen görs prognosen att 1 mål uppfylls delvis, där det anges att det är svårt att göra en utvärdering och analys då det inte finns underlag för alla indikatorer. Två mål prognostiseras att ej uppfyllas på grund av svårpåverkade faktorer såsom rekrytering och långa leveranstider på elbilar. För ett mål kan prognos ej lämnas på grund av att ingen mätning gjorts per delår. Utifrån lämnad rapportering kan utläsas att styrelsen vidtar tydliga åtgärder inom ramen för vad de kan påverka för att nå målen för verksamheten.
	d) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	Styrelsen redovisar genomgående under året ett prognostiserat överskott för helåret. I delårsuppföljningen görs prognosen att båda de finansiella målen kommer att uppfyllas per helår. Delårsresultatet visar på ett överskott på 3,9 mnkr och prognosen för helår är 2,3 mnkr.
5. Måluppfyllelse	a) Når styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Gul	I årsredovisningen rapporteras att tre mål uppnås delvis och ett uppnås ej.
	b) Når styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Kommunstyrelsens resultat för 2022 blev ett överskott på 2,4 mnkr. Styrelsen bedömer att de båda finansiella målen är uppfyllda.

Tilläggstjänst: Intern kontroll

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
61. Riskanalys	a) Har riskanalys utförts i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Röd	Enligt rutinbeskrivning för risk- och väsentlighetsanalys, fastställd 2015-05-20, ska en analys göras årligen inför framtagande av nämndens/styrelsens internkontrollplan som en del i verksamhetsplanen. I kommunstyrelsens analys framgår att arbetet med att värdera riskerna gjordes 2019. Inga större revideringar eller arbete har gjorts sedan dess. Enbart två nya riskområden har lagts till. Vi har fått information från kommunen att det gjordes en översyn och några mindre revideringar jämfört med den året innan. Vi har fått information om att en risk- och väsentlighetsanalys har genomförts inför internkontrollplanen för 2023 vid totalt tre tillfällen.
	b) Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	Grön	Ja.
62. Plan för intern kontroll	a) Har plan upprättats i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	Ja. Direktiven framgår av reglemente för intern kontroll, antaget av kommunfullmäktige 2015-09-17 § 124.
	b) Har styrelsen antagit plan för innevarande år?	Grön	Internkontrollplan återfinns i verksamhetsplan antagen 2022-01-25 §15.
	c) Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?	Grön	Planen innehåller 3 risker av olika slag och är heltäckande.

Tilläggstjänst: Intern kontroll

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
63. Rapportering	a) Har styrelsen upprättat direktiv för rapportering till styrelsen?	Grön	Av internkontrollplanen framgår att redovisning av gjorda kontroller görs i samband med delårsrapport och verksamhetsberättelse. De direktiv som finns kring nämndernas rapportering till styrelsen framgår av reglemente för internkontroll. Där framgår att nämnderna ska en gång under löpande år samt i samband med årsredovisning skriftligt rapportera resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen till kommunstyrelsen. Vidare ansvarar styrelsen för att årligen upprätta en rapport över kommunens samlade resultat avseende intern kontroll. Rapporten ska samtidigt överlämnas till kommunens revisorer.
	b) Sker rapportering till styrelsen enligt direktiv?	Grön	Rapportering sker enligt direktiv.
	c) Fokuserar rapportering på resultat och analys?	Grön	Rapporteringen fokuserar på analys och resultat.

Tilläggstjänst: Intern kontroll

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
63. Rapportering	d) Vidtar styrelsen vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	Grön	I lämnad rapportering beskrivs genomförda och planerade åtgärder. I tjänsteskrivelse från 2023-04-17 beslutade kommunstyrelsen godkänna rapporten avseende kommunstyrelsens samlade bedömning av internkontroll 2022. Kommunstyrelsens bedömning är att nämnderna i huvudsak förstår vikten av internkontrollarbetet och att den har utvecklats jämfört med tidigare år. Kommunstyrelsen ger i rapporten några rekommendationer för att hjälpa nämnderna att ta fram mer heltäckande risk- och väsentlighetsanalys.
	e) Sker återrapportering till styrelse/fullmäktige i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	Återrapportering till fullmäktige sker i enlighet med direktiv.

Utbildningsnämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet *Baseras på revisionsfråga 5a*	Gul	Nämndens förvaltning har delvis fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2022.
Ekonomiskt tillfredsställande *Baseras på revisionsfråga 5b*	Grön	Nämndens förvaltning har skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2022. Resultat mot driftbudget: + 4,4 MSEK
Intern kontroll *Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d, 61-63*	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har varit tillräcklig under år 2022.

Rekommendationer

- Säkerställa att tillräckliga och tydliga åtgärder vidtas vid rapportering om bristande måluppfyllelse.
- Säkerställ att internkontrollplanen är heltäckande, det vill säga omfattar förekommande risker av olika slag.
- Säkerställa att åtgärder vidtas om behov föreligger vid uppföljning av internkontrollplanen.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Nämnden beslutade den 2021-12-13 §96 om verksamhetsplan och budget för 2022.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Nämnden beslutade den 2021-12-13 §96 om verksamhetsplan och budget för 2022.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Nämnden har beslutat att arbeta med 2 av fullmäktiges mål. Vidare har nämnden beslutat om 8 egna mål.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Antagen budget har ansetts som mål för ekonomin.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Samtliga mål innehåller mätbara indikatorer för att kunna följas upp.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	I Styrmodell för Bollebygds kommun, fastställd av kommunfullmäktige 2020-12-09, § 161, framgår direktiv för uppföljning och analys för att säkerställa återkopplingen uppåt i organisationen.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	Rapportering av måluppfyllelse och resultat i delårsrapportering och årsredovisning. Rapportering av resultat sker även i uppföljningsrapporter.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	I delårsrapporten prognostiseras båda kommunfullmäktiges mål uppnås delvis för 2022. Ingen progression av måluppfyllelsen redovisas i årsrapporten. Av delårsrapporten framgår insatser för att öka måluppfyllelsen. Av nämndens egna mål prognostiseras samtliga att uppnås per helår. I årsredovisningen görs ingen uppföljning av måluppfyllelsen för nämndens egna mål. Vi har fått svar om att beslut tagits om att ta bort denna rubrik. Eftersom målen är vida och svårbedömda, har tjänstepersoner med åren insett att det är svårt att tydliggöra måluppfyllelsen med ett ord gällande förutsättningar, resultat och kvalitet. Förhoppningen är att resultatet tydliggörs i text under respektive mål istället.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	I uppföljningsrapport per april redovisas ett prognostiserat underskott per helår uppgående till 600 tkr. Prognosen i delårsrapporten vänder till en positiv budgetavvikelse om 700 tkr. I uppföljningsrapport per oktober ökar det prognostiserade överskottet till 3,5 mnkr. Utfallet i årsredovisningen visar ett överskott på 4,4 mnkr, som innebär 0,9 mnkr förbättring från oktoberprognosen. Nämnden kan därför anses ha vidtagit tillräckliga åtgärder.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
5. Måluppfyllelse	a) Når nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	Nämnden når inte fullt ut sina mål för verksamheten. I nämndens årsrapport bedöms båda fullmäktiges mål som delvis uppnådda.
	b) Når nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	I nämndens årsrapport 2022 redovisas en positiv avvikelse om 4,4 mnkr.

Tilläggstjänst: Intern kontroll

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
61. Riskanalys	a) Har riskanalys utförts i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	Ja, enligt rutinbeskrivning för risk- och väsentlighetsanalys.
	b) Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	Grön	Ja.
62. Plan för intern kontroll	a) Har plan upprättats i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	Ja. Direktiven framgår av reglemente för intern kontroll, antaget av kommunfullmäktige 2015-09-17 § 124.
	b) Har nämnden antagit plan för innevarande år?	Grön	Internkontrollplan återfinns i verksamhetsplan antagen 2021-12-13 §96.
	c) Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?	Röd	Utifrån upprättad internkontrollplan redovisas två kontrollmoment. Planen anses inte vara heltäckande då det endast är rena verksamhetsrisker som finns i risk- och väsentlighetsanalysen.
63. Rapportering	a) Har nämnden upprättat direktiv för rapportering till nämnden?	Grön	I internkontrollplanen beskrivs att redovisning av gjorda kontroller görs tidigast i delårsbokslutet men normalt i årsrapporten.
	b) Sker rapportering till nämnden enligt direktiv?	Grön	I delåret görs en beskrivning av de kontroller som gjorts, men fullständig redovisning sker i årsrapporten.
	c) Fokuserar rapportering på resultat och analys?	Grön	Rapporteringen fokuserar på resultat och analys.

Tilläggstjänst: Intern kontroll

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
63. Rapportering	d) Vidtar nämnden vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	Röd	För ena kontrollmomentet föreligger inga större avvikelser och åtgärder presenteras. För kontrollmomentet särskilt stöd framgår behov av åtgärder utifrån presenterat resultat. Nämnden godkänner återrapporteringen 2023-03-22 §16. Det framgår av rapporteringen att resultaten är återgivna till skolchef samt berörda sektorer. Från nämndens sida bör det åtminstone föreligga ett intresse i att begära återrapportering av hur resultaten landar i verksamheterna, det vill säga vilka åtgärder som vidtas.
	e) Sker rapportering till styrelse/fullmäktige i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	Ja, rapportering till styrelsen och fullmäktige sker enligt direktiv.

Samhällsbyggnadsnämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet *Baseras på revisionsfråga 5a*	Gul	Nämndens förvaltning har delvis fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2022.
Ekonomiskt tillfredsställande *Baseras på revisionsfråga 5b*	Röd	Nämndens förvaltning har inte skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2022. Resultat mot driftbudget: - 4,1 MSEK
Intern kontroll *Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d, 61-63*	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har varit tillräcklig under år 2022.

Rekommendationer

- Säkerställa att tillräckliga och tydliga åtgärder vidtas vid rapportering om bristande måluppfyllelse.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Ja, nämnden beslutade den 2022-01-24 §4 om verksamhetsplan och budget för 2022.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Ja, nämnden beslutade den 2022-01-24 §4 om verksamhetsplan och budget för 2022.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Nämnden har beslutat att arbeta med 9 av fullmäktiges mål. För 8 av dessa mål har nämnden brutit ned dem till egna mätbara mål och aktiviteter för hur dessa ska nås och följas upp. Det är dessa som ligger i fokus för utvärdering vid uppföljningar.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Antagen budget har ansetts som mål för ekonomin.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Målen innehåller mätbara indikatorer eller bedöms vara formulerade för att kunna följas upp.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	I Styrmodell för Bollebygds kommun, fastställd av kommunfullmäktige 2020-12-09, § 161, framgår direktiv för uppföljning och analys för att säkerställa återkopplingen uppåt i organisationen.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	Rapportering av måluppfyllelse och resultat i delårsrapportering och årsredovisning. Rapportering av resultat sker även i uppföljningsrapporter.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	Samhällsbyggnadsnämndens måluppföljning i delårsrapporten visar att 3 av 8 mål bedöms som uppfyllda eller möjliga att uppfylla under året, och 3 av målen bedöms som delvis uppfyllt. Två av målen bedöms inte kunna uppfyllas. Årsredovisningen visar en liten förbättring av delårsprognosen med progression för ett av målen. Av delårsrapporten framgår inte så många tydliga åtgärder för att nå målen.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	Uppföljningsrapporterna redovisar en positiv helårsprognos fram till i delårsrapporten där ett prognostiserat underskott om 1,5 mnkr redovisas. Orsaken till den stora förändringen uppges vara bland annat att flera äldre utredningar har kostnadsförts. VId nämndens sammanträde 2022-10-17 kan vi utläsa flera tydliga åtgärder för en budget i balans. - Nämnden får information om planerade och vidtagna åtgärder för att sänka elkonsumtionen (§184). - Nämnden tar beslut om två åtgärder för budget i balans 2022 (§190) - nämnden beslutar att efterhöra kommunstyrelsens syn på hantering av tidigare års utredningar, då dessa påverkar möjligheten till budget i balans. För 2022 har detta påverkat resultatet negativt med drygt 1,4 mnkr.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
5. Måluppfyllelse	a) Når nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	Samhällsbyggnadsnämndens måluppföljning visar att av 8 mål bedöms 4 som uppfyllda, 2 som delvis uppfyllda och 2 som ej uppfyllda under året. För två av målen (inom livsmedelsområdet) har omvärldsfaktorer påverkat möjligheten att arbeta för en god måluppfyllelse men verksamheten ligger trots det väl framme till när det kommer till andel ekologiskt och svenskt sett till andra kommuner.
	b) Når nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Röd	Samhällsbyggnadsnämnden redovisar ett resultat på -4,1 mnkr för helåret 2022. Nämnden har haft högre intäkter och personalkostnaderna har varit lägre än budgeterat. Ökade kostnader har dock minskat den positiva effekten, trots budgettillskottet på 1,5 mnkr. Den negativa avvikelsen mot budget, bara för elektricitet, motsvarar cirka 3,1 mnkr. Den totala kostnaden för elektricitet är dubbelt så hög som för två år sedan och över 40% dyrare mot föregående år. Förutom elkostnaderna har andra kostnadsökningar som reparationer, underhåll, bostadsanpassningar, konsulttjänster samt utrangering av utredningar för projekt som avbrutits, också bidragit till en negativ avvikelse mot budget.

Tilläggstjänst: Intern kontroll

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
61. Riskanalys	a) Har riskanalys utförts i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	Ja, enligt rutinbeskrivning för risk- och väsentlighetsanalys.
	b) Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	Grön	Risk- och väsentlighetsanalys återfinns som beslutsunderlag till internkontrollplanen, i ärende SBN 2021/262, § 243, 2021-12-13.
62. Plan för intern kontroll	a) Har plan upprättats i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	Ja. Direktiven framgår av reglemente för intern kontroll, antaget av kommunfullmäktige 2015-09-17 § 124.
	b) Har nämnden antagit plan för innevarande år?	Grön	Internkontrollplan återfinns i verksamhetsplan antagen 2022-01-24 §4. Separat beslut om internkontrollplanen togs tidigare och återfinns i ärende SBN 2021/262, § 243, 2021-12-13.
	c) Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?	Grön	Planen innehåller 5 risker av olika slag och är heltäckande.
63. Rapportering	a) Har nämnden upprättat direktiv för rapportering till nämnden?	Grön	I internkontrollplanen anges att redovisning av gjorda kontroller görs vid delårs- respektive helårsuppföljning.
	b) Sker rapportering till nämnden enligt direktiv?	Grön	Rapportering sker enligt direktiv.

Tilläggstjänst: Intern kontroll

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
63. Rapportering	c) Fokuserar rapportering på resultat och analys?	Grön	Rapportering fokuserar på resultat och analys.
	d) Vidtar nämnden vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	Grön	I delårsrapporten beskrivs att stickprov för två tillhörande kontrollmoment har inte genomförts pga vakant tjänst. Samma förhållande föreligger i rapportering per helår. För övriga kontrollmoment redovisas inga större avvikelser.
	e) Sker rapportering till styrelse/fullmäktige i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	Ja, rapportering till styrelsen sker enligt direktiv. Samhällsbyggnadsnämnden har yttrat sig till kommunstyrelsen som svar på den komplettering som kommunstyrelsen begärde kring internkontrollen för 2021.

Socialnämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet *Baseras på revisionsfråga 5a*	Gul	Nämndens förvaltning har delvis fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2022.
Ekonomiskt tillfredsställande *Baseras på revisionsfråga 5b*	Grön	Nämndens förvaltning har skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2022. Resultat mot driftbudget: + 8,2 MSEK
Intern kontroll *Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d, 61-63*	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har varit tillräcklig under år 2022.

Rekommendationer

- Säkerställa att tillräckliga och tydliga åtgärder vidtas vid rapportering om bristande måluppfyllelse.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Ja, nämnden beslutade den 2022-01-18 §4 om verksamhetsplan och budget för 2022.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Ja, nämnden beslutade den 2022-01-18 §4 om verksamhetsplan och budget för 2022.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Nämnden har beslutat att arbeta med 7 av fullmäktiges mål. Vidare har nämnden antagit 1 eget mål.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Antagen budget har ansetts som mål för ekonomin.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Samtliga mål innehåller mätbara nyckeltal.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	I Styrmodell för Bollebygds kommun, fastställd av kommunfullmäktige 2020-12-09, § 161, framgår direktiv för uppföljning och analys för att säkerställa återkopplingen uppåt i organisationen.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	Rapportering av måluppfyllelse sker främst i delårsrapport samt årsredovisningen, men även i vissa uppföljningsrapporter.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	I delårsrapporten prognostiseras 4 mål att uppnås delvis och 3 mål att inte uppnås. Det ges ingen prognos för nämndens egna mål, resultat ges i årsrapporten. Av årsredovisningen framgår förbättring avseende ett måls prognos, för övrigt blev utfallet enligt prognosen. Nämnden kan därmed ej anses ha vidtagit tillräckliga åtgärder.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	Nämnden redovisar genomgående under året en positiv prognos för helåret.
5. Måluppfyllelse	a) Når nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	Av fullmäktiges 7 mål uppnås 1 mål helt, 3 mål uppnås delvis och 3 mål uppnås inte. Nämndens egna mål är delvis uppnått.
	b) Når nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Socialnämnden redovisar ett överskott 8,2 mnkr år 2022.

Tilläggstjänst: Intern kontroll

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
61. Riskanalys	a) Har riskanalys utförts i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	Ja, enligt rutinbeskrivning för risk- och väsentlighetsanalys.
	b) Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	Grön	Risk- och väsentlighetsanalys presenteras i samband med internkontrollplanen.
62. Plan för intern kontroll	a) Har plan upprättats i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	Ja. Direktiven framgår av reglemente för intern kontroll, antaget av kommunfullmäktige 2015-09-17 § 124.
	b) Har nämnden antagit plan för innevarande år?	Grön	Internkontrollplan återfinns i verksamhetsplan antagen 2022-01-18 §4.
	c) Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?	Grön	Planen innehåller 5 risker av olika slag och är heltäckande.
63. Rapportering	a) Har nämnden upprättat direktiv för rapportering till nämnden?	Grön	I internkontrollplanen anges att redovisning av gjorda kontroller görs tidigast i delårsrapporten men normalt i årsrapporten.
	b) Sker rapportering till nämnden enligt direktiv?	Grön	Rapportering sker enligt direktiv.

Tilläggstjänst: Intern kontroll

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
63. Rapportering	c) Fokuserar rapportering på resultat och analys?	Grön	Rapportering fokuserar på resultat och analys.
	d) Vidtar nämnden vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	Grön	Rapportering visar inga större avvikelser men förvaltningen uppger att de kommer att fortsätta bevaka riskerna där fortsatt risk föreligger. Där avvikelser har identifierats, redovisas planerade åtgärder under kommande år. I nämndens internkontrollplan utläser vi totalt 5 kontrollmoment för 2022. I delårs- och årsredovisningen noterar vi endast uppföljning av de fyra första kontrollerna. Vi har fått svar från nämnden att den femte kontrollen har blivit missad i uppföljningarna. Nämnden har dock beskrivit hur de har jobbat med frågan och de gör bedömningen att nämnden har genomfört allt de kan göra inom ramen för deras uppdrag men risken/behoven kvarstår då verkställandet ligger på annan nämnd.
	e) Sker rapportering till styrelse/fullmäktige i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	Ja, rapportering till styrelsen sker enligt direktiv.

Bilaga: Sammanställning av revisionsfrågor för alla revisionsobjekt

Sammanställning revisionsfrågor, bastjänst

Revisionsfråga	KS	UN	SBN	SN
1. Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Grön	Grön	Grön
2. Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Grön	Grön	Grön
3. Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Grön	Grön	Grön
4. Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Grön	Grön	Grön
5. Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Grön	Grön	Grön
6. Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Grön	Grön	Grön
7. Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	Grön	Grön	Grön
8. Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön	Gul	Gul	Gul
9. Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	Grön	Röd	Grön
10. Når nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	Gul	Gul	Gul
11. Når nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Grön	Röd	Grön

Sammanställning revisionsfrågor, bastjänst

Revisionsfråga	KS	UN	SBN	SN
12. Har riskanalys utförts i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	Grön	Grön	Grön
13. Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	Grön	Grön	Grön	Grön
14. Har plan upprättats i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	Grön	Grön	Grön
15. Har nämnden antagit plan för innevarande år?	Grön	Grön	Grön	Grön
16. Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?	Grön	Röd	Grön	Grön
17. Har nämnden upprättat direktiv för rapportering till nämnden?	Grön	Grön	Grön	Grön
18. Sker rapportering till nämnden enligt direktiv?	Grön	Grön	Grön	Grön
19. Fokuserar rapportering på resultat och analys?	Grön	Grön	Grön	Grön
20. Vidtar nämnden vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	Grön	Röd	Grön	Grön
21. Sker rapportering till styrelse/fullmäktige i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	Grön	Grön	Grön

2023-04-21

Marie Lindblad
Uppdragsledare och projektledare

pwc.se

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av revisorerna i Bollebygds kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från 2022-08-29. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Granskning av god ekonomisk hushållning 2022

Bollebygds kommun

April 2023

Rebecka Äremann

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat om resultaten för god ekonomisk hushållning är förenliga med de mål fullmäktige beslutat. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2022.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Med utgångspunkt från ställd revisionsfråga lämnas följande revisionell bedömning:

Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara *förenligt* med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2022.

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara *delvis förenligt* med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2022.

Styrelsen *lämnar en* sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen för år 2022.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	**1**
Inledning	**3**
Bakgrund	**3**
Syfte och revisionsfrågor	**3**
Revisionskriterier	**3**
Avgränsning och metod	**3**
Granskningsresultat	**4**
God ekonomisk hushållning	**4**
lakttagelser	**4**
Bedömning	**4**
Bedömning utifrån revisionsfrågan	**6**

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen 11 kap. 20 § ska årsredovisningen lämnas över till fullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Kommunen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av årsredovisningen.

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning och metod

Granskning av kommunens måluppfyllelse har genomförts i enlighet med Skyrevs rekommendation “RU Granskning av årsredovisning”. Granskningen har skett genom genomgång av kommunens årsredovisning.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av kommunstyrelsen 2023-04-18 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2023-05-04.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef och redovisningsekonom.

Granskningsresultat

God ekonomisk hushållning

I Mål och budget 2022-2024 för Bollebygds kommun antagen av kommunfullmäktige, framgår de finansiella målen kopplade till god ekonomisk hushållning. Här beskrivs även de övergripande målen indelat i tre områden *arbete och företagande*, *trygghet, uppväxt och åldrande* samt *miljösmart och hållbar kommun.*

Iakttagelser

Finansiella mål

Kommunfullmäktige har i budget för 2022-2024 beslutat om två finansiella mål med koppling till god ekonomisk hushållning. I årsredovisningen görs en avstämning av målen som visar att båda målen bedöms uppfyllas.

Finansiella mål	Utfall 2022	Måluppfyllelse
Det ekonomiska resultatet ska över mandatperioden motsvara 3% av skatteintäkter och generella statsbidrag.	Resultatet för åren 2019-2022 uppgår till 6,9 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Räknas det budgeterade resultatet in för 2022 så uppgår det till 5,2 % av budgeterade skatteintäkter och generella statsbidrag.	Målet bedöms uppfyllas.
Minst 40% av kommunens skattefinansierade investeringar och exploateringar ska finansieras med egna medel över mandatperioden.	Utfall för 2022 uppgår till 114% och ackumulerat över mandatperioden uppgår självfinansieringsgraden till 176%.	Målet bedöms uppfyllas.

Mål för verksamheten

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens övergripande mål beslutade av kommunfullmäktige. Av den framgår att fyra av nio mål bedöms vara uppfyllda, fyra av nio mål bedöms delvis vara uppfyllda och ett mål bedöms som ej uppfyllt.

Bedömning

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara *förenligt* med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2022.

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara *delvis förenligt* med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2022.

Styrelsen *lämnar en* sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen för år 2022.

Bedömning utifrån revisionsfrågan

Revisionsfråga	Bedömning	
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?		
Finansiella mål	**Ja**	
Verksamhetsmål	**Delvis**	

2023-04-21

Marie Lindblad

Uppdragsledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Bollebygds kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av beslutad projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

10. Årsredovisning 2022, Bollebygds kommun KS2023/45

§81 KS2023/45

Årsredovisning 2022, Bollebygds kommun

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2022 för Bollebygds kommun.

Kommunfullmäktige avsätter 38,0 mnkr till kommunens resultatutjämningsreserv, RUR.

Kommunfullmäktige ombudgeterar kvarstående budget om 4,0 mnkr som avser Matsal Bollebygdskolan till budget för lokalresursplan 2023. Därmed utökas budget för lokalresursplan från 17,2 mnkr till 21,2 mnkr år 2023.

Ärendet

Kommunens resultat 2022 blev ett överskott med 44,5 mnkr. Det var 33,9 mnkr bättre än det budgeterade resultatet. 15,1 mnkr av budgetavvikelsen kommer från nämndernas verksamheter medan övriga överskottet kommer från skatteintäkter och generella statsbidrag och kostnadsutjämning. Båda de finansiella målen är uppnådda. Kommunkoncernen gjorde ett resultat på 48,8 mnkr. Av kommunfullmäktiges nio verksamhetsmål anses fyra som uppnådda och fyra som delvis uppnådda. Ett mål uppfylls inte.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2022 för Bollebygds kommun. Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avsätter 38,0 mnkr till kommunens resultatutjämningsreserv, RUR. Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige ombudgeterar kvarstående budget om 4,0 mnkr som avser Matsal Bollebygdskolan till budget för lokalresursplan 2023. Därmed utökas budget för lokalresursplan från 17,2 mnkr till 21,2 mnkr år 2023.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §49 KSAU Årsredovisning 2022, Bollebygds kommun
- Årsredovisning 2022

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

BOLLEBYGDS KOMMUN

ÅRSREDOVISNING 2022

BOLLEBYGDS KOMMUN

INLEDNING

4. Kommunstyrelsens avgående ordförande har ordet

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

5. Den kommunala koncernen
7. Översikt över verksamhetens utveckling
8. Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
12. Händelser av väsentlig betydelse
13. Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten
14. God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
19 Balanskravsresultatet
20. Förväntad utveckling
22. Väsentliga personalförhållanden

DRIFTREDOVISNING

25. Budgetbeslut m.m. under året
25. Driftredovisning

INVESTERINGSREDOVISNING

30. Investeringsredovisning 2022

FINANSIELLA RAPPORTER

32. Finansiella rapporter

MÅLUPPFÖLJNING

45. Kommunfullmäktiges mål
48. Kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen

VERKSAMHETSBERÄTTELSER

49. Barn och utbildning
49 Förskola
50. Förskoleklass, grundskola och fritidshem
52. Gymnasieskola
54. Vuxenutbildning
55. Kultur och fritid
56. Socialnämnden
60. Samhällsbyggnadsnämnden
61 Renhållning
61. VA-verksamheten
61. VA-redovisning
66. Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder (Bollebo)

REVISIONSBERÄTTELSE

69. Revisionsberättelsen

Kommunstyrelsens avgående ordförande har ordet

Nu har mandatperioden avslutats och jag är trots alla störmoment ganska nöjd med periodens utfall. Just när vi trodde att covidpandemin höll på att klinga av inledde Ryssland invasionen av Ukraina. Som alla vet har det utöver det personliga lidandet inneburit stora påfrestningar på den ekonomiska situationen i både smått och stort. Osäkerheten påverkar byggande och andra större åtaganden, vilket för över spilleffekter på samhällsutvecklingen. För kommunens vidkommande har kostnaderna för i huvudsak förbrukning av el och bränsle påverkats negativt. Verksamheterna arbetar med att se över sina strukturer i syfte att ta udden av inflationens effekter för kommunen.

Oaktat detta har vi lyckats bibehålla en god ordning över kommunens resultat, vilket var av väsentlig vikt när jag tillträdde min plats. Förvaltningarna har ordning på sina verksamheter. Återigen visas ett stort överskott på sista raden. Kassan är välfylld.

Andra faktorer som var viktiga för mig när jag tillträdde var att lägga grunden för en långsiktig planering av kommunens verksamhet. Översiktsplanen kom på plats under året, likaså fastställdes Vision 2035, vilka tillsammans pekar ut den färdriktning som invånarna vill att kommunen ska ta på längre sikt. Vi har under mandatperioden arbetat för att förbättra rutinerna för budgetarbete och uppföljning. Det är min förhoppning att arbetet fortsätter i samma takt. Likaså hoppas jag att arbetet med den tillitsbaserade styrningen som vi inledde fortsätter med oförändrade mål. Det viktiga arbetet med hållbarhet, med sina olika dimensioner, har utförts under året med exempelvis elektrifiering, laddinfraplaner, miljöåtaganden och andra punktinsatser.

Återigen får jag rikta ett stort tack till alla medarbetare. Utan er insats hade det inte fungerat.

Förvaltningsberättelse

Den kommunala koncernen

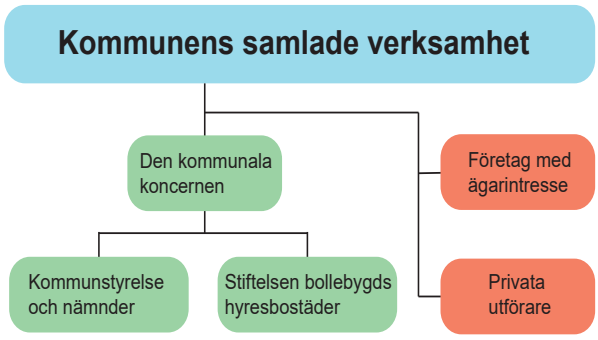

Den kommunala koncernen omfattar Bollebygds kommun samt Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder (Bollebo). Utöver koncernen finns andra intressenter som privata utförare och kommunala företag där kommunen är delägare, nedan finns en kort beskrivning.

Bollebygds kommuns högsta beslutande instans, kommunfullmäktige, består av 31 ledamöter och 22 ersättare. Under verksamhetsåret 2022 har majoriteten bestått av Bollebygdsalliansen som bestod av Folkets röst, Moderaterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna med tillsammans 16 mandat.

Den 11 september 2022 hölls det val i Sverige och en ny majoritet bildades i kommunen. Den nya majoriteten består av Socialdemokraterna, Moderaterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet. Tillsammans har de 16 mandat i kommunfullmäktige.

Antal mandat vid val till kommunfullmäktige		
Parti	2019-2022	2022-2026
Folkets röst	**5**	4
Moderaterna	**5**	**6**
Centerpartiet	**3**	2
Kristdemokraterna	**2**	2
Liberalerna	**1**	1
Sverigedemokraterna	6	6
Socialdemokraterna	7	**8**
Miljöpartiet	1	**1**
Vänsterpartiet	1	**1**
Summa	**31**	**31**

De fetade siffrorna visar på majoriteten som formades efter valet 2018 och 2022.

Kommunens verksamhet är organiserad under de fyra nämnderna, utbildningsnämnden, socialnämnden och samhällsbyggnadsnämnden, samt kommunstyrelsen. Vid sidan av dessa finns även valnämnd, jävsnämnd, överförmyndare och revisionen.

Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder förvaltar 413 lägenheter belägna i kommunen, samt 12 lokaler och ett äldreboende.

Verksamhetslokaler ägs i första hand av kommunen, undantaget äldreboendet och vissa kontorslokaler för samhällsbyggnadsförvaltningen.

Privata utförare finns främst inom det fria skolvalet, varav Gadden är den största med undervisning från förskoleklass till och med årskurs 6, skolan finns i Bollebygd. Kommunen har ingen gymnasieskola utan detta köps från främst Borås stad, (utgjorde 48 procent av gymnasiekostnaderna) men även från Härryda kommun (ca 19 procent). Köpta gymnasieplatser från privata utförare utgjorde ca 25 procent. I övrigt så köps verksamhet inom individ- och familjeomsorgen och LSS-verksamheten avseende vissa typer av boende, placeringar för vård eller daglig verksamhet. Kommunen har infört LOV inom hemtjänsten sedan 2010 men någon extern utförare har inte funnits under 2022.

Kommunen är delägare i Kommuninvest ekonomisk förening. Under 2019 blev kommunen delägare i Gryaab och förvärvade 103 aktier vilket motsvarade 1,13 procent av företaget. Totalt är det åtta kommuner som äger företaget varav Göteborgs stads ägarandel utgör ca 70 procent. Gryaab renar främst avloppsvatten. Se mer i avsnittet om VA kring planerna för kommunens framtida avloppslösning.

Kommunen är medlem i ett antal kommunalförbund, se tabellen.

Förbund	Verksamhet	Kostnad 2022, mnkr
Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund (SÄRF)	Räddningstjänst	9,8
Sjuhärads samordningsförbund	Olika rehabiliterande insatser åt arbetslösa eller sjukskrivna invånare	0,2
Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund	Tillväxt, regional utveckling, infrastruktur och välfärdsfrågor. Business region Borås ingår här.	0,9

Kommunen har samverkan med Borås stad kring socialjour och alkoholtillsyn. Med Marks kommun finns viss samverkan inom GIS och upphandling.

Översikt över verksamhetens utveckling

- Det ekonomiska resultatet för kommunen blev ett överskott med 44,5 miljoner kronor (mnkr).
- Det är 34 mnkr bättre än det budgeterade resultatet på 10,5 mnkr.
- Nämndernas budgetöverskott blev tillsammans 10,8 mnkr.
- Kommunens skatteintäkter blev 12,9 mnkr bättre än budgeterat.
- Inga jämförelsestörande poster såsom reavinster ingår i resultatet.
- Resultatet för kommunen motsvarade 6,9 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Resultatet för Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder blev 3,9 mnkr.
- Resultatet för kommunkoncernen blev 48,8 mnkr efter att interna mellanhavanden exkluderats.

10-årig översikt, kommunen

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Utdebitering, skatt, kr	21,59	21,59	21,59	21,59	21,59	21,59	21,59	21,59	21,59	21,59
Årets resultat, mnkr	8,8	6,9	21,3	37,6	33,3	27	2,2	20	56,4	44,5
Årets resultat[1], kr/invånare	1 029	801	2 423	4 134	3 593	2 863	232	2 092	5 855	4 582
Verksamhetens nettokostnader, mnkr	377,4	400,8	405,3	426,9	468,2	500,1	548,4	560,9	554,2	595,2
Verksamhetens netto-kostnader, % av skatte-intäkter och gen.statsbidr.	97,6%	97,6%	94,1%	91,5%	93,3%	95,9%	98,9%	96,5%	90,8%	92,8%
Nettoinvesteringar, mnkr	25,6	42,1	29,2	91,5	66,2	47,3	27,1	21,9	27,9	68,7
Självfinansieringsgrad, (samtl invest.) %	95%	56%	130%	62%	81%	109%	101%	215%	302%	106%
Eget kapital, mnkr	168	175	196	234	267	297	299	319	376	420
Soliditet enl. balansräkningen, %	39	40	41	44	44	46	47	50	58	63
Soliditet, inkl. samtliga pensionsförpliktelser, %	2	5	9	16	20	23	25	28	37	44
Långfristiga skulder, mnkr (exkl. förutb ansl avg.)	157	157	183	183	213	213	196	161	103	60
Långfristiga skulder, kr/invånare	18 337	18 146	20 798	20 105	22 997	22 595	20 621	16 831	10 715	6 196
Antal anställda, tills vidare	492	492	513	561	581	630	634	641	650	661
Befolkningen	8 562	8 652	8 799	9 102	9 262	9 427	9 495	9 544	9 634	9 703

Kommentarer:
2022 följer trendmässigt tidigare års utveckling. Största skillnaderna mot 2021 är att nettokostnaderna ökar igen vilket kan förklaras med att 2021 innehöll betydande realisationsvinster. Fortsatt högt resultat och hög självfinansieringsgrad. Trenden med fortsatta amorteringar av långfristiga skulder har fortsatt även om framtida investeringsbehov kommer innebära att skuldsättningsgraden kan komma att öka kommande år.

10-årig översikt, Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Årets resultat, mnkr	3,5	4,0	3,2	2,4	4,0	1,0	0,2	2,5	2,5	3,9
Hyresintäkter, mnkr	32,8	33,1	32,8	37,6	37,6	37,6	39,0	40,7	43,8	45,0

[1]Årets resultat, efter finansiella poster.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Demografiska förändringar

Befolkningen har under året ökat med 69 personer eller 0,7 procent. Det är marginellt högre än utvecklingen i riket totalt.

Antal födda var 76 personer vilket är klart lägre än tidigare år. Antalet födda har varit ganska konstant de senaste tio åren och har varierat mellan 87-104 stycken. Årets födslotal innebär därmed ett trendbrott. Senast födelsetalet låg på den nivån var 2002. Det här trendbrottet kan man även se på riksnivån där antalet födda var det lägsta sedan 2005. Den här utvecklingen kommer göra det svårt att prognostisera behovet av kommunal service då det är svårt att bedöma till exempel framtida behov av förskoleplatser när antalet födda barn minskar.

	2021	2022
Antal invånare början av året	**9 544**	**9 634**
Antal födda	104	76
Antal döda	-77	-79
Födelsenetto	**27**	**-3**
Inflyttning	574	585
Utflyttning	-540	-556
Flyttnetto	**34**	**29**
Invandring	56	46
Utvandring	-29	-12
Invandringsnetto	**27**	**34**
Justeringar[1]	*2*	*9*
Antal invånare slutet av året	**9 634**	**9 703**

[1] *Justeringar är förändringar som beror på händelser som rapporterats i efterhand till SCB.*

In- och utflyttningarna varierar en hel del från år till år och beror på när olika byggprojekt är avslutade. Årets inflyttningar var något lägre än snittet under de senaste åren. Antal utflyttade var ungefär som snittet. Antal invandrade var 46 stycken och utvandrade var 12 stycken. En skillnad mot tidigare år är att det utvandrat färre personer då invandringsnettot har legat på 27 i snitt för de senaste tio åren medan 2022 hade ett invandringsnetto på 34.

Den åldersgrupp som ökade mest under året var gruppen vuxen som ökade med 67 personer. Även grupperna över 75 ökade markant. Grupper som minskat tydligt är nyfödda, barn i skola och förskoleålder samt yngre seniorer.

Den befolkningsprognos som Bollebygd beställt visar på lägre antal barn totalt sett såväl fem som tio år framåt i tiden. Notera särskilt att gruppen Äldsta seniorerna över 85 år ökar från dagens 227 personer till 416 personer i prognosen 2032 vilket motsvarar 83% ökning. Detta kommer sannolikt kunna innebära ökat behov av äldreomsorg.

Åldrar	Grupp	Antal invånare dec 2021	Antal invånare dec 2022	Förändring 2021-2022		Prognos 2027, förändr mot 2022	Prognos 2032 förändr mot 2022
0	Nyfödd	108	80	-28		10	14
1-5	Förskola	570	568	-2		-34	-10
6-9	F-klass+lågst.	528	528	0		-15	-39
10-12	Mellanstadie	422	405	-17		-26	-20
13-15	Högstadie	391	402	11		11	-7
16-18	Gymnasium	372	369	-3		43	30
19-64	Vuxen	5 193	5 260	67		198	322
65-74	Yngre senior	1 089	1 070	-19		-85	7
75-84	Äldre senior	749	794	45		100	72
85-	Äldsta seniorerna	212	227	15		74	189
	Summa	**9 634**	**9 703**	**+69**		**+276**	**+560**

Antal invånare har ökat med 69 personer under 2022 till 9 703 personer. De kommande tio åren prognosticeras befolkningsökningen till 560 personer, varav de närmsta fem åren ökar med 276 personer.

Utvecklingen på arbetsmarknaden

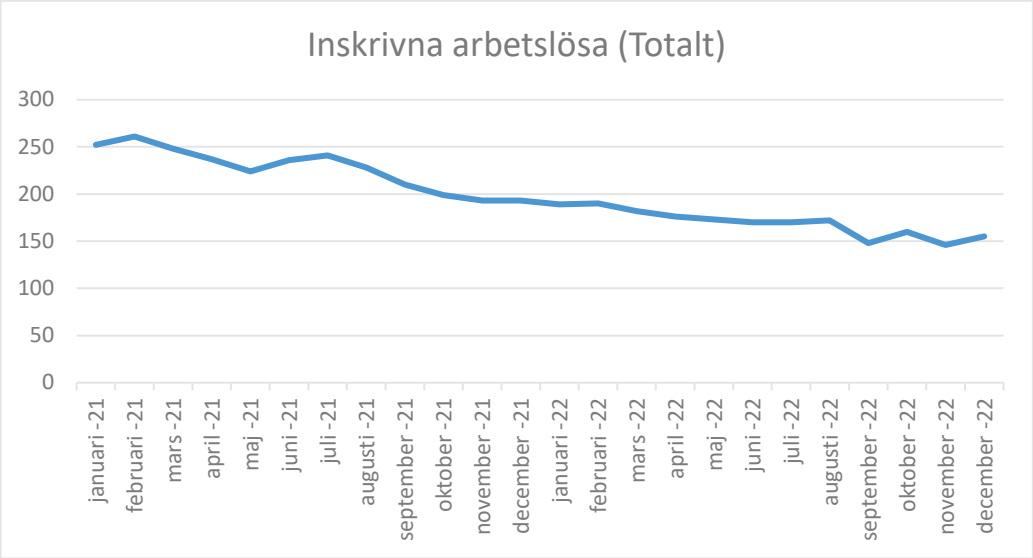

Källa: Arbetsförmedlingen

Antalet inskrivna arbetslösa har minskat under 2022. I december 2021 var det 193 inskrivna arbetslösa medan samma period 2022 hade 155 inskrivna vilket är en minskning med 20 procent. Trenden med minskad arbetslöshet finns även i hela riket och i Västra Götaland men där är minskningen runt 10 procent.

Minskningen i Bollebygds kommun följer den trenden med minskade inskrivet arbetslösa som funnits sedan en uppgång mellan 2019 och 2020. Under samma period har även kostnaderna för ekonomiskt bistånd minskat vilket direkt påverkar kommunens ekonomiska ställning. Läs mer om individ- och familjeomsorgens arbete i deras verksamhetsberättelse.

Byggande

	Färdigställda bostadshus					Påbörjade bostadshus
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
Flerbostadshus	17	0	24	0	9	7
Småhus	21	44	15	31	23	23

Under 2022 färdigställdes 23 småhus och 9 flerbostadshus. Totalt innebär det 93 färdigställda bostäder, varav:

- 37 är bostadsrätter
- 33 är hyresrätter
- 23 är äganderätter

Av de påbörjade byggnationerna under året är:

- 23 friliggande enbostadshus
- 7 parhus.

Risker

Finansiella risker

Kommunen hade vid ingången av 2022 lån på 100 mnkr (samtliga hos Kommuninvest). Under året amorterades 44 mnkr av dessa. Av lånet på 56 mnkr var 26 mnkr fast ränta och 30 mnkr rörlig.

Skuld	Bindningstid	Ränta
30 mnkr	Tills vidare	Rörlig
26 mnkr	2015-2025	2,21 %

Genomsnittlig ränta var 1,30 procent (0,66 för 2021) och genomsnittlig räntebindning var 1,16 år på balansdagen (1,10 för 2021). Stiftelsens lån var 249 mnkr, ingen amortering eller nyupplåning har skett under året för Stiftelsen. Stiftelsens genomsnittsränta var 0,54 procent (0,21 procent 2021) och räntebindningstiden var 2,21 år på balansdagen (1,96 år 2021). Både kommunen och stiftelsen har korta räntebindningstider. Men ungefär hälften av kommunens lån var bundet på tio år. I Bollebygds kommuns fall har amorteringen av lånen de senaste åren bidragit till att finansiella risken har minskat.

2022 har inneburit att lågräntelägets tid är förbi. För kommunens del har det inneburit att den rörliga räntan har gått från -0,035 procent i januari 2022 till 2,329 procent i december 2022. Det här innebar att kommunen i januari fick 900 kronor av banken tack vare den negativa räntan medan man samma år i december fick betala 59 000 kronor. Höjningen av räntan har inneburit att det är först nu som kommunen drar nytta av det långa lånet som är bundet på 2,21 procent.

I den penningpolitiska rapport som Riksbanken lämnade i februari 2023 prognosticerades att styrräntan under 2023 kommer att ligga på 3,2 procent och därefter följande år ligga fast på 3,3 procent. Det finns naturligtvis inga rapporter som på förhand kan säga hur räntan faktiskt kommer att utvecklas. Enda sättet att eliminera ränterisken är att binda lånen vilket i regel innebär en premie till banken i form av högre räntor än den allmänt förväntade. För kommunen är ungefär hälften av lånen bundna fram till 2025 vilket innebär att det är 30 mnkr samt eventuella nyupptagna lån som utgör ränterisken de närmsta tre åren. För 30 mnkr innebär en ökad ränta med 1 procentenhet 300 tkr per år i extra räntekostnader. Slutsatsen är att för kommunens del är den finansiella risken relativt låg.

Det finns alltjämt ett stort investeringsbehov i kommunen som kommer att behöva finansieras med nytagna lån. Vid rådande räntemarknad är sannolikheten hög att nya lån kommer att tecknas till högre ränta än under de senaste åren. Även om kontroll över den risken är någorlunda hög då det är frågan om investeringsbeslut som i vissa fall kan skjutas på framtiden så finns en risk i att fattade investeringsbeslut kommer innebära högre räntekostnader än vad som ursprungligen var beräknat. Kommunens finanspolicy berör inte hantering av ränterisker explicit men säger att en bedömning ska göras inför varje nyupptagning av lån.

Den största ränterisken föreligger för Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder som har lån på 48,5 mnkr av totalt 249 mnkr som har sluttid november 2023. Dessa lån har idag en ränta på 0,02 procent vilken förväntas öka till runt 3 procent om upplåningsräntan hamnar någonstans strax under Riksbankens prognos på styrräntan. För stiftelsen innebär det 1,5 mnkr i ökade kapitalkostnader på årsbasis. I slutet av 2024 har ytterligare 42 mnkr sluttid som i dagsläget har bunden ränta på 1,39 procent. Vid antagandet om återbelåning till en ränta på 3 procent så ökar kapitalkostnaden på det lånet med 0,7 mnkr. Eftersom det endast är 10 mnkr (4 procent) av totala lånet som är på rörlig ränta så föreligger det låg risk under kommande året medan allting pekar på att det kommer bli väsentligt högre kapitalkostnader under nästkommande år.

Kommunens pensionsförpliktelser

Här nedan följer en tabell där pensionsförpliktelserna är uppställda enligt rådet för kommunal redovisnings rekommendationer. Det är viktigt att göra en samlad bedömning av pensionsförpliktelserna då redovisningen i de finansiella rapporterna sker enligt den så kallade blandmodellen så som lagen om kommunal bokföring och redovisning (6 kap §4) säger. Blandmodellen innebär att pensioner som intjänats före år 1998 inte ska tas upp som en skuld i balansräkningen. Nedan finns dessa redovisade under punkt 1.b Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt. Den del av tjänstepensionen som är förmånsbaserad som är intjänade efter 1997 redovisas under punkt 1.a Avsättning inklusive särskild löneskatt. Skillnaden mellan de två sätten att redovisa pensionerna är att kostnaden i resultaträkningen tas vid olika tidpunkter. För pensioner intjänade före år 1998 tas kostnaden i samband med att pensionen betalas ut medan pensioner som intjänats därefter har kostnadsförts vid intjänandet och därefter redovisats som en avsättning i balansräkningen.

Förändringen mellan 2021 och 2022 för avsättningen förklaras av i huvudsak tre olika delar. Nyintjänade pensioner och löneskatt netto 1,6 mnkr, ränte- och basbeloppsuppräkning 0,9 mnkr och slutligen en avsättning på 1,3 mnkr för omställningsstöd som betalas ut från och med 2023.

Ansvarsförbindelsen minskar på grund av utbetalningar av pensioner men hälften av årets minskning äts upp av ränte- och basbeloppsuppräkningen.

Den 1 januari 2023 går kommuner och regioner från ett förmånsbestämt till avgiftsbestämt pensionssystem. Pensionsavsättningarna höjs samtidigt som arbetsgivarna får ökade möjligheter att förutse uppkomna pensionskostnader. Det här innebär högre kostnader för inbetalningar som går till pensioner.

En annan högre kostnad som föreligger är att värdesäkringen av befintliga pensioner ökat till följd av inflationen. Sammantaget ser det ut som att kommunen kommer ha ca 20 mnkr högre kostnader kommande år jämfört med innevarande år. Skatteutvecklingen förväntas inte vara lika hög vilket innebär att ökade pensionskostnader kommer behöva finansieras på annat vis.

Pensionsförpliktelse (belopp i mnkr)	2021	2022
1. Total pensionsförpliktelse i balansräkningen	183,5	183,5
a. Avsättning inkl. särskild löneskatt	*46,4*	*50,2*
b. Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	*137,1*	*133,3*
2. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	0	0
3. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0	0
4. Summa pensionsförpliktelse (inkl. försäkring och stiftelse)	**183,5**	**183,5**
Förvaltade pensionsmedel – Marknadsvärde		
5. Totalt pensionsförsäkringskapital	0	0
a. Varav överskottsmedel	0	0
6. Totalt kapital, pensionsstiftelse	0	0
7. Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	0	0
8. Summa förvaltade pensionsmedel	**0**	**0**
Finansiering		
9.Återlånade medel	183,5	183,5
10.Konsolideringsgrad*	0	0

*konsolideringsgrad - andel av pensionsförpliktelser som täcks av medel i stiftelse, försäkring eller egna förvaltade pensionsmedel

Upplysning avseende egna förvaltade pensionsmedel: Bollebygd Kommun har inga eget förvaltade pensionsmedel.

Händelser av väsentlig betydelse

Socialnämnden

Ny organisation på plats

Socialförvaltningens organisationsförändring som initierades under 2021 fick genomslag i början av året då en ny förvaltningschef tillträdde. Förvaltningsledningen består nu av två verksamhetschefer och en förvaltningschef till skillnad från tidigare då förvaltningschefen också var verksamhetschef.

Genomlysning funktionsnedsättning

Under våren 2022 beslutade socialförvaltningen att upphandla en revisionsfirma för att genomföra en oberoende granskning av funktionsnedsättningsverksamheten. Resultatet visar på fyra specifika områden som arbetet kommer att fokuseras kring framöver, brukarperspektivet, arbetsmiljö, chef och medarbetarskap och organisation.

Anhörigstödet har utvecklats

Under våren har verksamheten arbetat med att ta fram underlag för utveckling av anhörigstöd för individ- och familjeomsorgen samt funktionsnedsättningsverksamheten. Den nya tjänsten, som är organiserad under resursenheten, tillsattes under hösten. Anhörigstödjaren arbetar i tätt samarbete med motsvarande tjänst på äldreomsorgen.

Utbildningsnämnden

Smittspridning och frånvaro

De första månaderna på 2022 var det extremt hög smittspridning av covid-19 i Bollebygd och omvärlden. Flera stängningar, ändringar och delvisa stängningar gjordes med anledning av att det hos utbildningsförvaltningen var en stor personalfrånvaro. Till följd av detta kunde inte undervisning genomföras på det sätt som krävs. Nämnden har fått en hel del synpunkter, frågor men också förståelse kring beslutet av att den tillfälliga ändringen av riktlinjerna för plats i förskolan (utestängningen av de sk 15-timmarsbarnen.) Det var en stor händelse att efter två år av ständigt nya restriktioner och råd äntligen få börja arbeta som ”vanligt” igen.

Bristen på vikarier

Det har varit och är oerhört svårt att rekrytera vikarier till framför allt förskolan. Följderna av att det inte finns vikarier så det räcker inom förskolan är att det blir färre vuxna i barngrupperna vid sjukdom eller annan ledighet. Det är krävande för de pedagoger som arbetar men undervisningen blir också lidande av att undervisning inte kan genomföras enligt styrdokument.

Kriget i Ukraina: Barn och unga från Ukraina

I februari 2022 inledde Ryssland ett storskaligt militärt anfall mot Ukraina. Bollebygd som alla kommuner förberedde sig för mottagande av barn och unga från Ukraina. Under 2022 har Bollebygds kommun tagit emot 12 elever från Ukraina. Tio av dessa har flyttat vidare. Två elever från Ukraina fanns kvar inom kommunens verksamheter vid årets slut. Händelserna och planeringen fick förvaltningen att se behovet av aktualisering av rutiner för mottagande av nyanlända men också uppdatering av krisplanerna på enheterna.

Samhällsbyggnadsnämnden

Översiktsplan

Översiktsplanen är nu antagen och kommer att korta ner handläggningstiderna för detaljplaner och underlätta vid handläggning av ärenden enligt plan- och bygglagen samt miljöbalken. Dessutom är den en viktig del i kommunens utveckling. För att möjliggöra för kommunen att utvecklas enligt översiktsplanens intentioner har förvaltningen arbetat fram riktlinjer för markförsörjning

Ökade elkostnader

Totala elkostnaden har stigit från 4,9 mnkr år 2020 till 9,3 mnkr år 2022. Höga elkostnader har blivit det nya normala. Största förbrukning av el i kommunen är fastighetssidan och därefter VA-sidan. Under året har samhällsbyggnadsförvaltningen utfört och påbörjat en rad olika energibesparande åtgärder som till exempel utbyte av belysningsarmaturer och sänkning av temperaturen i pumphus.

Jävsnämnden

En översyn och förändring av samhällsbyggnadsförvaltningens organisation har skett och genomförts. Därtill har arbetet fortsatt med en översyn, tillsammans med kommunstyrelseförvaltningen, utifrån dom från Mark- och miljööverdomstolen avseende risk för jäv på förvaltningsnivå. Detta arbete fortgår.

Väsentliga händelser som inträffat efter årets utgång

Inga väsentliga händelser har inträffat efter årets utgång

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Kommunens mål- och budgetarbete

Kommunfullmäktige beslutar om kommunens vision, övergripande mål, mål för god ekonomisk hushållning och budgetramarna. Vision och övergripande mål beslutas inför varje ny mandatperiod, men kommunfullmäktige kan också inför varje år besluta om mål på nämndnivå.

Mål- och budgetförutsättningar är det första underlag som tas fram i den årliga budgetprocessen. Underlaget tas fram av kommunstyrelsen under februari månad och innehåller omvärldsanalys, strategiska kommuninterna frågor. Syftet är att visa på eventuella förändringar i verksamheter och öka kunskapen om vilka förutsättningar som gäller för verksamheterna. I mål- och budgetförutsättningarna finns de preliminära ramarna för det nästkommande budgetåret och plan för de två därpå följande åren. Preliminära ramarna utgör grunden för nämndernas fortsatta budgetarbete.

I maj sammanträder budgetberedningen och då presenterar nämnderna konsekvenserna av de preliminära ramarna samt hur de ska ta sig an de mål som blivit föremål för dialog med kommunstyrelsen. I augusti/september uppdateras budgetförutsättningarna och respektive nämnd presenterar ytterligare information för budgetberedningen.

Under oktober månad tar den politiska beredningen vid som mynnar ut i ett budgetförslag för nästkommande år samt plan för de kommande två åren.

Budgeten beslutas av kommunfullmäktige i november. På grund av valet så beslutades 2023 års budget i december i stället för november.

Nämnderna kan även fritt besluta om egna mål för sin verksamhet samt relevanta nyckeltal. Uppföljning av mål och ekonomi sker kontinuerligt, vid fyra tillfällen per år delges fullmäktige det ekonomiska resultatet och förväntad årsprognos. Målen följs upp i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Från och med 2022 beslutade kommunfullmäktige om en budget per större investeringsprojekt, nämnderna har dock möjlighet att göra mindre omfördelningar mellan projekt. Utöver budget per enskilda större investeringsprojekt antar också fullmäktige den lokalförsörjningsplan som uppdateras varje år. Tidigare år var det i stället en investeringsram per nämnd.

Kommunens arbete med intern kontroll

Arbetet med internkontroll regleras i det reglemente som beslutades under 2015. Där fastslås kommunstyrelsens och övriga nämnders ansvar. Kortfattat innebär det att varje nämnd ska göra en risk- och väsentlighetsanalys årligen och sedan rapportera vilka kontroller som gjorts och resultaten av dessa. Kommunstyrelsen ska årligen utvärdera den samlade interna kontrollen och rapportera detta till kommunfullmäktige samt eventuellt föreslå förbättringar. Kommunstyrelseförvaltningen gör dessutom vissa stickprovskontroller årligen, en plan för detta presenteras i kommunstyrelsen. I december 2020 antogs riktlinjer för kommunstyrelsens uppsiktsplikt. Även i nämndernas reglementen berörs frågan om uppsiktsplikt.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Avstämning av mål för god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige beslutade för 2022 om två finansiella mål:

1. Det ekonomiska resultatet ska över mandatperioden motsvara 3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Diagrammet visar att resultatet har varit över målet på 3 procent då den blåa linjen går över den orangea linjen vid mandatperiodens slut år 2022. De grå staplarna visar hur väl målet uppnåtts under respektive år.

Vid 2022 års ingång stod det klart att målet skulle uppnås om inte kommunen skulle göra ett kraftigt underskott. Det budgeterade resultatet på 13,5 mnkr och skatteintäkter om 622 mnkr innebar att ett sammantaget resultat för mandatperioden skulle bli 3,9 procent.

2022 års faktiska resultat på 44,5 mnkr ska jämföras med årets skatteintäkter samt generella statsbidrag på 640,8 vilket för perioden ger ett nyckeltal på 6,9 procent. Sammantaget för hela mandattiden landar det ekonomiska resultatet på 123 mnkr vilket motsvarar 5,2 procent av sammanlagda skatteintäkter samt generella statsbidrag om 2 386 mnkr.

Till följd av de höga resultaten under de senaste årens högkonjunktur har kommunen bättre förutsättningar att ta sig igenom följande år av ekonomisk instabilitet. Högt resultat har inneburit ett positivt kassaflöde vilket inneburit möjlighet att minska långfristiga lån vilket ger lägre räntekostnader och högre låneutrymme framöver i tiden. Se mer om detta under rubriken Ekonomisk ställning. Det har även inneburit att den resultatutjämnande reserven har kunnat fyllas på vilket läsaren kan läsa mer om under avsnittet Balanskravsresultat.

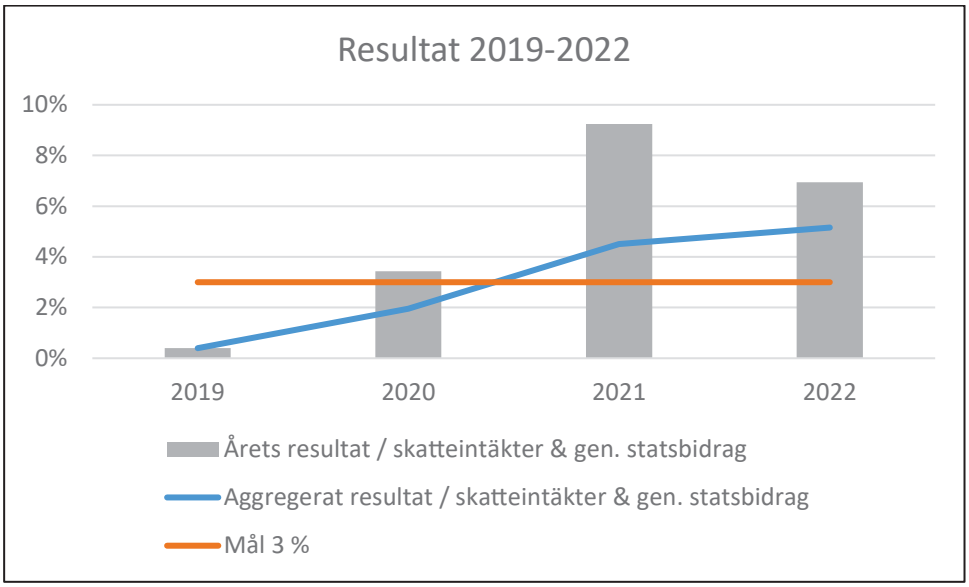

2. Minst 40 % av kommunens skattefinansierade investeringar och exploateringar ska finansieras med egna medel över mandatperioden.

Diagrammet visar att målet uppfylls eftersom det gula strecket befinner sig över det blåa sträcket. Årets skattefinansierade investeringar och exploateringar blev 63,8 mnkr vilket utgjorde 114 procent av årets resultat och årets avskrivningar. Ackumulerat för mandatperioden hamnar självfinansieringsgraden av skattefinansierade investeringarna på 176 procent. Detta är klart över målet på 40 procent. Eftersom kommunfullmäktiges mål var minst 40 procent och kan alltså målet anses vara uppnått när självfinansieringsgraden var klart över 40 procent. Självfinansieringsgraden har beräknats genom att: (årets resultat - avskrivningar) dividerats med (årets nettoinvesteringar + netto exploateringar)

När självfinansieringsgraden är över 100 procent så behöver inte kommunen teckna nya lån för att finansiera årets investeringar eller exploateringsverksamhet. Att det här nyckeltalet har varit över hundra procent under hela mandatperioden har inneburit att det funnits medel över i kommunen för att amortera på långa lånen.

Då låneräntan i samhället var under noll procent kan man fråga sig om det är god ekonomisk hushållning att minska belåningen men senaste årets ränteutveckling har visat att det ändå varit förnuftigt ur ett långsiktigt ekonomiskt perspektiv då räntan ökat kraftigt senaste halvåret. Betänk också att ett alternativ till amortering skulle kunna ha varit en negativ ränta på sparkonto alternativt finansiell risk i instrument på finansmarknaden. Lägre belåningsgrad i en situation med högre räntor innebär att mer medel kan användas till annat än finansiella kostnader vilket indikerar på god ekonomisk hushållning.

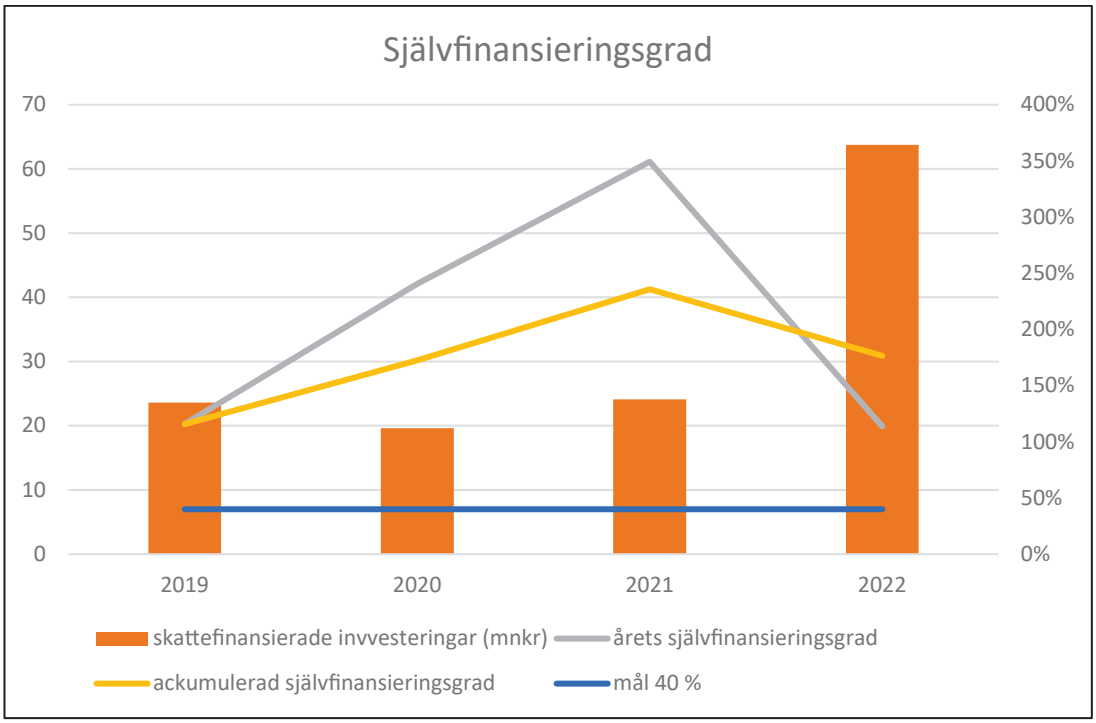

Avvikelse mot budget

Enligt rådet för kommunal redovisnings normerande rekommendationer ska upplysning om totala budgetavvikelsen och förklaring lämnas. För Bollebygds kommuns del har ingen budget på koncernnivå upprättats vilket innebär att ingen redovisning av sådan budgetavvikelse kan lämnas. Den mest relevanta totala budgetavvikelsen anses vara den för resultatbudgeten. På så vis bedöms redovisningen leva upp till rekommendationen. Se kommentarer till drift- och investeringsbudget för budgetavvikelse för dessa redovisningar.

Nettokostnaderna hade en avvikelse på 15,1 mnkr mot budget där nämnderna stod för ungefär 10 mnkr och överskott mot budgeterade pensionskostnader samt outnyttjade budgetreserver stod för resten. Budgetavvikelsen för nettokostnaden var totalt 2,5 procent. Den procentuellt största avvikelsen för nettokostnaderna står intäkterna för. Det beror bland annat på icke budgeterade riktade skattebidrag samt återsökningar för kostnader för vissa placeringar inom individ- och familjeomsorgen som inte var planerade.

Ungefär hälften av nettokostnadsökningen kan förklaras av ökade personalkostnader, där 2,5 av totalt 3,8 procentenheters ökning kan förklaras av lönerevisionen, medan andra hälften av ökningen beror på ökade övriga kostnader där några poster som kan nämnas är elkostnader som ökat med 40 procent totalt 2,7 mnkr och kostnadsföring av utredningar till ej genomförda projekt för 2 mnkr.

19 mnkr var överskottet mot budget för skatter och generella statsbidrag. Överskottet beror på att prognosen på vad slutgiltiga skatteintäkterna kommer att bli har förändrats vilket påverkar resultatet för innevarande år. Såväl slutavräkningen för föregående år och den preliminära slutavräkningen för innevarande år avvek från prognosen. Jämfört med föregående år ökade skatterna och generella statsbidragen med 5,6 procent. Enligt god redovisningssed används SKR:s decemberprognos för att redovisa beräknade skatteintäkter och justeringar.

En förklaring till att skatteintäkterna har ökat mer än ursprungliga prognosen som låg till grund för kommunens budget är att svensk ekonomi har återhämtat sig bättre efter pandemiåren än vad de ursprungliga prognoserna förutspådde. Även Bollebygds befolkningsutveckling har spelat in vilken har varit högre än ursprungliga skatteprognoserna förutsåg. Finansnettot gick back 0,5 mnkr mot budget till följd av orealiserade kursnedgångar.

	2021	2022	Budget 2022	Avvikelse	Avvikelse %	Förändring 2021-2022
Verksamhetens int.	124,0	125,5	120,0	5,5	4,6%	1,3%
Verksamhetens kostn.	-650,3	-692,6	-702,8	10,2	1,5%	6,5%
Avskrivningar	-27,8	-28,1	-27,5	-0,6	2,1%	1,1%
Nettokostnad	**-554,2**	**-595,2**	**-610,3**	**15,1**	**2,5%**	**7,4%**
Skatteintäkter	495,8	525,9	513,1	12,9	2,5%	6,1%
Gen. statsbidr o utj	114,3	115,2	108,8	6,4	5,8%	0,8%
Resultat	**56,0**	**46,0**	**11,6**	**34,4**	**296,9%**	**-17,8%**
Finansiella intäkter	1,9	1,2	0,5	0,7	149,1%	-34,0%
Finansiella kostnader	-1,4	-2,8	-1,5	-1,3	84,1%	92,0%
Res efter skatteint o finansn	**56,4**	**44,5**	**10,6**	**33,9**	**320,1%**	**-21,2%**

För noter se Resultaträkning under finansiella rapporter

Ekonomisk ställning

Eftersom kommunens totala resultat varit positivt och skulderna har minskat så har soliditeten stärkts jämfört med 2021, från 58 till 63 procent. Om ansvarsförbindelsen avseende pensioner räknas in så blir soliditeten 44 procent, även den har stärkts jämfört med 2021. I snitt var soliditeten i landets kommuner 47 procent exkl. pensionsåtagandena.

I diagrammet nedan visas utvecklingen av soliditeten i kommunen. De senaste årens positiva resultat har använts till att amortera skulder snarare än att investera i nya tillgångar. Investeringsbudgeten som tagits av fullmäktige har inte utnyttjats till fullo de senaste åren. Det innebär att soliditeten har ökat men även behovet av nyinvestering. Skillnaden mellan soliditeten enligt balansräkningen och soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen fortsätter att minska vilket beror på att endast pensioner intjänade innan 1998 redovisas som pensionsförpliktelse utanför linjen. I takt med att denna förpliktelse minskar så kommer skillnaderna mellan staplarna att med tiden försvinna.

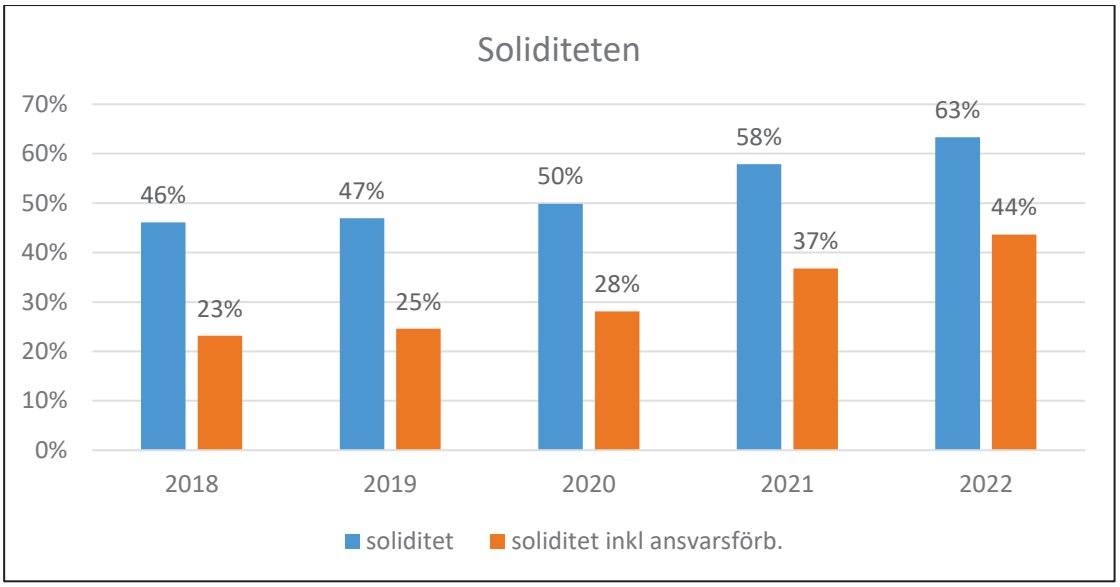

Nedanstående diagram visar utvecklingen av nettokostnader och skatteintäkter och generella statsbidrag. Skatteintäkterna ökade med 5,6 procent medan nettokostnaderna ökade med 7,3 procent. Det innebär en risk när kostnaderna ökar mer än intäkterna då en sådan trend till slut leder till negativa resultat. Nettokostnaderna för år 2021 innehöll dock reavinster från exploatering vilket får ökningen till 2022 att se större ut än vad den är. Räknas reavinsten bort från 2021 så skulle ökningen av nettokostnaden hamna på 5,5 procent vilket är i samma nivå som skatteutvecklingen. Sveriges kommuner och regioners prognos framöver säger att skatteunderlagets utveckling närmsta åren kommer att ligga på mellan 3,7 och 4,6 procent. En sådan utveckling innebär att nettokostnadsutvecklingstakten måste minska något för att fortsatt kunna hålla en god ekonomisk hushållning

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

För att utvärdera god ekonomisk hushållning är det viktigt att inte enbart se ett enskilt räkenskapsårs utfall. De av fullmäktige antagna finansiella målen är därför utformade så att de också avser hela mandatperioden. Nu när mandatperioden har gått till ända kan konstateras att målen har uppnåtts. Under senaste mandatperioden har även soliditeten stärkts och alla investeringar har kunnat finansieras med egna medel (målet var 40 procent).

De långfristiga lånen har minskat till följd av amorteringar som möjliggjorts av starka resultat i kombination med låga investeringar. Årets resultat har även bidragit att uppnå målen och trenden har pekat åt rätt håll. Det fanns vissa tillfälliga faktorer som har bidragit till de starka resultaten, bl.a. generös tilldelning från staten med olika bidrag.

I regeringens proposition 2004/05:100 ges följande tolkning av begreppet ”god ekonomisk hushållning”: ”Varje generation bör bära kostnaden för den service som generationen själv beslutat om och själv konsumerar:” Enkelt uttryckt innebär det att kommunen inte ska dra på sig skulder för driften av den kommunala servicen som sedan kommande generationer måste betala. Fullmäktiges finansiella mål syftar till att säkerställa att så inte sker.

I kommunfullmäktiges antagna budget anges att god ekonomisk hushållning anses råda ”då merparten av verksamhetsmålen är uppfyllda samtidigt som de två finansiella målen är uppfyllda”. Av kommunfullmäktiges nio verksamhetsmål så anses fyra som uppnådda och övriga fyra som delvis uppnådda. Ett mål uppfylls inte alls. Flera av de delvist uppnådda målen är svåra att utvärdera. Sammantaget är därmed bedömningen att god ekonomisk hushållning råder i kommunen.

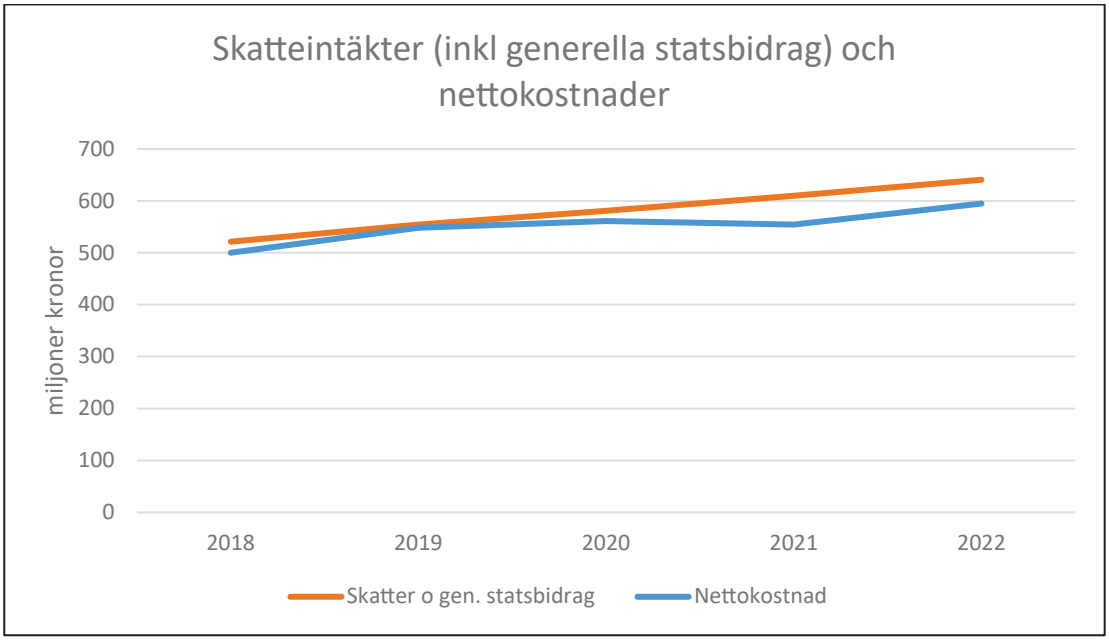

Balanskravsresultatet

Redovisningsår	2020	2021	2022
Årets resultat enligt resultaträkningen	**20,0**	**56,4**	**44,5**
- reducering av samtliga realisationsvinster	-0,7	0,0	0,0
+ justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0
+ justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0
-/+ orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-0,4	-1,0	0,8
-/+ återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	18,9	55,4	45,3
- reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-13,1	-49,0	-38,0
+ användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
= Balanskravsresultat	**5,8**	**6,4**	**7,3**

LKBR (Lagen om Kommunala Bokföringsregler) kräver att ”Årets resultat efter balanskravsjusteringar” samt ”Årets balanskravsresultat” redogörs i förvaltningsberättelsen. Balanskravsjusteringar görs förenklat uttryckt för att kommuner inte ska kunna sälja tillgångar för att finansiera den löpande driften. Om kommunen har ett negativt balanskravsresultat innebär det att den har haft en förlust under perioden, vilket kan indikera att kommunens ekonomiska ställning är instabil och att det finns en risk för framtida ekonomiska problem. Därför säger lagen att kommunen i förvaltningsberättelsen ska redogöra för när och på vilket sätt ett eventuellt underskott ska regleras. Bollebygds kommun har de senaste åren haft ett positivt balanskravsresultat.

Årets resultat efter balanskravsjusteringar är 45,3 mnkr. Justeringen som har gjorts är att orealiserad redovisad förlust i kommunens värdepapper har räknats bort. På samma sätt har orealiserade vinster räknats bort tidigare år.

Under året har inga realisationsvinster gjorts som påverkat balanskravet.

38 miljoner kronor föreslås reserveras till resultatutjämningsreserven. Detta har beräknats i enighet med 11 kap. 14 § kommunallagen och av kommunfullmäktige antagna riktlinjer. En procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning är för året 6,4 mnkr. Det lägsta av årets resultat enligt resultaträkningen och årets resultat efter balanskravsjusteringar är årets resultat på 44,5 mnkr. 44,5 – 6,4 = 38,1 är maximala tillåtna avsättningen. Detta föreslås avrundas till 38 mnkr.

Uppställningen ovan visar hur kommunen kunnat bygga upp en resultatutjämningsreserv på totalt 100,1 mnkr. Reserven kommer kunna tas i anspråk för att utjämna för sjunkande intäkter under en lågkonjunktur. SKR (Sveriges kommuner och regioner) har valt att tolka det som att medel från reserven kan nyttjas när skatteunderlaget understiger den genomsnittliga skatteutvecklingen de senaste tio åren, se tabellen nedan. Under 2023 och 2025–2026 förväntas rikets underliggande skatteunderlagsutveckling bli lägre än ett tioårigt genomsnitt. Då är det möjligt att använda resultatutjämningsreserven.

	2022	2023	2024	2025	2026
Snitt 10 år	4,1	4,3	4,4	4,4	4,4
Årlig ökning	5,9	3,7	4,6	4,4	4,0
Differens	1,8	-0,7	0,2	-0,1	-0,4

Källa: Skatteverket och SKR

Förväntad utveckling

Omvärldsanalys

Kommunens ekonomi både på intäkts- och kostnadssidan är starkt sammankopplade med utvecklingen i riket. Även om den demografiska utvecklingen ser olika ut i olika kommuner och regioner så påverkar ändå utvecklingen i riket alla kommuner på ett likartat sätt till följd av det långtgående kostnadsutjämningssystem som finns. Det är alltså av avgörande betydelse även för Bollebygds kommun hur den demografiska förändringen i riket utvecklas.

De närmsta åren beräknas skatteunderlaget i riket öka med runt 4 procent om året, vilket är något lägre än de senaste årens kraftiga skatteunderlagstillväxt. Men till följd av den höga inflationen och kraftigt ökade pensionskostnaderna beräknas det reella skatteunderlaget växa med enbart 1 procent om året mellan åren 2022 och 2026, det ska jämföras med det historiska snittet på 1,8 procent om året. De närmsta åren kommer alltså, om inga nya statliga satsningar görs, innebära att det finns ett lägre utrymme att genomföra satsningar för att möta de ökade välfärdsbehoven än tidigare.

Samtidigt sker nu den förändring av befolkningens sammansättning som under lång tid har förutspåtts där andelen äldre i befolkningen ökar kraftigt. De närmsta 10 åren beräknas antalet över 80 år öka med över 50 procent samtidigt som den arbetsföra befolkningen ökar med ca 4 procent. I tabellen nedan har Sveriges Kommuner och Regioner beräknat den behovsökning som drivs av den förändrade demografin till ca 0,8 procent om året fram till 2031, av det avser i stort sett hela förändringen ökade behov inom äldreomsorg.

Källa: Statistiska Centralbyran och Sveriges Kommuner och Regioner, 2022 Ekonomirapporten

Väsentliga personalförhållanden

Ett år där vi levt med effekterna efter corona-pandemin

Under 2022 har alla kommunens verksamheter levt med effekterna efter coronapandemin. Det kan konstateras att sjukfrånvaron i alla kommunens verksamheter fortsatt har varit på en hög nivå. Detta har lett till att kommunens alla verksamheter fått ställa om sin verksamhet och skapat andra nya förutsättningar för medarbetarna. I kommunens budget finns målet att Bollebygds kommun ska vara en bra och attraktiv arbetsgivare. Planering och åtgärder för att arbeta med målet har genomförts i låg takt på grund av pandemins effekter i verksamheten. Fokus har legat på att ställa om verksamheten utifrån det och skapa så goda förutsättningar som möjligt för medarbetarna. Omställningsarbetet har inneburit förändrade rutiner och arbetssätt i hela verksamheten och har naturligtvis påverkat medarbetarna. I olika perioder har det varit påfrestande för medarbetarna då arbetet i många fall har fått anpassas från en dag till en annan utifrån den förutsättning som gällt då. Medarbetare inom framför allt social- och utbildningsförvaltningarna har under flera år arbetat under extrema förhållanden och är i många avseenden trötta och utarbetade. Tid för återhämtning har inte alls eller knappt funnits och semestrar har inte kunnat beviljas i den utsträckning som hade behövts. Den tid och återhämtningsskuld kommunen befinner sig i är en utmaning inför kommande år.

Rekrytering

Pensionsavgångar, personalomsättning men även ökad efterfrågan på välfärdstjänster gör att Bollebygds kommun har ett kontinuerligt rekryteringsbehov för i princip alla befattningar. Personalomsättningen i kommunen som helhet var 17 procent och leder till ett mer eller mindre ständigt rekryteringsbehov. Flertalet av kommunens yrkeskategorier är så kallade bristyrken vilket innebär att det inte finns tillräckligt med tillgänglig arbetskraft på arbetsmarknaden och utifrån det råder det en tydlig konkurrens om arbetskraft med rätt kompetens. Det är de arbetssökandes marknad. Under 2022 genomfördes 173 rekryteringar i den ordinarie verksamheten. Utöver det har det ökade behovet av korttidsvikarier på grund av frånvaro vilket lett till att chefer i de personalintensiva verksamheterna fått lägga mycket tid på rekrytering under året.

Kompetensförsörjning

Arbetet med kompetensförsörjning är en ständigt pågående process som innehåller flera delar. En viktig del av kompetensförsörjningen är att arbeta med att utveckla och behålla medarbetare genom till exempel kompetensutveckling. Vilken kompetensutveckling som ska genomföras kommer chef och medarbetare överens om i samtal inom ramen för ”Den röda tråden”. Den röda tråden är Bollebygds kommuns process för medarbetarplan och uppföljning av medarbetare. Hållbar och strategisk lönebildning där jämställdhet och konkurrenskraft är i fokus är en annan viktig aspekt. Arbetet med lönekartläggning och omvärldsbevakning pågår kontinuerligt och resultatet visar att lönerna på en generell nivå i Bollebygds kommun är jämställda och konkurrenskraftiga.

Jämställdhet mellan kvinnor och män

Jämställdhetsanalysen av lönerna visar att arbetet med ett strukturerat arbetssätt kring en beslutad lönestruktur och lönestrategi har gett resultat och bidragit till att löneskillnaderna mellan män och kvinnor i kommunens verksamheter har minskat generellt. Utifrån det perspektivet har Bollebygds kommun som arbetsgivare i stort sett jämställda löner. Det finns dock fortfarande en del osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor där arbetet med att rätta till dessa löneskillnader fortgår.

Heltidsorganisation

Heltid som norm är dels en kompetensförsörjningsfråga, dels en jämställdhetsfråga. Det är en kompetensförsörjningsfråga utifrån att arbetskraften som finns tillgänglig inte kommer att räcka till för att möta de behov av arbetskraft som Bollebygds kommun och Sverige står inför med en minskande befolkning i arbetsför ålder. De medarbetare vi redan har anställda måste arbeta heltid i större utsträckning för att täcka de behov som finns idag och de som kommer att finnas i framtiden. En jämställdhetsfråga utifrån att kvinnor, inom framförallt vård och omsorg, inte har samma möjlighet att försörja sig både i yrkesverksam ålder och senare vid pensionen. Andelen tillsvidareanställda med heltid har under 2022 ökat med drygt en procentenhet i kommunen totalt.

Hälsa och arbetsmiljö

Arbetsmiljön i kommunens verksamheter ska både främja hälsa och förebygga ohälsa, vilket även under 2022 inneburit utmaningar i och med effekter och efterverkningar av pandemin. Arbetet har främst inriktats på att anpassa verksamheterna och arbetssätten till de nya riktlinjer som kommit från olika myndigheter under året. Det har inneburit omställning för de flesta verksamheterna där utvecklingsarbete fått stå tillbaka till förmån för att lösa den dagliga verksamheten. Chefer och medarbetare i organisationen har ställt om, ställt upp och gjort en bra verksamhet för Bollebygdsbon.

Den totala sjukfrånvaron har minskat från 8,6 procent 2021 till 8,4 procent 2022, vilket är en marginell minskning men en viktig indikation om att sjuk-

frånvaron är på väg ner. Kvinnors sjukfrånvaro var 3,9 procentenheter högre än männens sjukfrånvaro 2022, vilket är i stort sett samma skillnad som 2021. Sjukfrånvaron håller sig på likande nivå som 2021 och det kan med största sannolikhet kopplas till att de medarbetare som har möjlighet att arbeta hemifrån gjort detta trots att man varit sjuk. Man hade annars behövt sjukskriva sig men det har man inte gjort utan har kunnat fortsätta arbeta hemifrån trots lättare sjukdom. De medarbetare som inte kan arbeta hemma har i lika stor utsträckning som 2021 varit frånvarande från arbetet på grund av sjukdom.

Andelen långtidssjukskrivna över 60 dagar av det totala antalet sjukskrivna har minskat från 37,3 procent 2021 till 32,3 procent 2022. Det indikerar att rehabiliteringsarbetet fortskrider och fungerar. Sjukfrånvaron är högst i åldersgruppen +50 år. Sjukfrånvaron beror både på strukturella orsaker och på andra orsaker som är kopplade till den enskilde medarbetaren. Strukturella orsaker till sjukfrånvaro kan vara ohälsosam schemaläggning med för lite återhämtning mellan arbetspassen, långa arbetspass, arbetspass med otillräcklig bemanning, för stort antal medarbetare per chef eller otydliga uppdrag. De sjukfrånvaroorsaker som kopplas till den enskilde medarbetaren beror både på fysiska och psykiska sjukdomar.

Under 2022 inkom 724 avvikelser i medarbetarnas arbetsmiljö. Det är en ökning med 35 stycken jämfört med föregående år. Av dessa avvikelser var antalet tillbud och riskobservationer flest. Flest avvikelser har inträffat i klassrum och på skolgård. Orsaken till avvikelser i arbetsmiljön som angivits i anmälan i flest fall faller inom kategorierna ohälsosam arbetsbelastning och hot och våld. Den tredje största kategorin är psykisk överbelastning. Olycksfall som rapporterats gäller främst fall i samma nivå (snubbla/halka) samt skadad av person som främst är kopplat till brukare och elever.

Frånvaron för vård av sjukt barn uppgick under 2022 till motsvarande 9 årsarbetare vilket är en årsarbetare mer än för 2021.

Arbetet för att främja hälsa fortsätter och 63,4 procent av procent av medarbetarna har nyttjat sitt friskvårdbidrag vilket är 7,1 procentenheter högre än föregående år.

Sjukfrånvaro per förvaltning	2021	2022
Kommunstyrelseförvaltningen	0,7%	0,5%
Samhällsbyggnadsförvaltningen	8,1%	8,3%
Socialförvaltningen	10,5%	9,8%
Utbildningsförvaltningen	8,4%	8,3%
Totalt	**8,6%**	**8,4%**

	2022			2021		
	kvinnor	män	totalt	kvinnor	män	totalt
Sjukfrånvaro, totalt	9,2 %	5,3 %	8,4 %	9,4 %	5,7 %	8,6 %
Sjukfrånvaro ≥ 60 dagar	34,1 %	20 %	32,3 %	39,1 %	25,1 %	37,3 %
Sjukfrånvaro ≤ 29 år	8,7 %	7,1 %	8,3 %	4,1 %	6,6 %	7,0 %
Sjukfrånvaro 30-49 år	8,9 %	4,2 %	7,7 %	9,7 %	4,9 %	8,7 %
Sjukfrånvaro ≥ 50 år	9,8 %	7,8 %	9,4 %	9,6 %	6,7 %	9,1 %

Personalvolymer

Den 31 december 2022 hade Bollebygds kommun 661 tillsvidareanställda och 81 tidsbegränsat anställda medarbetare, totalt 742 personer. Antalet tillsvidareanställda har ökat med 11 personer och antalet tidsbegränsat anställda har ökat med 6 personer jämfört med 2021. Det innebär att totalt antal anställda har ökat med 17 personer jämfört med 2021. Andelen visstidsanställda i förhållande till totalt antal anställda har under de senaste fem åren varit på i stort sett samma nivå, för 2022 var det drygt 12 procent av kommunens medarbetare som hade en visstidsanställning. Av 661 tillsvidareanställda utgjorde kvinnorna 80 procent (526 stycken). Andelen kvinnor av de visstidsanställda var 73 procent, eller 59 kvinnor. Antalet timmar utförda av timavlönade medarbetare var 2022 103 255 timmar vilket motsvarar drygt 52 årsarbetare. Det är en liten minskning jämfört med 2021.

I socialförvaltningen har antalet timmar utfört av timavlönade medarbetare minskat medan antal timmar utförda av timavlönade medarbetare har ökat drastiskt i utbildningsförvaltningen

Förvaltning	2021	2022
Kommunstyrelseförvaltningen	166	1153
Samhällsbyggnadsförvaltningen	26 968	9216
Socialförvaltningen	75 734	60 817
Utbildningsförvaltningen	5 128	32 069
Totalt	**107 996**	**103 255**

Arbetade timmar per förvaltning som utförs av timavlönade vikarier

Åldersfördelning

Medelåldern på tillsvidareanställda och tidsbegränsat anställda medarbetare i Bollebygds kommun var 44,3 år. Under 2022 avslutade 17 medarbetare sin anställning med pension.

Ålder	kvinnor	män	Totalt
29 år eller yngre	32	11	43
30-39 år	130	38	168
40-49 år	139	41	180
50-59 år	148	35	183
60-65	65	6	71
66 och över	12	4	16
Totalt	**526**	**135**	**661**

Ålder för samtliga tillsvidareanställda i kommunen 2022-12-31.

Lönebildning

Löneökningarna i löneöversyn 2022 var 2,5 procent av den totala lönesumman. Av utrymmet fördelades 2,1 procent till respektive förvaltning att fördelas individuellt och differentierat utifrån medarbetarnas uppnådda mål och resultat. Resterande del fördelades efter djupanalys på förvaltningsnivå med prioritering att premiera befintlig kompetens och skapa ändamålsenliga lönerelationer i arbetsgrupperna samt att fortsätta arbetet med jämställda löner mellan kvinnor och män.

Framtid

Effekterna av pandemin som påverkat alla verksamheter i varierande grad under flera år har även fortsatt att påverka under 2022. Det har lett till förändrade arbetssätt och möjliggjort andra lösningar som bidragit positivt i verksamheterna. Precis som övriga kommuner och regioner i Sverige står Bollebygd inför utmaningen att attrahera och locka unga att arbeta i välfärdsyrkena, erbjuda en bra arbetsmiljö och möjligheter till en långsiktig professionell utveckling i kommunens alla verksamheter. Det kräver ett strategiskt arbete med kompetensförsörjning där alla perspektiv måste belysas och ifrågasättas. Arbetet kommer att vara inriktat på att söka nya lösningar för att utvecklas och möta framtidens medarbetare. Arbetet kommer att bedrivas i enlighet med SKR:s strategier för att lösa kompetensutmaningen då mindre antal tillgänglig arbetskraft ska ta hand om fler invånare med behov. Den så kallade demografiska utmaningen. Anpassningen till EU:s arbetstidsdirektiv kommer att påverka verksamheterna i hög grad och arbetet för att implementera detta i verksamheterna kommer att resultera i förändrade arbetssätt på samma sätt som en omställning till heltidsorganisation kommer att göra.

Driftredovisning

Budgetbeslut m.m. under året

Kommunens budget, nettokostnader (mnkr)	KF beslut	Tekniska just.	Konstgräsplan Hestrafors	Löner	Kulpeng	El	Aktuell ram
Budget per nämnd:							
Kommunfullmäktige	-1,6						-1,6
Revisionen	-0,8						-0,8
Valnämnden	-0,2						-0,2
Överförmyndare	-0,8						-0,8
Jävsnämnden	-0,1						-0,1
Kommunstyrelsen	-58,2	-0,8		-0,6			-59,4
Utbildningsnämnden	-296,7	0,6	-2,0	-4,0	-0,6		-302,6
Socialnämnden	-190,5	0,5		-3,6	-0,4		-194,1
Samhällsbyggnads-nämnden	-39,3	2,4		-0,8		-1,5	-39,2
Summa nämnder	**-588,2**	**2,9**	**-2,0**	**-8,9**	**-1,0**	**-1,5**	**-598,8**
Budget övrigt:							
Ofördelad budget	-4,0					1,5	-2,5
Lönerörelse	-8,9			8,9			0
Pensioner och räntenetto mm	-8,3	-1,9					-10,2
Summa	**-21,2**	**-1,9**	**0**	**8,9**	**0**	**1,5**	**-12,7**
Skatteintäkter och generella statsbidrag	**621,9**						**621,9**
Resultatet	**12,5**	**1,0**	**-2,0**	**0**	**-1,0**	**0**	**10,5**

Beloppen är tkr.

Kommunfullmäktige beslutade i november 2021 att nämndernas ramar skulle uppgå till 588,2 mnkr. Samtidigt fördelades 21,2 mnkr i en ofördelad budget, till lönerörelsen 2022 samt för pensioner och räntenetto mm (finansförvaltningen). Skatteintäkter och generella statsbidrag budgeterades till 621,9 mnkr vilket innebar ett resultat på 12,5 mnkr.

Tekniska justeringar har genom mandat av kommunfullmäktiges budgetbeslut genomförts i januari av ekonomiavdelningen till följd av förändrad internränta och PO-tillägg. Totalt uppgår de tekniska justeringarna till 2,9 mnkr, av detta innebar 1,0 mnkr en positiv resultatpåverkan.

De avsatta budgetmedlen för att täcka ökade kostnader till följd av lönerörelsen 2022 har fördelats till nämnderna i takt med att avtalen blivit klara.

Kommunfullmäktige beslutade i mars att Utbildningsnämnden skulle tilldelas 2,0 mnkr för investeringsstöd till konstgräsplan för Hestrafors IF. Ökningen av ramen finansierades genom sänkning av budgeterade resultatet.

I juni beslutade kommunfullmäktige att 1,0 mnkr från budgeterade resultatet skulle gå till utökad satsning på KUL-peng som en uppskattning för kommunens medarbetare. Dessa två satsningar innebar en negativ resultatpåverkan på totalt 3,0 mnkr. Kommunstyrelsen fördelade därefter ut medel för kulpeng till förvaltningarna baserat på antalet medarbetare. På grund av att förändringar redovisas i miljoner kronor med en decimal är det endast Utbildningsnämnden och Socialnämnden som ser ut att ha tagit del av KUL-pengen men övriga förvaltningar har fått belopp under 0,5 mnkr som alltså avrundats till 0.

I november äskade Samhällsbyggnadsnämnden medel ur den ofördelade budgeten för att omvärldsfaktorer påverkat kostnadsutvecklingen avseende el. Kommunstyrelsen fördelade 1,5 mnkr från ofördelad budget till Samhällsbyggnadsnämnden.

Driftredovisning

Driftredovisning	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Netto-	
Per nämnd	2022	2021	2022	2021	2022	2021	budget 2022	Budget-avvikelse
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	-1,2	-1,4	-1,2	-1,4	-1,6	0,4
Revison	0,0	0,0	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8	0,0
Valnämnd	0,0	0,0	-0,4	-0,1	-0,4	-0,1	-0,2	-0,3
Överförmyndare	0,0	0,0	-0,7	-0,8	-0,7	-0,8	-0,8	0,1
Jävsnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0
Kommunstyrelse	4,3	3,5	-61,3	-56,1	-56,9	-52,6	-59,4	2,4
Utbildningsnämnden	35,6	31,3	-333,8	-316,8	-298,2	-285,5	-302,6	4,4
Samhällsbyggnadsnämnden	114,2	107,6	-157,4	-144,2	-43,3	-36,6	-39,2	-4,1
Socialnämnden	46,4	39,1	-232,8	-218,0	-186,3	-178,9	-194,1	7,8
Pensioner m.f gem poster	5,0	17,2	-10,9	-14,6	-5,9	2,6	-11,7	5,8
Avgår interna poster	-80,1	-74,7	78,6	74,7	-1,5	0,0	0,0	-1,5
Verksamhetens intäkter och Verksamhetens kostnader inkl avskrivningar enligt RR	**125,5**	**124,0**	**-720,7**	**-678,1**	**-595,2**	**-554,2**	**-610,3**	**15,2**

Belopp i mnkr. Det kan finnas avrundningar som gör att summeringarna inte alltid ser ut att stämma. Obalans i interna poster beror på generellt statsbidrag som redovisats som intäkt med intern motpart

Driftredovisning	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Netto-	
Per verksamhet	2022	2021	2022	2021	2022	2021	budget	Budget-avvikelse
Politisk verksamhet	0,0	0,0	-10,5	-9,0	-10,5	-9,0	-9,6	-0,9
Infrastruktur, skydd	7,6	9,9	-46,1	-44,8	-38,5	-34,9	-40,2	1,7
Kultur och fritid	0,9	0,5	-16,7	-12,9	-15,7	-12,3	-16,9	1,2
Pedagogisk verksamhet	57,9	53,6	-340,2	-326,8	-282,2	-273,1	-286,1	3,9
Vård och omsorg	50,2	42,2	-235,3	-219,3	-185,1	-177,1	-190,4	5,3
Särskilt riktade insatser	4,6	3,9	-7,3	-6,8	-2,8	-2,9	-3,7	0,9
Affärsverksamhet	36,4	31,4	-36,9	-34,6	-0,5	-3,2	-0,5	0,0
Gemensamt	47,9	57,1	-106,3	-98,8	-58,3	-41,7	-62,9	4,6
Avgår interna poster	-80,1	-74,7	78,6	74,7	-1,5	0,0	0,0	-1,5
Verksamhetens intäkter och Verksamhetens kostnader inkl avskrivningar enligt RR	**125,5**	**124,0**	**-720,7**	**-678,1**	**-595,2**	**-554,2**	**-610,3**	**15,2**

Belopp i mnkr. Det kan finnas avrundningar som gör att summeringarna inte alltid ser ut att stämma. Obalans i interna poster beror på generellt statsbidrag som redovisats som intäkt med intern motpart

Kommunfullmäktige och övriga nämnder

Kommunfullmäktige lämnar ett överskott om 0,4 mnkr vilket beror på att kostnaderna för arvoden var lägre än budgeterat. Budgeten 2022 hade ökat jämfört med 2021 på grund av planering av dubbla arvodeskostnader till följd av valet. I stället minskade arvodeskostnaderna med 0,1 mnkr och avskrivningskostnaderna med 0,1 vilket även förklarar att nettokostnaden var 0,2 mnkr lägre 2022 jämfört med 2021. Valnämnden ser ut att göra ett litet underskott men kommunen har fått kompensation för detta via generellt statsbidrag.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har ett överskott på 2,4 mnkr för 2022. Nettokostnaden blev 4,4 mnkr högre.
Intäkterna visar på ett överskott på 1,6 mnkr och är ca 0,8 mnkr högre än 2021, ökningen beror till stor del på ökade interna intäkter för resor till daglig verksamhet, vilket motsvaras av en kostnadsökning för samma verksamhet på kommunstyrelsen.

Bruttokostnaden blev totalt 5,2 mnkr högre jämfört med 2021, men 0,8 mnkr lägre än budget.

Kostnaden för köpt verksamhet blev 0,8 mnkr högre jämfört med förra året. Skillnaden beror dels på ökade kostnader för räddningstjänst och färdtjänst. För räddningstjänsten är kostnadsökningen ca 0,4 mnkr och beror dels på årlig uppräkning men också på att en ny fördelningsmodell antagits. Fördelningsmodellen innebär att medlemskommunernas invånartal uppdateras varje år vilket innebär att kommuner som växer snabbare får en högre kostnad jämfört med tidigare. För färdtjänsten handlar det om ökade kostnader till följd av främst ökat resande, totalt är kostnaden ca 0,5 mnkr högre än 2021. Det möts dock samtidigt av en ökad intäkt från socialnämnden.

Personalkostnaderna ökade med 2,7 mnkr, vilket till stor del beror på att flera vakanser tillsattes under året. Av kostnadsökningen beräknas 0,6 mnkr motsvaras av kostnader inom ramen för årets lönerörelse, vilket kommunstyrelsen även erhöll utökad budget för. I förhållande till budgeten finns ett överskott på 2,6 mnkr till följd av vakanser för nyinrättade tjänster.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden redovisar ett resultat på 4,4 mnkr och utgör 1,5 procent av budgetramen.

Intäkterna har totalt sett ökat med 13,8 procent eller 4,3 mnkr, sedan föregående år. Ökningen har till största del utgjorts av det generella statsbidraget Skolmiljarden som förra året gavs som ramökning men som i år tilldelats som intern intäkt. Att intäkten varit intern förklarar att det avgår 1,5 mnkr i interna poster som i resultaträkningen redovisas under raden generella statsbidrag. Riktade statsbidrag har också ökat främst beroende på ökning av statsbidraget Likvärdig skola. Momsstatsbidraget från återsökning av köpt verksamhet och föräldraavgifter för förskola och fritidshem har också ökat till följd av högre kostnader för den köpta verksamheten.

Att kostnaderna för bidrag ökar beror på beslutet om utbetalning till Hestrafors IF.

Priserna för köpta platser ökar vanligtvis varje år då andra huvudmän också måste ta höjd för ökade löner, personalomkostnader och indexuppräkningar. För köpt verksamhet har ökningen främst skett på verksamheterna grundskola och gymnasium, vilka också har de största volymerna.

Personalkostnaderna för perioden har ökat med 5,2 procent och prognosen för delåret antogs ökningen ligga på 5,6 procent för helåret. Ökningen i de personalmässigt största verksamheterna förskola och grundskola, har ökat 3,9 procent respektive 3,4 procent. Statsbidrag på utbildningssidan är nästan uteslutande kopplat till kvalitetsökningar och personalutökningar och utfallet för personalkostnader bör ses ihop med utfallet för intäkter.

Lokalkostnader ökar med 5,4 procent och beror på förändring av internhyresmallen, kapitalkostnader samt helårutfall av kostnaden för särskolan och Vinkelvägen. Kostnadsökningarna täcks av motsvarande ökad budgetram. Överskottet beror på att nämnden fått budget för matsalen i Bollebygdsskolan där kostnader inte finns ännu.

Övriga kostnader har ökat med 9,4 procent jämfört med föregående år. Under 2021 hade coronapandemin full effekt och mycket kunde inte genomföras till exempel kompetensinsatser. För 2022 genomfördes detta i större utsträckning. Kostnader för skolskjuts har ökat i och med indexuppräkning av avtalet och indexuppräkningen har varit hög på grund av världsläget och inflationen/prisökningar.

Socialnämnden

Socialnämnden redovisar 2022 ett resultat på 7,8 mnkr. Budgetöverskottet härleds till intäkter, bidragskostnader, lokalkostnader och personalkostnader. I nämndens uppföljningsrapport har resultatet 8,2 redovisats då man inkluderat ett generellt statsbidrag i sin resultaträkning. I driftsredovisningen finns inte några generella statsbidrag med vilket förklarar skillnaden på 0,4 mnkr.

Intäktsökning mellan år 2021 och 2022 härrör återsökningar av köpta placeringar individ- och famil-

jeomsorg och bidrag. Återsökningar från Migrationsverket på vissa av årets placeringar kan bara göras under 2022 och ej åren framöver. Placeringar på familjehem kvarstår dock de kommande åren. Socialnämnden har under året fått bidrag från staten som avser sjuklöner Covid, 1,3 mnkr.

Bidragskostnader (försörjningsstöd) har reducerats mellan åren. Det är resultatet av ett fokuserat arbete inom IFO myndighetsteam vuxen som syftar till att långtidsbidragsberoende får bland annat stöd till rätt försörjning av andra huvudmän. Vidare har arbetet med att rättssäkra de sociala bostadskontrakten medfört att flertalet av personer som både bott i ett socialt bostadskontrakt samt uppburit försörjningsstöd kommit vidare till ett förstahandskontrakt i annan kommun, vilket också innebär en minskning i utbetalt försörjningsstöd i Bollebygds kommun.

Kostnadsökning för köpta placeringar jämfört med 2021 förklarar nettokostnadsavvikelsen mellan åren. Härrör placeringar inom funktionsnedsättning såsom boende LSS och personlig assistans. Inom Individ- och familjeomsorg är det kostnadsökning på köpta placeringar övrig vuxenvård, institutionsvård barn och familjehemsvård. Dock kan vissa placeringar familjehemsvård och institutionsvård återsökas under 2022. Ny ledningsstruktur 2022 jämfört med 2021 påverkar personalkostnader mellan åren. Under 2021 var socialchefen även verksamhetschef för äldreomsorgen, men under 2022 anställdes en socialchef och verksamheten utökades med en verksamhetschef, det vill säga två chefer blev tre.

Förklaring till budgetavvikelse personalkostnader i årets resultat avser vakanser och medarbetare som i grunden har 100 procent tjänstgöringsgrad, men som valt lägre sysselsättningsgrad har resulterat i lägre personalkostnader än budgeterat 2022.

Ett budgetöverskott lokalkostnader härrör reducerade kostnader servicebostäder och avräkning från Bollebo.

Nämnden har upplevt olika kostnadsökningar inom el, drivmedel, förbrukningsmateriel, skyddsutrustning och sjukvårdsartiklar. Rådande världsläge har påverkat dessa kostnader.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden rapporterar ett resultat för verksamhetsåret 2022 på -4,1 mnkr.

Intäkterna för året är 6,6 mnkr högre jämfört med 2021. Denna ökning är till största del ett resultat av höjda taxeintäkter (främst anslutningsavgifter) och internhyresdebitering.

Vakanser har resulterat i lägre personalkostnader än budgeterat. Samtidigt har nämnden upplevt en rad kostnadsökningar inom viktiga områden som el, bostadsanpassningar, material, livsmedel och underhåll av fastigheter. Dessa kostnadsökningar har medfört en utmaning för budgeten, och nämnden har inte lyckats hålla sig inom de fastställda ramarna. Endast elen var dubbelt så dyr som för två år sedan, och över 40 procent dyrare än föregående år. Den totala effekten av elprisökningen innebär en negativ avvikelse mot budget på 3,1 mnkr.

Ytterligare en faktor som bidragit till budgetavvikelsen är utrangering av utredningar som avbrutits och därmed inte lett till genomförda projekt. Dessa kostnader kommer med stor sannolikhet uppstå även i framtiden. Det är därför viktigt att nämnden tar hänsyn till dessa kostnader i den ekonomiska planeringen.

Nämndens budget för 2023 har ett bättre utgångsläge jämfört med det gångna året. Det förväntas ett statligt elstöd och enheternas budgetramar är omfördelade för att säkerställa en mer hållbar ekonomi.

Pensioner med flera gemensamma poster samt kommentar till interna poster

Kommunen har tagit kostnader för omställningsstöd om 1 miljon kronor som inte var budgeterade. Stödet betalas ut kommande år men kostnaden har uppstått under den tiden som politikerna varit aktiva och därför redovisas det redan nu. Denna kostnad ligger under posten ”Pensioner m. f gem poster” där kommunen totalt sett har positiv avvikelse men kostnaden förklarar underskottet på Politisk verksamhet i redovisningen per verksamhet.

Investeringsredovisning 2022

Investeringsredovisning	Budget KF	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelsen	**4,0**	**1,2**	**2,8**
IT-investeringar	*3,0*	*0,9*	*2,1*
Reinvesteringar inventarier	*1,0*	*0,3*	*0,7*
Samhällsbyggnadsnämnden	**67,7**	**30,7**	**37,0**
Lokalresursplan	*51,0*	*10,9*	*40,1*
Reinvesteringar fastighet	*10,0*	*9,6*	*0,4*
GC-vägar	*5,5*	*5,3*	*0,2*
Park/bad	*0,4*	*0,4*	*0,0*
Beachvolleybollplan	*0,3*	*0,0*	*0,3*
Taxefinansierad verksamhet			
Returpapper	*0,1*	*0,0*	*0,1*
Rollpack	*0,4*	*0,4*	*0,0*
VA	*0,0*	*4,1*	*-4,1*
Utbildningsnämnden	**1,3**	**1,1**	**0,2**
Anpassningar tillgänglighet/miljö	*0,5*	*0,4*	*0,1*
Reinvesteringar inventarier	*0,5*	*0,4*	*0,1*
Digitalisering	*0,3*	*0,3*	*0,0*
Socialnämnden	**1,7**	**2,1**	**-0,4**
Lägenhetsrenovering	*0,0*	*0,4*	*-0,4*
Reinvesteringar inventarier	*1,0*	*1,0*	*0,0*
Digitalisering	*0,7*	*0,7*	*0,0*
Summa investeringar	**74,7**	**35,1**	**39,6**
varav taxefinansierad verksamhet	*0,5*	*4,5*	*-4,0*
Strategiska markinköp KS	**20,0**	**6,0**	**14,0**
Strategiska markinköp SBN	**5,0**	**0,0**	**5,0**
Exploateringsverksamhet	**25,0**	**27,2**	**-2,2**
varav Bergadalen		*27,1*	
Finansiell leasing personbilar	**0,0**	**0,4**	**-0,4**
Total investeringsverksamhet	**124,7**	**68,7**	**56,0**

Inga gåvor som klassas som anläggningstillgång har erhållits under året.

Upplysning om investeringsredovisningens uppbyggnad samt ekonomistyrningsprinciper

Investeringsredovisningen visar årets utgifter för avslutade samt pågående investeringsprojekt. Varje år fattar kommunfullmäktige beslut om investeringsbudget samt flerårsplan. Inga beslut om investeringsprojekt med flerårig löptid har tagits i budgeten. Långsiktiga investeringsprojekt hanteras i Lokalresursplanen som särredovisats längre ned.

Kommunfullmäktige har fattat beslut om ett årligt anslag om 25 mnkr för exploateringsverksamhet där projekt ofta kan sträcka sig över flera år men inte tagit ställning till hur mycket enskilda projekt ska kosta per år.

Budget för strategiska markinköp är väl tilltagen om totalt 25 miljoner som syftar till att ge kommunstyrelsen utrymme att agera ifall ett intressant objekt kommer ut på marknaden. Markinköpens ram är inte att se som planerat markinköp utan maximal ram för markinköp.

Kommunfullmäktige beslutar om en investeringsbudget per projekt. Nämnden har mandat att göra omfördelningar mellan projekt som understiger 5 mnkr.

Omfördelning mellan projekt inom lokalresursplanen godkänns av kommunstyrelsen. Ombudgetering mellan år prövas av kommunfullmäktige i samband med prövning av årsredovisningen.

Att vissa leasingavtal för fordon ska redovisas som finansiell leasing har inte beaktats kommunens budgetarbete. Årets tecknade avtal (som avser en skåpbil till VA-verksamheten) redovisas som en egen post i redovisningen. Kommunen arbetar med att förbättra redovisning och budgetering av finansiell leasing under kommande verksamhetsår.

Kommentarer till investeringsredovisningen

Under året har samhällsbyggnadsnämnden omfördelat 4,4 mnkr från reinvesteringar fastighet till taxefinansierade verksamheter. På grund av omfattande underhållsbehov i kommunens fastighetsbestånd gjordes en avvikelse mot nämndens budget där reinvesteringar fastighet hade en avvikelse på -3 mnkr. Lokalresursplanen avser kommunens avsatta investeringsram i syfte att säkra de framtida lokalbehoven för kommunens verksamheter. Lokalresursplanen har antagits av kommunfullmäktige och innehåller beräknade investeringskostnader för lokalresursplanen. Se specifikation i tabellen nedan för särredovisning av årets största planerade projekt inklusive beräknad totalutgift. Ingen av årets investeringar för Lokalresursplanen innebar avslut för projekten. Under 2023 är Idrottshallen flyttad från Lokalresursplanen och är istället ett separat budgetbeslut i kommunfullmäktiges budget.

Lokalresursplan	Totalutgift			Varav årets investeringar		
Projekt	**Tot. budget**	**Ack. utfall**	**kvarstår**	**Budget**	**Utfall**	**Avvikelse**
Matsal Bollebygdskolan	15,0	11,0	4,0	13,0	9,7	3,3
Idrottshall	8,0	1,2	6,8	4,0	1,2	2,8
Gruppbostad autism	25,0	0,4	24,6	5,5	0,1	5,4
Hembygdsvägen	31,0	0,2	30,8	15,0	0,0	15,0
Övrigt	440,1	11,8	428,3	13,5	0,0	13,5
Summa investeringar LRP	519,1	24,6	494,5	51,0	11,0	40,0

Finansiella rapporter, kommunen

Kassaflödesanalys		Kommunen		Koncernen	
Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Noter	2021	2022	2021	2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		56,4	44,5	58,4	48,8
Justering för ej likviditetspåverkande poster	7	34,3	32,7	42,6	42,4
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		*90,7*	*77,1*	*101,5*	*90,8*
Ökning/minskning av periodiserade anslutningsavgifter		2,8	4,6	2,8	4,6
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		-10,3	-19,7	4,3	-19,3
Ökning/minskning av förråd och varulager		3,7	-1,7	3,8	-1,9
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		2,6	4,3	-3,6	5,7
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**89,6**	**64,6**	**108,4**	**80,4**
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		-0,7	-1,2	-0,7	-1,2
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i materiella anläggningstillgångar		-33,0	-65,2	-38,6	-67,5
Försäljning av materiella anläggningstillgångar				2,4	0,0
Erhållna offentliga bidrag		2,4	1,8	0,0	1,8
Förvärv av finansiella tillgångar		0,0	-0,1	0,0	-0,1
Avyttring av finansiella tillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-31,3**	**-64,7**	**-36,8**	**-66,9**
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Amortering av långfristiga skulder		-60,0	-44,4	-60,0	-44,4
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**-60,0**	**-44,4**	**-60,0**	**-44,4**
Årets kassaflöde		**-1,7**	**-44,4**	**11,5**	**-30,9**
Livida medel vid årets början		91,8	90,1	111,2	123,3
Likvida medel vid årets slut		90,1	45,5	122,8	92,2

Resultaträkning		Kommunen		Koncernen	
Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Noter	2021	2022	2021	2022
Verksamhetens intäkter	8	124,0	125,5	156,7	159,0
Verksamhetens kostnader	9	-650,3	-692,6	-671,3	-711,3
Avskrivningar	10	-27,8	-28,1	-36,8	-37,0
Verksamhetens nettokostnader		**-554,2**	**-595,2**	**-551,3**	**-589,2**
Skatteintäkter	11	495,8	525,9	495,8	525,9
Generella statsbidrag och utjämning	12	114,3	115,2	114,3	115,2
Verksamhetens resultat		**56,0**	**46,0**	**58,8**	**51,9**
Finansiella intäkter	13	1,9	1,3	1,5	1,0
Finansiella kostnader	14	-1,4	-2,8	-1,9	-4,1
Resultat efter finansiella poster		**56,4**	**44,5**	**58,4**	**48,8**
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		**56,4**	**44,5**	**58,4**	**48,8**

Balansräkning

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Noter	Kommunen 2021	Kommunen 2022	Koncernen 2021	Koncernen 2022
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	15	0,7	1,4	0,7	1,4
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	16, 17	447,0	487,2	721,9	755,0
Maskiner och inventarier	18	17,8	15,1	18,9	16,8
Övriga materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0		
Summa Materiella anläggningstillgångar		**464,7**	**502,4**	**741,4**	**773,2**
Finansiella anläggningstillgångar	19	14,7	13,9	13,7	13,0
Summa Anläggningstillgångar		**480,1**	**517,7**	**755,1**	**786,2**
Bidrag till statlig infrastruktur		0,0	0,0		
Omsättningstillgångar					
Förråd, exploateringar	20	32,2	33,9	32,3	34,2
Fordringar	21	47,1	66,8	47,9	67,6
Kortfristiga placeringar		0,0	0,0		
Kassa och bank	22	90,1	45,5	123,3	91,7
Summa Omsättningstillgångar		**169,4**	**146,2**	**203,5**	**193,5**
Summa Tillgångar		**649,4**	**663,9**	**958,6**	**979,7**
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital	23	**375,9**	**420,3**	**428,6**	**477,4**
Eget kapital		319,5	375,9	370,2	428,6
Årets resultat		56,4	44,5	58,4	48,8
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	24	46,4	50,2	46,4	50,2
Andra avsättningar	25	0,0	0,0	1,2	1,3
Summa Avsättningar		**46,4**	**50,2**	**47,6**	**51,5**
Skulder					
Långfristiga skulder	26	120,4	82,4	281,9	260,9
Kortfristiga skulder	27	106,7	111,0	200,5	189,9
Summa Skulder		**227,1**	**193,4**	**482,4**	**450,8**
Summa Eget kapital, avsättningar och skulder		**649,4**	**663,9**	**958,6**	**979,7**
Panter och ansvarsförbindelser					
Panter och därmed jämförliga säkerheter	28	0,3	0,3	0,3	0,3
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser utanför linjen	29	137,1	133,3	137,1	133,3
Borgensförbindelser	30	302,5	302,5	3,5	3,5

Sambandet mellan drift- och investeringsredovisningen och andra finansiella rapporter

Från driftsredovisning	Intäkter	Kostnader	Nettokostnad
Intäker och kostnader	126	-721	-595

Från investeringsredovisning	Budget KF	Utfall	Avvikelse
Totalt investerat	125	69	56
Omklassificerat		-4,0	

Resultaträkning	2022
Verksamhetens int.	126
Verksamhetens kostn.	-693
Avskrivningar	-28
Nettokostnad	**-595**
Skatteintäkter	526
Gen. statsbidr o utj	115
Resultat	**46**
Finansiella intäkter	1
Finansiella kostnader	-3
Resultat efter skatteint och Finansnetto	**45**

Från kassaflödesanalys	2022
Löpande verksamhet	65
Investeringsverksamhet	-65
Finansieringsverksamhet	-44
Årets kassaflöde	-44

Från balansräkning	2021	2022
Anläggningstillgångar	480	518
Kassa	90	45
Eget kapital	376	421
Långfristig upplåning	101	57

Noter

1 – Redovisningsprinciper och övriga upplysningar

Värderings- och omräkningsprinciper

Anläggningstillgångar

Utvecklingsarbete och immateriella rättigheter av väsentligt värde som medför framtida ekonomiska fördelar tas upp som immateriell tillgång. Med väsentligt värde menas minst ett prisbasbelopp. Rättigheter utan begränsad nyttjandeperiod som till exempel ledningsrätter tas upp som immateriell tillgång oavsett beloppsgräns. Immateriella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivning och eventuell nedskrivning. Samtliga immateriella tillgångar är förvärvade. Förvärvade IT-licenser skrivs av linjärt under avtalstiden som är 3 – 7 år.

Materiella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivning och eventuell nedskrivning. Avskrivning sker linjärt för samtliga anläggningstillgångar som är utsatta för värdeminskning. Materiella anläggningstillgångar som har betydande komponenter med ett anskaffningsvärde, med väsentlig skillnad i nyttjandeperiod skrivs av separat. Några justeringar har inte skett på gamla investeringar. I snitt har de fastigheter där investering har skett

före 2015 en avskrivningstid på 33 år, som vägt snitt. Om någon befintlig fastighet genomgår större reno vering så ska dock ny bedömning göras av berörda komponenter.

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp görs. För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal (till exempel leasing) används den planerade verkliga nyttjandeperioden som avskrivningstid.

Korttidsinventarier med en ekonomisk livslängd på max 3 år och inventarier av mindre värde, max ett prisbasbelopp (exklusive mervärdesskatt), kostnadsförs direkt.

Omsättningstillgångar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp varmed de beräknas inflyta. För finansiella instrument värderade till verkligt värde har börskursen den 31/12 använts.

Tomter för försäljning värderas kollektivt per exploateringsetapp. I anskaffningsvärdet ingår mark, andel av projektering och direkta utgifter för åtgärder på tomtmarken.

Lager som innehåller materiel för över 300 tkr har redovisats som lager i kommunens redovisning. Det är endast VA-verksamhetens lager som bedömts ha ett värde som överstiger det värdet. För detta VA-lager har principen om bestämd mängd fast värde tillämpats. Lagrets innehåll är olika tekniska delar som används inom löpande VA-underhåll. Varje år sker en inventering som ska säkerställa att lagrets totala värde stämmer med schablonbeloppet. För koncernen finns ytterligare ett lager som avser fastighetsförvaltning.

Inga väsentliga överlager eller beredskapslager finns i kommunen.

Leasing

Finansiella leasingavtal med ett avtalsvärde per objekt understigande ett halvt prisbasbelopp har klassificerats som ej uppsägningsbara operationella avtal och redovisas därför inte som anläggningstillgång. Dessa avtal ingår i noten för ej avskrivningsbar operationell leasing.

Skulder och avsättningar

Erhållna anläggningsavgifter för VA redovisas som förutbetald intäkt och periodiseras på 50 år. Där 10 procent av intäkterna intäktsförs innevarande år och resterande del intäktsförs med rak periodisering.

Avsättning för pensioner värderas enligt RIPS i enlighet med RKR R10.

Kommunen innehar inga tillgångar och skulder i utländsk valuta.

Redovisningsprinciper i driftredovisningen

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds och verksamhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna och verksamheterna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, innehåller driftsredovisningen även interna intäkter och kostnader såsom köp och försäljning mellan nämnderna. Poster som finns i resultaträkningen, men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader.

Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är:

•Personalomkostnader, i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och löneskatt. Dessa kalkyleras schablonmässigt till att uppgå till 39,25 procent av lönekostnaden.

•Kapitalkostnader, i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på anläggningstillgångarnas avskrivningsbara värde och ränta på tillgångarnas bokförda restvärde. Den internt beräknade räntan har satts till 1,0 procent. För information om avskrivningstider, se Redovisningsprinciper.

Samhällsbyggnadsnämndens kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebitering är:

•Hyreskostnader: Internhyran sätts till fastighetsavdelningens självkostnad inklusive avskrivningskostnader och ränta på bundet kapital.

•Kost: Debitering sker av kommunens produktionskök till budgeterat pris för Utbildningsnämnden sätts ett fast pris per år medan Socialnämnden debiteras abonnemang för respektive månad samt ett årligt fast pris. Utöver detta interndebiteras ströbeställningar av till exempel kaffe och andra livsmedel. Eventuella budgetavvikelser vidarefaktureras ej men redovisas schablonmässigt på korrekt verksamhetskod.
•Lokalvård: En budget för respektive verksamhet sätts varje år. Den budgeten interndebiteras under året till respektive nämnd. I särskilda fall sker även utökad fakturering om uppdraget ändrats under året. Eventuella budgetavvikelser vidarefaktureras ej men

redovisas schablonmässigt på korrekt verksamhetskod.

•Vaktmästeri: Förvaltningarna beställer vaktmästartjänster som därefter interndebiteras.

Sammanställd redovisning

Kommunkoncernen består av kommunen och Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder. Förvaltningsberättelsen ska enligt RKR upprättas utifrån ett koncernperspektiv. Detta har inte gjorts fullt ut för varje rubrik. Bedömningen är att man ändå kan få en fullständig bild av koncernen då den är så pass enkelt uppbyggd med enbart kommunen samt stiftelsen.

2 - Uppskattningar och bedömningar

För det pågående exploateringsprojektet Bergadalen2 har fördelning mellan tomter och kommunens tekniska anläggningar gjorts utifrån kalkylen i exploatörens anbud. 77 procent av upparbetade kostnaderna har redovisats som pågående investering medan 23 procent har fördelats som exploateringstillgång.

3 - Solidarisk borgen

Bollebygds kommun har i juni 2001 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommunin-vest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2022-12-31 var medlemmar i Kommuninvest Ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest Ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest Ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Bollebygd kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2022-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 540 357 097 316 kronor och totala tillgångar till 537 006 752 858 kronor. Bollebygd kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 373 978 904 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 365 709 629 kronor.

	Kommunen		Koncernen	
4 - Kostnad för räkenskapsrevision (tkr)	2021	2022	2021	2022
Revisorernas arvoden	68	**69**		
Revisorernas biträden	249	**249**	334	**334**
Summa räkenskapsrevision	317	**318**	334	**334**

5 - Leasing	2021	2022
Operationell leasing		
Med förfall inom 1 år	6,8	6,0
Med förfall inom 1-5 år	7,2	3,8
Med förfall senare än 5 år	0,0	0,0
Totalt operationell leasing	**14,0**	**9,9**
Totala minimileaseavgifter	1,1	1,3
Framtida finansiella kostnader	-0,0	-0,0
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	**1,1**	**1,2**
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:		
Inom 1 år	0,2	0,5
Senare än 1 år men inom 5 år	0,8	0,8
Senare än 5 år	0,0	0,0
	1,1	**1,2**
Not för koncernen har inte tagits fram i år. Hyresavtalet som avser kommunens hyra av Bollegårdens äldreboende från stiftelsen skulle ha kunnat klassats som finansiell leasing.		

6 - Särredovisningar

Den särredovisning som tillämpas gäller VA-verksamheten, enligt lag om allmänna vattentjänster. Denna återfinns i verksamhetsavsnittet under Verksamhetsberättelser.

7 - Justering för ej likviditetspåverkande poster	Kommunen 2021	Kommunen 2022	Koncernen 2021	Koncernen 2022
Avskrivningar	27,8	28,1	36,8	37,0
Utrangeringar	0,4	0,0	0,4	0,0
Gjorda avsättningar	7,2	3,8	7,2	3,8
Orealiserade kursförändringar	-1,0	0,8	-1,0	0,8
Upplösning av bidrag till infrastruktur	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Övriga ej likviditetspåverkande poster	0,0	0,0	-0,7	0,9
Summa ej likviditetspåverkande poster	**34,3**	**32,7**	**42,6**	**42,4**

8 - Verksamhetens intäkter	Kommunen 2021	Kommunen 2022	Koncernen 2021	Koncernen 2022
Försäljningsintäkter	6,6	7,4	6,6	7,4
Taxor och avgifter	45,6	47,2	42,7	44,0
Hyror och arrenden	5,5	5,3	40,8	41,6
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	46,7	54,2	46,7	54,2
Bidrag och gåvor från privata aktörer	0,0	0,0	0,0	0,0
EU-bidrag	0,7	1,0	0,7	1,0
Övriga bidrag	0,1	2,6	0,1	2,6
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	7,1	7,0	7,1	7,0
Intäkter från exploateringsverksamhet och tomträtter	11,1	0,2	11,1	0,2
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	0,2	0,1	0,2	0,1
Övriga verksamhetsintäkter	0,4	0,6	0,7	1,0
Summa verksamhetens intäkter	**124,0**	**125,5**	**156,7**	**159,0**

9 - Verksamhetens kostnader	Kommunen 2021	Kommunen 2022	Koncernen 2021	Koncernen 2022
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	-379,6	-396,3	-384,6	-401,6
Pensionskostnader	-30,5	-29,5	-31,0	-30,0
Lämnade bidrag	-20,5	-24,1	-20,5	-24,1
Köp av verksamhet	-116,9	-124,7	-116,9	-124,7
Lokal- och markhyror	-11,7	-13,4	-3,2	-4,7
Inköp av material och varor	-0,7	-0,6	-0,7	-0,6
Inköp av tjänster	-8,6	-9,1	-18,7	-17,4
Realisationsförluster och utrangeringar	0,0	-1,5	0,0	-1,5
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	-1,2	0,0	-1,2	0,0
Bolagsskatt	0,0	0,0	-0,4	-1,0
Övriga verksamhetskostnader	-80,8	-93,3	-94,2	-105,7
Summa verksamhetens kostnader	**-650,3**	**-692,6**	**-671,3**	**-711,3**

	Kommunen		Koncernen	
10 - Avskrivningar	2021	2022	2021	2022
Avskrivning immateriella tillgångar	-0,1	-0,4	-0,1	-0,4
Avskrivning byggnader och anläggningar	-21,2	-21,5	-29,7	-30,2
Avskrivning maskiner och inventarier	-6,5	-6,2	-7,0	-6,4
Nedskrivning/återföring byggnader och anläggningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa av- och nedskrivningar	**-27,8**	**-28,1**	**-36,8**	**-37,0**

	Kommunen		Koncernen	
11 - Skatteintäkter	2021	2022	2021	2022
Preliminär kommunalskatt	495,8	511,7	495,8	511,7
Preliminär slutavräkning innevarande år	0,0	11,3	0,0	11,3
Slutavräkningsdifferens föregående år	0,0	3,0	0,0	3,0
Mellankommunal kostnadsutjämning	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga skatter	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa skatteintäkter	**495,8**	**525,9**	**495,8**	**525,9**

	Kommunen		Koncernen	
12 - Generella statsbidrag och utjämning	2021	2022	2021	2022
Inkomstutjämning	64,1	67,9	64,1	67,9
Kostnadsutjämning	-5,7	-1,3	-5,7	-1,3
Regleringsbidrag/avgift	28,3	26,5	28,3	26,5
Kommunal fastighetsavgift	20,6	21,6	20,6	21,6
Bidrag/avgift för LSS-utjämning	1,9	-2,0	1,9	-2,0
Övriga bidrag i utjämningssystemet	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga generella bidrag från staten	5,1	2,6	5,1	2,6
Summa generella statsbidrag och utjämning	**114,3**	**115,2**	**114,3**	**115,2**

	Kommunen		Koncernen	
13 - Finansiella intäkter	2021	2022	2021	2022
Utdelningar på aktier och andelar	0,2	0,0	0,2	0,0
Intäkter från finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
Realiserad vinst på försäljning av finansiella instrument	0,0	0,0	0,0	0,0
Orealiserad värdestegring på finansiella instrument	1,0	0,0	1,0	0,0
Ränteintäkter	0,0	0,4	0,0	0,5
Borgensavgifter	0,4	0,4	0,0	0,0
Övriga finansiella intäkter	0,3	0,5	0,3	0,5
Summa finansiella intäkter	**1,9**	**1,3**	**1,5**	**1,0**

14 - Finansiella kostnader	Kommunen 2021	Kommunen 2022	Koncernen 2021	Koncernen 2022
Räntekostnader på lån	-1,0	-0,5	-1,5	-1,8
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	0,0	-1,2	0,0	-1,2
Kostnader från finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
Förlust vid försäljning av finansiella instrument	0,0	0,0	0,0	0,0
Orealiserad värdeminskning finansiella instrument	0,0	-0,8	0,0	-0,8
Övriga finansiella kostnader	-0,4	-0,2	-0,4	-0,2
Summa finansiella kostnader	**-1,4**	**-2,8**	-1,9	-4,1

15 - Immateriella anläggningstillgångar	Kommunen 2021	Kommunen 2022	Koncernen 2021	Koncernen 2022
Immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	3,8	4,5	3,8	4,5
Inköp	0,3	0,9	0,3	0,9
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Överföringar	0,4	0,2	0,4	0,2
Utgående anskaffningsvärde	**4,5**	**5,6**	4,5	5,6
Ingående ack. avskrivningar	-3,7	-3,8	-3,7	-3,8
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Överföringar	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Årets avskrivningar	-0,1	-0,4	-0,1	-0,4
Utgående ack. avskrivningar	**-3,8**	**-4,2**	**-3,8**	**-4,2**
Ingående ack. nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivningar/återföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ack. nedskrivningar	**0,0**	**0,0**	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	**0,7**	**1,4**	**0,7**	**1,4**
Genomsnittlig nyttjandeperiod	4,09 år	4,08 år		

16 - Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Kommunen 2021	Kommunen 2022	Koncernen 2021	Koncernen 2022
Ingående anskaffningsvärde	675,1	702,9	1 057,6	1 111,2
Inköp	24,8	14,6	24,8	16,1
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Överföringar	3,1	4,2	28,8	4,2
Utgående anskaffningsvärde	**702,9**	**721,6**	**1 111,2**	**1 131,4**
Ingående ack. avskrivningar	-246,0	-267,2	-373,4	-403,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-21,2	-21,5	-29,7	-30,1
Utgående ack. avskrivningar	**-267,2**	**-288,6**	**-403,0**	**-433,2**
Ingående ack. nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivningar/återföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ack. nedskrivningar	**0,0**	**0,0**	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	**435,7**	**433,0**	**708,1**	**698,2**
Genomsnittlig nyttjandeperiod	30,33 år	29,92 år		

17 - Pågående investeringar	Kommunen 2021	Kommunen 2022	Koncernen 2021	Koncernen 2022
Ingående anskaffningsvärde	15,0	11,3	38,0	13,7
Under året avslutade investeringar	-24,2	-1,4	-49,9	-1,4
Årets investeringar	20,5	44,4	25,6	44,5
Utgående redovisat värde	**11,3**	**54,3**	**13,7**	**56,8**

Tidigare år har Pågående investeringar redovisats under Maskiner och inventarier. I år ligger den posten under Mark byggnader och tekniska anläggningar då pågående investeringar i Bollebygds kommun avser dessa poster. Den stora ökningen för året avser vägar och VA-investeringar som håller på att byggas i Bergadalen2.

18 - Maskiner och inventarier	Kommunen 2021	Kommunen 2022	Koncernen 2021	Koncernen 2022
Ingående anskaffningsvärde	125,4	131,6	131,7	138,4
Inköp	6,9	4,0	7,3	4,7
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	-0,1
Utrangeringar	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Överföringar	-0,4	-0,2	-0,4	-0,2
Utgående anskaffningsvärde	**131,8**	**135,4**	**138,5**	**142,7**
Ingående ack. avskrivningar	-107,5	-113,9	-112,5	-119,4
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,1
Utrangeringar	0,0	0,1	0,0	0,1
Överföringar	0,1	0,0	0,1	0,0
Årets avskrivningar	-6,7	-6,5	-7,2	-6,7
Utgående ack. avskrivningar	**-114,1**	**-120,3**	**-119,6**	**-125,9**
Ingående ack. nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivningar/återföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ack. nedskrivningar	**0,0**	**0,0**	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	**17,8**	**15,1**	**18,9**	**16,8**
Genomsnittlig nyttjandeperiod	5,27 år	5,13 år		

19 - Finansiella anläggningstillgångar	Kommunen 2021	Kommunen 2022	Koncernen 2021	Koncernen 2022
Aktier och andelar kommunkoncernföretag mm.				
Kommunaktiebolaget	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommuninvest ekonomisk förening	6,1	6,3	6,1	6,3
Coompanion Sjuhärad	0,0	0,0	0,0	0,0
Inera	0,0	0,0	0,0	0,0
Gryaab	1,0	1,0	1,0	1,0
Summa aktier och andelar kommunkoncernföretag mm.	**7,2**	**7,3**	**7,2**	**7,3**
Grundfondskapital				
Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder	1,0	1,0	0,0	0,0
Summa långfristiga placeringar	**1,0**	**1,0**	**0,0**	**0,0**
Långfristiga placeringar				
Aktieindexobligationer mm	6,5	5,7	6,5	5,7
Summa långfristig utlåning	**6,5**	**5,7**	**6,5**	**5,7**
Bostadsrätter	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa finansiella anläggningstillgångar	**14,7**	**13,9**	**13,7**	**12,9**

	Kommunen		Koncernen	
20 - Förråd och exploateringar	2021	2022	2021	2022
VA-verksamhetens förråd	0,0	0,8	0,1	1,1
Exploateringstomter	32,2	33,1	32,2	33,1
Tomträttsmark till försäljning	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa förråd, lager och exploateringsfastigheter	**32,2**	**33,9**	**32,3**	**34,2**

	Kommunen		Koncernen	
21 - Fordringar	2021	2022	2021	2022
Kundfordringar	5,8	7,0	5,2	5,8
Statsbidragsfordringar	20,1	23,7	20,1	23,7
Kommunalskattefordringar	10,9	25,1	10,9	25,1
Övriga kortfristiga fordringar	3,2	4,1	4,3	5,0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	7,1	6,9	7,4	7,9
Summa fordringar	**47,1**	**66,8**	**47,9**	**67,6**

	Kommunen		Koncernen	
22 - Kassa och bank	2021	2022	2021	2022
Kassa	0,0	0,0	0,0	0,0
Bank och plusgiro	90,1	45,5	123,3	91,7
Summa kassa och bank	**90,1**	**45,5**	**123,3**	**91,7**

	Kommunen		Koncernen	
23 - Eget kapital	2021	2022	2021	2022
Ingående eget kapital	306,4	313,8	357,1	366,5
Ingående värde Resultatutjämningsreserv	13,1	62,1	13,1	62,1
totalt Ingående Eget kapital	**319,5**	**375,9**	370,2	428,6
Årets resultat	7,4	6,5	9,4	10,8
Årets reservering Resultatutjämningsreserv	49,0	38,0	49,0	38,0
totalt Årets resultat	**56,4**	**44,5**	58,4	48,8
Utgående eget kapital	**375,9**	**420,3**	**428,6**	**477,4**
Varav utgående reservation Resultatutjämningsreserv	62,1	100,1	62,1	100,1

24 - Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Kommunen 2021	Kommunen 2022	Koncernen 2021	Koncernen 2022
Ingående avsättning till pensioner inkl löneskatt	39,2	46,4	39,2	46,4
Nyintjänad pension	4,5	2,1	4,5	2,1
Årets utbetalningar	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Ränte- och basbeloppsuppräkning	0,5	0,9	0,5	0,9
Ändring av försäkringstekniska grunder	1,7	0,0	1,7	0,0
Övrig post	0,3	0,3	0,3	0,3
Byte av tryggande	-0,2	-0,4	-0,2	-0,4
Omställningsstöd förtroendevalda	0,0	1,1	0,0	1,1
Förändring löneskatt	1,4	0,8	1,4	0,8
Summa avsatt till pensioner inkl löneskatt	**46,4**	**50,2**	**46,4**	**50,2**

Omställningsstöd till förtroendevalda avser tre politiker som avslutat sina uppdrag efter mandatperioden. Eftersom utbetalning påbörjas i början av 2023 redovisas detta omställningsstöd som avsättning 2022.

25 - Andra avsättningar	Kommunen 2021	Kommunen 2022	Koncernen 2021	Koncernen 2022
Uppskjutna skatter	0,0	0,0	1,2	1,3

26 - Långfristiga skulder	Kommunen 2021	Kommunen 2022	Koncernen 2021	Koncernen 2022
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	100,0	56,0	261,5	234,5
Långfristig leasingskuld	0,8	0,5	0,8	0,5
Förutbetalda intäkter anläggnings-/anslutningsavgifter	17,2	21,8	17,2	21,8
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	2,4	4,1	2,4	4,1
Summa långfristiga skulder	**120,4**	**82,4**	**281,9**	**260,9**

27 - Kortfristiga skulder	Kommunen 2021	Kommunen 2022	Koncernen 2021	Koncernen 2022
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	0,2	0,8	87,7	71,3
Leverantörsskulder	25,3	35,2	28,0	38,1
Moms och punktskatter	0,9	0,2	0,9	0,2
Personalens skatter, avgifter och avdrag	0,3	5,7	0,3	5,7
Retroaktiva löner och OB-ersättning	1,4	1,4	1,4	1,4
Semester och övertidsskuld	34,5	28,6	34,5	28,6
Kommunalskatteskulder	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	33,6	32,3	36,8	37,2
Övriga kortfristiga skulder	10,5	6,8	10,9	7,4
Summa kortfristiga skulder	**106,7**	**111,0**	**200,5**	**189,9**

28 - Panter och därmed jämförliga säkerheter	Kommunen 2021	Kommunen 2022	Koncernen 2021	Koncernen 2022
Flässjum Övregården 4:98	0,3	0,3	0,3	0,3
Summa panter och därmed jämförliga säkerheter	**0,3**	**0,3**	**0,3**	**0,3**

29 - Pensionsförpliktelser utanför linjen	Kommunen 2021	Kommunen 2022	Koncernen 2021	Koncernen 2022
Ing. ansvarsförb. för pens. intj. före 1998	136,9	134,5	136,9	134,5
Ränte- och basbeloppsuppräkning	1,9	3,1	1,9	3,1
Ändring av försäkringstekniska grunder	2,1	0,0	2,1	0,0
Nyintjänad pension	-0,6	-0,3	-0,6	-0,3
Årets utbetalningar	-5,5	-5,6	-5,5	-5,6
Övrig post	0,2	-0,3	0,2	-0,3
Förändring löneskatt	-0,5	-0,7	-0,5	-0,7
Pensionsförpliktelser utanför linjen Bollebygd	**134,5**	**130,8**	**134,5**	**130,8**
Förpliktelse från Borås stad	2,1	2,0	2,1	2,0
Löneskatt förpliktelse Borås stad	0,5	0,5	0,5	0,5
Summa pensionsförpliktelse utanför linjen	**137,1**	**133,3**	**137,1**	**133,3**

30 - Borgensförbindelser	Kommunen 2021	Kommunen 2022	Koncernen 2021	Koncernen 2022
Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder	299,0	299,0	0,0	0,0
Varav är utnyttjat	249,0	249,0	0,0	0,0
Förlustansvar för egna hem	0,0	0,0	0,0	0,0
Gadden, fristående skola	3,5	3,5	3,5	3,5
Summa Borgensförbindelser	**302,5**	**302,5**	**3,5**	**3,5**

Måluppföljning

Kommunfullmäktiges mål

Nr	Mål	Målet är... uppnått	delvis uppnått	ej uppnått
Arbete och företagande:				
1	Det ska vara enkelt att bedriva näringsverksamhet i Bollebygd. - Kommunen ska verka för att näringsidkare som bedriver eller vill starta verksamhet i Bollebygds kommun ges de skäliga förutsättningar, råd och anvisningar som fordras för verksamhetens bedrivande.		X	

Över de senaste två mätningarna i ”Kritik på teknik” visar resultatet på att invånare idag är mer positivt inställda till upplevelsen av kontakten med kommunen inom de tekniska områdena. Resultatet ligger över Sverigesnittet.

Kommunen deltar, för tredje året i rad, i en Insiktsmätning genom Sveriges Regioner och kommuner, SKR. Servicen mäts för såväl företagare som allmänhet och visar preliminärt på ett sämre utfall jämfört med både 2021 och 2020. I mätningen mäts framför allt de verksamheter som finns under samhällsbyggnadsnämnden som arbetar för vända trenden. Det finns nu bättre förutsättningar: berörda enheter har utökats och vakansgraden minskat.

Det finns även mätresultat från Svenskt Näringsliv att ta del av. Bollebygds kommun har under 2022 fått betyget 3,35 av företagare vilket är en ökning jämfört med 2020. Sverigesnitten är 3,43 vilket alltså är något sämre än genomsnittet. I rankingen har kommunen klättrat från plats 222 år 2020 till 155 år 2022.

Sammantaget bedömer kommunstyrelsen att målet är delvis uppfyllt

2	Kommunen ska vara en attraktiv och bra arbetsgivare.	X		

Kommunen har sedan tidigare goda resultat enligt HME-modellen, som mäter hållbart medarbetarengagemang. Ingen genomfördes under 2022 men kommer att genomföras varje år från 2023 och framåt.

Arbetet med ”En hållbar organisation” påbörjades under året och en enkät har genomförts bland medarbetare, chefer och förtroendevalda. Resultatet av enkäten visar generellt på goda resultat, framför allt när det gäller tilliten inom linjeorganisationen från medarbetare till chef och från chef till tjänstemannaledningen. Det finns däremot andra områden som behöver arbetas vidare med.

För att bli en mer attraktiv arbetsgivare arbetar kommunen kontinuerligt med insatser inom området. Nämnderna behöver arbeta med olika delar för att bli en ännu mer attraktiv arbetsgivare och i de olika verksamhetsplanerna för året framgår vilka delar som var planerade under året.

Bollebygds kommun har, som många andra arbetsgivare, utmaningar med att hitta kompetent personal samt svårigheter att rekrytera och bibehålla viss kompetens. Ändå visar mätningar och enkäter, där kommunen jämförs med andra, på att medarbetare i Bollebygds kommun uppfattar kommunen som en attraktiv och bra arbetsgivare.

Sammantaget bedömer kommunstyrelsen att målet är uppfyllt.

Delaktighet:				
3	Kommunen ska eftersträva högt arbetsdeltagande och möjliggöra sysselsättning efter förmåga.	X		

Det är framför allt socialnämnden som arbetar med målet. Stort fokus har lagts på att stärka individerna att återta ansvaret för den egna försörjningen genom att arbeta betydligt mer med individuella handlingsplaner som syftar till att individen ska komma ut i egen försörjning alternativt erhålla stöd från annan huvudman, till exempel Försäkringskassan, och då kunnat få ersättning på andra grunder och på en annan nivå vilket ger förutsättningar till stabilare livsföring. Flera av de nyckeltal som redovisas tyder på ett förbättrat utfall, till exempel minskar antalet hushåll med försörjningsstöd och fler skrivs ut från arbetsmarknadsenheten till följd av fullföljda aktiviteter.

Under 2022 beslutades även att ett arbete med ”enklare jobb” ska införas som syftar till att kommunens verksamheter ska ta emot personer som står utan egen försörjning för att bidra till att individen på sikt kommer ut i ett ordinärt arbete.

Sammantaget bedömer kommunstyrelsen att målet är uppfyllt.

Trygghet, uppväxt och åldrande:				
4	Invånarna i kommunen ska uppskatta att bo i hela kommunen. - Invånarna ska känna sig trygga. De ska ha frihet att välja boende i livets alla skeenden.		**X**	

Tre av nämnderna arbetar med målet, bedömningarna om måluppfyllelse varierar. Kommunens placering i öppna jämförelser om trygghet måste anses väga tungt, då den undersökningen väger samman flera indikatorer. Resultaten i den är visserligen en försämring från plats 15 till 19 men jämfört med 2020 är utfallet fortfarande något bättre. Placeringen innebär att Bollebygds kommun är bland de tryggaste i landet, även om bränder och skadegörelse har ökat.

Kommunen antog under 2022 ett bostadsförsörjningsprogram som är ett viktigt styrdokument för att utveckla boenden och boendeformer i hela kommunen. Dokumentet kan på sikt bidra till en större möjlighet att välja boenden i livets alla skeenden i hela kommunen.

Sammantaget bedömer kommunstyrelsen att målet är delvis uppfyllt.

5	Invånarna ska känna förtroende för kommunens samhällsservice.		**X**	

Förtroende för kommunens samhällsservice påverkas mycket av omgivningen och samhällsklimatet i allmänhet, individuell situation med mera.

Enligt SCB:s medborgarundersökning är kommunens medborgare nöjda med kommunens service. Det som sticker ut positivt är grundskola, äldreomsorg och funktionsnedsättning, det som avviker negativt är gymnasieutbildning och vuxenskola. Kollektivtrafik, gång- och cykelvägar samt tillgång till idrotts- och motionsanläggningar får dåliga betyg i jämförelse med andra kommuner.

Då det finns få relevanta insatser och indikatorer på kommunfullmäktige- eller nämndsnivå är det svårt att följa upp målet. Brukar- och kundundersökningar har inte genomförts eller redovisats i den utsträckning att resultat kan utläsas.

Sammantaget bedömer kommunstyrelsen att målet är delvis uppfyllt.

6	Eleverna i Bollebygds kommun ska ha uppnått fullföljda studier (fullgjorda gymnasiestudier)	X		

De underliggande nyckeltalen visar att andelen gymnasieelever med examen inom fyra år har minskat något jämfört med förra året, från 87,3 % till 86,7 %, men är fortfarande högt över riksgenomsnittet på 79,8%. Andelen elever med grundläggande behörighet till högskola eller universitet har samtidigt ökat något från 60 till 61,1 och är över riksgenomsnittet på 59,2 %.

Då Bollebygds kommun inte har något eget gymnasium finns det svårigheter med att stödja och följa upp eleverna på individnivå. Betydelsefullt för eleverna på gymnasiet är att Bollebygds kommun har en bra grundskoleutbildning. Den ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, kompetent personal, samt ett gott samarbete mellan hem och skola.

För Bollebygds kommuns del sköts mycket av det direkta arbetet med de unga av kommunens KAA-ansvariga på Arbetsmarknadsenheten, med ett nära samarbete med andra delar av Socialförvaltningen, Närhälsan, Arbetsförmedlingen och Utbildningsförvaltningen, vilket är en förutsättning för ett lyckat resultat.

Sammantaget bedömer kommunstyrelsen att målet, trots ett något försämrat utfall, som uppfyllt.

Miljösmart kommun:

7	Kommunens fordon är fossilbränslefria eller klimatneutrala år 2030 och kommunen eftersträvar att upphandlade transporter är fossilbränslefria eller klimatneutrala senast år 2030. - Detta innebär att kommunen under perioden 2022–2030 kommer att arbeta mot att nyttjandegraden av klimatneutrala transportmedel ska öka för varje år.			X

Målet bedöms som ej uppfyllt för 2022 då inga fossilbränslefria fordon har köpts in och ingen utbyggnad av laddinfrastruktur har skett.

8	Ekologiskt producerade livsmedel i verksamheter finansierade av kommunen uppgår till 60 procent år 2030. - Detta innebär att kommunen under perioden 2022–2030 kommer att arbeta mot att andelen inköpta ekologiskt producerade livsmedel ska öka för varje år.	X		

Under 2022 har det varit en utmaning att öka ytterligare med nuvarande livsmedelsavtal i kombination med kraftigt ökade livsmedelspriser. Först under 2023 får kommunen ett nytt livsmedelsavtal där högre krav kan ställas på andel ekologiska livsmedel. Upphandling görs tillsammans med samarbetskommuner.

Kommunen ligger högt upp av landets kommuner i Ekomatsligan. Även när det gäller Svekomatsligan (Svenskt och ekologiskt) hamnade Bollebygds kommun mycket högt upp i ligan.

9	Närproducerade livsmedel i verksamheter finansierade av kommunen uppgår till 90 procent år 2030. - Detta innebär att kommunen under perioden 2022–2030 kommer att arbeta mot att andelen inköpta närproducerade livsmedel ska öka för varje år. Med närproducerat ska förstås produkter tillverkade i Sverige.		X	

Idag har kommunen en hög andel livsmedel med Sverige som tillverkningsland, en successiv ökning de senaste åren.

God ekonomisk hushållning:

10	Det ekonomiska resultatet ska över mandatperioden motsvara 3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.	**X**		

Målet uppnått se vidare kommentarer och analys i stycket God ekonomisk hushållning i förvaltningsberättelsen.

11	Minst 40 % av kommunens skattefinansierade investeringar och exploateringar finansieras med egna medel över mandatperioden.	**X**		

Målet uppnått se vidare kommentarer och analys i stycket God ekonomisk hushållning i förvaltningsberättelsen.

Kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen

Av nio (9) verksamhetsmål bedömer kommunstyrelsen att fyra (4) mål uppnås och fyra (4) uppnås delvis ett (1) mål uppnås inte. Detta är en förbättring i måluppfyllnad jämfört med 2021. Gemensamt för flera av målen som delvis nås är att de visar på en ambition eller viljeinriktning snarare än att vara mätbara mål. Det innebär att det är väldigt svårt att på objektiva grunder bedöma måluppfyllelsen utan i stället görs en bedömning av de insatser som gjorts under året. För flera av målen gäller att planerade insatser under året enbart delvis genomfördes pga. coronapandemin vilket bidrar till en sämre måluppfyllnad.

Bland målen kan det även vara så att vissa delar uppfylls och tyder på ett gott resultat men andra uppfylls inte, vilket då också bedöms som att målet är delvis uppfyllt.

Ett exempel på det är mål 1 där Bollebygd klättrar i svenskt näringslivs ranking, men övriga indikatorer visar på att målet inte uppnås eller så saknas resultat för vissa indikatorer vilket gör att målet är svårt att utvärdera.

Verksamhetsberättelser

Barn och utbildning

Förskola

Årets verksamhet

Förskolan lägger grunden till ett livslångt lärande genom att pedagoger tillsammans med barnen utforskar världen utifrån barnens intressen och behov. Allt sedan 2019 har verksamheten satts på hårt prov då pandemin slog till och påverkade förskolornas arbete i hög utsträckning. Det har varit tufft och många gånger har verksamheterna enbart fokuserat på tillsyn och omsorg. Undervisningen har inte kunnat vara så planerad som man önskat utan fokus har varit att ha ett undervisande förhållningssätt i rutin- och vardagssituationer tillsammans med barnen. Målen för 2022 har därför inte heller uppnåtts fullt ut eller i den utsträckning som verksamheterna normalt brukar se.

Förskolorna ser att det även framöver kommer att finnas ett stort stödbehov i förskolan hos flera av verksamheternas barn. Tidigare upptäckter och större kunskap gör att andelen ökar. Detta ställer krav på verksamheten. Man behöver bli bättre på att anpassa verksamhet och lärmiljöer för att kunna möta och skapa bästa tänkbara förutsättningar för dessa barn. Pedagogerna behöver även kunskap om dessa barn och verktyg för att kunna bemöta barnen och tillgodose deras behov. I vissa fall krävs även mer resurser för att verksamheterna ska kunna leva upp till och följa det styrdokument som förskolan styrs av.

Förskolorna i Bollebygds kommun kommer fortsätta att utbilda medarbetare i TAKK . Verksamheterna ser ett ökat behov av att alla medarbetare kan teckenkommunikation för att tillmötesgå alla barns behov. Under höstterminen 2023 kommer förskolan i Bollebygd att ha svårt med att tillgodose platser för de som så behöver. Ett arbete för att tillmötesgå fyra-månaders-regeln måste börja så snart som möjligt. Härmed ser verksamheterna svårigheter med att minska barngruppernas storlek.

Andelen heltidstjänster i förskolan med förskollärarlegitimation har sedan 2017 minskat från 65 till 52 procent men har stigit något sedan 2020.

Verksamheten förskolan redovisar ett överskott på 2,1 mnkr. Hög sjukfrånvaro och vab hos medarbetarna, främst under hösten, samtidigt som verksamheten haft få eller inga vikarier har genererat det stora överskottet. Även till fasta tjänster är det svårt att få tag i utbildad personal vilket ytterligare minskar personalkostnaderna.

Nettokostnaderna har ökat med 0,2 procent. Personal-, lokal- och övriga kostnader har ökat men kompenseras av att kostnader för köpt verksamhet minskat samt ökande intäkter, bl.a. föräldraavgifter.

Några nyckeltal

	2020	2021	2022
Antal barn i förskola*	512	524	530
Antal barn i pedagogisk omsorg*	-	-	-
Andel av anställda med förskollärarexamen	49 %	52%	i/u
Antal barn per årsarbetare	5,5	5,6	i/u

**Förvaltningens egna uppgifter.*
i/u innebär att uppgift ännu inte finns för året i Kolada.

Ekonomiskt resultat

	2022			2021
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Nettokostnad, tkr	-64,6	-66,7	2,1	-64,5

Förskoleklass, grundskola och fritidshem

Årets verksamhet

Förskoleklass

Enheterna konstaterar att kunskapsnivån hos eleverna är lägre än i tidigare grupper. Detta skulle kunna vara en följd av Covid-19 då förskolan ofta inte har haft någon planerad verksamhet utan lagt fokus på omsorg. Dock har det skett en god kunskapsutveckling under förskoleklasstiden.

Enheterna har utvecklat ett nära samarbete med skolbibliotekarier och barnboksbibliotekarie. Här finns ett nära samarbete med språk-, läs- och skrivutvecklare i förskolan men också direkt med lärare såsom i förskoleklass där skolbibliotekarien är ett givet återkommande inslag i skoldagen

Grundskola

Även 2022 har präglats av pandemin. Det har periodvis varit stor frånvaro både bland elever men mest kännbart bland personal. Målsättningen har varit att kunna hålla undervisningen i gång och verksamheterna har lyckats väl tack vare stor flexibilitet och samarbete. Verksamheterna har fått tänka om och nytt i många situationer.

Barn har rätt till utbildning och är en av FN:s grundläggande mänskliga rättigheterna. Därför har förvaltningen under året tagit fram ett stödmaterial om rätten till utbildning som har bearbetas i rektorsgruppen. Även i elevhälsan och i specialpedagognätverket har stödmaterialet arbetas med och implementerats. Syftet är att få en tydlig rättssäker process som är grundad i skollagen, forskning och beprövad erfarenhet. Den framtagna processen för huvudmannen har implementerats på varje enhet. Enheterna har skapat tydlighet i sina rutiner utifrån processen. Enheternas arbete med ledning och stimulans samt extra anpassning ska ligga som bas för diskussioner och därmed minska antalet åtgärdsprogram.

Matematik är det ämne som eleverna har störst svårighet med. Detta visar sig redan i de lägre årskurserna. I förskoleklass är eleverna nyfikna och intresserade av det matematiska innehållet. Det är en bra grund att stå på i det fortsatta lärandet. Det eleverna (22 procent) har svårt för är antalsuppfattning. Forskning säger att det är en medfödd förmåga. Denna förmåga handlar inte om egentligt räknande. Det handlar om en relativ, ospecifik förmåga att uppfatta antal. De senaste forskningsresultaten tyder på att precisionsgraden i denna förmåga att uppskatta antal skulle kunna förklara utvecklingen av gravare inlärningssvårigheter i matematik (dyskalkyli). Teorin utgår ifrån antagandet att erfarenheterna från uppskattning av antal utgör grunden för förståelsen av kopplingen mellan antal och symbol. Om denna förmåga att uppskatta ungefärligt antal är mycket inexakt utvecklas inte uppfattningen om storleks-skillnader mellan tal. Vi kan alltså redan här urskilja ett antal elever som kommer att ha svårigheter i ämnet och därmed behöver stöd i sitt lärande. I årskurs 9 var det 11 procent av eleverna som saknade betyg i ämnet matematik och var därmed inte behöriga att söka till nationellt program på gymnasiet.

Svenska är i de tidigare årskurserna ett ämne där eleverna har svårare att nå godtagbara kunskaper. Detta ser ut som om man återhämtar högre upp och i år är det enbart tre elever som saknar betyg i ämnet i årskurs 9. Anledningen till det goda resultatet, kan vara att man sätter in åtgärder tidigt och att eleverna därmed lyckas bättre. Det kan också vara så att man ser att vissa av eleverna, som inte nått godtagbara kunskaper borde läsa Svenska som andraspråk och därmed bedöms utifrån dessa kriterier.

Engelska är ett ämne som eleverna har hög måluppfyllelse i. Över tid ser man här en utveckling och där det i år enbart är tre elever i årskurs 9 som saknar betyg i ämnet (F).

Moderna språk behöver diskuteras då trenden är att antalet elever, som inte läser språk, ökar vart efter årskurs. Huvudmannen ska erbjuda franska och tyska och sträva efter att även erbjuda spanska. Meningen är att alla elever ska läsa något av dessa språk. Om eleven inte kan finns möjligheten att välja engelska eller svenska/svenska som andraspråk. Man kan inte välja en blandning av dessa ex. svengelska. Ser man till årskurserna som har moderna språk är det 15, 27, 36 och 32 elever som inte läser och därmed saknar ett betyg inför gymnasiet.

Antalet elever som anpassar bort ämnen ökar för varje årskurs. Anpassad studiegång kan i vissa situationer vara en nödvändig åtgärd för att exempelvis göra det möjligt för en elev att koncentrera sig på ett mindre antal ämnen och få ett godkänt betyg i dessa. Samtidigt som detta kan vara en nödvändig åtgärd, kan det leda till att eleven inte blir behörig till gymnasieskolans nationella program. Den anpassade studiegången ska, för elever i grundskolan, så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå sådan behörighet. Det är därför viktigt att rektorn gör en prioritering av vilka ämnen som eleven ska koncentrera sig på. Eftersom behörighetskraven ser olika ut för gymnasieskolans program kan denna negativa konsekvens av en anpassad studiegång mildras om åtgärden utformas med målsättningen att eleven ska nå behörighet till exempel till ett visst

gymnasieprogram. Beslutet om anpassad studiegång ska föregås av noggranna överväganden, eftersom det kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning. Studerar man anpassningarna på individnivå ser man att samtliga ämnen, i lite olika konstellationer, är borta förutom Engelska, Matematik och Svenska.

I de kursplaner som började gälla hösten 2022 är kunskapskraven ändrade. De har bytt namn till betygskriterier och kriterier för bedömning av kunskaper och är mindre omfattande och detaljerade än tidigare. Det införs också nya bestämmelser för betygssättning. De innebär att kravgränserna för betygen D-A inte längre är lika skarpa. På så sätt får lärare, som sätter betyg, större möjligheter att göra en sammantagen bedömning och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper med hjälp av betygskriterierna. För betyget E behålls regeln om att elevens kunskaper måste motsvara samtliga betygskriterier. Här blir det intressant att se hur måluppfyllelsen kommer förändras och på vilket sätt.

Fritidshem

Undervisningen i fritidshemmet kompletterar förskoleklassen och skolan genom att lärandet i högre grad ska vara situationsstyrt och upplevelsebaserat och utgå från elevernas behov, intressen och initiativ. Betydelsefulla inslag i undervisningen ska vara lek, rörelse och skapande med estetiska uttrycksformer samt utforskande och praktiska arbetssätt för att främja elevernas fantasi, inlevelse och samarbetsförmåga. Undervisningen i fritidshemmet kompletterar även genom att erbjuda eleverna rekreation och vila för hälsa och välbefinnande.

Pandemin har gjort att det har varit svårt med regelbundenheten för möten där man tillsammans reflekterar över sitt uppdrag och sitt ledarskap. Fritidshemmets personal har behövts i skolan för att lösa den stora personalfrånvaron. Alla har hjälpts åt att rodda dagen så det ska bli så bra som möjligt för eleverna.

Grundsärskola

Elevers rätt att få sina behov tillfredsställda i skolan sträcker sig långt - vilket med andra ord kan beskrivas som skolans arbete med att skapa tillgängliga och inkluderande miljöer för alla elever.

Att utforma lärmiljöer som är tillgängliga och som främjar elevers lärande och utveckling är alla som arbetar i skolans uppdrag. I och med grundsärskolans start har hela kollegiet tagit del av föreläsning kring ledning och stimulans samt delaktighet och tillgängliga lärmiljöer.

Enheten har använt sig av Specialpedagogiska skol

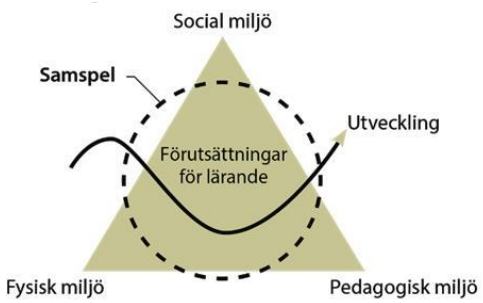

myndighetens (SPSM) tillgänglighetsmodell som beskriver tre dimensioner av tillgänglighet i lärmiljö: den pedagogiska, den fysiska och den sociala miljön. När dessa tre dimensioner samspelar utifrån barns och elevers behov och förutsättningar formas tillgänglighet. Personalen har deltagit aktivt utifrån olika "case" som diskuterats utifrån de tre dimensionerna. Syftet har varit att belysa att verksamhetens grund skall vila på tillgänglighet inom alla dessa dimensioner och över hela skoldagen för att ge våra elever bästa förutsättningar för lärande.

Inom ramen för grundsärskolans verksamhet erbjuds olika former av stöd och anpassningar utifrån elevernas behov. Skoldagarna genomförs med stor tydlighet, struktur och återkommande rutiner. Eleverna ges gott om tid att genomföra skoluppgifter. Personalen använder sig av lågaffektivt bemötande och tydliggörande pedagogik. Personaltätheten är hög och på grund av elevernas behov stöd vid olika moment, både i undervisningssituationer och vad gäller adaptiva färdigheter. Eleverna ges svar på frågorna: Vad ska jag göra? Var ska jag vara? När ska jag göra det? Med vem? Hur länge/hur mycket? När är det slut? Vad ska jag göra sedan? Under skoldagarna skapar dessa olika faktorer begriplighet, hanterbarhet och lugn för eleverna.

Vid undervisning av ämneslärare utanför elevgruppens klassrum följer alltid minst tre resurspersoner med gruppen och medverkar på dessa lektioner för att stötta ämneslärarna i den tydliggörande pedagogiken och i lågaffektivt bemötande.

För barn med intellektuell funktionsnedsättning finns grundsärskolan som ett alternativ till grundskolan. Från och med den 2 juli 2023 byter grundsärskolan namn till anpassad grundskola.

Några nyckeltal

	2020	2021	2022
Meritvärde (17 ämnen)	225	231	224
Antal elever i skola*	1 311	1 327	1 322
Antal elever per lärare	12,4	12,0	i/u
Lärare med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne, andel	73,7%	71,6%	i/u
Antal barn i fritidshem*	542	533	530
Antal elever/årsarbetare i fritidshem	21,3	23,5	i/u
Andel pedagoger med högskoleutbildning på fritidshem	44,5	42,5	i/u
Antal elever grundsärskola*	11	15	16,6

**Förvaltningens egna uppgifter.*
i/u innebär att uppgift ännu inte finns för året i Kolada.

Ekonomiskt resultat

	2022			2021
Nettokostnad, tkr	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Fritidshem	-19,3	-21,4	2,1	-19,0
Grundskola	-138,3	-131,1	-7,2	-133,8
Grundsärskola	-11,0	-14,2	3,2	-9,6
Totalt	**-168,6**	**-166,7**	**-1,9**	**-162,4**

Fritidshem visar ett överskott på 2,1 mnkr. Precis som för förskolan har hög sjukfrånvaro och vab hos medarbetarna, främst under hösten, samtidigt som verksamheten haft få eller inga vikarier genererat det stora överskottet.

Nettokostnaderna har ökat sedan föregående år med 1,6 procent.

Verksamheten grundskola visar ett underskott på -6,9 mnkr. Personalkostnaderna för verksamheten är högre än budgeterat och beror på antalet barn med omfattande stödbehov, arbetet med hemmasittare, långtidssjukskrivningar och rehab.

Nettokostnaden har ökat jämfört med föregående år med 3,4 procent. Största ökningen ligger på övriga kostnader såsom skolskjuts och licensavgifter för läromedel och administrativa system. Att Skolmiljarden redovisas om intäkt och ej som utökad budgetram som 2021, minskar nettokostnadsutvecklingen.

Verksamheten grundsärskola redovisar ett överskott på 3,2 mnkr. Överskottet beror till största del på buffert som ligger centralt för ev. kommande särskoleelever som är under utredning och att vakanta tjänster inte tillsatts lika snabbt som prognostiserats.
Nettokostnaden har ökat jämfört med föregående år med 14,6 procent. Ökningen har skett på samtliga poster. Lokalkostnader har tillkommit vilka särskolan inte bar föregående år.

Gymnasieskola

Årets verksamhet

Betydelsefullt för eleverna på gymnasiet är att Bollebygds kommun har en bra grundskole-utbildning. Den ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, kompetent personal, samt ett gott samarbete mellan hem och skola.

Ett viktigt stöd för det livslånga lärandet och möjligheten att söka arbete i framtiden är studie- och yrkesvägledning. Det är inte bara studie- och yrkesvägledarens (SYV) roll, utan alla pedagoger i alla årskurser har i sitt uppdrag att vidga förståelsen för utbildning och lärande. I detta arbete ingår bland annat Framtidsdagen då Bollebygdskolan 7–9 bjuder in olika branscher för att presentera och möta elever från årskurs 6–9 under en dag. 2022 genomfördes denna dag utan restriktioner.

Bollebygds kommun har under året deltagit i VI-projektet, ett ESF-projekt som ägdes av VGR Folkhögskoleförvaltningen. Målgruppen var unga vuxna som varken arbetade eller studerade, UVAS, 15–24 år. Övergripande mål var att matcha individen med insats för att återuppta studier, gå in i nya studier eller närma sig arbete, samt minska psykisk ohälsa och stärka självkänsla. Det arbetet fortsätter i samverkan med arbetsmarknadsenheten men utan projektmedel. Enheten arbetar ihop med kommunens KAA- ansvariga med dessa frågor. Projektet har återkommande träffar där KAA- ansvarig, SYV och bitr.

rektor på utbildningsförvaltningen träffas och stämmer av var eleverna befinner sig och vilka insatser som kan göras. Projektet avslutades juni 2022.

Bollebygd kommun köper all verksamhet utom IM från andra kommuner eller fristående verksamheter. Huvuddelen av eleverna väljer att gå på gymnasieskola i Borås eller i Härryda (Hulebäcksgymnasiet), men eleverna finns även på gymnasieskolor i Alingsås, Göteborg, Lerum, Mark, Kungsbacka samt på gymnasieskolor med riksintag i andra delar av Sverige. Bollebygds kommun har en egen verksamhet och det är en enhet med individuella program, IM. En del inriktningar på IM bedrivs inte i Bollebygd och vid behov köper vi då av andra kommuner.

Verksamheten gymnasieskola redovisar ett överskott på 2,2 mnkr. Gymnasiet fick utökad budget med 3 mnkr i satsning 2022 på grund av att bland annat Borås Stad flaggat för ökade kostnader för gymnasieprogrammen. Sett till utfallet av prestationerna där elevantalet är lägre på grund av utflytt eller avhopp så hade verksamheten landat på ett nollresultat vid återbetalning.

Nettokostnaden har ökat jämfört med föregående år med 6,6 procent. Hela kostnadsökningen kommer från köpta gymnasieplatser men kompenseras något av minskade kostnader för busskort.

Några nyckeltal

	Oktober 2022	April 2022	Oktober 2021	April 2021
Åk 1	133	123	128	115
Åk 2	125	107	112	120
Åk 3	106	120	118	107
IM Bollebygd	8 *(varav 1 såld)*	11	12	9

	2019	2020	2021	2022
Antal elever i gymnasieskola	372	369	364	369

**Förvaltningens egna uppgifter.*

		2019	2020	2021	2022
Betygspoäng efter avslutad gymnasieutbildning hemkommun, genomsnitt	Bollebygd	14,3	13,9	14,1	14,3
	Riket	14,4	14,4	14,5	14,5
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 3 år, hemkommun, andel (%)	Bollebygd	73,1	77,3	81,4	77,6
	Riket	71,8	71,5	73,9	75,2
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)	Bollebygd	89,0	78,5	87,3	86,7
	Riket	78,1	77,9	77,9	79,8
Gymnasieelever som uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola inom 3 år, hemkommun, andel (%)	Bollebygd	52,7	55,5	56,6	56,8
	Riket	54,6	54,3	56,2	56,5

Typ av utbildning	2019	2020	2021	2022
Yrkesförberedande	34,4%	36,1%	34,3%	i/u
Högskoleförberedande	58,3%	58,5%	58,3%	i/u
Individuella programmet IM	7,3%	5,4%	7,4%	i/u

Ekonomiskt resultat

	2022			2021
Nettokostnad, tkr	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Gymnasieskola	-46,8	-49,0	2,2	-43,9

Vuxenutbildning

Årets verksamhet

All vuxenutbildning köps från andra kommuner eller annan utbildningsanordnare. Bollebygds kommun beslutar om interkommunal ersättning (IKE), för kursen eller inte. Utbildningsanordnaren gör urvalet utifrån ansökningarna.

Några nyckeltal

Antal	December 2022	Juni 2022	December 2021	Juni 2021
Elever i SFI-utbildning	66	35	68	35
Elever i grundläggande vuxenutbildning	17	4	26	11
Elever i gymnasial vuxenutbildning	108	45	129	65
Elever i gymn. yrkesutbildning	4	4	7	6
Elever i särvux	1	1	0	0

Tabellen visar antalet kurser som Bollebygds kommun betalt för under året. Antalet sökande är dock fler, särskilt inom gymnasial utbildning. Siffrorna för gymnasial yrkesutbildning är relativt låga men det beror på att de flesta går den typen av utbildning genom Boråsregionens vuxenutbildning (BR-vux) som vi tillhör och därför inte betalar extra för.

Antalet kurser som sökts under 2022 är 212 st. Till det kommer ett antal SFI-sökande, där Bollebygds kommun beviljar flertalet ansökningar.

Kommunen får inte veta vilka som kommer in på sina sökta utbildningar, väljer att avstå av olika anledningar och bland annat därför, är det svårt att beräkna kostnaderna för vuxenutbildning.

Ekonomiskt resultat

	2022			2021
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Nettokostnad, tkr	-3,1	-3,8	0,7	-3,2

Verksamheten vuxenutbildning redovisar ett överskott på 0,7 mnkr. Verksamheten fick budgettillskott för året på grund av nya krav samt att verksamhetens kostnader ökat de senaste åren.

Vuxenutbildning är en verksamhet som är svår att lägga prognoser för. Dels köps all utbildning, dels finns det inget samverkande system inom Sjuhärad såsom för gymnasiet för elever som påbörjat utbildningen. Man vet inte vad kostnaden kommer att bli förrän fakturorna kommit in och man vet inte förrän dess om de personer man beviljat kurser för, valt att gå dem. Prognosen baseras på utfallet föregående år, vad vårens kostnader varit samt om ansökningar minskat eller ökat. Vissa år har kostnaderna varit högre eller lägre utan någon anmärkningsvärd skillnad i beviljade kurser. Kostnaderna har varierat mellan åren.

Nettokostnaden har minskat jämfört med föregående år med 3,1 procent.

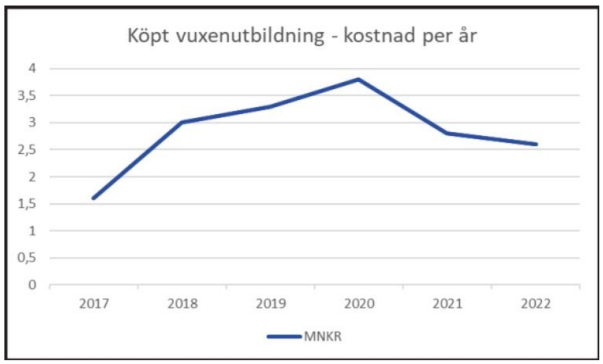

Framtida utveckling utbildning

Kompetensförsörjning är en av framtidens viktigaste frågor för Bollebygds kommun. För att klara kompetensförsörjningen behöver vi fortsätta att rekrytera, utveckla och behålla medarbetare med rätt kompetens. Det är av största vikt att vara en attraktiv arbetsgivare och värna ett hållbart arbetsliv. På kort sikt är bristen på vikarier ett överhängande dilemma. En hög sjukfrånvaro i framför allt förskolan är problematisk ur många perspektiv och en av förvaltningens utmaningar.

Av skollagen framgår det att alla barn som är bosatta i landet har skolplikt och därmed rätt att få utbildning inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdom (3 kap. 1 §). Utbildningen ska vidare ta hänsyn till barn med särskilda behov. Hemkommunen ansvarar för att skolpliktiga barn får den utbildning de har rätt till. Hemkommunen måste se till att utbildning i förskoleklass, grundskola eller grundsärskola kommer till stånd för alla som har rätt till sådan utbildning. Här finns ett ständigt arbete att synliggöra de processer som ska fungera men också de resurser som behövs för att möta varje barn och elev utifrån deras behov. Tillsammans med övriga kommuner i

Boråsregionen pågår ett utvecklingsarbete kring problematisk skolfrånvaro.

Fortsatt samverkan med socialtjänst inom kommunen men också externa funktioner för att möta barn och elever med psykisk ohälsa.

Vikande elevunderlag på våra små skolor. I Töllsjö och Örelund är det små grupper som kommer från förskolan medan de större grupperna är på väg till årskurs 7. Den totala mängden elever minskar därmed. Frågan som måste ställas är, hur liten kan en skola vara.

Planering av organisation på Örelundskolan och biblioteket i Olsfors då det blir en ny förskola så småningom.

Överlämningsprocessen från grundsärskolan till gymnasiesärskolan behöver ses över. Rutinerna behöver upprättas och fastställas inför framtida elevers övergång till gymnasiestudier.

Under 2023 ska en handlingsplan vid väpnat våld i Bollebygd vara klar. Det är ett samarbete över förvaltningsgränserna. Det är ett säkerhetsarbete en del av den ordinarie verksamheten i förskolan och skolan såsom brandskydd. Samhällsbyggnadsförvaltningen ska göra en översyn av lokaler och larm för att se över möjligheterna för larmning, inrymning, utrymning och utestängning. Kommunstyrelseförvaltningen bistår i utbildning i kris och konflikthantering. Utbildningsnämnden ansvarar för arbetet med planen, implementering, mental förberedelse med mera.

Kultur och fritid

Årets verksamhet

2022 har varit ett år när nästan allt har starts upp på nytt. Föreningarnas verksamhet har varit i gång som kommit tillbaka efter pandemin. Tyvärr syns det i vanligt, även om en del tidigare medlemmar inte harunderlag från vissa föreningar att medlemmar inte har hittat tillbaka.

Biblioteket och barnkulturverksamhete har också startat om. Som tur är verkar de flesta låntagarna kommit tillbaka, däremot har det varit lite svårt med de publika arrangemangen. Det verkar som man fortfarande är lite avvaktande när det gäller att träffas i större grupper.

Det har pågått ett stort projekt inom kultur- och fritid 2022. Ett förslag till kultur- och fritidplan har arbetats fram tillsammans med föreningar, förtroendevalda, tjänstepersoner från kommunen och många fler. Planen är det första i sitt slag för Bollebygds kommun, vilket både har varit utmanade och givande.

Arbetet med att skapa en nära samverkan med biblioteket i Sjuhärad har fortsatt 2022. Arbetet är långt ifrån i land, men har tagit några viktiga steg. Bland annat har ett gemensamt biblioteks-system upphandlats, arbetet med att ta fram gemensamma lånerегler för alla åtta kommuner med mera. Biblioteken i Sjuhärad kommer benämnas som ”Knallebiblioteken” framöver.

Kommunens enda fullstora idrottshall har behov av renovering. Hela 2022 har det pågått ett arbete med att ta fram underlag till kommande upphandling. Detta arbete har letts av samhällsbyggnadsförvaltningen, men då våra föreningar använder hallen flitigt kvällar och helger har representanter från dem varit med i hela processen.

Syftet har varit att få in synpunkter och idéer från dem, men också att kommunen har velat vara transparenta när det gäller omfattning av renovering samt tydliga med hur detta kommer påverka föreningarna under byggtiden.

Fritid och kultur redovisar ett överskott på 0,9 mnkr. Överskottet består av att alla bidrag inte utbetalats till fullo samt att pensionsavgångar skapat vakanser som inte ersatts med en gång. I prognoserna har antagits att mer bidrag skulle utbetalas än vad utfallet blev för året. Föreningarna har fortsatt lägre verksamhet efter corona och driftsbidragen till föreningarna (LOK-stöd) har inte uppgått till den nivå man antagit, trots samhället börjat återgå till det mer normala.
Nettokostnaden har ökat jämfört med föregående år med 32,4 procent. Ökningen beror på de extra satsningar i föreningsbidrag som gjordes för året på 3,1 mnkr.

Framtida utveckling

Samverkan med övriga bibliotek inom Knallebiblioteken har bara påbörjats. Det stora under 2023 är införandet av nytt bibliotekssystem och med allt det som det innebär.

Även om Bollebygds bibliotek kommer genomföra systemet först under våren 2024 så kommer en del arbete att påbörjas redan 2023.
Målsättningarna i den beslutade kultur- och fritidsplanen ska nu omsättas i verksamhet.

Förhoppningsvis kommer renoveringen av idrottshallen på Bollebygdsskolorna att påbörjas våren 2023. Renoveringen kommer innebära att kommunen får en snygg och säker hall. Tyvärr kommer renoveringen också innebära att de föreningar som använder hallen idag, kommer stå utan träningslokal under ett antal månader.

Några nyckeltal

	2019	2020	2021	2022
Aktiva låntagare i kommunala bibliotek antal/1000 inv.	212	206	185	i/u
Barnbokslån i kommunala bibliotek, antal/barn 0-17 år	12,9	13,5	13,4	i/u
Böcker i kommunala bibliotek, antal/inv.	4,7	4,8	4,7	i/u
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 13-20 år	13	13	15	i/u

i/u innebär att uppgift ännu inte finns för året i Kolada.

Ekonomiskt resultat

	2022			2021
Nettokostnad, tkr	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Kultur och fritid	-13,5	-14,4	0,9	-10,2

Socialnämnden

Socialförvaltningens organisation har under året förändrats då en ny förvaltningschef tillträdde i februari. Förvaltningsledningen består nu av två verksamhetschefer och en förvaltningschef till skillnad från tidigare då förvaltningschefen också var verksamhetschef.

Under årets början drabbades förvaltningen återigen av covid. Det ledde till hög sjukfrånvaro framför allt i utförarverksamheterna och det fick till följd att det blev svårt att fylla sjukluckorna. Det kommer fortfarande vågor av covid-utbrott som gör det svårt att bemanna och det utgör förstås också en risk för äldre och sjuka.

Socialförvaltningen har under året haft ett par uppdrag varav det ena är att starta en familjecentral. Den kommer enligt planen att kunna starta under kvartal 3 2023. Det andra uppdraget var att bibehålla samma nivå på integrationsarbetet som tidigare trots minskat bidrag. Uppdraget är slutfört.

Äldreomsorgen

God och nära vård är namnet på den omställning som pågår inom hälso- och sjukvård med primärvården som nav. Det är ett nytt sätt att samarbeta med hälsa, vård och omsorg som ska implementeras. Verksamheterna har under året bland annat påbörjat arbetet med att planera hur arbetet ska utföras framåt. God och nära vård kommer innebära att vården ska ges så nära hemmet som möjligt, det vill säga patienter kommer hem tidigare från sjukhusinläggningar och fler sjukvårdande insatser kommer göras hemma eller på vårdcentral. God och nära vård innebär också mer och närmare samverkan med primärvården vilket idag fungerar väl.

Arbetet med nära vård har inte kommit så långt som var tänkt vid inträdet av 2022 då förvaltningen har varit i avsaknad av medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) under större delen av året. Tanken är att MAS ska vara drivande i arbetet.

Den 1 juli 2022 infördes nya bestämmelser i socialtjänstlagen (2001:453), SoL, med krav på att den som utför hemtjänstinsatser ska erbjuda omsorgstagare en fast omsorgskontakt, om det inte bedöms vara uppenbart obehövligt. Personer som får stöd och hjälp från hemtjänsten har under året informerats om vem som är deras fasta omsorgskontakt. En hel del arbete kvarstår för att möta kraven fullt ut.

Socialnämnden verkar på olika sätt för att säkra kompetensförsörjningen till verksamheterna. Inom äldreomsorgen finns äldreomsorgslyftet inom Vård- och omsorgscollege, som syftar till att höja kompetensen hos befintlig omsorgspersonal och även chefer. Under året har 6 personer examinerats till undersköterskor.

Ett projekt som innebar anställning av servicebiträden påbörjades i juni. Det finansierades av statsbidrag och skulle därmed avslutas i december 2022. Projektet kommer dock kunna fortsätta i lite mindre skala även under hela 2023 fortsatt finansierat med statsbidrag. Utvärderingen av projektet skulle genomföras genom mätning både av personalens och brukarnas upplevelser under projektet. På Bollegården genomfördes enkät för besökande om hur städningen upplevs.

Omsorgspersonal uppger att de upplever minskad stress och att de hinner med sina arbetsuppgifter nu när det finns personal som ska fokusera på serviceinsatserna. Det gäller både på Bollegården och i hemtjänsten.

I många år har en vaktmästare, som kan ge stöd till verksamheterna inom socialförvaltningen, saknats. Den nyinrättade tjänsten som vaktmästare har i uppdrag att utföra arbeten som inte ingår i det ordinarie arbetet som samhällsbyggnadsförvaltningens vaktmästare är satta att utföra. Äldreomsorgen har stor nytta av den nya vaktmästartjänsten.

Under hösten har kommunen fattat beslut om att heltid som norm ska vara just norm i alla kommunens verksamheter. Den föregående utredningen visade på en del utmaningar i samband med det. Detta behöver åtgärdas innan en förändring kan ske.

Äldreomsorg redovisar ett underskott på -1,6 mnkr. Budgetunderskott härrör övriga kostnader i drift och administration. Förklaring är ökade kostnader för förbrukningsmateriel, skyddsutrustning, sjukvårdsartiklar, el, drivmedel, arbetsmiljötjänster och kundförluster (brukare som ej har likvida medel). Rådande världsläge har påverkat många av kostnaderna såsom el, drivmedel, förbrukningsmateriel och skyddsutrustning.

Nettokostnaden har ökat jämfört med föregående år med 9,4 procent. Ökningen beror främst på personalkostnader och övriga kostnader. Personalkostnaderna har ökat till följd av en ny ledningsstruktur 2021 jämfört med 2022. Under 2021 var socialchefen även verksamhetschef för äldreomsorgen, men under 2022 anställdes en socialchef varför verksamheten utökades med en verksamhetschef, det vill säga två chefer blev tre.

Vårdtyngden på hemsjukvården har ökat under 2022.

En del bredvidgångar under perioder på hemsjukvården. Hemtjänsten har haft en ökning av utplanerade nattimmar och timmar som utförs utifrån hälso- och sjukvårdslagen, HSL under 2022. Reduktion i antal brukare med hemtjänst mellan åren.

Tabell 2.

Prestationer	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Procentuell beläggning SÄBO hus B (snitt/år)	93 %	100 %	98%
Procentuell beläggning SÄBO hus A (snitt/år)	97 %	98 %	102 %
Procentuell beläggning Hus C, korttid (snitt/år)	94 %	83 %	93 %
Antal brukare hemtjänst (snitt/år)	122	133	133
Beslutade timmar hemtjänst (snitt/månad)	5 120	5 649	5 476

Ekonomiskt resultat

	2022			2021
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Nettokostnad, tkr	-105,9	-104,3	-1,6	-96,8

Funktionsnedsättning

Under våren 2022 beslutade socialförvaltningen att upphandla en revisionsfirma för att genomföra en oberoende granskning av funktionsnedsättningsverksamheten. Resultatet visar på fyra specifika områden som arbetet kommer att fokuseras kring framöver.

Under 2022 har det varit hög omsättning av enhets

chef för enheten som ansvarar för boende och daglig verksamhet. Det har gjort att utvecklingsarbetet i hela verksamhetsområdet har stannat upp.

Kommunen har haft svårt att verkställa vissa insatser enligt lag om stöd och service till vissa funktionsnedsatta (LSS). En av de insatser som varit svåra att verkställa är korttidsvistelse. Insatsen finns inte i kommunens egen verksamhet utan behöver köpas av externa leverantörer. Idag finns ett ramavtal för korttidsvistelse.

Under 2022 har förvaltningen annonserat mer och bredare, för att nå ut i hela Sjuhärad, för att få personal till funktionsnedsättningsområdets övriga insatser, vilket har gett goda resultat.

Kompetensutveckling är även inom funktionsnedsättning ett viktigt område att utveckla. Under året har förvaltningen undersökt möjligheterna att validera personal på området via vård och omsorgscollege. Som komplement till arbetet med validering söker verksamheten aktivt efter lämpliga utbildningar för personalen.

Verksamheterna inom funktionsnedsättning har arbetat med att stärka kunskaperna inom IBIC, individens behov i centrum[3], i syfte att skapa bättre genomförandeplaner med anpassning efter individens behov.

Funktionsnedsättning redovisar 2022 ett överskott på 0,4 mnkr.

Budgetöverskottet härrör mer intäkter än budgeterat. Statlig ersättning på grund av pandemin, försäljning av assistanstimmar och momsstatsbidrag (fler köpta placeringar) utgör överskottet.

Nettokostnadsökning på funktionsnedsättning är 9,6 procent jämfört med 2021. Nettokostnadsökning beror på köpta placeringar på boende och personlig assistans. Enheten har även kostnadsökning på städtjänster och färdtjänst under 2022. En reduktion av intäkter mellan åren påverkar också nettokostnadsökning. En reduktion av intäkter från Försäkringskassan då insatser avslutats.

[3] Socialstyrelsens förespråkade modell för struktuerad dokumentation

Tabell 3.

Insatser enligt LSS	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Boende vuxna och barn/unga	22*	21	20
Daglig verksamhet	34**	32	33

*varav 3 köpta placeringar
**varav 3 köpta placeringar

Ekonomiskt resultat

	2022			2021
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Nettokostnad, tkr	-41,0	-41,4	0,4	-37,4

Individ- och familjeomsorg

Verksamheterna har under året arbetat med att förtydliga medarbetarnas uppdrag. Ett resultat av det blev att ungdomsenheten införlivades i utförande resursenheten och att familjehemsenheten flyttades från myndighetsenheten till resursenheten. Resultatet är en tydligare organisation då alla utförande personal är samlad under en och samma enhet.

Utveckling av en återbruksverksamhet och kommunstyrelsens beslut i juni angående inrättandet av så kallade enkla jobb i kommunens verksamheter vilket ökat möjligheterna till sysselsättning för dem som står långt från den ordinarie arbetsmarknaden. Tillsammans med personalavdelningen tog Arbetsmarknadsenheten (AME) under vintern fram underlag för utvecklandet av enkla jobb inom kommunens verksamheter. Verksamheten beräknas vara i full drift under början av 2023. För att kunna skapa sysselsättning för fler ungdomar under sommarlovet och ge dem förutsättningar för fortsatt arbete efter studierna har AME ingått avtal med extern leverantör om ferieentreprenörskap.

Stort fokus har under året lagts på att stärka individer att återta ansvaret för den egna försörjningen genom att arbeta betydligt mer med individuella handlingsplaner. Syftet är att individen ska komma ut i egen försörjning alternativt erhålla stöd från annan huvudman, exempelvis Försäkringskassan, och kan då få ersättning på andra grunder och på en annan nivå vilket ger förutsättningar till stabilare livsföring. I snitt har 50 hushåll per månad haft behov av försörjningsstöd i jämförelse med 58 hushåll 2021.

Användningen av ASI (Addiction Severity Index) ger ett rättssäkert underlag för bedömning av vårdbehov och beslut om vårdinsats. ASI, Addiction Severity Index, används idag på alla utredningar rörande insatser för personer med missbruk och beroende problematik. Det har som effekt för den enskilde att delaktigheten i utredning och behandlingsplanering ökar.

Under våren har Forskning och Utveckling (FoU) Sjuhärad inlett ett forskningsprojekt kring placeringar av barn och unga och Bollebygd deltar i projektet. Forskaren har genomfört intervjuer och tagit del av statistik. Syftet med forskningsprojektet är att ta fram förslag om fortsatta utredningsinsatser för att på sikt leda till ökad kvalitet i insatserna. Samverkan kring familjehem i Sjuhärad är en återkommande fråga för dialog, men ännu är det inte aktuellt. Majoriteten av de familjehemsplaceringar som kommunen har i familjehem är anhörigplaceringar, det vill säga när familjehemmet är anhöriga till det barn som placerats.

En ny tjänst som anhörigstödjare är tillsatt under hösten och organiserad under resursenheten. Anhörigstödjaren arbetar i tätt samarbete med motsvarande tjänst på äldreomsorgen. Under hösten 2022 har resursenheten arbetat med att utveckla tjänsten utifrån behov.

Under våren presenterade individ- och familjeomsorgen ett pilotprojekt inom metoden Bostad först som socialnämnden godkände. Projektet har inletts och avlöper bra och verksamheten fortsätter arbeta enligt metoden. Projektet finansieras av statsbidrag.

Individ- och familjeomsorg redovisar 2022 ett överskott på 9,4 Mnkr. Budgetöverskottet härleds till intäkter, bidragskostnader och personalkostnader. Orsaken till budgetöverskottet är intäkter avseende återsökningar av köpta placeringar av familjehem och institutionsvård för barn och unga. Återsökningar från Migrationsverket på vissa av årets placeringar kan bara göras under 2022 men inte åren framöver. Placeringarna på familjehem kvarstår dock de kommande åren. Budgetöverskott beträffande bidragskostnader (försörjningsstöd) är resultatet av ett fokuserat arbete av IFO myndighetsteam vuxen som syftar till att långtidsbidragsberoende får bland annat stöd till rätt försörjning av andra huvudmän. Även ett flertal personer som både bott i ett socialt bostadskontrakt samt uppburit försörjningsstöd har kommit vidare till ett förstahandskontrakt i annan

kommun, vilket innebär en minskning i utbetalt försörjningsstöd i Bollebygds kommun.
Budgetöverskott personalkostnader avser medarbetare som i grunden har 100 procent tjänstgöringsgrad, men som valt lägre sysselsättningsgrad. Vid vissa fall har man valt att inte tillsätta och i andra fall har det varit svårigheter med rekrytering.
Verksamheten har haft fler aktualiseringar på barn och unga under 2022 jämfört med 2021, vilket leder till större personalbehov. Myndighetens bedömning är att det troligtvis kommer fortsätta under 2023.
Nettokostnadsminskning är -4,9 procent jämfört med 2021. Nettokostnadsminskning beror på mindre utbetalt försörjningsstöd och återsökningar av köpta placeringar på myndighetsteam barn och unga.

Framtida utveckling för socialnämnden

Socialnämndens verksamhetsområden har stora utmaningar att ta sig an de kommande åren. Bland det viktigaste är att tillse att den fortsatta kompetensförsörjningen blir ombesörjd. Nämnden behöver fortsatt arbeta med kompetensutveckling för våra medarbetare, arbeta med och förbättra arbetsmiljön för att behålla och attrahera medarbetare samt för ökad frisknärvaro.

En ny socialtjänstlag utreds vilken kommer innebära att verksamheterna ska arbeta mer förebyggande. Den nya socialtjänstlagen innebär en förändrad inriktning från ett myndighetsfokus till fler öppna insatser som kommunen ska erbjuda den enskilde på dennes begäran. Detta innebär att verksamheterna behöver ställa om. Ännu är den nya lagen inte antagen och det är oklart när så kommer ske.

Även en ny äldreomsorgslag är under utredning på regeringsnivå. Utredningens förslag tar avstamp i strukturella problem och utmaningar för vården och omsorgen till äldre personer. Förslagen avser också tillvarata de möjligheter som finns i att utveckla både äldreomsorg som kommunal primärvård, och inte minst det hälsofrämjande, förebyggande och personcentrerade förhållningssättet.

De kommande åren fram till 2030 kommer andelen personer över 80 år att öka med 30 procent enligt befolkningsprognosen. Av den anledningen finns behov av boendeformer för äldre. Bland annat har socialnämnden uttryckt behov av fler platser för personer med demensdiagnos.

Utredningen föreslår att äldreomsorgslagen ska träda i kraft den 1 januari 2024.

Socialnämndens verksamhetsområde ska i högre grad använda välfärdsteknik. I och med att socialnämnden antog samverkansavtalet för digitala hjälpmedel som möjliggör hyrandet av även digitala hjälpmedel via hjälpmedelscentralen vilket underlättar för verksamheterna.

I och med den genomlysning som har genomförts på funktionsnedsättning så kommer mycket fokus ligga på utvecklingen av verksamheterna inom funktionsnedsättning. En utvecklingsplan är framtagen och arbetet har påbörjats.

Ett nytt boende för personer med autism ska byggas och en ny verksamhet ska där utvecklas. I nuläget ligger ärendet hos samhällsbyggnadsnämnden som ska gå vidare med projektering.

Tabell 4.

Insatser	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Ekonomiskt bistånd, antal hushåll, snitt/månad	50	58	69
Placeringar vuxna institution (HVB, LVM), antal dygn	88	15	1991
Placeringar barn och unga (HVB), antal dygn	89	120	772
Aktualiseringar IFO, vuxna och barn, antal	1349	744	712
Anmälningar barn och unga, antal	510	412	417
Öppnade utredningar barn och unga, antal	130	146	136

Ekonomiskt resultat

	2022			2021
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Nettokostnad, tkr	-38,1	-47,5	9,4	-40,1

Samhällsbyggnad

Årets verksamhet

Samhällsbyggnadsförvaltningen har arbetat med flera projekt under året. Översiktsplanen är nu antagen och kommer att korta ner handläggningstiderna för detaljplaner och underlätta vid handläggning av ärenden enligt plan- och bygglagen samt miljöbalken. Dessutom är den en viktig del i kommunens utveckling. För att möjliggöra för kommunen att utvecklas enligt översiktsplanens intentioner har förvaltningen arbetat fram riktlinjer för markförsörjning. Lokalresursplanen har också varit på remiss i de olika nämnderna. Nämnden har även tilldelats medel för att finansiera en skogsbruksplan, en servicefunktion för bygg- och miljöenheten samt gång- och cykelvägar. Under året har arbetet med att bygga ut gång- och cykelvägsnätet fortsatt, och i samband med det har antalet ”missing links” minskat. Invånarna önskar fler cykelvägar, och nämnden har sökt och beviljats medfinansiering för en gång- och cykelväg mellan Bräckevägen och Bollebygdsskolan.

Kommunfullmäktige tilldelade nämnden en ram på 39,3 miljoner kronor; efter tekniska justeringar minskade ramen till 36,8 miljoner kronor. Samhällsbyggnadsförvaltningen har genomgått en översyn och förändring av dess organisation. Tillsammans med kommunstyrelseförvaltningen fortsätter översynsarbetet kopplat till domen från Mark- och miljööverdomstolen avseende risk för jäv på förvaltningsnivå. Regeringen har satt upp mål för bredbandsanslutningar i Sverige. År 2020 var målet att minst 95 procent av alla hushåll och företag skulle ha tillgång till anslutningar på minst 100 Mbit/s. Målen för 2023 och 2025 är att alla i Sverige ska ha tillgång till stabil mobiltjänst av god kvalitet respektive snabbt bredband. Med avstamp i detta har kommunen tecknat ett samverkansavtal med Open Infra Core AB för att ge cirka 1 000 hushåll på landsbygden tillgång till fiber. Bredbandskartan visar att cirka 73 procent av hushållen har tillgång till fiber, och 83 procent har närhet till fiber. Enligt samverkansavtalet fortsätter utbyggnaden av fiber på landsbygden, men färdigställandet har skjutits upp då arbetet inte flutit på i den takt som ursprungligen var planerat.

En ny taxa har antagits inom miljöbalken och livsmedelslagens område, vilket innefattar införandet av efterhandsdebitering för företag och verksamhetsutövare. Vissa företag och verksamheter kommer dock fortsätta att debiteras genom årsavgift.

För att tillgodose behoven, kraven och tillväxten i kommunen har samhällsbyggnadsnämnden tilldelats medel för att finansiera tjänster, men rekryteringssvårigheter har lett till vakanser och svårigheter i att bedriva en så effektiv och god verksamhet som möjligt. Förvaltningen har haft svårt att uppfylla förväntningarna från allmänheten och företagen. Rekryteringssvårigheterna har varit en faktor, men förvaltningen har planerat och lyckats rekrytera fler handläggare och en servicefunktion för att förbättra situationen. Enligt resultatet från ”Kritik på teknik” är invånarna i Bollebygds kommun mindre nöjda med snöröjningen, parkskötseln och lekplatserna jämfört med snittet i övriga kommuner i Sverige. Dock är invånarna i huvudsak nöjda med kvaliteten och leveransen av kommunalt dricksvatten och hur det fungerar att lämna avfall på återvinningscentralen, även om vissa är missnöjda med öppettiderna.

För att säkerställa att samhällsviktig verksamhet kan upprätthållas har kontinuitetsplanering påbörjats med hjälp av en tidigare risk- och sårbarhetsanalys. Nämnden deltar också i Sveriges kommuner och regioners (SKR) Insiktsmätning, en servicemätning av kommunernas myndighetsutövning, och handlingsplaner utvecklas baserat på mätresultaten för att öka nöjdheten hos företagare, privatpersoner, ideella föreningar och offentliga organisationer. Resultatet från de senaste mätningarna visar att invånarna i Bollebygds kommun är mer positivt inställda till kontakten med kommunen inom de tekniska områdena än det svenska genomsnittet.

Nämnden har haft kraftiga kostnadsökningar, vilket också är den främsta anledningen till att budgetavvikelsen är -4,1 mnkr. Exempelvis motsvarar budgetavvikelsen, endast för elförbrukningen, en total budgetavvikelse på -3,1 mnkr.

Ekonomiskt resultat

	2022			2021
Nettokostnad, tkr	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Samhällsbyggnadsnämnden	-43,3	-39,2	-4,1	-36,6

Framtida utveckling

Förvaltningen har tillsammans med kommunstyrelseförvaltningen arbetat vidare med att se över kostnader, sträckningar och förutsättningar för avloppsreningen i Bollebygd. I nuvarande form finns det tillstånd att bedriva verksamheten fram till och med 2025. En styrgrupp har tillsatts för att finna den bästa framtida lösningen. Såväl anslutning med GRYAAB som investeringar i egna reningsverken undersöks.
Under våren 2023 kommer ett projekt med syfte att förbättra trafikmiljön i Olsfors att färdigställas. Det planeras för tätortsportaler vid två korsningar för att minska korsningarnas storlek och göra övergången säkrare för oskyddade trafikanter. Utöver detta kommer en befintlig gång- och cykelväg förlängas och två nya busshållplatser byggas.

Renhållning

Årets verksamhet

Avfallsenheten har under året fokuserat på att arbeta med den regionala avfallsplanen som har tagits fram i samarbete med flera andra kommuner.

Genom detta samarbete kan man implementera och följa upp planen i kommunerna och arbeta mot en mer hållbar hantering av avfall. Samarbetet har också fortsatt kring återbruk, där socialnämnden har fått medel för projektet

Framtida utveckling

Under nästa år kommer kommunstyrelsen ta över ansvaret för arbetet med återbruk och fortsätta arbetet med miljö- och hållbarhet samtidigt som man skapar nya möjligheter till sysselsättning.

När det gäller avfallshanteringen kommer fokus ligga på att ta fram det nya insamlingssystemet för förpackningsmaterial till år 2027 och att följa upp den regionala avfallsplanen. Genom dessa åtgärder arbetar kommunen för att skapa en mer hållbar och effektiv avfallshantering i framtiden.

Trots ökade intäkter mot såväl föregående år som mot budget översteg landade nettokostnaden på -0,1 mnkr. Kostnadsökningen under året har varit kraftig för såväl material som tjänster, vilka är nödvändiga för verksamheten.

Ekonomiskt resultat

	2022			2021
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Intäkter	13,3	12,8	0,5	12,5
Kostnader	-13,4	-12,8	-0,6	-13,5
Nettokostnad	-0,1	0,0	-0,1	-1,1
Budget	-0,0	0,0	0,0	-05
Reglering med fond	-	-	-	-
Resultat efter ev. reglering	**-0,1**	**-**	**-0,1**	**-0,5**

VA-verksamheten

Årets verksamhet

Under året har Töllsjö vattenverk uppgraderats med ny utrustning och extra UV-ljus för att öka redundansen i vattenproduktionen. En viktig uppgradering av VA-verksamhetens förråd med reservdelar har också genomförts. För att minska sårbarheten vid personalbortfall har verksamheten sett över arbetssättet och personalen roterar nu mellan VA-anläggningar för att öka samarbetet och sprida kompetensen.

Framtida utveckling

I framtiden fortsätter arbetet med att uppdatera VA-planen på grund av en lagändring. Dessutom har en styrgrupp tillsatts för att se över vägen fram till Gryaab-anslutningen, då kostnadsökningar vid byggandet av överföringsledningar för att pumpa spillvatten till Gryaab måste beaktas. Genom dessa åtgärder arbetar verksamheten för att säkerställa en pålitlig och hållbar VA-drift i framtiden.

Även i framtiden blir det svårt att nå nollresultat för VA-verksamheten med dagens taxenivåer. En bidragande faktor är att 90 procent av intäkterna för anslutningsavgifter periodiseras på 49 år för att få ökad stabilitet i intäktsflödet. Eftersom detta inte gjorts i så många år har kommunen inte än uppnått den intäktsstabilitet som metoden syftar till att uppnå. Metoden kommer på sikt innebära bättre förutsägbarhet och planerbarhet för såväl intäkter som taxor eftersom en större andel av VA-nätet intäktsperiodiseras varje år.

VA-redovisning

Verksamhetens resultat för VA var ett underskott med 1,9 mnkr. 2019 fattade kommunfullmäktige beslut om att inrätta en investeringsfond med överskottsmedel mellan 2017 och 2021. Beslut saknas vad som ska hända med fonden 2022 då ingen investering har skett. Underskottet har reglerats mot upparbetade medel från VA-fonden eftersom VA-fonden har byggts upp med stöd av skattemedel vilka är tveksamma att använda för finansieringsverksamhet.

Resultaträkning Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Not	2021	2022
Verksamhetens intäkter	1	20,3	21,2
Verksamhetens kostnader	2	-16,7	-19,2
Avskrivningar	3	-3,1	-3,2
Verksamhetens nettokostnader		**0,4**	**-1,3**
Finansiella kostnader		-0,8	-0,7
Verksamhetens resultat		**-0,4**	**-1,9**
Skattefinansiering enligt budget		1,7	0
Reglering skuld VA-fond		-1,3	0
Reglering fordran resultatfond			1,9
Årets resultat		**0,0**	**0,0**

Balansräkning Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Not	2021	2022
Immateriella anläggningstillgångar	4	0,4	0,3
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	5	62,3	61,5
Maskiner och inventarier	6	1,5	1,1
Pågående investeringar	7	5,2	17,9
Summa anläggningstillgångar		**69,0**	**80,5**
Kundfordringar		0,8	1,6
Förråd	8		0,8
Summa omsättningstillgångar		**0,8**	**2,4**
SUMMA TILLGÅNGAR		**69,7**	**82,9**
Eget kapital		0,0	**0,0**
Summa eget kapital		**0,0**	**0,0**
Långfristiga skulder	9	56,3	71,5
Kortfristiga skulder	10	13,4	11,4
Summa skulder		**69,7**	**82,9**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**69,7**	**82,9**

Noter VA-redovisning

Redovisningsprinciper för VA

VA-verksamheten följer samma principer som kommunen i övrigt när det gäller avskrivningstider, periodiseringar m.m.

1 - Verksamhetens intäkter	2021	2022
Anslutningsavgifter	0,7	0,9
Taxor och avgifter	19,6	20,2
Övriga bidrag	0,1	0,0
Summa verksamhetens intäkter	**20,3**	**21,2**

2 - Verksamhetens kostnader	2021	2022
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	-5,5	-6,1
Köp av verksamhet	-1,2	0,0
Lokal- och markhyror	-0,3	-0,3
Inköp av material och varor	0,0	-0,1
Inköp av tjänster	-1,3	-1,8
Övriga verksamhetskostnader	-8,4	-10,9
Summa verksamhetens kostnader	**-16,7**	**-19,2**

3 - Avskrivningar	2021	2022
Avskrivning immateriella tillgångar	0,0	-0,1
Avskrivning byggnader och anläggningar	-2,7	-2,8
Avskrivning maskiner och inventarier	-0,4	-0,4
Summa av- och nedskrivningar	**-3,1**	**-3,2**

4 - Immateriella anläggningstillgångar	2021	2022
Immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	0,4	0,4
Inköp	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	**0,4**	**0,4**
Ingående ack. avskrivningar	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0
Årets avskrivningar	0,0	0,0
Utgående ack. avskrivningar	**0,0**	**-0,1**
Utgående redovisat värde	**0,4**	**0,3**
Genomsnittlig nyttjandeperiod	7,9	4,7

5 - Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2021	2022
Ingående anskaffningsvärde	106,8	107,9
Inköp	1,1	1,9
Försäljningar	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	**107,9**	**109,9**
Ingående ack. avskrivningar	-42,9	-45,6
Försäljningar	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-2,7	-2,8
Utgående ack. avskrivningar	**-45,6**	**-48,4**
Utgående redovisat värde	**62,3**	**61,5**
Genomsnittlig nyttjandeperiod	39,3	39,6

6 - Maskiner och inventarier	2021	2022
Ingående anskaffningsvärde	8,8	8,7
Inköp	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0
Överföringar	-0,1	0,0
Utgående anskaffningsvärde	**8,7**	**8,7**
Ingående ack. avskrivningar	-6,8	-7,2
Försäljningar	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-0,4	-0,4
Utgående ack. avskrivningar	**-7,2**	**-7,6**
Utgående redovisat värde	**1,5**	**1,1**
Genomsnittlig nyttjandeperiod	9,3	9,4

7 - Pågående investeringar	2021	2022
Ingående anskaffningsvärde	2,4	5,2
Under året avslutade investeringar	-0,9	-2,5
Årets investeringar	3,7	15,2
Utgående redovisat värde	**5,2**	**17,9**

Tidigare år har Pågående investeringar redovisats under Maskiner och inventarier. I år ligger den posten under Mark, byggnader och tekniska anläggningar då pågående investeringar i Bollebygds kommun i huvudsak avser dessa poster. Den stora ökningen avser VA-investering för exploateringsprojektet Bergadalen2.

8 - Förråd och exploateringar	2021	2022
VA-verksamhetens förråd	0,0	0,8
Summa förråd, lager och exploateringsfastigheter	**0,0**	**0,8**

Under 2022 utrangerades gamla VA-förrådet (som ej var upptaget som en tillgång i balansräkningen) och nytt förråd införskaffades som redovisas som tillgång.

9 - Långfristiga skulder	2021	2022
Skuld till kommunen	34,6	54,3
Förutbetalda intäkter anläggnings-/anslutningsavgifter	21,8	17,2
Summa långfristiga skulder	**56,3**	**71,5**

10 - Kortfristiga skulder	2021	2022
Leverantörsskulder	2,9	2,4
Upplupna kostnader	0,3	0,6
Förutbetalda intäkter (VA-fond)	10,2	8,3
Summa kortfristiga skulder	**13,4**	**11,4**

Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder (Bollebo)

Uppdrag och antal lägenheter

Stiftelsen äger och förvaltar 413 lägenheter i kommunen samt 12 lokaler. Fastigheterna finns främst i Bollebygds tätort men också i Olsfors och i Töllsjö. Under 2023 kommer byggnation att påbörjas för 28 nya lägenheter i Bollebygds tätort, på Vinkelvägen. Bygglov finns beviljat. Utöver lägenheterna ovan så äger stiftelsen också ett äldreboende med 83 lägenheter.

Bollebos vision är att förvalta 700 lägenheter år 2028. Efterfrågan på boende är mycket stort, hyresbortfallen är på en låg nivå, för 2022 var det 58 tkr och för 2021 var det 73 tkr.

Lägenhetsfördelning			
	Bostäder	**Särskilt boende**	**Totalt**
1 r.o.k.	29	81	110
2 r.o.k.	193	2	195
3 r.o.k.	141		141
4 r.o.k.	49		49
5 r.o.k.	1		1
Summa	**413**	**83**	**496**

Ekonomiskt resultat

Några nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022
Nettoomsättning, mnkr	37,6	39	40,7	43,8	45
Res. efter fin. poster, mnkr	1,2	0	3,9	2,4	5,3
Balansomslutning, mnkr	274,5	276,6	314,5	310,9	318,3
Justerat eget kapital, mnkr	48,5	48,6	51,8	53,8	58,2
Soliditet	17,70%	17,60%	16,50%	17,30%	18,30%
Medeltal anställda	8	9	9	9	9

Resultaträkning	2021	2022
Hyresintäkter	43,8	45,0
Övriga intäkter	0,3	0,5
Summa intäkter	**44,1**	**45,2**
Direkta fastighetskostnader	-24,1	-21,9
Övriga externa kostnader	-2,4	-2,0
Personalkostnader	-5,5	-5,7
Avskrivningar	-9,0	-8,9
Summa rörelsekostnader	**-40,9**	**-38,5**
Rörelseresultat	**3,2**	**6,9**
Finansiella poster	-0,9	-1,6
Resultat efter finansiella poster	**2,4**	**5,3**
Bokslutsdispositioner	0,6	-0,6
Resultat efter bokslutsdispositioner	**3,0**	**4,7**
Skatt på årets resultat	-0,5	-0,9
Årets resultat	**2,5**	**3,9**

Belopp är i mnkr.

Stiftelsens resultat för 2022 var ett resultat på 3,9 mnkr.

Stiftelsen har gynnats av en låg ränta även 202 Lånesumman var densamma som 2021, 249 mnkr. På grund av Ukrainakriget har rivningen av Vinkelvägen 9-37 flyttats fram. Även nybyggnationen som skulle ha påbörjats under året har flyttats fram. De stigande räntorna kommer att innebära en stor finansiell ansträngning under kommande år vilket kan resultera i att underhållstaken kan komma att behövas dras ned.

BOLLEBYGDS KOMMUN

Revisorerna

2023-04-21

Till
Fullmäktige i Bollebygds kommun
organisationsnummer 212000-2973

Revisionsberättelse för år 2022

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedd revisor den verksamhet som bedrivits i kommunens stiftelse. Granskningen av kommunen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente i den omfattning som revisorernas budget medgett.

Vi noterar i den grundläggande granskningen att styrelse och nämnder inte når målen för verksamheten.

Den fördjupade granskningen gällande kommunstyrelsens styrning och uppföljning av informationssäkerhetsarbetet visar på brister, exempelvis avseende tillräcklig uppföljning och intern kontroll.

Vi bedömer sammantaget att kommunstyrelsen, socialnämnden, utbildningsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden har bedrivit verksamheten på ett till övervägande del ändamålsenligt sätt.

Vi bedömer sammantaget att kommunstyrelsen, socialnämnden, utbildningsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att kommunstyrelsens interna kontroll inte har varit helt tillräcklig.

Vi bedömer att nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige uppställt.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2022.

Bollebygd 2023-04-21

Jan-Åke Andersson
ordförande

Margaretha Almqvist-Malmsjö
vice ordförande

Leif Arvidsson

Elin Axelsson

Göran Nordh

Bilagor

Revisionsrapport Granskning av årsredovisning 2022
PM, Granskning av God ekonomisk hushållning 2022
Revisionsrapport Grundläggande granskning 2022
Granskning av informationssäkerhet

BOLLEBYGDS KOMMUN

11. Prövning av ansvarsfrihet för kommunstyrelsen 2022 KS2023/108

Dnr : **KS2023/108-1**

Revisionsberättelse avseende Bollebygds kommuns verksamhet under 2022 och fråga om ansvarsfrihet

Förslag till beslut

Kommunfullmäktiges presidium föreslår kommunfullmäktige besluta

1. att bevilja kommunstyrelsen samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2022 års verksamhet,

2. att bevilja utbildningsnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2022 års verksamhet,

3. att bevilja socialnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2022 års verksamhet,

4. att bevilja samhällsbyggnadsnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2022 års verksamhet,

5. att bevilja valnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2022 års verksamhet,

6. att bevilja jävsnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2022 års verksamhet.

Ärendet

Kommunrevisionen har till kommunfullmäktige överlämnat följande:

- Revisionsberättelse 2022
- Revisionsrapport PwC, Granskning av årsredovisning 2022
- PM PwC sammanfattande ”Grundläggande granskning 2022”
- PM God ekonomisk hushållning 2022

Kommunfullmäktiges presidium har berett ärendet och delar kommunrevisionens uppfattning att kommunstyrelsen och övriga nämnder, samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ, ska beviljas ansvarsfrihet för 2022 års verksamhet.

Kommunrevisionens granskning har utförts enligt kommunens revisionsreglemente, kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. I revisionsarbetet har de kommunala revisorerna biträtts av PwC.

Kommunrevisionen bedömer att kommunstyrelsen och nämnder har bedrivit verksamheten på ett till övervägande del ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt.

Kommunrevisionen bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Kommunrevisionen bedömer att kommunstyrelsens interna kontroll inte har varit helt tillräcklig, medan nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Kommunrevisionen bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenlig med de finansiella mål och verksamhetsmål som kommunfullmäktige uppställt.

Kommunrevisionen tillstyrker därför att kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och nämnderna samt enskilda ledamöter i dessa instanser, och att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2022.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse 2022
Revisionsrapport PwC, Granskning av årsredovisning 2022
PM PwC sammanfattande ”Grundläggande granskning 2022”
PM God ekonomisk hushållning 2022

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunfullmäktiges presidium

Emma Isfeldt (S)	Lisette Vermeulen (SD)	Tomas Andersson (M)
Ordförande	1:a vice ordförande	2:a vice ordförande

17. Årsredovisning 2022 Sjuhärads samordningsförbund KS2023/58

§58 KS2023/58

Årsredovisning 2022 Sjuhärads samordningsförbund

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2022 för Sjuhärads samordningsförbund. Kommunfullmäktige beviljar även ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Ärendet

Sjuhärads samordningsförbund omfattar geografiskt åtta kommuner och befolkningsunderlaget i området var vid halvårsskiftet nära 229 000 invånare enligt statistik från SCB. Samordningsförbundet är en fristående juridisk organisation med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalands-regionen samt Borås Stad, Bollebygds, Herrljungas, Marks, Svenljungas, Tranemos, Ulricehamns och Vårgårdas kommuner som medlemmar. Uppgiften är i första hand att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering till egen försörjning. Det som förbundet finansierar kompletterar myndigheternas ordinarie verksamhet. Till största del utfördes verksamhet av personal med anställning i Sjuhärads olika kommuner. Samordningsförbundet stödjer också aktivt insatser som syftar till att skapa strukturella förutsättningar för att myndigheterna ska kunna samarbeta bättre och för att förebygga ohälsa hos kvinnor och män. Det kan t.ex. handla om kompetensutveckling och kunskapsutbyte. Ändamålet för förbundet är att underlätta och uppnå en effektiv resursanvändning. Årsredovisningen innehåller en översiktlig redogörelse av resultat och verksamhetsutveckling samt en redovisning av det ekonomiska utfallet för budgetåret 2022. Ägarparterna bidrar med varsin del till medlemsfinansieringen och för kommunerna står deras andel i relation till befolkningsmängd vid föregående halvårsskifte, för Bollebygds del har kostnaden varit 211 tkr. Revisorerna tillstyrker att styrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet. Enligt lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser ska varje förbundsmedlem var för sig pröva frågan om ansvarsfrihet.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2022 för Sjuhärads samordningsförbund. Kommunfullmäktige beviljar även ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §61 KSAU Årsredovisning 2022 Sjuhärads samordningsförbund
- Arsredovisning_2022_beslutad
- Rapport Granskning av Sjuhärads samordningsförbunds årsredovisning 2022
- Revisionsberättelse från förtroendevald revisor från kommuner och vgregion 2022

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

ÅRSREDOVISNING FÖR SJUHÄRADS SAMORDNINGSFÖRBUND 2022-01-01 – 2022-12-31

Ordningen i årsredovisningen följer rekommendationer från Nationella Rådet (NR) för samordningsförbund. Enligt uppgifter i NRs mall följer förvaltningsberättelsens struktur RKR:s rekommendation R15, med vissa tillämpningar i förhållande till Finsam-förbundens struktur.

Beslut av styrelsen 2023-02-03

ÅRSREDOVISNING FÖR SJUHÄRADS SAMORDNINGSFÖRBUND 2022-01-01 – 2022-12-31

Innehållsförteckning

sida

1. Förvaltningsberättelse ... 3
   1.1 Översikt över verksamhetens utveckling ... 4
   1.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning ... 5
   1.3 Händelser av väsentlig betydelse ... 5
   1.4 Styrning och uppföljning av verksamheten ... 6
   1.5 God ekonomisk hushållning, måluppfyllelse och ekonomisk ställning ... 7
   1.6 Väsentliga personalförhållanden ... 11
   1.7 Förväntad utveckling ... 12
2. Resultaträkning ... 13
3. Balansräkning ... 14
4. Kassaflödesanalys ... 14
5. Driftsredovisning ... 15
   Uppföljning per kostnadsställe ... 15
6. Noter ... 16
   6.1 Redovisningsprinciper ... 17
   6.2 Noter resultaträkning ... 16
   6.3 Noter balansräkning ... 17
7. Styrelsens underskrift ... 18

1. Förvaltningsberättelse

Årsredovisningen innehåller en översiktlig redogörelse av resultat och verksamhetsutveckling samt en redovisning av det ekonomiska utfallet för budgetåret 2022.

Organisation

Sjuhärads samordningsförbund omfattar geografiskt åtta kommuner och befolkningsunderlaget i området var vid halvårsskifte nära 229 000 invånare enligt siffror från statistikmyndigheten SCB. Samordningsförbundet är en fristående juridisk organisation med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen samt Borås Stad, Bollebygd, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda kommuner som medlemmar.

Styrelsen som leder Sjuhärads samordningsförbund utses av medlemmarna och har bestått av fyra ledamöter och tio ersättare. Kommunerna, som tillsammans utgör en part, har vardera haft en representant som fördelas på en ledamot och sju ersättare medan övriga tre parter haft en ledamot och en ersättare per part. Presidium bildas av två styrelseledamöter, varav en tjänsteman och en politiskt utsedd. Kommunernas ledamöter byter årsvis vem som är ordinarie, vilket kan undantas om den ordinarie kommunrepresentanten utses som ordförande eller vice, då förbundet enligt tidigare beslutade ambitioner eftersträvar kontinuitet i dessa roller.

Uppdrag

Lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (2003:1210) och den förbundsordning som beslutats av medlemmarna reglerar verksamheten.
Uppgiften är i första hand att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering till egen försörjning. Det som förbundet finansierar kompletterar myndigheternas ordinarie verksamhet. Till största del utfördes verksamhet av personal med anställning i Sjuhärads olika kommuner. Samordningsförbundet stödjer också aktivt insatser som syftar till att skapa strukturella förutsättningar för att myndigheterna ska kunna samarbeta bättre och för att förebygga ohälsa hos kvinnor och män. Det kan t.ex. handla om kompetensutveckling och kunskapsutbyte.
Ändamålet för förbundet är att underlätta och uppnå en effektiv resursanvändning.

Finansiering & Medlemsavgifter

Ägarparterna bidrar med varsin del till medlemsfinansieringen och för kommunerna står deras andel i relation till befolkningsmängd vid föregående halvårsskifte.
Europeiska socialfonden står därutöver för ytterligare medel som bekostat aktiviteter i Sjuhärad under 2022. Den finansieringen administreras genom olika utbetalande myndigheter (ESF och Jordbruksverket/Leader) och sker inom två olika programområden (PO1 och PO2).

Ägarparternas bidrag	**tkr**
Försäkringskassa	4 516
Arbetsförmedlingen	4 516
Kommuner	5 000
Hälso- och sjukvårdsnämnd	5 000
Totalt	**19 032**

Bollebygd	211
Borås	2504
Herrljunga	208
Mark	770
Svenljunga	236
Tranemo	261
Ulricehamn	544
Vårgårda	266

Utöver förbundets 19 miljoner i egna medel tillkommer ca 6 miljoner från socialfonden.

Verksamhetsidé och vision
Genom Sjuhärads samordningsförbund kan de fyra ägarparterna verka tillsammans och komma närmare varandra i en smidig samarbetsform. Samordningsförbundet är ett sätt att finansiera rehabilitering och ett sätt att arbeta för nytänkande och flexibilitet genom att pröva nya vägar att arbeta och tillsammans göra det som ingen enskild part har ansvar för att göra. Samverkande professioner och organisationer skapar gemensam syn kring olika behov och förbättrar sätt att stärka individens aktivitetsförmåga. Gemensam kraft med människans möjligheter i fokus!

1.1 Översikt över verksamhetens utveckling

Belopp i tkr	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkt från medlemmar rad 1 Externa projekt mm rad 2	+19 032 +5 988	+19 032 +10 859	+19 032 +9 624	+19 087 +7 185	+19 620 +14 953	+20 000 +12 614
Verksamhetens totala kostnader	-25 020	-29 798	-28 275	-26 319	-34 218	-32 215
Årets resultat	0	93	378	-47	355	399
Soliditet	3843/ 12802 30%	3843/ 15 140 25%	3 750/ 12 564 30%	3 372 / 10 126 33%	3 419 / 14 482 24%	3 064 / 13 582 23%
Antal anställda	0	0	0	0	0	0

Både omfattning av projektdrift med externa medel och medlemsanslag har skiljt sig åt över åren. Beträffande medlemsanslag har förbundet äskat om 20 miljoner (för 2022 och för alla tidigare år). Enligt fastställd verksamhetsplan har både strukturövergripande samverkan och individinriktade åtgärder finansierats 2022, genom projekt och löpande verksamhet. Året har fortsatt påverkats av smittskyddsåtgärder och trängda personallägen för många offentliga arbetsgivare. Basverksamhet bedrevs ändå kontinuerligt av förbundets ägare med drift av ESF-projekt och fortsatt metodimplementering därtill.

Merparten av aktiviteterna är pre-rehabiliterande insatser till kvinnor och män i ålder 16-64 år som står utanför arbetsmarknaden och som varit eller riskerat att bli aktuella hos två eller fler av förbundets medlemmar. 71 % av förbundets medel har använts till dessa. Utbud av aktiviteter har anpassats efter lokala behov och förutsättningar och vi ser deltagarna komma närmare arbete. Samtliga aktiviteter är öppna för alla boende i Sjuhärad. Det finns större flöden från de mindre kommunerna till Borås än omvänt, vilket kan vara logiskt sett till att utbudet i Borås varit bredare. En insats har som målsättning att föra individer åter till arbete genom studier och till dessa har 3 % av medlen nyttjats, och kopplat till denna del finns även förebyggande och strukturell utveckling.

Strukturövergripande har 17 % av medlen bekostat insatser som utbildar medlemmarnas personal eller i annan form påverkar och vidareutveckla arbetssätt. Resterande 9 % var övergripande kostnader för kansli, styrelse, ekonomiservice och revision. Andelarna är en förenklad beskrivning då samtliga delars målsättningar och målgrupper i viss mån är överlappande. Strukturer påverkas successivt. Över tid har parternas kunskap om varandra, metoder för förebyggande och rehabiliterande arbete mm ökat.
Det finns en stolthet över och vilja till att gemensamt bidra till varandras viktiga uppdrag för målgruppens bästa. Detta intygas från både styrelse och verksamhetsnivå.

Sjuhärads samordningsförbund har nyttjat de medel som stått till förfogande och tagit kostnader för verksamhet i linje med anslagen budget.
Avsikten var ett +/-noll resultat, vilket också utfallet stannar på. (-61,63 kr)

1.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Styrelsen har bedömt att förbundet har ett långsiktigt behov av eget kapital på minst 2 mnkr för att bedriva sin verksamhet. Det egna kapitalet är 3,84 mnkr per balansdagen, vilket varit till stöd för att tryggt driva externt bekostade projekt, och ökar förutsättningarna att delar av framgångsrik verksamhet implementeras.

Merparten av förbundets aktiviteter är avtalade att utföras mot en fast årsersättning till den part som utför insatserna. I verksamheterna sker tillämpning av verkningsfulla evidensbaserade metoder som ACT, Progressionsmätning och Jobmatch Talent. Metoderna värderas högt av såväl chefer som personal och deltagare i de olika kommunerna. Både deltagare och personal intygar att det gett dem bra verktyg för insikt och förändring. Utförarmodellen skapar enkelhet och en stabil grund och innebär få riskmoment för förbundet i både utförande och ekonomiskt utfall.

Ett nytt projekt har inletts under året och kommer att pågå under 16 månader.
Under året har tre projekt upphört. Även dessa hade perioder som inte sammanföll med kalenderår och de har som längst varat upp till tre år. Ersättning för kostnader inom ESF-projekten baseras på en blandning av schablonbelopp och faktiska kostnader inom olika tidsintervall för analys och genomförande. Projektredovisning och ansökan till finansiär om utbetalning för att täcka projektets kostnader sker efter att förbundet betalat. Ett av projekten har finansierats av ESF, men ägts av SKR. Formerna gör att avräkning släpar, med osäkerhet om eventuell differens mellan medfinansiering, kostnader och ersättning tills projektet/projekten ar slutavräknade och slutreviderade. Särskild riskbedömning och försiktighet har tillämpats vid beräkning av intäkter.

Investeringar har i likhet med tidigare år varken planerats eller skett under året.

1.3 Händelser av väsentlig betydelse

Krig, kriser och Covid-19 har till och från påverkat och oroat såväl deltagare som personal och remittenter. Även mer lokala och greppbara förändringar lokalt som när ägarparter omorganiserat, verksamheter flyttat till nya lokaler mm har i viss mån påverkat aktiviteter och förbundets drift.

Aktiv Kraft har genomförts som basaktivitet, men fortsatt med lite lägre volym av deltagande personer och i delvis kvarstående hybridformer mellan fysisk och digital närvaro. Pulsmodellen som under året avslutats som projekt har implementerats som en del i Aktiv Krafts ordinarie utbud vilket till viss del också sänker antalet individer som kan ta del av insatser. Flera medlemmar uppger att det är positivt att kunna erbjuda en insats som prioriterar långsiktigt stöd till den särskilt utsatta målgruppen. I projekt Moves som också det avslutats under året tog en liten grupp del av mobilitet inom Sverige istället för utlandsvistelse som planerat.

Kunskap från Vaeksthusets forskningscenter i Danmark och BIP, det nu välrenommerade Beskæftigelses Indikator Projektet, har tillämpats på bred front och många utförare uppger att det även ger positiv påverkan till deras respektive ordinarie verksamheter. Det finns samtidigt fortsatt potential och vilja att arbeta vidare med reflekterande team och andra metoder utöver progressionsmätning för att både på handläggarnivå och mer organisatoriskt stärka tilltron till deltagares förmåga att närma sig arbete/studier.

Leaderprojektet startade sin utbildningsinsats Män i hälsa undersköterskeutbildning efter viss fördröjning. Ungefär samtidigt avslutades PR-Hälsa i hållbart arbetsliv och frågorna väcktes till nytt liv genom det uppföljande sk pärlbandsprojetet PRiA. Även i PRiA har Män i hälsa

Värdskapsdel och andra kompetensutvecklingsinsatser i vissa fall flyttats framåt i tid då personal har varit för hårt belastad i dagliga arbetsuppgifter för att kunna delta i önskad omfattning.

Samverkansmöten, uppföljningar, beredningsmöten mm har oftast skett digitalt. Styrelsemöten och ägarsamråd har i början av året hållits som hybridmöten och under senare delen av året återgått till att samtliga som deltagit varit med på plats. Digitala former kan vara tidseffektivt och underlätta för handläggare och remittenter, medan fysiska möten ofta bidrar till tillit och trygghet för såväl deltagare i individsituationer som för beslutsfattare i strukturella sammanhang.

Både förbundets ordinarie driftsformer och delar av projekt har lyfts som goda exempel bland andra förbund och i flera fall även nationellt. Bland annat har kunskap från Movesprojektet förts fram av MUCF vid arbetsmarknadsdagarna, PRiA och Män i hälsa har efterfrågats till ett flertal andra kommuner och regioner. Vård- och Omsorgs College nationellt har inlett implementering av Män i hälsa värdskapsdel, Nätverket som startat utifrån lokala kommuners kunskap kring processledning av Chefoskopet har fått spridning inom regionen plus många kommuner i hela Sverige. Nätverket kommer framåt att drivas vidare genom Suntarbetsliv.

Styrelsen som tidigare haft kontinuitet inom gruppen sedan förbundsstart har medvetet arbetat för en fin övergång i samband med ny mandatperiod 2023 då flertalet styrelseledamöter byts ut.

1.4 Styrning och uppföljning av verksamheten

Medlemmarna samlades i mars till samråd om ägarparternas behov av olika insatser. Merparten av ägare hade till mötet utsett andra representanter än den person som är styrelseledamot, vilket bedöms som positivt för kunskapsspridning och att resurser ska kunna nyttjas på bästa sätt. Förbundsordningen var aktuell i samband med medlemsrådet. Medlemmarna diskuterade nuvarande representation, möjligheter till utökning och parternas syn på hur samarbetet fungerar. Konstateras att parterna är nöjda med nuvarande samarbetsformer, att en stor styrelse medför högre omkostnader och att medlemmarna kommer att agera skyndsamt vid behov av förändring.

Styrelsen tog med medlemmarnas önskemål kring förbundsordning, målgrupper mm till fortsatt styrelsearbete. Inför beslut i fråga om förbundsordning har styrelsen valt att invänta instruktioner från parterna på nationell nivå. Nationella rådet förmedlade en ny mall för förbundsordning först i slutet av december, dvs efter årets avslutande styrelsemöte så frågan är ännu öppen.

Styrelsen har hållit sex möten, plus medlemsmötet i mars, med följande ledamöter:
Sofia Sandänger, Försäkringskassan, ordförande
Cecilia Andersson (C), Västra Götalandsregionen, vice ordförande
Gunilla Blomgren (L), Tranemo kommun, ordinarie ledamot
Jonas Ryhr, Arbetsförmedlingen, ordinarie ledamot första möte, sedan ersättare
Ann-Charlotte Angren, Arbetsförmedlingen ersättare första möte, sedan ordinarie
Lars-Åke Johansson (S), Borås Stad
Anette Ryberg, Försäkringskassan
Hanne Jensen (S), Västra Götalandsregionen
Leif Sternfeld (C), Marks kommun
Liselotte Andersson (C), Ulricehamns kommun
Ingamaj Wallertz Olsson (M), Vårgårda kommun
Kerstin Göss-Lindh (S), Svenljunga kommun
Eva Larsson (C), Herrljunga kommun
Patrik Karlsson (KD), Bollebygds kommun

Ordförande har tillsammans med vice planerat för styrelsens kallelser etc i rollen av presidium. Styrelsen har med stöd av förändrad lag delegerat åt ordförande att avgöra i vilken utsträckning ledamöter och ersättare får delta i styrelsemöten på distans. Beslut kring internkontroll fattades i januari och för övriga styrdokument vid mötet därefter.

Förbundets medlemmar höll personal för kansliet enligt förbundets antagna riktlinjer och som utförare gjorde de uppföljning genom SUS för lokalt deltagande individer i respektive verksamhet. För projekt med externa medel har upphandlad utvärdering kompletterat den uppföljning som löpande sker genom SUS. För projekt finns därmed en större bredd av utvärderingar och rapporter, men all utvärdering kopplat till projekt färdigställs inte under detta år.

Bokföring och redovisningstjänster har köpts av ekonomiservice i Mariestad genom Västra Götalandsregionen. Borås stad har administrerat styrelsens arvoden. Förbundet har konton i två olika banker. Förbundets Dataskyddsombud, genom Boråsregionen, har granskat verksamheten. Granskningsprotokoll visar att förbundet i hög grad lever upp till ställda krav.

1.5 God ekonomisk hushållning, måluppfyllelse och ekonomisk ställning

Uppföljning av verksamheten

Aktiviteterna tillämpar intag från hela området. I viss mån sker även resande mellan kommunernas Aktiv kraft. I dessa fall är det främst från de minsta kommunerna, medan bara 1% reser från Borås och till de andra kommunerna. I ett undantagsfall har enstaka boende utanför Sjuhärad deltagit i aktivitet (3 personer). Vid Gröna Vägen Framåt har haft förhållandevis högst andel deltagare som enligt mätning rest in från de andra kommunerna.

Digitala aktiviteter var viktiga komplement i verksamheterna och för att möta deltagare, särskilt under början av året. Överlag har arbetet fungerat väl, även om det påverkar möjligheter till social träning, att bryta social isolering och individernas trygghet samt känsla av sammanhang.

Totala antal	Antal deltagare folkbokförda i:							
Januari-december	Bollebygd	Borås	Herrljunga	Mark	Svenljunga	Tranemo	Ulricehamn	Vårgårda
Deltagare 2022	17	310	32	88	29	31	51	36
varav kvinnor	11	211	16	63	21	24	32	20
varav män	6	99	16	25	8	7	19	16
Varav unika	14	265	27	76	27	27	45	32

På individnivå har 597 personer deltagit med komplett registrering i SUS. Årets antal beräknades enligt budget att vara lägre än föregående år men med ett maximum om 790 personer.

Att undvika köer är önskvärt samtidigt som parterna har ett gemensamt åtagande kring att finansierade platser kommer prioriterade målgrupper till del. Flertalet aktiviteter har haft särskild prioritet för att kunna möta personer med funktionsnedsättning och/eller aktivitetsersättning

samtidigt som remittenter periodvis varit hårt belastade med myndighetsbeslut kring prioriterade ärenden kring ersättningar.
Projekt PR hälsa i hållbart arbetsliv som verkat i sektorer med hårt ansatta personalgrupper påverkades av pandemin ända in i det sista. Projektet hade medel från ESF inom programområde 1, kompetensutveckling. Projekt PRiA har därefter startat som ett uppföljande sk pärlbandsprojekt. Utbildningar i ACT och processer kring Chefoskop samt värdskapsutbildningar har varit huvudsaklig inriktning under året, med en mix av fysiska träffar och digitala utbildningstillfällen.

Främst har medarbetare och chefer i en bredd av kommunala förvaltningar deltagit i olika utbildningar, men även politiker, personal vid kansliet och handläggare och chefer hos övriga parter har deltagit i olika kompetensutvecklingsinsatser.

Till strukturövergripande insatser räknas även styrgruppsmöten, studieresor och spridningsinsatser. Förbundet har spridit information i digitala nyhetsbrev, genom projekten och dess kanaler samt trycksaker. Via förbundets egen hemsida, sjusam.se, har protokoll, verksamhetsinformation mm presenterats med hög transparens.

Målgrupper

Störst andel av medlen, drygt 70 %, nyttjades under året till individinriktade insatser som 401 kvinnor och 196 män tagit del av. Utbildningsbakgrunden är att hälften av dessa nästan 600 personer med helt jämn könsfördelning har fullgjort gymnasium eller annan eftergymnasial utbildningsnivå. Resterande hälften av deltagare har istället stora skillnader i andel, med kvinnor som mer välutbildade och till största del någon form av högskoleutbildning, medan den största delen av männen har grundskola som högst uppnådda nivå.

Deltagande personer är 16-64 år, aktuella hos minst två medlemmar, eller riskerar bli aktuella hos minst två. Deltagare är vanligen arbetslösa och ej omedelbart anställningsbara. Oftast med sammansatt problematik och lång frånvaro, eller avsaknad av debut, i arbetslivet. Tid i offentlig försörjning varierar upp till mer än nio år, vilket var fallet för 56 deltagare, medan hälften av förbundets deltagare hade varit aktuella upp till tre år och resterande däremellan, undantaget de 35 där tid i offentlig försörjning inte varit aktuellt alls. Remittenter har generellt svarat upp väl till de punkter som ska vara ordnade så det inte hindrar rehabiliteringsinsatsen. Efterfrågan till platser sker främst från Försäkringskassan i samråd med Västra Götalandsregionen samt från respektive kommun.

Utöver den direkta målgruppen enligt ovan har också många med offentlig anställning utbildats i strukturövergripande och förebyggande syfte genom förbundets projekt. Personerna inbjuds genom sin roll i arbetslivet och deras arbetstid bekostas då generellt av respektive arbetsgivare medan själva utbildningsinsatsen bekostas av förbundet.
Inom PRiA har 665 personer med anställningar utbildats. Dessförinnan hann 232 utbildats inom projekt PR Hälsa i hållbart arbetsliv innan det projektet avslutades. Även inom denna målgruppskategori är flertalet kvinnor.
Utöver de som specificerats tillkommer ett antal olika mötesformer som spridningsmöten, kompetensutvecklingsinsatser genom processledning, metodutveckling, studieresor etc vilket med låg skattning getts till närmare 200 personer. Det är vanligtvis personal i direkt rehabiliteringsinriktad eller utbildande verksamhet som deltagit, men även chefer och deltagare ur målgruppen arbetssökande.
För strukturövergripande verksamhet registreras antal utan könsfördelning. Antalet deltagare i strukturövergripande beräknas vara totalt 1665 personer.

Insatser

Aktiv kraft har gett olika aktiviteter som inkluderar ACT, arbetsmarknadskunskap, enskilda samtal, promenader ”walk and talk”, naturvistelse, yoga och träning på gym– med stor lokal variation. Aktivitetsnivån för deltagare har varit låg från början för att sedan gradvis ökas under de 24 veckor deltagande kan pågå med mål att komma närmare möjlighet att arbeta eller ta del av andra aktiviteter. Metoden Pulsstöd har implementerats och gör att vissa individer fått mer långtgående stöd och arbetsprofilanalyser till stöd för att underlätta deltagarna att lära mer om sig själva och att kunna sikta mot relevanta arbeten. Flerpartssamtal och individuell handlingsplan har följts upp och reviderats under de maximalt 12 månader som deltagande fått stöd enligt Puls.

Studiesteget har bedrivits i Borås för att underlätta start och/slutförande av studier för kvinnor och män som står särskilt långt från arbete.

Gröna Vägen Framåt har bedrivit verksamhet i Björbostugan och i den omgivande naturen riktat till personer med stressrelaterad psykisk ohälsa. Deltagare har arbetat utifrån egna handlingsplaner med stöd av arbetsprofilanalyser kombinerat med ACT och arbetsträning naturbaserade aktiviteter.

Det SKR-ägda ESF-projektet Moves har genomfört en grupputbildning för unga personer med praktik långt hemifrån som ett viktigt moment. Metoden upphör att tillämpas genom förbundet efter projektet och befintligt metodmaterial kan överlämnas fritt till parterna att använda i andra samverkansformer/målgrupper. Dialog har skett med Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund.

ACT, Acceptance Commitment Training, som metod och förhållningssätt löper som en röd tråd genom alla förbundsfinansierade aktiviteter. Arbetsprofilanalyser med verktyget JobMatch Talent förstärker ett tidigt jobbfokus för deltagare i vissa aktiviteter. Det material som tidigare hämtats in och översatts från Vaeksthusets forskningscenter och BIP-projektet i Danmark har fortsatt använts och spridits som metodmaterial för att mäta och stimulera progression mot arbete i alla verksamheter.

Strukturövergripande delar inkluderas i varje projekt och är extra genomgående i Leaderprojektet Män i hälsa undersköterskeutbildning och ESF-projekt PR- Hälsa i hållbart arbetsliv (som upphört under året) samt i ESF-projektet PRiA (som inletts under året). Projekten gav utbildningsinsatser och utvecklade personer i olika organisationer för att underlätta långsiktig kompetensförsörjning och främja ett hållbart arbetsliv. Framförallt fick personal i Sjuhärads kommuner del av projektens resurser i nära samverkan med kommunernas egna satsningar. Västra Götalandsregionen har också nyttjat olika former av kompetensutveckling.

Uppföljning och resultat för insatser

Vid sidan av parternas egna tillförda 19 miljoner har genom projekten kompetensutveckling och aktiviteter till ett värde av nästan sex miljoner kronor kunnat tillföras till Sjuhärads medborgare. ESF-finansierade projekt har haft externa utvärderare. Utvärdering av det ännu pågående PRiA har upphandlats och sker till största del i projektets senare del, dvs under år 2023.

Förbundets driftform innebär att enbart delar som utvärdering etc konkurrensutsätts medan medlemmarna själva till största del tillför förbundet personella tjänster och utför verksamhet genom kostnadsneutrala avtal, vilket bedöms vara en god grund för kostnadseffektiv drift.

Eftersom årets medel till största del användes till pre-rehabiliterande verksamhet (i enlighet med verksamhetsplan) är en begränsad ökning mot arbete och studier förväntad. Myndigheterna tar vanligtvis vid med ordinarie insatser direkt efter utskrivning. En liten andel har dock ökat sin sysselsättningsgrad i arbete (8personer) eller tagit steget vidare till arbete (9 personer) från att inte ha arbetat alls. Medel av sysselsättningsgrad är för dessa 71-75%. Två personer studerade redan vid inskrivning och vid utskrivning har antalet ökat till att 14 personer studerar.

Förbundsfinansierade aktiviteter har fortsatt utveckla och tillämpa metoder utifrån forskning enligt BIP från Vaeksthusets forskningscenter i Köpenhamn. För att nå uppsatta mål om att öka deltagares möjligheter till arbete har progressionsmätning tidigt introducerats till deltagarna. Aktiviteterna har haft tydligt jobbfokus även när det handlar om pre-rehabilitering. Samverkan fungerar generellt väl vad gäller enskilda ärenden. Handlingsplaner har byggts utifrån de behov som varje deltagare har för att närma sig arbetsmarknaden så snabbt och långsiktigt hållbart som möjligt. Olika delaktiviteter har getts parallellt. Individanpassat har jobbfokuserade inslag varvats med aktiviteter med social interaktion och för att stärka fysisk och psykisk hälsa.

Baserat på forskningen kring indikatorer som leder individer närmare arbete går det att utifrån progressionsrapporter påvisa att aktiviteter har fört deltagande individer närmare arbete. Fyra av de starkaste indikatorerna handlar om Hälsa, Arbetsmarknadskunskap, Tro på sin egen förmåga och Samarbetsförmåga. Samtliga indikatorer har på gruppnivå stärkts från inledande skattning till efterföljande skattning(ar).

Individerna bedömer efter aktivitet att deras hälsa som helhet (både fysiskt och psykiskt ökat i förhållande till att kunna sköta ett arbete. Det vet i högre utsträckning vad de behöver göra för att förbättra sina möjligheter att få ett jobb och har högre tilltro till att klara ett arbete. Nivån för hur bra individen är på att samarbeta med andra höjs också på gruppnivå från inskrivning till avslut.

Statistiken kan därifrån bearbetas vidare och jämföras på olika gruppnivåer. Generellt kvarstår fortsatt trenden att det sker en ökning från första till avslutande mätning, men det framträder skillnader i nivåer mellan olika grupper och att några indikatorer utvecklas starkare än andra, eller att enbart tre av fyra indikatorer ökas.

Merparten av deltagare skrivs ut mot fortsatt rehabilitering, vilket är relevant för pre-rehabiliterande insatser. Ett mindre antal avslutas till följd av sjukdom, flyttar, blir föräldralediga eller blir utan mätning av andra orsaker. SUS upphör i samband med årsskiftet 2022/2023 så detta är sista året som viss uppföljning kunnat ske genom det systemet. Som tidigare år har andel kvinnor och män har varierat mellan olika verksamheter.

Medlemmar uppger att de uppskattar och haft bra stöd i metoderna som används och att personal för samordningsförbundet givit snabb och relevant återkoppling vid behov. Metoddagar har bidragit till kunskapsutveckling som värderas högt av flertalet och bedöms stärka samverkan.

Summerande analys av förbundets samlade driftsmål och finansiella mål

Förbundets övergripande mål är att de strukturövergripande och individinriktade aktiviteterna ökar deltagarnas möjligheter till förvärvsarbete Verksamheter har bedrivits med bred geografisk spridning och platserna har fördelats till både kvinnor och män i enlighet med verksamhetsplan. Verksamheterna har gett förutsättningar till flexibla och personligt anpassade lösningar.

Drygt 70% av förbundets kostnader ägnas åt pre-rehabiliterande verksamhet, vilket gör det logiskt att en hög andel deltagare skrivs ut mot fortsatt rehabilitering. Progressionsmätning har under året tillämpats för deltagare i flertalet basverksamheter. Mätningarna genomförs två till tre gånger per deltagare och förändringarna mellan mättillfällena visar en tydlig ökning av de indikatorer som särskilt främjar deltagares förutsättningar att närma sig arbete.

Av de få procent ägnade att föra individer direkt vidare mot arbete eller studier har enbart ett fåtal individer slutfört sin insats.

Styrelsen bedömer att antalet individer som nyttjat insatserna är i underkant mot vad som är önskat och möjligt, men att de övergripande verksamhetsmässiga mål som satts upp för året har nåtts.
Ekonomiskt har budgeten följts upp och rapporterats tertialvis till medlemmarna.
Förbundet har inte haft några avkastningskrav, vilket är helt i linje med lagstiftningens intention.

Ekonomin är i balans och förbundets eget kapital skapar handlingsfrihet och medger fortsatt verksamhetsdrift och projektdrift. Eget kapital ligger med nära 3 843 tkr något högt enligt den rekommenderade så kallade trappa som fastställts av nationella rådet.
Enligt beslutad verksamhetsplan beräknas dock förbundet att förbruka överskjutande delar av eget kapital under 2023. (Beroende på om beräkning sker mot totala intäkter eller medlemmars tillförda medel bör det egna kapitalet sänkas med 240 - 840 tkr vilket är inom spannet för planerat förbrukat eget kapital under 2023.)

Delmålet att ha minst 2 000tkr eget kapital för oförutsedda händelser har uppfyllts och förbundet har drivit verksamhet inom fastslagna medelsramar, vilket också tertialvis följts upp och redovisats till förbundets medlemmar.

Sammantaget finansiella och verksamhetsmässiga resultat bedömer styrelsen att förbundet svarar upp till en god ekonomisk hushållning.

Balanskravsresultat

0 tkr	Årets resultat enligt resultaträkningen
- 0 kr	Samtliga realisationsvinster
+ 0 kr	Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet
+ 0 kr	Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet
-/+ 0 kr	Orealiserade vinster och förluster i värdepapper
+/- 0 kr	Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper
= 0 tkr	Balanskravsresultat

1.6 Väsentliga personalförhållanden

Förbundet har inga egna anställda men kansliet bemannas med följande tjänster:
Förbundschef ansvarar för förbundets övergripande förvaltning enligt styrelsens anvisningar, och har i detta stöd av en biträdande. Projektledare har delansvar för de respektive projekt som de företräder. Ekonom och Administratör hanterar den många gånger omfattande redovisning som projekt medför. Därutöver finns projektmedarbetare med olika uppdrag inom respektive projekt. Både hel- och deltidsarbete förekommer bland de kvinnor och män som enligt personrelaterade avtal arbetar för gemensam övergripande administration och projektdrift. Förbundet har köpt

tjänster i enlighet med sina antagna riktlinjer för rekrytering av personal. Främst köps tjänster genom olika kommuner i området.

Förbundets styrelse är inte formell arbetsgivare, men ett arbetsmiljöansvar följer med kansliets drift. Förbundet hyr för kansliet lokaler genom en extern hyresvärd och har därmed egna ytor för kontor och mindre möten, utbildningar etc.

1.7 Förväntad utveckling

Den basverksamhet med Aktiv kraft och Pulsmetoden som finns i varje kommun beräknas fortsatt vara grunden för utveckling i förbundsregi. Som komplement drivs även fortsatt Gröna vägen framåt och Studiesteget som gemensamma stadigvarande basresurser för området. Utifrån vad parter och deltagare har behov av kan dessa verksamheter försiktigt omdanas när det finns behov eller sker samhällsförändringar.

Förbundet har över åren med stöd av de olika projekten tagit till sig och arbetat vidare med evidensbaserade metoder för att stärka deltagare och strukturövergripande utveckling.
Detta förväntas fortsätta. Förbundet beräknas också under kommande år fortsatt ge stöd till ett närliggande förbund i deras process att organisera sin drift på motsvarande vis.

Socialfondsmedel finns beslutade i pågående projekt genom Leader-Sjuhärad som finansiär till undersköterske-utbildningen Män i hälsa och genom ESF för projekt PRiA.
Under året har förbundet inlett dialog med medlemmarna om att söka ytterligare projekt.

Ekonomiskt innebär projektdrift att mer medel omsätts. Återbetalning görs i efterhand, efter prövning från respektive finansiär. Ofta görs även åtaganden gällande annat än de faktiska utgifter som sker och medfinansiering kan vara större än den kostnadsersättning som kan sökas.
Det kan innebära ekonomiska risker som är större än de medel som tillförs. Förbundet förväntas sänka sitt egna kapital något kommande år, men ändå fortsatt ha tillräckligt eget kapital för att kunna bära de risker projektdrift innebär utan att hota den ordinarie kontinuerliga drift som är förbundets viktiga bas.

När pågående projektsatsningar fasas ut förväntas parterna i likhet med tidigare år absorbera och implementera de metoder som utvecklats. En hög andel av dessa är inte kostnadsdrivande när det väl finns kunskap inom respektive organisation, och det förväntas omvänt ge ett tillskott av nyttoeffekter hos de parter som anammar kunskaperna.

I samband med årsskiftet 2022/2023 tillträder tio nya förtroendevalda i styrelsen. Det finns en förväntan om att dessa ledamöter kommer att bevara och fortsatt stärka den förtroendefulla samverkan och tilliten parterna emellan. Det finns även en förhoppning och tilltro till att den nya styrelsen tillsammans utvecklar nya idéer och ger klok styrning kring de insatser som bekostas.

2. Resultaträkning

		Utfall jan-dec 2022		Utfall jan-dec 2021
Intäkter				
	Män i Hälsa	561 138,81		17 325,75
	PRIA	3 036 386,00		0,00
	PR Hälsa i hållbart arbetsliv	829 726,00		3 859 100,00
	PULS	247 079,00		6 039 544,00
	Moves	1 274 895,00		942 852,00
	Övriga intäkter	-14,68	Not 1	-12,04
Summa	***Verksamhetens intäkter***	**5 949 210,13**		**10 858 809,71**
Kostnader				
	Arvoden	-142 864,00		-121 218,00
	Reseersättning	-9 928,93		-1 816,25
	Sociala avgifter	-37 316,00		-32 546,00
	Övriga Personalkostnader	-1 538 598,69		-1 068 116,85
	Verksamhetsanknutna kostnader	-22 828 801,13	Not 2	-28 152 438,19
	Lokalkostnader	-160 000,00		-160 124,65
	Övriga kostnader	-301 791,29	Not 3	-261 130,69
Summa	***Verksamhetens kostnader***	**-25 019 300,04**		**-29 797 390,63**
RES1	**Verksamhetens nettokostnad**	**-19 070 089,91**		**-18 938 580,92**
	Erhållna bidrag från huvudmännen	19 032 000,00		19 032 000,00
	Övriga finansiella intäkter	41 811,61		1 108,80
	Övriga finansiella kostnader	-3 783,33		-2 002,52
Summa	***Finansiella intäkter/kostnader***	**19 070 028,28**		**19 031 106,28**
RES2	**Res före extraordinära poster**	**-61,63**		**92 525,36**
	Extraordinära intäkter	0,00		0,00
	Extraordinära kostnader	0,00		0,00
RES3	**PERIODENS RESULTAT**	**-61,63**		**92 525,36**

3. Balansräkning

	Ingående balans 2022-01-01	Förändring	Utgående balans 2022-12-31	
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar	0,00	0,00	0,00	
Summa anläggningstillgångar	**0,00**	**0,00**	**0,00**	
Omsättningstillgångar				
Kortfristiga fordringar	4 333 614,00	-161 575,00	4 172 039,00	Not 1
Likvida medel	10 806 121,27	-2 176 257,81	8 629 863,46	Not 2
Summa omsättningstillgångar	**15 139 735,27**	**-2 337 832,81**	**12 801 902,46**	
SUMMA TILLGÅNGAR	**15 139 735,27**	**-2 337 832,81**	**12 801 902,46**	
EGET KAPITAL, AVS. och SKULDER				
Eget kapital				
Eget kapital	3 842 939,49	0,00	3 842 939,49	
Periodens resultat		-61,63	-61,63	
Summa Eget kapital	**3 842 939,49**	**-61,63**	**3 842 877,86**	
Skulder				
Kortfristiga skulder	11 296 795,78	-2 337 771,18	8 959 024,60	Not 3
Summa skulder	**11 296 795,78**	**-2 337 771,18**	**8 959 024,60**	
SUMMA EK, AVS. och SKULDER	**15 139 735,27**	**-2 337 832,81**	**12 801 902,46**	

4. Kassaflödesanalys

	2022	2021
Löpande verksamhet		
Årets resultat	-61,63	92 525,36
Kassaflöde från löpande verksamhet	**-61,63**	**92 525,36**
Förändring av rörelsekapital		
Kortfristiga fordringar	161 575,00	38 277,00
Kortfristiga skulder	-2 337 771,18	2 482 447,57
Överlåtelse inkomster		
Förändring av rörelsekapital	**-2 176 196,18**	**2 520 724,57**
Investeringar		
Investeringar	0,00	0,00
Investeringsnetto	**0,00**	**0,00**
Finansieringar		
Långfristiga fordringar	0,00	0,00
Långfristiga skulder	0,00	0,00
Finansieringsnetto	**0,00**	**0,00**
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	**-2 176 257,81**	**2 613 249,93**

5. Driftsredovisning

Förbundets medlemsbudget för 2021 omfattar19 032 tkr plus extern projektdrift.
Även detta år har vissa omkostnader ställts in/skjutits fram till följd av Coronarestriktioner.
Ett antal utbildningar har prioriterats och bokats i ett slutskede av året med planerat slutförande i början av nästkommande år och förbundet har inte till fullo utfört all beräknad projektverksamhet.

	Utfall 2022			Budget 2022	Avvikelse 2022	Utfall 2021		
Belopp tkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto*	Utfall-Budget netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Ordinarie	19 032	-19 032	0	0	0	19 032	-18 939	93
Projekt	5 988	-5 988	0	0	0	10 859	-10 859	0
Summa	25 020	-25 020	0	0	0	29 891	-29 798	93

Uppföljning per kostnadsställe

Nettokostnad och finansnetto i tkr per område		Utfall jan-dec 2022	Budget jan-dec 2022	Avvikelse jan-dec 2022
1001	Styrelse (arvoden, konferenser, bilers etc)	-212	-180	-32
1002	Revisionskostnader	-63	-65	2
1003	Gemensamma kostnader (revision, SUS, ek service)	-92	-95	3
1010	Kansli (personal, hyra, IT, information div mtrl)	-1 824	-1 937	113
3001	Aktiv Kraft Borås	-6 050	-6 050	0
3005	* Utbildning/Utveckling	-525	-335	-190
3006	Gröna Vägen Framåt	-2 000	-2 000	0
3008	Aktiv Kraft Mark	-2 370	-2 370	0
3011	Aktiv Kraft Bollebygd	-650	-650	0
3013	Aktiv Kraft Svenljunga och Tranemo	-1 548	-1 550	2
3016	Aktiv Kraft Ulricehamn	-1 650	-1 650	0
3018	Aktiv Kraft Vårgårda	-800	-800	0
3019	Aktiv Kraft Herrljunga	-650	-650	0
3045	Studiesteget i Borås	-700	-700	0
	* Varav finansieras inom ESF Projekt	102	0	102
Summa		**-19 032**	**-19 032**	**0**

När budgeten beslutades var avsikten ett +/- 0 resultat vilket uppnås inräknat pågående ESF-projekt (enligt nedan). En positiv differens uppstår mellan föregående års försiktighetsprinciper och kostnader inom ramen för projekt, vid sidan av extern finansiering. Detta åskådliggörs ovan som positiv medfinansiering.

Motsvarande summa åskådliggörs nedan som negativ post inom ramen för projektkostnader. I övrigt balanseras alla eventuella schablondifferenser osv inom ramen för projekt. Avsikten är att tydliggöra projektåtaganden relativt medlemmarnas egna kostnader.

Nettokostnad och finansnetto i tkr per område		Utfall jan-dec 2022
3041	Moves, Faktiska	-105
3042	Moves, Schablonbaserade	-918
3043	PRiA, Faktiska	-565
3044	PRiA, Schablonbaserade	-2 716
3046	Leader Män i hälsa	-785
3047	PR hälsa i hållbart arbetsliv -faktiska	-282
3048	PR hälsa i hållbart arbetsliv -Schablonbaserade	-204
3049	Puls	-310
	* medfinansiering förbundets utvecklingskostnader	-102
Summa		**-5 988**

Förbundets redovisning ovan omfattar endast direkta penningflöden och inte upparbetad medfinansiering i form av deltagartid eller andra värden som tillförts inom projekten.
Intäkter har bokats upp med avdrag för osäkerhet i kostnadstäckning. Delvis kvarstår föregående års uppbokningar av medfinansiering då alla poster ännu inte slutreglerats inom projekten.

6. Noter

6.1 Noter Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning i tillämpliga delar.

Revisorskostnader
Enligt 9 kap. 13 § LKBR ska en upplysning lämnas om den sammanlagda kostnaden för de kommunala revisorernas granskning av bokföring, delårsrapport och årsredovisning.
Den sammanlagda kostnaden för revisorernas granskning i årsredovisningen är

	2022	2021
Kommunal granskning, förtroendevald och biträden:	35 230	35 349
Statlig granskning:	28 000	28 000

6.2 Noter Resultaträkning

Not 1 Övriga intäkter	*Jan-dec 2022*	*Jan-dec 2021*
3740 Öres- och kronutjämning	-14,68	-12,04
Summa:	**-14,68**	**-12,04**

Not 2 Verksamhetsanknutna kostnader		*Jan-dec 2022*	*Jan-dec 2021*
5538	Verksamhetsanknutna IT-kostnader	-10 161,47	-14 234,55
5539	Övriga verksamhetsanknutna tjänster	-22 247 612,06	-26 851 629,29
5540	Övriga verksamhetsanknutna kostnader	-16 874,95	-109 399,21
5541	Verksamhetsanknutna personalkostnader	-3 750,00	0,00
5542	Verksamhetsanknutna resekostnader	-287 698,90	-242 194,61
5544	Verksamhetsank. utbildn./kurs /konferenskostn.	-228 309,70	-716 160,33
5545	Verksamhetsanknutna trycksaker	-28 550,00	-218 820,20
5548	Verksamhetsanknuten telefonkostnad, mobil	-5 844,05	0,00
Summa:		**-22 828 801,13**	**-28 152 438,19**

Not 3 övriga kostnader		*Jan-dec 2022*	*Jan-dec 2021*
6230	Datakommunikation	-25 369,00	-32 774,15
6351	Konstaterade förluster på kundfordringar	0,00	-2 500,00
6419	Övriga förbrukningsinventarier	-19 033,36	-26 550,00
6410	Styrelsearvoden	-1 975,00	0,00
6451	Kontorsmaterial	-6 369,44	-10 902,40
6911	Kostnader för information och licenser	-17 512,97	-8 416,20
7071	Representation (ej personal)	-2 632,15	-31,15
7212	Tele, mobil	-9 678,70	-5 733,45
7251	Postbefordran	-52,00	0,00
7541	IT-tjänster	-6 918,38	-5 809,66
7551	Konsultarvoden spec utredn	-113 153,45	-69 151,76
7599	Övriga tjänster	-84 662,58	-82 886,17
7619	Övriga kostnader	-14 434,26	-16 375,75
Summa:		**-301 791,29**	**-261 130,69**

6.3 Noter balansräkning

	NOTER	*UB 2022-12-31*	*UB 2021-12-31*
	Not 1: Kortfristiga fordringar		
1511	Kundfordringar	2 248 500,00	1 569 750,00
1610	Kortfristiga fordringar hos ledamöter	0,00	145
1687	Redovisningskonto, Ludvikamoms	110 039,00	63 808,00
1712	Upplupna intäkter	1 813 500,00	2 699 911,00
	Summa:	**4 172 039,00**	**4 333 614,00**
	Not 2: Likvida medel		
1920	Plusgiro Nordea	5 486,74	25 338,60
1930	Bankgiro Swedbank	6 401 679,26	8 561 998,90
1970	Företagskonto	2 222 697,46	2 218 783,77
	Summa:	**8 629 863,46**	**10 806 121,27**
	Not 3: Kortfristiga skulder		
2411	Leverantörsskulder	6 623 485,58	4 571 929,38
2991	Upplupna kostnader	2 335 539,02	6 724 866,40
	Summa:	**8 959 024,60**	**11 296 795,78**

7. Styrelsens underskrift

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt kostnader, intäkter och förbundets ekonomiska ställning. (Uppdraget som ledamot är ett personligt mandat och underskrift sker därför inte i egenskap av representant för en myndighet, utan från personens roll i Samordningsförbundets styrelse, därav parenteser nedan)

Borås 2023- 02 - 03

……..
Sofia Sandänger
Ordförande
(Försäkringskassan)

……..
Leif Dahl
Vice Ordförande
(Västra Götalandsregionen)

……..
Marie Samuelsson
Ledamot
(Kommunerna; Borås kommun)

……..
Ann-Charlotte Angren
Ledamot
(Arbetsförmedlingen)

Revisorerna
Sjuhärads Samordningsförbund

Till
Förbundsstyrelsen i Sjuhärads Samordningsförbund
Kommunfullmäktige i samtliga medlemskommuner i Sjuhärads Samordningsförbund
Regionfullmäktige i Västra Götaland

Revisionsberättelse för Sjuhärads Samordningsförbund år 2022

Mitt uppdrag är att granska räkenskaperna, årsredovisningen och förbundsstyrelsens förvaltning i Sjuhärads Samordningsförbund (organisationsnummer 222000 – 2105) för verksamhetsåret 2022. Uppdraget är vidare att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Förbundsstyrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Granskningen har utförts enligt lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser, kommunallagen, lag om kommunal bokföring och redovisning, God revisionssed i kommunal verksamhet samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Granskningen har genomförts med biträde av sakkunniga och med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning. Till revisionsberättelsen bifogas rapporten Granskning av Sjuhärads Samordningsförbunds Årsredovisning år 2022.

Granskningen visar att förbundets årsredovisning i huvudsak är upprättad i enlighet med de krav som finns för resultat- och balansräkning. Jag bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av Sjuhärads samordningsförbunds resultat och ställning. Jag bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt har upprättats i enlighet med LKBR och god redovisningssed.

Årsredovisningens struktur, modell för analys av finansiell utveckling och ställning samt den ekonomiska redovisningen av verksamheten är i huvudsak god. Kassaflödesanalysen är uppställd enligt RKR R13 Kassaflödesanalys och överensstämmer i allt väsentligt med övriga delar i årsredovisningen.

För helåret 2022 redovisar förbundet ett nollresultat (-61 kr).

Sjuhärads Samordningsförbund har i *Förbundsordningen* beslutat om ett övergripande strategiskt mål. Samordningsförbundet har överlag redovisat vad de gjort under året för att uppnå det övergripande långsiktiga målet. Utöver det övergripande målet har förbundet beslutat om ett huvudmål och två delmål. Förbundet redovisar i årsredovisningen en bedömning att de mål som satts upp i verksamhetsplan 2022-2024 har uppnåtts. Revisionskontoret bedömer att Sjuhärads Samordningsförbund uppfyller målsättningarna.

Granskningen visar att det finns en skrivning om god ekonomisk hushållning i Sjuhärads Samordningsförbunds verksamhetsplan samt i årsredovisning 2022. Jag kan konstatera att förbundet uppnår sina två finansiella mål. Förbundets samlade bedömning är att verksamheten når såväl de finansiella som verksamhetsmässiga målen och att kraven för god ekonomisk hushållning därmed kan anses vara uppfyllda. Min bedömning är att förbundets ställningstagande avseende god ekonomisk hushållning för året utgår ifrån både de finansiella målen såväl som de verksamhetsmässiga målen.

Sjuhärads Samordningsförbund har en plan för intern kontroll för 2022 som antagits av Förbundsstyrelsen. Styrelsen har genomfört en egen riskanalys och den är dokumenterad. Sjuhärads Samordningsförbund redovisar uppföljningen av intern kontroll löpande på tre styrelsemöten under året. Uppföljning av den interna kontrollen är beslutad av Förbundsstyrelsen den 25 januari 2023.

Jag bedömer att Sjuhärads Samordningsförbund inom ramen för årsredovisningen redogör för väsentliga händelser och lämnar genom sin förvaltningsberättelse en översiktlig redogörelse över hur förbundets verksamhet utvecklats under året. Med utgångspunkt i att Samordningsförbundet i årsredovisningen 2022 redogör för genomförda mål, delmål och aktiviteter i syfte att uppnå Förbundsstyrelsens fastställda mål, bedöms att redovisningen av verksamhetsresultaten i huvudsak är förenliga med de mål som Förbundsstyrelsen fastställt.

Den interna kontrollen bedöms som tillräcklig.

Jag tillstyrker att styrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet för år 2022.

BORÅS 2023-02-15

Bo-Lennart Bäcklund
Revisor för medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen

Bilaga:
Rapport Granskning av Sjuhärads Samordningsförbunds Årsredovisning år 2022.

Granskning av Sjuhärads Samordningsförbunds Årsredovisning 2022

2023–02–10

Revisionskontoret. Borås

Rapport

2022

Anna Sandström
Anna Duong

Innehåll

1 INLEDNING 3

1.1 Syfte och revisionsfrågor 3

1.2 Avgränsningar 4

1.3 Revisionskriterier 4

1.4 Ansvarig nämnd/styrelse 4

1.5 Metod 5

1.6 Projektorganisation 5

2 GRANSKNINGSRESULTAT 6

2.1 Årsredovisning 6

2.2 Förvaltningsberättelse 6

2.3 Redovisningsprinciper 7

2.4 Resultaträkning 7

2.4.1 Ekonomiskt resultat 7

2.4.2 Verifikationer och stickprov 7

2.5 Balansräkning 8

2.6 Kassaflödesanalys 8

2.7 Drift- och investeringsredovisning 8

2.8 Balanskrav 8

2.9 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed 9

2.10 Bedömning av Förbundsstyrelsens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning 9

2.11 Övriga iakttagelser 9

2.12 Måluppfyllelse 9

2.13 Intern kontroll 11

3 SAMMANFATTANDE BEDÖMNING 12

1 Inledning

Enligt kommunallag (2017:725) ska förbundets revisorer pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Revisorerna ska även bedöma om årsredovisningen är förenligt med de mål och prioriterade insatser som Förbundsstyrelsen beslutat i verksamhetsplanen för år 2022.

Granskningen sker utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv. Granskning av årsredovisningen inklusive verksamhetsmässigt resultat/måluppfyllelse har genomförts av Borås Stads revisionskontor och redovisas i innevarande rapport.

Årsredovisningen och revisorernas bedömning ska behandlas av alla medlemmar, däribland medlemskommuns Kommunfullmäktige samt Regionfullmäktige i Västra Götalandsregionen. Syftet är bland annat att ge Kommunfullmäktige och Regionfullmäktige underlag för uppföljning och styrning av den fortsatta verksamheten, så att god ekonomisk hushållning kan säkerställas. Det är även ett underlag för respektive medlems ansvarsprövning av Sjuhärads Samordningsförbund. Ställningstagandena i revisorernas revisionsberättelse utgår från en samlad bedömning av all den granskning av förbundets verksamhet som har genomförts under året.

1.1 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att den ska vara ett underlag till revisorernas ställningstagande i revisionsberättelsen gällande ansvarsfrihet. Granskningen sker utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv. Denna styr vilka Rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) som används i granskningen.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är årsredovisningen upprättad enligt gällande lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), gällande rekommendationer från RKR samt i enlighet med god redovisningssed?
    - Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? (med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar).
    - Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?
- Ger årsredovisningen en rättvisande bild av resultatet för förbundet?
- Har balanskravet uppfyllts?
- Har verksamheten bedrivits på ett sätt som gör att förbundsstyrelsens beslutade mål, finansiella likväl som verksamhetsmässiga, för god ekonomisk hushållning uppnåtts?
- Granskningen kommer även avse nedanstående områden:
    - Förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning).
    - Resultaträkning.
    - Kassaflödesanalys.
    - Balansräkning.
    - Väsentliga personalförhållanden.
    - Intern kontroll.

Granskning av verksamheten

I årets granskning har revisorerna beslutat om en särskild bevakning av förbundets verksamhetsmål i förhållande till förbundets uppställda mål för god ekonomiskt hushållning. Bevakningen avser i huvudsak:

- Uppföljning och kontroll av förbundets verksamhetsmål.
- Utvärdering av genomförda rehabiliteringsinsatser.
- Uppföljning och kontroll av pågående projekt.
- Rapportering och uppföljning till styrelsen.

1.2 Avgränsningar

Avgränsningar finns i samband med Sjuhärads Samordningsförbunds storlek, då man är under tio stycken anställda, gällande väsentliga personalförhållanden. Granskning av förbundets pensionsåtagande genomförs inte då anställda på kontoret inköps som tjänster i förbundet och pensionsredovisning åligger deras arbetsgivare. Granskning av förbundets investeringsredovisning genomförs inte heller då förbundet inte har några materiella investeringar i den bemärkelsen.

1.3 Revisionskriterier

Granskningen har utförts enligt lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (2003:1210), kommunallag (2017:725), lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), God revisionssed i kommunal verksamhet samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Granskningen har utförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning.

Räkenskaperna granskas enligt följande:

- Att redovisningen följer krav på räkenskapsföring enligt 11 kap. kommunallagen, d.v.s. att räkenskaper och årsredovisning upprättats.
- Att upplysning lämnats om utfallet, finansieringen av verksamheten och den ekonomiska ställningen vid årets slut.
- Att årsredovisningen är upprättad med iakttagande av god redovisningssed.
  God redovisningssed innebär att redovisningsskyldiga i första hand ska följa lagar och rekommendationer och i övriga fall, då det inte finns någon specifik regel, tillämpa god sed.
- Att redovisningen är materiellt rätt (alla tillgångar och skulder existerar och avser Sjuhärads Samordningsförbund).
- Att redovisningen är rätt periodiserad (alla intäkter och kostnader avser redovisningsåret).

Övriga delar har granskats översiktligt i syfte att bedöma om de uppgifter som ska ingå i årsredovisningen enligt lag och rekommendationer från RKR har lämnats.

1.4 Ansvarig nämnd/styrelse

Förbundsstyrelsen i Sjuhärads Samordningsförbund är ansvarig.

1.5 Metod

Granskningen grundas på analys av resultat- och balansräkning samt utökad granskning av poster och processer som är av väsentlig betydelse för resultat och ställning. Granskningen innefattar att granska ett urval av underlag och annan information i räkenskapssammandraget samt att pröva de redovisningsprinciper som använts i verksamheten. Planeringen har genomförts med utgångspunkt i en risk- och väsentlighetsanalys, där insatser koncentreras till där risken för väsentliga fel är störst. Därutöver ska granskningen innehålla en bedömning om årsredovisningen är rättvisande, d.v.s. att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till felaktigt beslutsfattande. Granskningen är genomförd med en kontrollmålsmetodik och ett kvalitetssäkrat systemstöd.[1] Granskning av fakturaunderlag och stickprov av specifikationer har genomförts. Stickprov av konton med större avvikelser under 2022 har utförts.

En genomgång av balanskontona samt rutiner för periodiseringar har genomförts. Vidare har avstämningar, stickprov, bankåtaganden samt kontroll av moms- och skatteredovisning utförts. Särskild inriktning på årets räkenskapsgranskning har varit granskning av projekt för vilka bidrag erhållits. Två projekt har valts ut för särskild granskning år 2022, PR – Hälsa i hållbart arbetsliv samt Aktiv Kraft.

Avstämning har skett med tjänstepersoner vid Sjuhärads Samordningsförbund.

1.6 Projektorganisation

Anna Sandström är granskningsledare. Granskningsmedarbetare är Anna Duong.

[1] Revisionskontoret i Borås, Revisionskontoren i Norrköping, Linköping, Gävle, Helsingborg, Malmö och Revisionsenheten i Region Sörmland använder ett gemensamt systemstöd för granskning av delårsbokslut och årsredovisning.

2 Granskningsresultat

Kommunerna Vårgårda, Herrljunga, Borås, Tranemo, Ulricehamn, Bollebygd, Mark och Svenljunga bildar tillsammans med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Västra Götalandsregionen Sjuhärads samordningsförbund. Styrelsen består av fyra ledamöter och tio ersättare. En ledamot och en ersättare från var och en av parterna Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Västra Götalandsregionen och kommunerna. Dessutom ersättare från de sju kommuner som inte har en ordinarie ledamotsplats.

2.1 Årsredovisning

Enligt 1 kap. 3 § lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska Samordningsförbund upprätta en årsredovisning.

En årsredovisning ska bestå av:

- en resultaträkning,
- en balansräkning,
- en kassaflödesanalys,
- noter,
- en driftredovisning,
- en investeringsredovisning, och
- en förvaltningsberättelse.

Revisionskontoret bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning. Revisionskontoret bedömer att årsredovisningen, med undantag av investeringsredovisning som inte är aktuellt för förbundet, i allt har väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala bokförings- och redovisningslagen och god redovisningssed.

Årsredovisningens struktur, modell för analys av finansiell utveckling och ställning samt den ekonomiska redovisningen av verksamheten är i huvudsak god.

2.2 Förvaltningsberättelse

Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kap. ska en förvaltningsberättelse innehålla följande delar:

- Utvecklingen av verksamheten
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Förväntad utveckling
- Väsentliga personalförhållanden
- Andra förhållanden av betydelse för styrning och uppföljning
- God ekonomisk hushållning
- Ekonomisk ställning
- Balanskravsresultat.

I förvaltningsberättelsen ska information lämnas om viktiga händelser som inträffat under året Revisionskontoret bedömer att Sjuhärads Samordningsförbunds årsredovisning i huvudsak följer den uppställning som anges i 11 kap. i LKBR.

Revisionskontoret noterar att väsentliga personalförhållanden är undantagna från redovisning då kansliets personal är färre än tio personer enligt undantag i 11 kap. § 6 LKBR.

Revisionskontoret konstaterar att förvaltningsberättelsen i Sjuhärads Samordningsförbunds årsredovisning innehåller en sammanställning av mål, projekt och aktiviteter. I årsredovisningen genomförs en samlad bedömning om att målen för god ekonomisk hushållning uppnås under 2022.

Revisionskontoret bedömer i stort att den information som lämnas i förvaltningsberättelsen ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning.

2.3 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen har samma redovisningsprinciper använts som vid föregående bokslut.

2.4 Resultaträkning

Enligt 5 kap. 1 § LKBR ska resultaträkning i sammandrag redovisa samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret.

Revisionskontoret bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat och att noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av resultaträkningens poster. Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR.

2.4.1 Ekonomiskt resultat

Sjuhärads Samordningsförbund redovisar ett underskott på 61 kr för perioden 2022–01–01 – 2022–12–31.

2.4.2 Verifikationer och stickprov

Enligt 3 kap. 8 § LKBR ska det finnas en verifikation för varje ekonomisk händelse. Har en kommun eller en region tagit emot en uppgift om den ekonomiska händelsen i en form som anges i 3 kap. 12 § första stycket LKBR, ska denna uppgift användas som verifikation, i förekommande fall kompletterad med uppgifter enligt 3 kap. 9 § LKBR första stycket. Om det behövs med hänsyn till arten av den mottagna verifikationen, får bokföringen i stället grundas på en särskilt upprättad hänvisningsverifikation.

Enligt 3 kap. 9 § LKBR ska verifikationen innehålla uppgifter om när den har sammanställts, när den ekonomiska händelsen har inträffat, vad denna avser, vilket belopp den gäller och vilken motpart den berör. I förekommande fall ska verifikationen även innehålla upplysning om handlingar eller andra uppgifter som har legat till grund för den ekonomiska händelsen samt var dessa finns tillgängliga.

Revisionskontoret har genomfört stickprov på samtliga av förbundets reskontra. Totalt har 56 stickprov genomförts, utan anmärkning. Fokus på stickproven har varit bokslutsdispositioner samt att två av samordningsförbundets projekt har granskats ingående. Även dessa utan anmärkning.

Processen för attestering av fakturor har granskats av revisionskontoret år 2022. Arvoden attesteras av förbundschef tillsammans med ordförande eller vice ordföranden. Gällande intäkter, vid utbetalningsavier eller vid ansökan om medel, sker attestering av ekonom (en tjänst som köps in via Västra Götalandsregionen) alternativt ordförande. Gällande leverantörsfakturor är återkommande debiteringar som exempelvis hyresavier, där själva avtalet attesteras av två medarbetare, dock inte varje avi. Gällande konferens- och kurskostnader attesteras fakturorna dels av förbundschefen samt projektledaren för respektive projekt. Om det är kostnader gällande förbundschefen själv, såsom mobil, kurs- och konferenskostnader m.m. attesteras dessa fakturor av ordförande och/eller vice ordföranden i förbundsstyrelsen. Samtliga fakturor som granskats har haft dubbelattestering.

2.5 Balansräkning

Enligt 6 kap. 1 § LKBR ska balansräkningen i sammandrag redovisa kommunens eller Samordningsförbundets samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda panter och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen.

Revisionskontoret bedömer att balansräkningen är uppställd enligt LKBR och omfattar tillräckliga noter. Föregående års utgående balanser har överförts rätt som årets ingående balanser. Årets resultat enligt balansräkningen stämmer överens med resultaträkningen. Årets resultat 2021 har ombokats till 2022. Revisionskontorets samlade bedömning är att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättningar, skulder och eget kapital.

Styrelsen har bedömt att förbundet har ett långsiktigt behov av eget kapital på minst 2 mnkr för att bedriva sin verksamhet. Det egna kapitalet uppgår per den 2022–12–31 till 3 843 tkr och uppfyller därmed förbundsstyrelsens målsättning.

2.6 Kassaflödesanalys

Enligt 8 kap. 1 § LKBR ska kassaflödesanalysen redovisa kommunens eller Samordningsförbundets in- och utbetalningar under räkenskapsåret. I kassaflödesanalysen ska anges belopp för motsvarande post för det föregående räkenskapsåret.

Revisionskontoret bedömer att kassaflödesanalysen är uppställd enligt RKR R13 Kassaflödesanalys och i allt väsentligt överensstämmer med övriga delar av årsredovisningen.

2.7 Drift- och investeringsredovisning

Enligt 10 kap 1–2 §§ LKBR ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställs för den löpande verksamheten. Investeringsredovisningen ska innehålla en samlad redovisning av kommunens eller Samordningsförbundets investeringsverksamhet.

Revisionskontoret noterar att det finns en driftredovisning i Sjuhärads Samordningsförbunds årsredovisning. Förbundet inte har några investeringar och upprättar därmed ingen investeringsredovisning.

2.8 Balanskrav

Ett samordningsförbund ska enligt kommunallagen göra en avstämning av balanskravet som redovisas i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt kommunallagen regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat.

Revisionskontoret noterar att förbundet följer LKBR och RKR där balanskravsutredningen i årsredovisningen redovisar ett nära nollresultat om 0 tkr (-61 kr i resultat) och är korrekt uppställd.

2.9 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Enligt 1 kap. 4 § LKBR ska bokföring och redovisning fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed.

Bokslutsprocessen har adekvata anvisningar som har informerats i rimlig tid innan bokslutet ska vara genomfört. Huvudsakliga bokslutsjusteringar har bokförts i redovisningssystemet.

2.10 Bedömning av Förbundsstyrelsens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Från och med år 2006 gäller för samtliga kommuner och samordningsförbund att det ska fastställas mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning enligt 11 kap 1 § kommunallagen.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om målen och riktlinjerna för en god ekonomisk hushållning enligt 11 kap. 6 § första och andra styckena kommunallagen har uppnåtts och följts.

Förbundet har i budget och verksamhetsplan 2022 beslutat om två finansiella mål;

1. Förbundets ekonomi ska vara i balans.
2. Förbundet ska uppvisa ett eget kapital på lägst 2 mnkr.

Revisionskontoret noterar att Sjuhärads Samordningsförbunds budget och årsredovisning har en skrivning om god ekonomisk hushållning. Förbundet uppnår de två uppsatta finansiella målen. Förbundets samlade bedömning är att verksamheten når såväl de finansiella som verksamhetsmässiga målen och att kraven för god ekonomisk hushållning därmed kan anses vara uppfyllda.

2.11 Övriga iakttagelser

Enligt förbundsordning för Sjuhärads Samordningsförbund § 13 Budget framgår det att budgeten ska innehålla en detaljerad budget för innevarande budgetår samt en plan för ekonomin under den kommande treårsperioden.

Revisionskontoret noterar att budget och verksamhetsplan 2022-2024 innehåller budget för tre år.

2.12 Måluppfyllelse

Sjuhärads Samordningsförbunds målarbete

Sjuhärads Samordningsförbunds förbundsordning utgör grunden för förbundets verksamhet och fastställs av respektive medlemskommuns/regions fullmäktige. Förbundsstyrelsen har beslutat om det övergripande målet; *De strukturövergripande och individinriktade aktiviteterna ökar deltagarnas möjligheter till förvärvsarbete.*[2]

Indikator på huvudmålet är: *Progressionsmätning av berörda deltagare påvisar positiv utveckling av de faktorer som enligt evidens ökar sannolikhet för individerna att komma i arbete.*

[2] Verksamhetsplan 2022-2024, kap. 3, sid 4

Utöver det övergripande målet har förbundet i Verksamhetsplan 2022-2024 fastställt följande delmål för förbundet:[3]

- **Parterna nyttjar och följer upp de deltagaraktiviteter som avtalats.**
  Både strukturövergripande och individinriktat nyttjas de aktiviteter/insatser som bekostas. Minst 85 % av totalt gemensamt beräknat deltagarantal är komplett inskrivna i SUS (nationellt uppföljningssystem).
- **Förbundet ska ha minst 2000 tkr eget kapital för oförutsedda händelser.**
  Budgetens finansiella och verksamhetsmässiga mål följs upp tertialvis Indikator: ekonomisk redovisning.

  I linje med målen fastställer Sjuhärads samordningsförbund prioriterade insatser uppdelat i individinsatser samt strukturövergripande aktiviteter.

I årsredovisningen anger Förbundet gällande uppföljning av måluppfyllelse: *”Insatser rapporteras med in- och utflöden samt resultat i SUS (sektorsövergripande uppföljningssystem), mätning av progression mot arbete tillämpas för projekten, vissa verksamheter använder enkäter för ytterligare uppföljning av mjuka värden, utförare av aktiviteter lämnar in självvärderingsrapport vid årets slut samt att syfte ska finnas mellan insatser och resultat”.*

Förbundet redovisar deltagare och resultat av insatser. På individnivå har 597 personer deltagit med komplett registrering i SUS. Årets antal beräknades enligt budget att vara lägre än föregående år men med ett maximum om 790 personer. Eftersom årets medel till största del användes till pre-rehabiliterande verksamhet (i enlighet med verksamhetsplan) är en begränsad ökning mot arbete och studier förväntad. Myndigheterna tar vanligtvis vid med ordinarie insatser direkt efter utskrivning. En liten andel har dock ökat sin sysselsättningsgrad i arbete (åtta personer) eller tagit steget vidare till arbete (nio personer) från att inte ha arbetat alls. Medel av sysselsättningsgrad är för dessa 71 till 75 %. Två personer studerade redan vid inskrivning och vid utskrivning har antalet ökat till att 14 personer studerar.

Individerna bedömer efter aktivitet att deras hälsa som helhet (både fysiskt och psykiskt) ökat i förhållande till att kunna sköta ett arbete. De vet i högre utsträckning vad de behöver göra för att förbättra sina möjligheter att få ett jobb och har högre tilltro till att klara ett arbete. Nivån för hur bra individen är på att samarbeta med andra höjs också på gruppnivå från inskrivning till avslut.

Merparten av deltagare skrivs ut mot fortsatt rehabilitering, vilket är relevant för pre-rehabiliterande insatser. Ett mindre antal avslutas till följd av sjukdom, flyttar, blir föräldralediga eller blir utan mätning av andra orsaker. SUS upphör i samband med årsskiftet 2022/2023 så detta är sista året som viss uppföljning kunnat ske genom det systemet. Som tidigare år har andelen kvinnor och män varierat mellan de olika verksamheterna. Deltagare uppger att de uppskattar och haft bra stöd i metoderna som används och att personal för samordningsförbundet givit snabb och relevant återkoppling vid behov (redovisas i separat utvärdering med enkäter).

Gällande kvalitativa mål anger förbundet i årsredovisningen att effekterna av strukturövergripande insatser är bra. Såväl personal som deltagare uppger att de metoder, exempelvis progressionsmetoden, som de fått ta del av tillför värden som troligen annars inte nåtts. Inga konkreta sammanställningar av dessa enkäter/utvärderingar finns angivna i årsredovisningen. Sammanställningar av dessa delar finns istället i en sidoordnad redovisning.

[3] Ibid.

Förbundet har i årsredovisningen redovisat vad de gjort för att uppnå sitt övergripande strategiska mål och om Förbundet nått målet under verksamhetsåret. Summerande analys av förbundets samlade driftsmål och finansiella mål är att de strukturövergripande och individinriktade aktiviteterna ökar deltagarnas möjligheter till förvärvsarbete. Verksamheter har bedrivits med bred geografisk spridning och platserna har fördelats till både kvinnor och män i enlighet med verksamhetsplan. Verksamheterna har gett förutsättningar till flexibla och personligt anpassade lösningar.

I årsredovisningen redovisar Förbundet att ekonomin är i balans och förbundets eget kapital skapar handlingsfrihet och medger fortsatt verksamhetsdrift och projektdrift. Eget kapital ligger, enligt årsredovisningen, med nära 3 843 tkr något högt enligt den rekommenderade så kallade trappa som fastställts av nationella rådet.[4]

Förbundet redovisar i årsredovisningen en bedömning om de mål som satts upp i verksamhetsplan 2022-2024 har uppnåtts. Förbundet har kvantifierat målvärden för de beslutade målen. I årsredovisningen redogörs för insatser och resultat utifrån förbundets individinriktade och strukturövergripande insatser. Revisionskontoret noterar att en ny omarbetad verksamhetsplan för år 2023-2025 är beslutad den 16 november 2022 av Förbundsstyrelsen.

Sammanfattningsvis konstateras att Sjuhärads Samordningsförbund överlag har redovisat vad de gjort under året för att uppnå det övergripande långsiktiga målet. Utöver det övergripande målet har förbundet beslutat om två delmål. Förbundet redovisar i årsredovisningen en bedömning om att de mål som satts upp i verksamhetsplan 2022-2024 har uppnåtts. I årsredovisningen redogörs därutöver för insatser, resultat och aktiviteter utifrån förbundets individinriktade och strukturövergripande insatser.

2.13 Intern kontroll

Grundläggande granskning av styrning och intern kontroll syftar till att översiktligt bedöma om det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner som på en rimlig nivå säkerställer att:[5]

- verksamheten lever upp till målen och är effektiv,
- informationen om verksamheten och om den finansiella rapporteringen ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig,
- de regler och riktlinjer som finns för verksamheten följs.

Förbundsstyrelsen ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med förbundsordning samt verksamhetsplan. Förbundsstyrelsen för Sjuhärads Samordningsförbund har vidare ansvar för att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Sjuhärads Samordningsförbund har en plan för intern kontroll, innehållande sju kontrollmoment, för 2022 som antagits av Förbundsstyrelsen den 25:e januari 2022. Förbundsstyrelsen har genomfört en egen riskanalys som legat till grund för internkontrollplanen.

Sjuhärads samordningsförbund har genomfört löpande uppföljning av den interna kontrollen och rapporterat till Förbundsstyrelsen sex gånger under året. Uppföljning av kontrollplan har uppdaterats under granskningsåret med åtgärd: *Påminnelse till de som utför betalning (alltid två i förening) att kontrollera så även kontering attesterats.* Uppföljning av den interna kontrollen är beslutad av Förbundsstyrelsen den 16:e december 2022.

Den interna kontrollen bedöms som tillräcklig.

[4] Årsredovisning för Sjuhärads Samordningsförbund 2022–01–01 2022–12–31, sid. 11

[5] God revisionssed i kommunal verksamhet 2022, sid. 43

3 Sammanfattande bedömning

I granskning av Sjuhärads Samordningsförbunds årsredovisning ska revisorerna i huvudsak utgå ifrån lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser, kommunallagen, lag om kommunal bokföring och redovisning, rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning och God redovisningssed. Revisorerna ska bedöma om resultatet i redovisningen är förenligt med de mål som Förbundsstyrelsen beslutat om. Ett viktigt underlag för revisorerna är Förbundsstyrelsens analys i förvaltningsberättelsen. Revisorernas bedömning baseras på en genomgång av styrelsens redovisning och analys i årsredovisning och bokslut samt de kontroller som utförs av olika underlag. Den interna kontrollen bedöms utifrån riskanalys, plan för intern kontroll samt dess uppföljning. I den sammanfattande bedömningen ingår i förekommande fall också granskningsresultat från granskning av bevakningsområden.

Granskningen visar att förbundets årsredovisning i huvudsak är upprättad i enlighet med de krav som finns för resultat- och balansräkning. Revisionskontoret bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av Sjuhärads samordningsförbunds resultat och ställning. Revisionskontoret bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt har upprättats i enlighet med LKBR och god redovisningssed.

Årsredovisningens struktur, modell för analys av finansiell utveckling och ställning samt den ekonomiska redovisningen av verksamheten är i huvudsak god. Kassaflödesanalysen är upprställd enligt RKR R13 Kassaflödesanalys och överensstämmer i allt väsentligt med övriga delar i årsredovisningen.

För helåret 2022 redovisar förbundet ett underskott om 61 kr, vilket Revisionskontoret betraktar som ett nollresultat.

Sjuhärads Samordningsförbund har i *Förbundsordningen* beslutat om ett övergripande strategiskt mål. Samordningsförbundet har överlag redovisat vad de gjort under året för att uppnå det övergripande långsiktiga målet. Utöver det övergripande målet har förbundet beslutat om ett huvudmål och två delmål. Förbundet redovisar i årsredovisningen en bedömning att de mål som satts upp i verksamhetsplan 2022-2024 har uppnåtts. Revisionskontoret bedömer att Sjuhärads Samordningsförbund uppfyller målsättningarna.

Revisionskontoret noterar att Sjuhärads Samordningsförbunds verksamhetsplan och årsredovisning 2022 båda har en skrivning om god ekonomisk hushållning. Revisionskontoret konstaterar att förbundet uppnår sina två finansiella mål. Förbundets samlade bedömning är att verksamheten når såväl de finansiella som verksamhetsmässiga målen och att kraven för god ekonomisk hushållning därmed kan anses vara uppfyllda. Revisionskontorets bedömning är att förbundets ställningstagande avseende god ekonomisk hushållning för året nu utgår ifrån både de finansiella målen såväl som de verksamhetsmässiga målen.

Sjuhärads Samordningsförbund har en plan för intern kontroll för 2022 som antagits av Förbundsstyrelsen. Styrelsen har genomfört en egen riskanalys och den är dokumenterad. Sjuhärads Samordningsförbund redovisar uppföljningen av intern kontroll löpande på tre styrelsemöten under året. Uppföljning av den interna kontrollen är beslutad av Förbundsstyrelsen den 25:e januari 2023.

Revisionskontoret bedömer att Sjuhärads Samordningsförbund inom ramen för årsredovisningen redogör för väsentliga händelser och lämnar genom sin förvaltningsberättelse en översiktlig redogörelse över hur förbundets verksamhet utvecklats under året. Med utgångspunkt i att Samordningsförbundet i årsredovisningen 2022 redogör för genomförda mål, delmål och aktiviteter i syfte att uppnå Förbundsstyrelsens fastställda mål, bedömer Revisionskontoret att redovisningen av verksamhetsresultaten i huvudsak är förenliga med de mål som Förbundsstyrelsen fastställt.

Den interna kontrollen bedöms som tillräcklig.

Borås 2023–02–10

Andreas Ekelund,

Revisionschef, Revisionskontoret

Borås Stad

Anna Sandström

Certifierad kommunal yrkesrevisor, Revisionskontoret

Borås Stad

BORÅS STAD

REVISIONSKONTORET

Besöksadress Sturegatan 42 **Postadress** 501 80 Borås
Telefon 033-35 71 56 **E-post** revisionskontoret@boras.se
Webbplats boras.se/stadsrevisionen

18. Svar på motion (-) om att bygga ut idrottshallen i Olsfors KS2021/249

§61 KS2021/249

Svar på motion (-) om att bygga ut idrottshallen i Olsfors

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige avslår motionen.

Ärendet

Mathias Carlzon (-) föreslår i motion daterad 2021-09-22 att kommunstyrelsen samlar till möte med de större föreningarna i Olsfors och tillsammans med föreningarna tar fram en plan för att utöka fritidsmöjligheterna och idrottsmöjligheterna i Olsfors. Kommunstyrelsen ska också undersöka möjligheten att bygga ut nuvarande idrottshall i Olsfors till en fullstor idrottshall. Kommunfullmäktige beslutade 2021-10-14, § 159, att remittera motionen till kommunstyrelsen för handläggning.

Det finns inte budgeterat för en utbyggnad av idrottshallen i Olsfors. Det finns inte heller med som behov i antagen lokalresursplan. Dock finns hallen i Olsfors med i samhällsbyggnadsnämndens underhållsplan för 2023. Det planeras för en renovering av omklädning och duschar samt uppfräschning av hallen. Kostnaden är beräknad till 3 mnkr och ryms inom samhällsbyggnadsnämndens budget för reinvesteringar.

Lokalresursplanen revideras årligen i samband med budgetprocessen och antas i kommunfullmäktige. För att skapa förutsättningar för optimal samsyn och en tydlig framtidsutveckling i kommunen är det viktigt att koppla lokalresursplanen till andra kommunala dokument och riktlinjer såsom planprioriteringar, bostadsförsörjningsprogram samt översiktsplan. För att lösa behoven i lokalresursplanen är det särskilt viktigt att kommunen arbetar aktivt med planering på alla nivåer, från strategisk planering till detaljplanering. I lokalresursplanen beskrivs behov av idrottsanläggningar som kan ta publik i Bollebygd. I plan finns det med för centrala Bollebygd i anslutning med skola och förskola. Det finns inte ett identifierat behov av fullstor idrottshall i Olsfors i lokalresursplanen.

Kommunstyrelsen har antagit reglemente för föreningsråd. Reglementet gäller från och med 2022-12-01. Utbildningsnämnden ansvarar för föreningsrådet och i rådet bör lämpligtvis dialog om exempelvis lokalbehov för föreningar föras.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen.

Ledamöternas förslag till beslut
Cecilia Carlhson (KD), med instämmande av Daniel Persson (SD) och Sandra Lindholm (C), föreslår att motionen bifalls, med följande motivering: Barn och ungas möjlighet till en aktiv fritid och våra föreningars möjligheter att bedriva verksamhet året runt skiljer sig åt i olika delar kommunen på ett sätt som inte är bra. En prioritering på fullstora hallar medger ett bredare utbud till aktiviteter i alla åldrar. Att hallen i Olsfors är på tok för liten för att kunna bedriva ändamålsenlig föreningsaktivitet med rimlig bredd är välkänt och det är dags att göra något åt det. Vi bör ha fullstora hallar i alla våra serviceorter. Hur detta bäst genomförs planeras mest ändamålsenligt tillsammans med föreningarna. Jag yrkar därför bifall till motionen.

Beslutsgång
Ordföranden konstaterar att det finns två förslag, dels arbetsutskottets om avslag, dels Cecilia Carlhsons (KD) m.fl, om bifall. Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt arbetsutskottets förslag. Omröstning begärs och ska genomföras. Följande beslutsordning godkänns:
Ja-röst för arbetsutskottets förslag om avslag
Nej-röst för Cecilia Carlhsons (KD) m.fl förslag om bifall

Omröstningsresultat
Med 5 ja-röster mot 4 nej-röster beslutar kommunstyrelsen enligt arbetsutskottets förslag om avslag. Omröstningslista finns i anslutning till paragrafen i protokollet.

Beslutsunderlag

- §55 KSAU Svar på motion (-) om att bygga ut idrottshallen i Olsfors
- Motion
- Svar på motion (-) om att bygga ut idrottshallen i Olsfors

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

BOLLEBYGDS KOMMUN

Voteringslista

Kommunstyrelsen

Mötesdatum
2023-04-18

Voteringslista: §61
Ärende: Svar på motion (-) om att bygga ut idrottshallen i Olsfors**,** KS2021/249

Voteringslist(or)
Avslag eller bifall till motion

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Ulf Rapp (S), ordförande	X		
Daniel Persson (SD), vice ordförande		X	
Ingridh Anderén (M), 2:e vice ordförande	X		
Beatrice Ekelund (S), ledamot	X		
Helena Thelin (S), ledamot	X		
Stefan Hederdal (M), ledamot	X		
Peter Gregorics (FR), ledamot		X	
Cecilia Carlhson (KD), ledamot		X	
Sandra Lindholm (C), ledamot		X	
Resultat	5	4	0

Socialliberal politik med hjärtat åt höger

Motion till Kommunfullmäktige Bollebygds kommun gällande Idrottshall/Idrottsanläggning fokus Olsfors.

Bollebygds kommun har en vision att man vill bygga en idrottsanläggning i Rinna området. Saker tar tid i kommunen och all kraft läggs just nu på ny översiktsplan och därefter är nog prioriteten ny skola. Jag ser det som svårt att kommunen kan infria visionen om en anläggning på Rinna i det närmaste.
Behovet av idrottshall och friliufts/idrottsområde är stort inte bara i centralorten Bollebygd utan även i de mindre samhällena.

Olsfors har ett rikt föreningsliv och jag ser det som fullt möjligt att om Kommunen tar en dialog med ex IK OMEGA och andra föreningar i Olsfors så kan vi bygga ett lokalt Rinna i Olsfors.
Kommunen har en investeringsbudget vi inte på långa vägar lyckas använda, att fördela medel från denna till satsningar i Olsfors där föreningarna tar ansvar för framtida drift och skötsel bör vara en win win.

Jag vill att Kommunstyrelsen samlar till möte med de större föreningarna i Olsfors och tillsammans med föreningarna tar fram en plan för att utöka fritidsmöjligheterna och idrottsmöjligheterna i Olsfors.

Jag vill att Kommunstyrelsen undersöker möjligheten att bygga ut nuvarande idrottshall i Olsfors till en fullstor idrottshall.

Bollebygd 2021-09-22
/Mathias Carlzon Ledamot Bollebygds Kommunfullmäktige

19. Svar på motion (-) om att bygga ut idrottshallen i Töllsjö KS2021/251

§60 KS2021/251

Svar på motion (-) om att bygga ut idrottshallen i Töllsjö

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige avslår motionen.

Ärendet

Mathias Carlzon (-) föreslår i motion daterad 2021-09-22 att kommunstyrelsen samlar till möte med de större föreningarna i Töllsjö och tillsammans med föreningarna tar fram en plan för att utöka fritidsmöjligheterna och idrottsmöjligheterna i Töllsjö. Kommunstyrelsen ska också undersöka möjligheten att bygga ut nuvarande idrottshall i Töllsjö till en fullstor idrottshall. Kommunfullmäktige beslutade 2021-10-14, § 160, att remittera motionen till kommunstyrelsen för handläggning.

Lokalresursplanen revideras årligen i samband med budgetprocessen och antas i kommunfullmäktige. För att skapa förutsättningar för optimal samsyn och en tydlig framtidsutveckling i kommunen är det viktigt att koppla lokalresursplanen till andra kommunala dokument och riktlinjer såsom planprioriteringar, bostadsförsörjningsprogram samt översiktsplan. För att lösa behoven i lokalresursplanen är det särskilt viktigt att kommunen arbetar aktivt med planering på alla nivåer, från strategisk planering till detaljplanering. I lokalresursplanen beskrivs behov av idrottsanläggningar som kan ta publik i Bollebygd. I plan finns det med för centrala Bollebygd i anslutning med skola och förskola. Det finns inte ett identifierat behov av fullstor idrottshall i Töllsjö i lokalresursplanen. Det finns inte heller budgeterat för en utbyggnad av idrottshallen i Töllsjö, ej heller med som behov i antagen lokalresursplan. Kommunstyrelsen har antagit reglemente för föreningsråd. Reglementet gäller från och med 2022-12-01. Utbildningsnämnden ansvarar för föreningsrådet och i rådet bör lämpligtvis dialog om exempelvis lokalbehov för föreningar föras.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen.

Ledamöternas förslag till beslut
Sandra Lindholm (C), med instämmande av Daniel Persson (SD) och Cecilia Carlhson (KD), föreslår att motionen bifalls, med följande motivering: Barn och ungas möjlighet till en aktiv fritid och våra föreningars möjligheter att bedriva verksamhet året runt skiljer sig åt i olika delar kommunen på ett sätt som inte är bra. En prioritering på fullstora hallar medger ett bredare utbud till aktiviteter i alla åldrar. Att hallen i Töllsjö byggdes för liten är välkänt och det är dags att göra något åt den felprioritering som då gjordes. Vi bör ha fullstora hallar i alla våra

serviceorter. Hur detta bäst genomförs planeras mest ändamålsenligt tillsammans med föreningarna. Jag yrkar därför bifall till motionen i sin helhet.

Beslutsgång
Ordföranden konstaterar att det finns två förslag, dels arbetsutskottets om avslag, dels Sandra Lindholms (C) m.fl, om bifall. Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt arbetsutskottets förslag. Omröstning begärs och ska genomföras. Följande beslutsordning godkänns:
Ja-röst för arbetsutskottets förslag om avslag
Nej-röst för Sandra Lindholms (C) m.fl förslag om bifall

Omröstningsresultat
Med 5 ja-röster mot 4 nej-röster beslutar kommunstyrelsen enligt arbetsutskottets förslag om avslag. Omröstningslista finns i anslutning till paragrafen i protokollet.

Beslutsunderlag

- §54 KSAU Svar på motion (-) om att bygga ut idrottshallen i Töllsjö
- Motion
- Svar på motion (-) att bygga ut idrottshallen i Töllsjö

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

BOLLEBYGDS KOMMUN

Voteringslista

Kommunstyrelsen

Mötesdatum
2023-04-18

Voteringslista: §60
Ärende: Svar på motion (-) om att bygga ut idrottshallen i Töllsjö**,** KS2021/251

Voteringslist(or)
Avslag eller bifall till motion

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Ulf Rapp (S), ordförande	X		
Daniel Persson (SD), vice ordförande		X	
Ingridh Anderén (M), 2:e vice ordförande	X		
Beatrice Ekelund (S), ledamot	X		
Helena Thelin (S), ledamot	X		
Stefan Hederdal (M), ledamot	X		
Peter Gregorics (FR), ledamot		X	
Cecilia Carlhson (KD), ledamot		X	
Sandra Lindholm (C), ledamot		X	
Resultat	5	4	0

Socialliberal politik med hjärtat åt höger

Motion till Kommunfullmäktige Bollebygds kommun gällande Idrottshall/Idrottsanläggning fokus Töllsjö.

Bollebygds kommun har en vision att man vill bygga en idrottsanläggning i Rinna området. Saker tar tid i kommunen och all kraft läggs just nu på ny översiktsplan och därefter är nog prioriteten ny skola. Jag ser det som svårt att kommunen kan infria visionen om en anläggning på Rinna i det närmaste.
Behovet av idrottshall och frriliufts/idrottsområde är stort inte bara i centralorten Bollebygd utan även i de mindre samhällena.

Töllsjö har ett rikt föreningsliv och jag ser det som fullt möjligt att om Kommunen tar en dialog med ex Töllsjö IF och andra föreningar i Töllsjö så kan vi bygga ett lokalt Rinna i Töllsjö. Kommunen har en investeringsbudget vi inte på långa vägar lyckas använda, att fördela medel från denna till satsningar i Töllsjö där föreningarna tar ansvar för framtida drift och skötsel bör vara en win win.

Jag vill att Kommunstyrelsen samlar till möte med de större föreningarna i Töllsjö och tillsammans med föreningarna tar fram en plan för att utöka fritidsmöjligheterna och idrottsmöjligheterna i Töllsjö.

Jag vill att Kommunstyrelsen undersöker möjligheten att bygga ut nuvarande idrottshall i Töllsjö till en fullstor idrottshall.

Bollebygd 2021-09-22
/Mathias Carlzon Ledamot Bollebygds Kommunfullmäktige

20. Svar på motion (V) om laddstolpar KS2022/180

§59 KS2022/180

Svar på motion (V) om laddstolpar

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige bifaller motionen.

Ärendet

Tomas Ridell (V) föreslår i en motion daterad 2022-07-11 att Bollebygds kommun snarast sätter igång planering för uppsättning av ett större antal laddstolpar för laddning av elbil på lämpliga platser i kommunen, förslagsvis vid skolorna, Skräddargårdstorget, pendelparkeringar. Kommunfullmäktige beslutade 2022-09-22, § 102, att remittera motionen till samhällsbyggnadsnämnden för handläggning.

Kommunstyrelsen antog 2022-12-13, § 246, ”Program för publik laddinfrastruktur i Bollebygds kommun”. Den övergripande målbilden är att skapa förutsättningar för en laddinfrastruktur som tillgodoser alla behov. Det ska finnas en kombinerad struktur av både normal- och snabbladdare vid publika laddplatser såväl som icke-publika laddplatser vid hemmet och arbetsplatsen. I Bollebygd ska det finnas möjlighet att publikt ladda elfordon i linje med efterfrågan. Programmets innehåll stämmer väl överens med motionärens vilja.

Samhällsbyggnadsnämnden har behandlat ärendet på sammanträde 2023-02-20, § 33, och föreslår att kommunfullmäktige bifaller motionen.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige bifaller motionen.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §56 KSAU Svar på motion (V) om laddstolpar
- Motion (V) gällande laddstolpar
- §33 SBN Motion (V) gällande laddstolpar(SBN2022239-4)

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

§33 SBN2022/239

Motion (V) gällande laddstolpar

Beslut
Samhällsbyggnadsnämnden beslutar föreslå Kommunfullmäktige att bifalla motionen.

Ärendet
Tomas Ridell (V) föreslår i en motion daterad 2022-07-11 att Bollebygds kommun snarast sätter igång planering för uppsättning av ett större antal laddstolpar för laddning av elbil på lämpliga platser i kommunen, förslagsvis vid skolorna, Skräddargårdstorget, pendelparkeringar. Kommunfullmäktige beslutade 2022-09-22 § 102 att remittera motionen till samhällsbyggnadsnämnden för handläggning.

Bedömning
Kommunstyrelsen antog 2022-12-13 § 246 ”Program för publik laddinfrastruktur i Bollebygds kommun”. Den övergripande målbilden är att skapa förutsättningar för en laddinfrastruktur som tillgodoser alla behov. Det ska finnas en kombinerad struktur av både normal- och snabbladdare vid publika laddplatser såväl som icke-publika laddplatser vid hemmet och arbetsplatsen. I Bollebygd ska det finnas möjlighet att publikt ladda elfordon i linje med efterfrågan. Programmets innehåll stämmer väl överens med motionärens vilja.

Förslag till beslut
Förvaltningens förslag till beslut
Samhällsbyggnadsnämnden beslutar föreslå Kommunfullmäktige att bifalla motionen

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Ärendets beredning
Ärendet har handlagts och föredragits av biträdande förvaltningschef Annelie Fischer.

Beslutsunderlag
- Svar på motion gällande laddstolpar
- §246 KS Program laddinfrastruktur i Bollebygds kommun
- Program för publik laddinfrastruktur i Bollebygds kommun(166359) (0)_TMP
- §102 Kf Inkommen motion Motion (V) om laddstolpar (KS2022180-2)
- Motion (V) gällande laddstolpar (KS2022180-1)

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Motion till kommunfullmäktige gällande laddstolpar i Bollebygds kommun

Bakgrund

I dagsläget ökar viljan varje dag bland befolkningen att köra fossilfritt för att skona miljön. Antalet ordrar på elbilar hos biltillverkarna ökar enormt.

Men, möjligheten just nu att köpa elbil är liten då bristen på halvledare gör att världens bilproducenter inte kan leverera som de vill. Men förhoppningsvis förbättras situationen i världen och då kommer behovet av laddstolpar att vara enormt. Många kommuner är föregångare och till exempel i Strömstads kommun tar man initiativ till att använda befintliga elstolpar.

Bollebygds kommun måste ta ett större grepp och ett större ansvar för att minska utsläppen av växthusgaser och begränsa klimatförändringarna. I detta ingår även att tillgodose invånarnas möjlighet till rörelsefrihet på ett miljömässigt sätt.

Motion

Vi föreslår att;

Bollebygds kommun snarast sätter igång planering för uppsättning av ett större antal laddstolpar för laddning av elbil på lämpliga platser i kommunen.

Förslagsvis vid skolorna, Skräddargårdstorget, pendelparkeringar mm.

För Vänsterpartiet Bollebygd, 2022-07-11

Tomas Ridell

Barbro Ridell

21. Svar på motion (MP) om hållbar byggnation KS2022/198

§62 KS2022/198

Svar på motion (MP) om hållbar byggnation

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige bifaller motionen och att kommunfullmäktige uppdrar åt samhällsbyggnadsnämnden att ta fram "Program för hållbar byggnation" utefter intentioner i motionen. Program för hållbar byggnation presenteras kommunfullmäktige för beslut under kvartal 1 2024.

Ärendet

Sassi Wemmer (MP) föreslår i en motion daterad 2022-09-05 att det tas fram ett program för hållbar byggnation för att minska miljö- och klimatbelastningen från kommunens byggnationer och byggprocesser. Programmet bör bland annat omfatta val av byggmaterial, relaterade transporter, utemiljö och ekosystemtjänster. Kommunfullmäktige beslutade 22-09-22, § 106, att remittera motionen till kommunstyrelsen för handläggning.

Det finns lagar, föreskrifter och styrdokument som styr planering och byggande. Förarbetena till PBL (Plan och bygglagen (2010:900)) säger att ett huvudsyfte med lagen är att den till sin helhet ska sträva mot en långsiktigt hållbar utveckling. Boverket är myndigheten för samhällsplanering, byggande och boende och myndigheten som ger ut föreskrifter och allmänna råd för byggande. Flera delar i motionen finns i befintliga styrdokument. Till exempel att en byggnad ska ha goda egenskaper avseende energihushållning och värmeisolering. Man måste också hushålla särskilt med elenergi. Kraven för detta specificeras i Boverkets byggregler (BBR). Ett annat exempel är att från den 1 januari 2022 gäller krav på klimatdeklaration vid uppförande av nya byggnader. Syftet med lagen om klimatdeklaration för nya byggnader är att bidra till att minska klimatpåverkan från byggskedet.

Bollebygds kommun har antagit en hållbarhetspolicy med utgångspunkt i Agenda 2030. Samhällsbyggnadsförvaltningen har i uppdrag av sin nämnd att se på kravställan vid entreprenader i syfte att minska klimatpåverkan från kommunala byggprojekt. Det är kommunstyrelseförvaltningens bedömning att motionens intentioner finns omhändertagna i andra styrdokument som styr planering och byggande ur ett hållbart perspektiv.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige bifaller motionen och att kommunfullmäktige uppdrar åt samhällsbyggnadsnämnden att ta fram "Program för hållbar byggnation" utefter intentioner i motionen. Program för hållbar byggnation presenteras kommunfullmäktige för

beslut under kvartal 1 2024.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §53 KSAU Svar på motion (MP) om hållbar byggnation
- Motion (MP) Hållbar byggnation
- Svar på motion (MP) om program för hållbar byggnation

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Till kommunfullmäktige
Bollebygds kommun, 220905

Motion om *Program för hållbar byggnation*

Bakgrund

Bollebygd växer och står inför byggnation av förskolor, LSS boende, GC-banor, vägar och en ny högstadieskola. För att minska miljö- och klimatpåverkan från ny- och ombyggnation ska kommunen styra mot hållbarhet utifrån ett livscykelperspektiv och ekosystemtjänsttänk.

Exempel på viktiga områden och konkreta åtgärder:

Klimatpåverkan - byggnation står för stor klimatpåverkan i Sverige och är oftast den största klimatpåverkan från en kommuns verksamhet. Exempel på åtgärd: Klimatpåverkan från byggnation kan minskas genom att bygga med trästomme, klimatförbättrad betong eller asfalt, optimerade konstruktioner, återbrukat byggmaterial och arbetsmaskiner som inte använder fossila drivmedel.

Energi - uppvärmning och elförsörjning är viktiga aspekter att beakta för minskad miljö- och klimatpåverkan och låga kostnader. Exempel på åtgärder är bra isolering och rätt val av energikälla. Byggnader kan producera förnybar el med solceller.

Vatten - för allt vatten som en byggnad påverkar eller bidrar med - dricks-, dag- samt avloppsvatten. Exempel på åtgärd är att planera utemiljön för ett optimalt omhändertagande av dagvatten.

Transporter- till och från byggnader, parkering för olika trafikslag. Exempel på åtgärd är laddinfrastruktur och cykelparkeringar.

Klimatanpassning - lindra och säkra väderrelaterade risker såsom värmeböljor och skyfall. Exempel på åtgärd: utvändig solavskärmning och översvämningsskydd.

Biologisk mångfald - i utemiljö och på byggnaden. Exempel på åtgärder: Grönt tak eller väggar.

Social hållbarhet - miljön i ett nybygge ska fungera för alla som ska använda det. Exempel på åtgärd: tillgänglighetsanpassning.

Inhomhusklimat och hälsa -som påverkas av byggmaterial, ljus, ventilation mm. Exempel på åtgärd: Val av giftfria byggmaterial.

Miljöpartiet föreslår:

- **Att det tas fram ett program för hållbar byggnation för att minska miljö- och klimatbelastningen från kommunens byggnationer och byggprocesser. Programmet bör bland annat omfatta val av byggmaterial, relaterade transporter, utemiljö och ekosystemtjänster.**

Miljöpartiet de Gröna i Bollebygd, fullmäktigegruppen

Sassi Wemmer Rose-Marie Grune Mattias Ekenberg

22. Svar på motion (S) om att bygga ett elljusspår i Rinna KS2019/42

§63 KS2019/42

Svar på motion (S) om att bygga ett elljusspår i Rinna

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige bifaller motion om ett elljusspår i Rinnaområdet under förutsättning att budget avsätts för ändamålet.

Ärendet

Peter Rosholm (S) föreslår i motion i januari 2019 att kommunfullmäktige beslutar om att avsätta 3 miljoner kronor till ett elljusspår i Rinnaområdet. Kommunfullmäktige beslutade 2019-02-14, § 12, att remittera motionen till samhällsbyggnadsnämnden för handläggning.

Ett elljusspår i det tilltänkta friluftsområdet i Rinna ingår i det pågående detaljplanearbete Rinna-Getabrohult. Syftet med detaljplanen är att pröva om området kan användas som friluftsområde inklusive idrottsplats för många olika intressen så som fotbollsplaner, eventuell framtida idrottshall, gym, elljusspår och promenadspår samt industri. I detaljplanen kommer samhällsbyggnadsförvaltningen att ta ett större grepp om vad som kan rymmas i området.

Samhällsbyggnadsnämnden fick uppdraget av kommunstyrelsen 2015-08-31, § 125, och 2022-10-25,
§ 211, utökades det med att även innefatta industrimark. I mål och budget 2023, antagen av kommunfullmäktige 2022-12-07, § 168, finns två skrivningar om Rinnaområdet.
1. Fokus ska sättas på att utveckla Rinnaområdet som fritids- och friluftsområde.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda insatser för att utveckla Rinnaområdet som fritids- och friluftsområde.

Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning är att elljusspåret finns med i uppdraget om detaljplan men att det inte i dagsläget är möjligt att beräkna eller fastställa kostnader då planuppdraget inte är slutfört.

Samhällsbyggnadsnämnden har behandlat ärendet på sammanträde 2023-02-20, § 32, och föreslår kommunfullmäktige att bifalla motionen om ett elljusspår i Rinnaområdet under förutsättning att budget avsätts för ändamålet.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen tillstyrker samhällsbyggnadsnämndens förslag;
Kommunfullmäktige bifaller motionen om ett elljusspår i Rinnaområdet under förutsättning att

budget avsätts för ändamålet.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §57 KSAU Svar på motion (S) om att bygga ett elljusspår i Rinna
- Motion (S) om att bygga ett elljusspår i Rinna
- §32 SBN Motion om att bygga ett elljusspår i Rinna(SBN201951-4)

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

§32 SBN2019/51

Motion om att bygga ett elljusspår i Rinna

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar föreslå Kommunfullmäktige att bifalla motionen om ett elljusspår i Rinnaområdet under förutsättning att budget avsätts för ändamålet.

Ärendet

Peter Rosholm (S) föreslår i motion den 28 januari 2019 att kommunfullmäktige beslutar om att avsätta 3 miljoner kronor till ett elljusspår i Rinnaområdet. Kommunfullmäktige beslutade 2019-02-14 § 12 att remittera motionen till samhällsbyggnadsnämnden för handläggning.

Ekonomiska förutsättningar

Motionären föreslår att kommunfullmäktige skall avsätta 3 miljoner kronor till ett elljusspår. I det pågående detaljplanearbetet för området ingår ett elljusspår i det tilltänkta friluftsområdet. I detaljplanearbetet tas inte kostnader för delar av området med utan det får bli en senare fråga i budgetprocessen.

Bedömning

Ett elljusspår i det tilltänkta friluftsområdet i Rinna ingår i det pågående detaljplanearbete Rinna-Getabrohult. Syftet med detaljplanen är att prova om området kan användas som friluftsområde inklusive idrottsplats för många olika intressen så som fotbollsplaner, eventuell framtida idrottshall, gym, elljusspår och promenadspår samt industri. I detaljplanen kommer samhällsbyggnadsförvaltningen att ta ett större grepp om vad som kan rymmas i området. Samhällsbyggnadsnämnden fick uppdraget av kommunstyrelsen 2015-08-31, §125 och 2022-10-25 §211 utökades det med att även innefatta industrimark.
I mål och budget 2023, antagen av Kommunfullmäktige 2022-12-07 § 168, finns två skrivningar om Rinnaområdet.

1. Fokus ska sättas på att utveckla Rinnaområdet som fritids- och friluftsområde.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda insatser för att utveckla Rinnaområdet som fritids- och friluftsområde.

Förvaltningens bedömning är att elljusspåret finns med i uppdraget om detaljplan men att det inte i dagsläget är möjligt att beräkna eller fastställa kostnader då planuppdraget ej är slutfört.

Barnkonsekvensanalys

Enligt lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter, betonas barnets rätt till vila och fritid, till lek och rekreation anpassad till barnets ålder. Det är viktigt att skapa tid och utrymme för barn att kunna delta i den lokala planeringen så deras delaktighet och möjlighet till påverkan främjas. I planeringen bör jämlikheten vara en faktor tex vad gäller barn med funktionsnedsättningar.

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar föreslå Kommunfullmäktige att bifalla motionen om ett elljusspår i Rinnaområdet under förutsättning att budget avsätts för ändamålet.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts och föredragits av biträdande förvaltningschef Annelie Fischer.

Beslutsunderlag

- Svar på motion om att bygga ett elljusspår i Rinna
- §12 Kf Inkommen motion_ Motion (S) om att bygga ett elljusspår i Rinna
- Motion (S) om att bygga ett elljusspår i Rinna

Skickas till

Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Motion till
Bollebygds kommunfullmäktige

Bygg ett elljusspår i Rinnaområdet

Det finns föreningsdrivna elljusspår i Brandshed och i Olsfors som kommunen ger ekonomiskt stöd till. Trots flera försök under åren har det inte lyckats att få till en liknande lösning i Bollebygds centralort.

Detta är det många som efterfrågar ett sådant spår i Bollebygd. Det är en bra åtgärd för folkhälsan och det ökar tryggheten för de som är ute och springer eller promenerar.

I idrottsvisionsarbetet mellan kommunledning och idrottsföreningarna kring utvecklingen av det tänkta friluftsområdet i Rinna har föreningarna lyft frågan om att som en första åtgärd anlägga ett elljusspår i området. Förvaltningen har sagt att detta är möjligt utan att försvåra framtida planeringsarbete. Därför avsattes i den av kommunfullmäktige antagna investeringsbudgeten för 2018 3 milj kr för att bygga detta. På grund av stor arbetsbelastning hann inte detta genomföras.
I nuvarande styrets budget finns inte denna avsättning med.

Därför föreslår jag att:

Kommunfullmäktige beslutar om att avsätta 3 milj kr till ett elljusspår i Rinnaområdet

Bollebygd den 28 januari 2019

Peter Rosholm (S)
Ledamot av kommunfullmäktige

23. Inrättande av kommunalt pensionärsråd (KPR) KS2023/86

§73 KS2023/86

Inrättande av kommunalt pensionärsråd (KPR)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige inrättar ett kommunalt pensionärsråd (KPR) i Bollebygds kommun. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram reglemente och former för rådet. Reglementet ska sedan beslutas av kommunfullmäktige.

Reservation
Sandra Lindholm (C) reserverar sig mot kommunstyrelsens beslut avseende tilläggsförslaget, till förmån för eget förslag.

Ärendet

Den politiska majoriteten vill inrätta ett kommunalt pensionärsråd (KPR) med syftet att vara en instans för ömsesidigt informationsutbyte och samråd mellan Bollebygds kommun och företrädare för pensionärsorganisationerna och kommunen i frågor som har aktualitet för ålders- och förtidspensionärer. KPR ska genom sitt arbete stärka inflytandet i frågor som rör äldre och verka för att äldres frågor beaktas i nämnder och förvaltningar.

Sammanträdet ajourneras kl 13.50-13.55.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige inrättar ett kommunalt pensionärsråd (KPR) i Bollebygds kommun, och att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram och besluta om reglemente samt formerna för rådet.

Ledamöternas förslag till beslut
Sandra Lindholm (C) föreslår följande som ändringsförslag: Beslut om reglementet ska fattas av kommunfullmäktige.

Sandra Lindholm (C) föreslår följande som tilläggsförslag: I utredningen kring pensionärsrådets inrättande är viktigt att beakta relationen till föreningsrådet för att det demokratiska inflytandet i förhållande till föreningsrådet tas om hand. Viktigt att beakta är också inflytande för pensionärer som inte är medlemmar i någon förening samt definitionen av vilka grupper som innefattas i begreppet pensionärer i detta sammanhang.

Beslutsgång
Ordföranden ställer först arbetsutskottets förslag mot Sandra Lindholms (C) ändringsförslag, och

finner att kommunstyrelsen beslutar bifalla Sandra Lindholms (C) ändringsförslag. I övriga delar bifalls arbetsutskottets förslag. Därefter frågar ordföranden om kommunstyrelsen bifaller eller avslår Sandra Lindholms (C) tilläggsförslag och finner att kommunstyrelsen avslår förslaget.

Reservation
Sandra Lindholm (C) reserverar sig mot kommunstyrelsens beslut avseende tilläggsförslaget, till förmån för eget förslag.

Beslutsunderlag

- §66 KSAU Inrättande av kommunalt pensionärsråd (KPR)

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

24. Utbetalning av partistöd 2023 - Liberalerna KS2023/91

§66 KS2023/91

Utbetalning av partistöd 2023 - Liberalerna

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (L) för år 2023 med 30 975 kr.

Ärendet

Kommunfullmäktige fastställde i december 2020 bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun. Bestämmelserna överensstämmer med kommunallagens krav kring partistöd – att partistöd bara betalas ut till ett parti som är en juridisk person, och som har mandat i kommunfullmäktige. Vidare regleras i bestämmelserna att varje parti årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet använts för att stärka det politiska partiets ställning i den kommunala demokratin. Redovisningen ska avse perioden 1 januari-31 december och lämnas in till kommunstyrelse-förvaltningen inom angiven tid. Redovisningen ska omfatta både det partistöd som utbetalats under året och det partiet eventuellt har sparat från tidigare år. En av partiet utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen av partiets användning av partistödet överensstämmer med syftet med det kommunala partistödet. Granskningsrapporten ska bifogas till partiets redovisning.

I beslut i september 2017 beslutade fullmäktige att partistödet ska beslutas om kontinuerligt allteftersom enskilt parti inkommit med de handlingar som krävs, vilket Liberalerna nu gjort.

Partistödet består av ett bidrag per parti och ett bidrag per mandat:
44 % av prisbasbeloppet/parti
15 % av prisbasbeloppet/mandat

År 2022 beräknas ett prisbasbelopp till 52 500 kr.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (L) för år 2023 med 30 975 kr.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Utbetalning av partistöd 2023 - Liberalerna
- Granskningsrapport (L)

Skickas till
Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

BOLLEBYGDS KOMMUN

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Rapporten gäller parti: Liberalerna

Juridisk person (registrerad lokal partiförening)	Organisationsnummer
Liberalerna Bollebygd	06802522-9397
Adress	Postadress
C/o Sutinen, Berghällsvägen 2	517 71 Olsfors
Telefon	Bankkonto eller postgiro
070-6091470	BG 509-2548

Mottaget partistöd för granskningsperioden

Granskningsperiod	Mottaget stöd (kr)
2022-01-01 - 2022-12-31	28.497 kr

Ordförande	Kassör
Cecilia Baggesen-Gyllunger	Hannu Sutinen
Signatur Cecilia Baggesen-Gyllunger	Signatur
Datum 2023-02-07	Datum 2023-02-07

Redovisning av lokalt partistöd

Beskriv hur det lokala partistödet fördelats.

Bankavgifter	1.240,00
Serviceavgift länsförbundet	5.699,00
Valmaterial	11.205,80
Konferenskostnader	8.100,00
Möteskostnader	1.824,00
Övriga kostnader	5.110,00
Medel överförd från balansräkningen	-4.681,80
Summa	28.497,00

BOLLEBYGDS KOMMUN

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Ifylls av den särskilde granskaren som utsetts av partiet

Kommentarer om hur det lokala partistödet använts.

Jag har granskat partiets redovisning av det lokala partistödet och kan intyga att redovisningen är korrekt och följer bestämmelserna om kommunalt partistöd.

Härmed intygas att partiet har följt bestämmelserna för partistöd i Bollebygds kommun.

Intygas av Eira Caarp	Namnförtydligande Eira Caarp
Datum 2023-02-07	Ort Bollebygd 7/2 2023

25. Utbetalning av partistöd 2023 - Moderaterna KS2023/52

§65 KS2023/52

Utbetalning av partistöd 2023 - Moderaterna

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (M) för år 2023 med 70 350 kr.

Ärendet

Kommunfullmäktige fastställde i december 2020 bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun. Bestämmelserna överensstämmer med kommunallagens krav kring partistöd – att partistöd bara betalas ut till ett parti som är en juridisk person, och som har mandat i kommunfullmäktige. Vidare regleras i bestämmelserna att varje parti årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet använts för att stärka det politiska partiets ställning i den kommunala demokratin. Redovisningen ska avse perioden 1 januari-31 december och lämnas in till kommunstyrelse-förvaltningen inom angiven tid. Redovisningen ska omfatta både det partistöd som utbetalats under året och det partiet eventuellt har sparat från tidigare år. En av partiet utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen av partiets användning av partistödet överensstämmer med syftet med det kommunala partistödet. Granskningsrapporten ska bifogas till partiets redovisning.
I beslut i september 2017 beslutade fullmäktige att partistödet ska beslutas om kontinuerligt allteftersom enskilt parti inkommit med de handlingar som krävs, vilket Moderaterna nu gjort.
Partistödet består av ett bidrag per parti och ett bidrag per mandat:
44 % av prisbasbeloppet/parti
15 % av prisbasbeloppet/mandat
År 2023 beräknas ett prisbasbelopp till 52 500 kr.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (M) för år 2023 med 70 350 kr.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §59 KSAU Utbetalning av partistöd 2023 - Moderaterna
- Granskningsrapport 2022 (M)

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

BOLLEBYGDS KOMMUN

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Rapporten gäller parti: Moderaterna Bollebygd

Juridisk person (registrerad lokal partiförening)	Organisationsnummer
Bollebygds/Töllsjö Moderata Partiförening	802433-8108
Adress	Postadress
Villavägen 15	51736 Bollebygd
Telefon	Bankkonto eller postgiro
0728646660	6664-134 769 228

Mottaget partistöd för granskningsperioden

Granskningsperiod	Mottaget stöd (kr)
2022/01/01-2022/12/31	57477

Ordförande	Kassör
Oscar sjöö	Göran Agustsson
Signatur	Signatur
Datum	Datum
2023/02/07	2023/02/07

Redovisning av lokalt partistöd

Beskriv hur det lokala partistödet fördelats.

Annonsering/ Kampanj. 45927kr.
Bankostnader. 1250kr.
Adimistration. 5747kr.
Möteskostnader. 4553

BOLLEBYGDS KOMMUN

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Ifylls av den särskilde granskaren som utsetts av partiet

Kommentarer om hur det lokala partistödet använts.

Härmed intygas att partiet har följt bestämmelserna för partistöd i Bollebygds kommun.

Intygas av David Lideri	Namnförtydligande David Lideri
Datum 23-02-09	Ort Bollebygd

26. Utbetalning av partistöd 2023 - Vänsterpartiet KS2023/98

§67 KS2023/98

Utbetalning av partistöd 2023 - Vänsterpartiet

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
?Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (V) för år 2023 med 30 975 kr.

Ärendet

Kommunfullmäktige fastställde i december 2020 bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun. Bestämmelserna överensstämmer med kommunallagens krav kring partistöd – att partistöd bara betalas ut till ett parti som är en juridisk person, och som har mandat i kommunfullmäktige. Vidare regleras i bestämmelserna att varje parti årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet använts för att stärka det politiska partiets ställning i den kommunala demokratin. Redovisningen ska avse perioden 1 januari-31 december och lämnas in till kommunstyrelse-förvaltningen inom angiven tid. Redovisningen ska omfatta både det partistöd som utbetalats under året och det partiet eventuellt har sparat från tidigare år. En av partiet utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen av partiets användning av partistödet överensstämmer med syftet med det kommunala partistödet. Granskningsrapporten ska bifogas till partiets redovisning. I beslut i september 2017 beslutade fullmäktige att partistödet ska beslutas om kontinuerligt allteftersom enskilt parti inkommit med de handlingar som krävs, vilket Vänsterpartiet nu gjort.

Partistödet består av ett bidrag per parti och ett bidrag per mandat:
44 % av prisbasbeloppet/parti
15 % av prisbasbeloppet/mandat
År 2023 beräknas ett prisbasbelopp till 52 500 kr.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (V) för år 2023 med 30 975 kr.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Utbetalning av partistöd 2023 - Vänsterpartiet
- Granskningsrapport (V)

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

BOLLEBYGDS KOMMUN

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Rapporten gäller (parti): VÄNSTERPARTIET

Juridisk person (registrerad lokal partiförening) Vänsterpartiet Bollebygd	Organisationsnummer 866601-6194
Adress Djursnäs 28	Postadress 518 90 Sandared
Telefon 0793 014073	Bankkonto eller postgiro Nordea; 21 50 43-1

Mottaget partistöd för granskningsperioden

Granskningsperiod 2022-01-01 – 2022-12-31	Mottaget stöd (kr) 28 497

Ordförande: Tomas Ridell Signatur: Tomas Ridell Datum: 2023-03-16	Kassör: Barbro Ridell Signatur: Barbro Ridell Datum: 2023-03-16

Redovisning av lokalt partistöd

Beskriv hur det lokala partistödet fördelats

Kostnader:
Administrativa kostnader för erforderliga licenser och internetabonnemang samt bankkostnader: **5 947** SEK.
Kostnader för valarbetet så som utbildningar, planeringsmöten, materialproduktion och materialinköp samt utåtriktade aktiviteter: **49 720** SEK.
Totalt: **55 667** SEK.

Resultat från rapporten för 2021; **-14 329** SEK

Totalt underskott för 2022 på: **-41 499** SEK

BOLLEBYGDS KOMMUN

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Ifylls av den särskilde granskaren som utsetts av partiet.

Kommentarer om hur det lokala partistödet använts

Härmed intygas att det partistöd som utbetalats har använts för att stärka det politiska partiets ställning i den kommunala demokratin, både genom utåtriktade aktiviteter samt utbildningar/seminarier som främjar den politiska diskussionen. De administrativa kostnaderna är en förutsättning för att upprätthålla den politiska verksamheten.

Härmed intygas att partiet har följt bestämmelserna för partistöd i Bollebygds kommun gällande användning av partistöd:

Intygas av:	Namnförtydligande Ralf Lindberg
Datum 2023-03-16	Ort Bollebygd

27. Utbetalning av partistöd 2023 - Miljöpartiet KS2023/51

§68

KS2023/51

Utbetalning av partistöd 2023 - Miljöpartiet

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (MP) för år 2023 med 30 975 kr.

Ärendet

Kommunfullmäktige fastställde i december 2020 bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun. Bestämmelserna överensstämmer med kommunallagens krav kring partistöd – att partistöd bara betalas ut till ett parti som är en juridisk person, och som har mandat i kommunfullmäktige. Vidare regleras i bestämmelserna att varje parti årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet använts för att stärka det politiska partiets ställning i den kommunala demokratin. Redovisningen ska avse perioden 1 januari-31 december och lämnas in till kommunstyrelse-förvaltningen inom angiven tid. Redovisningen ska omfatta både det partistöd som utbetalats under året och det partiet eventuellt har sparat från tidigare år. En av partiet utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen av partiets användning av partistödet överensstämmer med syftet med det kommunala partistödet. Granskningsrapporten ska bifogas till partiets redovisning.
I beslut i september 2017 beslutade fullmäktige att partistödet ska beslutas om kontinuerligt allteftersom enskilt parti inkommit med de handlingar som krävs, vilket Miljöpartiet nu gjort.
Partistödet består av ett bidrag per parti och ett bidrag per mandat:
44 % av prisbasbeloppet/parti
15 % av prisbasbeloppet/mandat
År 2023 beräknas ett prisbasbelopp till 52 500 kr.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (MP) för år 2023 med 30 975 kr.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §58 KSAU Utbetalning av partistöd 2023 - Miljöpartiet
- Granskningsrapport 2022 för (MP)
- Granskningsrapport 2022 för (MP)

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

BOLLEBYGDS KOMMUN

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Rapporten gäller parti: Miljöpartiet De Gröna i Bollebygd

Juridisk person (registrerad lokal partiförening)	Organisationsnummer
Miljöpartiet De Gröna i Bollebygd	802516-5583
Adress	Postadress
Kärnåsenvägen 9	51796 HULTAFORS
Telefon	Bankkonto eller postgiro
070-2167218	8032-5,4 343 805-0

Mottaget partistöd för granskningsperioden

Granskningsperiod	Mottaget stöd (kr)
2022-01-01 - 2022-12-31	28 497 kr

Ordförande	Kassör
Rose-Marie Grune, Peter Krahl Rydberg	Sassi Wemmer
Signatur	Signatur
Rose-Marie Grune, Peter Krahl Rydberg	S. W
Datum	Datum
2023-01-18	2023-01-18

Redovisning av lokalt partistöd

Beskriv hur det lokala partistödet fördelats.

Möteskostnader	8 866
Administrativa kostnader	1 203
Utbildning/Kongresser	17 150
Övriga andra externa kostnader	45 460
Summa kostnader	72 679
Överföring till kommande år	65 354

BOLLEBYGDS KOMMUN

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Ifylls av den särskilde granskaren som utsetts av partiet

Kommentarer om hur det lokala partistödet använts.

Härmed intygas att partiet har följt bestämmelserna för partistöd i Bollebygds kommun gällande användning av partistöd.

Härmed intygas att partiet har följt bestämmelserna för partistöd i Bollebygds kommun.

Intygas av Rutger Fridholm	Namnförtydligande Rutger Fridholm
Datum 2023-02-02	Ort Lerum

28. Redovisning av obesvarade motioner 2023 KS2023/79

§69 KS2023/79

Redovisning av obesvarade motioner, våren 2023

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige godkänner redovisning av obesvarade motioner.

Ärendet

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning § 33 ska kommunstyrelsen två gånger under året redovisa de motioner som inte beretts färdigt. Kommunstyrelseförvaltningen har upprättat en förteckning över obesvarade motioner, daterad 2023-03-16.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner redovisning av obesvarade motioner.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §63 KSAU Redovisning av obesvarade motioner, våren 2023
- Redovisning av obesvarade motioner

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

BOLLEBYGDS KOMMUN

2023-03-16

MOTIONSFÖRTECKNING

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

Redovisning av obesvarade motioner

Diarienummer	Rubrik och motionär	Anmält på kf	Beredningsinstans	Behandlingsdatum och ev hänsyn
KS2019/42 1	Motion om att bygga ett elljusspår i Rinna Peter Rosholm (S)	2019-02-14	Samhällsbyggnadsnämnden	Behandlas på ksau 2023-03-30 Behandlas på ks 2023-04-18 Behandlas på kf 2023-05-04
KS2021/249 2	Motion om att bygga ut idrottshallen i Olsfors Mathias Carlzon (-)	2021-10-14	Kommunstyrelsen	Behandlas på ksau 2023-03-30 Behandlas på ks 2023-04-18 Behandlas på kf 2023-05-04
KS2021/251 3	Motion om att bygga ut idrottshallen i Töllsjö Mathias Carlzon (-)	2021-10-14	Kommunstyrelsen	Behandlas på ksau 2023-03-30 Behandlas på ks 2023-04-18 Behandlas på kf 2023-05-04
KS2022/13 4	Motion om arbetsskor för personal Carina Svensson (S)	2022-02-10	Socialnämnden	Behandlas på ksau Behandlas på ks Behandlas på kf
KS2021/279 5	Motion om kommunens budgethantering Sassi Wemmer (MP)	2022-02-10	Kommunstyrelsen	Behandlas på ksau Behandlas på ks Behandlas på kf
KS2022/19 6	Motion om belysning på Södra Stations-vägen Helena Thelin (S)	2022-02-10	Samhällsbyggnadsnämnden	Behandlas på ksau Behandlas på ks Behandlas på kf

BOLLEBYGDS KOMMUN

2023-03-16

MOTIONSFÖRTECKNING

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

KS2022/57 **7**	Motion om att kommunen ska införa frukost på högstadiet Ulf Rapp (S)	2022-03-24	Samhällsbyggnadsnämnden	Behandlas på ksau Behandlas på ks Behandlas på kf Återremiss till vSBN på KS jan 2023
KS2022/64 **8**	Motion om odlingslotter i Kråktorp Ingridh Anderén (M)	2022-05-05	Kommunstyrelsen	Behandlas på ksau 2023-02-09 Behandlas på ks 2023-03-07 Behandlas på kf 2023-03-30
KS2022/181 **9**	Motion (V) om vindkraft Tomas Ridell (V)	2022-09-22	Kommunstyrelsen	Behandlas på ksau 2023-02-09 Behandlas på ks 2023-03-07 Behandlas på kf 2023-03-30
KS2022/180 **10**	Motion om laddstolpar Tomas Ridell (V)	2022-09-22	Samhällsbyggnadsnämnden	Behandlas på ksau 2023-03-30 Behandlas på ks 2023-04-18 Behandlas på kf 2023-05-04
KS2022/199 **11**	Motion om trafikplan, fokus hållbarhet Sassi Wemmer (MP)	2022-09-22	Kommunstyrelsen	Behandlas på ksau Behandlas på ks Behandlas på kf
KS2022/198 **12**	Motion om hållbar byggnation Sassi Wemmer (MP)	2022-09-22	Kommunstyrelsen	Behandlas på ksau 2023-03-30 Behandlas på ks 2023-04-18 Behandlas på kf 2023-05-04

29. Befrielse från uppdrag, och kompletteringsval, styrelsen för Åsastugorna KS2022/239

Från:	Suzanna Bengtsson
Till:	Suzanna Bengtsson
Ärende:	VB: Avsägelse Åsastugorna
Datum:	den 27 april 2023 11:26:49

Från: roland andersson
Skickat: den 26 april 2023 12:55
Till: Suzanna Bengtsson <suzanna.bengtsson@bollebygd.se>
Ämne: Avsägelse

Härmed avsäger jag min ersättarpost i Åsastugorna
På grund av hälsoskäl
Roland Andersson Centerpartiet

30. Fråga (FR) till Bollebos ordförande om Bollebos solvens KS2023/120

Från: Suzanna Bengtsson
Till: Tommy Andersson
Ärende: Fråga ordf bollebo, KF tors
Datum: den 2 maj 2023 08:16:36

-----Ursprungligt meddelande-----
Från: Michael Plogell <michael@plogell.se>
Skickat: den 1 maj 2023 09:22
Till: Suzanna Bengtsson <suzanna.bengtsson@bollebygd.se>
Ämne: Fråga ordf bollebo

Senhösten 2022 hade ksau ett möte med stiftelsen där bl a fråga ställdes om det hade skett någon stresstest av stiftelsens ekonomi. Det framkom då att stiftelsen hade stresstestat sin soliditet, men inte sin solvens. Jag uppmanade stiftelsen att snarast göra en sådan test av solvensen.
I den årsredovisning som tagits fram för 2022 behandlas även stiftelsen, sid 68. Där framgår att den är känslig för ränteändringar.
Eftersom kommunen gått i borgen för stiftelsens lån om 249 mkr, kan stiftelsens känslighet för räntesvängningar påverka kommunen negativt. Ränteexperter har räknat med realräntor på ca 4-5 % vid årets slut. Det framgår inte av årsredovisningen hur stora lån som ska läggas om i år och till vilka räntesatser.
Fråga: Har stiftelsens solvens stresstestats efter min uppmaning och, i så fall, vad angav den vid en låneränta på 2-4%?

Med vänlig hälsning/ Best regards
Michael Plogell

31. Fråga (C) till samhällsbyggnadsnämndens ordförande om komposthantering KS2023/118

Från: Fredrik Olofsson <fredrik.olofsson@bollebygd.se>
Skickat: måndag 1 maj 2023 21:21
Till: Suzanna Bengtsson <suzanna.bengtsson@bollebygd.se>
Ämne: Enkel fråga till samhällsbyggnadsnämndens ordförande.

Hur mycket tjänar kommunen på komposthanteringen?

Fredrik Olofsson (C)

32. Fråga (C) till kommunstyrelsens ordförande om reningsverk KS2023/119

Från: Fredrik Olofsson <fredrik.olofsson@bollebygd.se>
Skickat: måndag 1 maj 2023 21:18
Till: Suzanna Bengtsson <suzanna.bengtsson@bollebygd.se>
Ämne: Enkel fråga till kommunstyrelsens ordförande.

Har du besökt kommunens reningsverk?

Fredrik Olofsson (C)